

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
GAZDASÁGI PROGRAMJA
(2015-2020)

Készítette: Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Kecskemét
2015

**KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
GAZDASÁGI PROGRAMJA
2015-2020**

Témavezető

Kanalas Imre

A dokumentum adatbázisainak elkészítésében közreműködők

Gyulai Petra

Hochman Dávid

A térinformatikai munkák elvégzésében közreműködők

Dr. Kovács András Donát

Dr. Farkas Jenő

Köszönetet mondunk

minden partnerünknek, akik véleményükkel, javaslataikkal segítették a dokumentum elkészültét

Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

2015. november

TARTALOM

1. BEVEZETÉS.....	1
1.1. Előzmények.....	1
2. A GAZDASÁGI PROGRAM KERETEI.....	2
2.1. Kecskemét elmúlt 15 évének gazdaságfejlesztési törekvései és az új gazdasági programjának üzenete	2
2.2. A Gazdasági Program készítésének oka, időtávja, felülvizsgálatának indokai	7
3. A HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉST BEFOLYÁSOLÓ KÜLSŐ KÖRÜLMÉNYEK	9
3.1. Az elmúlt évek nemzetközi gazdasági folyamatai és napjaink kihívásai	9
3.2. Az elmúlt évek hazai gazdasági folyamatai, s napjaink kihívásai	13
3.3. Az Európai Unió gazdaságpolitikájának várható irányai	20
3.4. A helyi gazdaságfejlesztés irányait befolyásoló hazai dokumentumok.....	24
3.4.1. Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	24
3.4.2. Partnerségi Megállapodás 2014-2020	32
3.4.3. Magyarország 2015. évi Nemzeti Reform Programja	34
3.4.4. Magyarország Konvergencia Programja 2015-2018.....	39
4. A GAZDASÁGI PROGRAM ALAPJAI, KERETEI	41
4.1. A gazdasági program alapvető mondanivalója, fejlesztési alapelvek.....	41
4.2. Kecskemét pénzügyi gazdálkodásának irányelvei, adópolitikája	42
4.3. Az önkormányzat bevételeinek és felhalmozásainak várható alakulása	44
4.4. A gazdasági program finanszírozásának tervezett forrásai.....	46
4.5. Lehetséges gazdaságösztönző eszközök	47
4.6. A gazdasági program helye a tervezési rendszerben, illeszkedés a megyei és a városi fejlesztési-tervezési dokumentumokhoz.....	52
5. KECSKEMÉT TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI FOLYAMATAI	59
5.1. Társadalmi jellemzők.....	59
5.1.1. A népesség számának alakulása	59
5.1.2. A népesség korstruktúrája	62
5.1.3. A foglalkoztatási helyzet és az álláskereső jellemző adatai	63

5.2. A város jóléti ellátó-hálózata, a közszolgáltatások jellemzői	66
5.2.1. Az iskolázottság szintje, a köznevelés és szakképzés helyzete	66
5.2.2. A város felsőoktatási helyzete, sajátosságai és jellemzői	70
5.2.3. Az egészségügyi ágazat helyzete	72
5.2.4. A szociális ellátórendszer jellemzői	75
5.2.5. A kulturális kínálat jellemzői és mutatói	80
5.3. Műszaki és infrastrukturális jellemzők	82
5.3.1. A közműhálózat állapota és jellemzői	82
5.3.2. Kecskemét úthálózatának jellemzői	84
5.3.3. Energiaellátás	86
5.3.4. Hulladékgazdálkodás, szennyvízkezelés	89
5.3.5. A lakásállomány jellemzői, a lakásépítések számának alakulása	93
5.4. Gazdasági jellemzők	100
5.4.1. A vállalkozások számának alakulása	100
5.4.2. A vállalkozások térbeli jellemzői	104
5.4.3. A vállalkozások ágazati jellemzői	107
5.4.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők	116
5.5. Az elmúlt évek városi fejlesztései és beruházásai	122
5.5.1. Kecskemét uniós pályázati aktivitása	123
5.5.2. Állami és önkormányzati forrásból megvalósult beruházások	130
6. SZAKTERÜLETI FOLYAMATOK ÉS PROGRAMOK	133
6.1. Gazdaság- és iparfejlesztés	133
6.2. Turizmus, idegenforgalom	136
6.3. Kutatás-fejlesztési és innovációs potenciál	139
6.4. Közút- és közlekedésfejlesztés	141
6.5. Oktatás, szakképzés, humán erőforrás-fejlesztés	146
6.6. Egészségügy, szociális ellátás	152
6.7. Terület- és településfejlesztés, városrehabilitáció	157
6.8. Városüzemeltetés	161
6.9. Vagyongazdálkodás	165
6.10. Lakásgazdálkodás	173
6.11. Környezetvédelem, energetika	175
6.12. Agrár- és Vidékfejlesztés, kistérségi programok	180

---

7. A GAZDASÁGI PROGRAM STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEI 2015-2020	185
7.1. A gazdasági program céljai és prioritásai	185
7.2. A gazdaságfejlesztést átható horizontális tervezési szempontok	187
7.3. A tervezett gazdaságfejlesztési irányok	188
8. A GAZDASÁGI PROGRAM KIEMELT PROGRAMJAI, PROJEKTJEI	192
8.1. A tervezett fejlesztési programcsoportok	192
8.2. A fejlesztési programcsoportok kapcsolódó programjai, projektjei	202
8.3. Kulcsprojektek bemutatása	208
8.4. Egyéb, a város fejlődése szempontjából meghatározó projektek	211
9. ÖSSZEFOGLALÁS, A TERVEZÉS TOVÁBBI LÉPÉSEI	221

Ábrajegyzék

1. ábra: Az unió tagállamainak megújuló energiafelhasználása.....	12
2. ábra: Az államháztartás nettó adósságának alakulása a GDP százalékában.....	14
3. ábra: A munkanélküliek számának alakulása (ezer fő).....	15
4. ábra: Az államháztartási hiány alakulása Magyarországon (2005-2014).....	16
5. ábra: A bruttó hazai termék (GDP) változása Magyarországon (2003-2015 I. negyedév).....	17
6. ábra: Jellemző órabérek az Európai Unió tagállamaiban (2012).....	18
7. ábra: Magyarország energiainport igénye a különböző energiahordozók tekintetében.....	20
8. ábra: Az Európa 2020 Stratégia célrendszere.....	22
9. ábra: Közép- és hosszútávú gazdaságstratégiai feladatok és területek hazánkban.....	26
10. ábra: Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió célrendszere.....	27
11. ábra: Nemzeti prioritások és fejlesztési tématerületek 2014-2020 között.....	28
12. ábra: A klímaváltozás hatásainak leginkább kitett területek Magyarországon.....	30
13. ábra: A közlekedési hálózatok térszerkezete.....	31
14. ábra: Magyarország 2014-2020-as uniós forrásfelhasználásának célrendszere.....	34
15. ábra: A helyi iparüzési adóbevételek alakulása Kecskeméten.....	45
16. ábra: A Gazdasági Program helye a tervezési rendszerben.....	53
17. ábra: A Gazdasági Program illeszkedése során figyelembe vett stratégiai dokumentumok.....	54
18. ábra: Bács-Kiskun megye területfejlesztési célrendszere.....	55
19. ábra: A megyei Területfejlesztési Program keretében megfogalmazott prioritások.....	57
20. ábra: A születések és halálozások számának alakulása Kecskeméten (1990-2013).....	60
21. ábra: Évi átlagos vándorlási különbözet Kecskeméten (1990-2013).....	61
22. ábra: Kecskemét lakosságának korösszetételének változása (2000-2013).....	63
23. ábra: Nyilvántartott álláskereső számának alakulása Kecskeméten (2000-2013).....	64
24. ábra: Napjaink munkanélküliségi mutatói Kecskeméten.....	65
25. ábra: A 7 évnél idősebb lakosság legmagasabb iskolai végzettsége (1960-2011).....	66
26. ábra: A kecskeméti Megyei Kórház területi illetékességi ellátó körzete.....	73
27. ábra: Kecskemét Megyei Jogú Város szociális alapellátó rendszere.....	77
28. ábra: A bölcsődei férőhelyek és a felvettek számának időbeli alakulása.....	79
29. ábra: Kecskemét úthálózata és hiányzó hálózati elemei.....	85
30. ábra: Lakásépítés a Dél-Alföld megyei jogú városaiban (2000-2013).....	93
31. ábra: Kiadott lakásépítési engedélyek száma Kecskeméten (2004-2010).....	95
32. ábra: Jóváhagyott belterületbe vonások Kecskeméten (2010-2013).....	97
33. ábra: Kiadott építési engedélyek száma Kecskeméten (2010-2014).....	98

34. ábra: A regisztrált vállalkozások számának alakulása Kecskeméten (2000-2013)	100
35. ábra: A kecskeméti székhelyű működő vállalkozások megoszlása nettó árbevétel-kategóriák szerint 2013-ban (ezer Ft-ban)	103
36. ábra: Kecskeméti székhellyel rendelkező vállalkozások területi képe	104
37. ábra: A kecskeméti működő vállalkozások jövedelemtermelő képességének területi kép	105
38. ábra: A foglalkoztatottak becsült átlagos létszáma az egyes városrészekben	106
39. ábra: A nemzetgazdasági szektorok súlyának változása a működő vállalkozások száma alapján.....	109
40. ábra: Hálózati potenciál térkép.....	117
41. ábra: Kecskemét pozíciója az elnyert uniós pályázatok száma alapján	123
42. ábra: A nyertes pályázatok kedvezményezetttek szerinti eloszlása	124
43. ábra: A pályázati támogatás eloszlása a kecskeméti kedvezményezetttek körében	124
44. ábra: Az uniós támogatások tevékenységi területek közötti megoszlása (2004-2015)	125
45. ábra: A gazdaságfejlesztés keretében elnyert uniós források belső megoszlása (2004-2015). 127	
46. ábra: Az elnyert uniós támogatások területi képe Kecskeméten.....	129
47. ábra: A városüzemeltetésre fordított önkormányzati források alakulása (ezer Ft-ban)	161
48. ábra: A helyi közösségi közlekedés támogatásának alakulása Kecskeméten (ezer Ft-ban)....	163
49. ábra: Kecskemét földminőségi osztályozása és felszínborítás változása	180
50. ábra: Kecskemét Megyei Jogú Város Gazdasági Programjának stratégiai célrendszere	191

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: A reál-GDP növekedése (2003-2013)	10
2. táblázat: A kohéziós politika tematikus célkitűzései (2014-2020)	33
3. táblázat: A GDP összetevői (éves növekedés, %)	39
4. táblázat: Makrogazdasági kilátások Magyarországon.....	40
5. táblázat: Kecskemét és Bács-Kiskun megye állandó népessége és annak koncentrációja (1970-2013)	59
6. táblázat: Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása	75
7. táblázat: Az egyes szociális ellátásokban részesülők számának időbeli alakulása	78
8. táblázat: Kecskemét víziközmű-ellátottsági adatainak változása (2000, 2007-2013)	83
9. táblázat: Az energiaellátás néhány jellemző mutatója Kecskeméten.....	87
10. táblázat: A kecskeméti települési hulladékszállítás néhány jellemző adata.....	90
11. táblázat: A szelektíven gyűjtött csomagolási hulladék mennyisége Kecskeméten.....	91
12. táblázat: A DESIGN Kft. által átvett lakossági és egyéb veszélyes hulladékok mennyisége...	92
13. táblázat: A regisztrált vállalkozások megoszlása létszám-kategóriánként (2000-2013).....	101
14. táblázat: A működő vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági áganként (2000-2007, %-ban)	107
15. táblázat: A működő vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági áganként (2008-2012, %-ban)	108
16. táblázat: A vendéglátóhelyek számának alakulása (2000-2013)	113
17. táblázat: A népesség gazdasági aktivitása Kecskeméten	118
18. táblázat: A kecskeméti gazdaságfejlesztés szempontjából meghatározó adottságok SWOT-analízise.....	120
19. táblázat: A felhalmozási és beruházási kiadások alakulása 2008 és 2014 között	122
20. táblázat: Kecskemét területén megvalósult 10 legmagasabb támogatású uniós beruházás	128
21. táblázat: Néhány fontosabb városüzemeltetési feladat költségeinek alakulása	162
22. táblázat: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyonkimutatásának néhány fontosabb sora (ezer Ft-ban, nettó)	166
23. táblázat: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata gazdasági társaságokban lévő részesei 2014. december 31-én	167

1. BEVEZETÉS

1.1. Előzmények

A Kecskeméti Városfejlesztő Kft. (továbbiakban: városfejlesztő társaság) 2015. május 6-án keltezett Vállalkozási Szerződés aláírásával kapott megbízást Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatától, hogy a **TÁMOP-4.2.1.C-14/1/Konv-2005-0011 azonosító számú, „A kecskeméti növekedési zónában a jármű- és gépipari, valamint az agrár kis- és közepes beszállító vállalatok K+F+I kapacitásának fejlesztése a Kecskeméti Főiskola tudásbázisán”** című projekt keretében, készítse el Kecskemét Megyei Jogú Város Gazdasági Programjának felülvizsgálatát.

A megbízás keretében a városfejlesztő társaság elkészített egy rövid vitairatot, melynek célja a városi döntéshozók és a program elkészítésében szerepet vállaló szakemberek tájékoztatása a jelenlegi nemzetközi és hazai gazdasági helyzetről, a napjainkban tapasztalható kihívásokról, az Európai Unió és Magyarország gazdaságpolitikájának irányairól, valamint a gazdaságfejlesztés lehetséges forrásairól. A vitaanyag hozzá kívánt járulni – a külső gazdasági és a változó jogszabályi körülmények figyelembevétele mellett – az önkormányzat gazdasági mozgásterének meghatározásához, a kecskeméti gazdaságfejlesztés alapelveinek rögzítéséhez, a célok és prioritások kijelöléséhez, valamint a gazdasági program megvalósításához szükséges teendők és gazdaságösztönző eszközök lehetséges meghatározásához.

Az önkormányzati vezetőkkel, a kamarákkal, a városi klaszterszervezetekkel, valamint a civil kerekasztal tagszervezeteivel történt szakmai egyeztetéseket követően történt meg a Gazdasági Program részletes kidolgozása, majd a Gazdasági Program tartalmi elemeit meghatározó fejlesztéspolitikai környezet elemző áttekintése. Fontos elemzési szempont volt a helyi gazdaságfejlesztés lehetőségeit befolyásoló külső körülmények (nemzetközi és hazai gazdasági folyamatok, az Európai Unió gazdaságpolitikájának körvonalazódó irányai, a hazai gazdaságfejlesztést meghatározó dokumentumok) kiértékelése, továbbá a lehetséges kecskeméti gazdaságfejlesztési program alapjainak és kereteinek meghatározása. A külső tényezők azonosítását követően elkezdődött az elmúlt évek jellemző folyamatainak (gazdasági, társadalmi, infrastrukturális, környezeti) vizsgálata, majd a – már megvalósult és folyamatban lévő beruházások által is jelzett – lehetséges fejlődési irányok meghatározása.

Az elemző munka következő fázisában áttekintésre kerültek az elmúlt évek szakterületi folyamatai. Ezt követően a nemzetközi és a hazai gazdasági folyamatok figyelembevételével, s a

város belső adottságaira építve, valamint a tervezett programokat és a településfejlesztési törekvéseit alapul véve – az önkormányzat döntéshozóival egyeztetett módon – **rögzítésre kerültek a 2020 végéig terjedő időszak stratégiai céljai, prioritásai**, továbbá a tervezett legfontosabb **fejlesztési feladatok**. A Gazdasági Program egyeztetési változatában szereplő célokat, prioritásokat és fejlesztési feladatokat a tervezők egyeztették a helyi döntéshozókkal. A különböző szakmai egyeztetések eredményei – az önkormányzat számára is vállalható – megállapításai, ötletei beépítésre kerültek a stratégiai dokumentumba, melyek Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának gazdaságfejlesztési elképzeléseit fogják képviselni a 2020 végéig terjedő időszakban.

2. A GAZDASÁGI PROGRAM KERETEI

2.1. Kecskemét elmúlt 15 évének gazdaságfejlesztési törekvései és az új gazdasági programjának üzenete

Globalizálódó világunk folyamatos mozgásban van, változik, átalakul, mellyel nem csak a gazdasági szereplőknek és a nemzetállamoknak, hanem a globális versenyben résztvevő – gazdasági és társadalmi centrumokként funkcionáló – városoknak is számolnia kell. A fejlesztési forrásokért folytatott hazai és nemzetközi versenyben egyre inkább nélkülözhetetlen a helyi települési szereplők (vállalkozások, különböző intézmények, civil szervezetek, lakosság, önkormányzat) közötti összefogás, melynek kiépítésében a települési vezetőknek élen kell járniuk.

Az új évezred során jelentkező társadalmi és gazdasági folyamatok (pl. erősödő és egyre inkább átalakuló gazdasági tevékenység, főiskolai integráció, emelkedő lakosságszám, kiteljesedő városverseny, az örökölt infrastrukturális hátrányok ledolgozásának szükségessége) új kihívások elé állították Kecskemétet. **A város vezetői és szakemberei az 1990-es évek végén a 2000-es évek elején helyesen mérték fel a város előtt álló legfontosabb kihívásokat, s a város hosszútávú versenyképességét meghatározó feltételeket.**

Ebben mind nagyobb figyelmet fordítottak **a város gazdasági erejének növelésére, a vállalkozási környezet vonzóbbá tételére**. Kecskemét egy olyan új összefogást kínált a városban tevékenykedő vállalkozások részére, s olyan új gazdaságpolitikai filozófiára tért át, amelynek középpontjában a vállalkozásokkal és a Kecskeméthez hasonló elveket valló településekkel való közös gondolkodás és cselekvés állt. Ehhez viszont arra volt szükség, hogy a város megfelelő formában elkészítse, s megismertesse a helyi szereplőkkel az általa fontosnak tartott fejlesztési elveket és irányokat, melyek a helyi gazdasági programok kidolgozásában öltöttek testet.

Ezekből a dokumentumokból megfelelően körvonalazódtak az egyes cselekvési területek, s nyomon követhetővé váltak végrehajtott intézkedések.

Az örökölt infrastrukturális hátrányok felszámolása mellett, az 1990-es évek végétől – a meghirdetett új partnerségi és összefogási filozófiának megfelelően – mind nagyobb figyelmet fordított Kecskemét az **új irányokra nyitott térbeli kapcsolatok** fejlesztésére, amely leginkább az európai irányultságú testvér- és partnervárosi együttműködések és megállapodások (pl. Viborg 1997, Marosvásárhely 1999, Beregszász 2001, Rodostó 2001, Galánta 2002, Skodra 2002, Grossenhain 2002, Sepsiszentgyörgy 2004) kiszélesítésében öltött testet. Emellett kísérletek történtek az uniós kapcsolatok bővítésére, az interregionális gazdasági, kulturális és kutatási programok megvalósítására, melyek ezekben az években csak az előkészítés fázisáig jutottak. A nemzetközi kapcsolatok szélesítése mellett – a 2000-es évek elejétől – Kecskemét számára kiemelkedő fontosságúnak mutatkoztak az **új térségi és területellátó-szervező funkciók**. Ezek befogadása, illetve kialakításának szükségessége hangsúlyosan jelent meg a különböző stratégiai dokumentumokban, s a város gazdasági szervezeteinek elvárásai között. Ez érthető is, hiszen az egyre globalizálódó, s folyamatosan változó gazdasági és társadalmi környezetben **Kecskemétnek elemi érdeke volt, hogy megfelelően tudja pozicionálni a települést és térségét az egyre erőteljesebben kibontakozó városversenyben, s megszerezze azokat a regionális irányító és fejlesztési pozíciókat, melyek képesek lehetnek új dinamikát biztosítani a város további fejlődéséhez.**

Elsősorban **az oktatás** (felsőoktatási szerepkör növelése), **a szakképzés, az innováció, az egészségügyi ellátás**, valamint **a logisztika terén mutatkoztak új lehetőségek**, de – a város történelmi múltjából és adottságaiból adódóan – már a 2000-es évek közepén a közigazgatás erősítése, egyes irányítási funkciók betelepítése érdekében is megfogalmazódtak javaslatok (pl. vidékfejlesztési központi feladatok decentralizációja, Vidékfejlesztési Információs és Tanácsadó Központ létrehozása Kecskeméten). Megállapítható, hogy ebben az időszakban számos előremutató kezdeményezés valósult meg az oktatás (pl. főiskolai integráció, oktatási struktúra racionalizálása, új szakirányok megjelenése) és szakképzés (középiskolai feladatellátási helyek bővülése, TISZK létrehozása, az oktatási struktúra munkaerőpiaci elvárásokhoz történő közelítése), az egészségügyi ellátás (onkoradiológiai központ bővítése, központi műtöb্লök korszerűsítése, új Gastroenterológiai Központ kialakítása, a diagnosztikai épületrész megújítása, az ún. hotelépület felújítása, stb.), valamint a logisztikai lehetőségek bővítése terén. Ezek a beavatkozások azonban – ekkor még – nem tudtak átütő eredményeket, s nagyobb gazdaságfejlesztési, illetve térségi hatást elérni.

Éppen ezért – készülve már a 2007-2013-as európai uniós tervezési és költségvetési ciklusra – a város versenyképességének és gazdasági lehetőségeinek bővítése érdekében Kecskemét 2006-ban új gazdasági irányokat és városfejlesztési elképzeléseket fogalmazott meg, amely a Gazdasági Programjában kristályosodott ki.

A 2007-2013-as ciklus legfőbb fejlesztési céljait és feladatait magában foglaló új programban markánsan fogalmazódtak meg olyan, az adott időszakban aktuális fejlesztési szükségletek, mint a **vállalkozói és innovációs aktivitás** növelése, az **élhető városi környezet** kialakítása, a **humán erőforrás fejlesztés** fontossága, a **városmarketing** erősítése, vagy éppen a **befektetés ösztönzés és új adó- és támogatáspolitikai** lehetőségei. A program eredményeképpen a városi döntéshozók 2007-ben új helyi adópolitikát vezettek be (524/2007. (XI. 29.) KH. számú határozat), mellyel ösztönözni kívánták a helyi befektetéseket és Kecskemét gazdasági lehetőségeinek további bővítését.

A hivatkozott közgyűlési határozat értelmében **a 2007-ben még 2%-os helyi iparüzési adó szintjét** – előre meghatározott módon – **2008 és 2011 között évente 0,1 százalékponttal csökkentette az önkormányzat a jelenlegi 1,6%-os szintre**, amely a magyarországi nagyvárosok között még napjainkban is az egyik legalacsonyabb érték. Az új adó- és támogatáspolitikai beváltotta a hozzá fűzött reményeket, hiszen a regisztrált gazdasági szervezetek száma a 2007-es 16.647 értékről 2008-ra 18.505-re növekedett (11,11%-os bővülés), s ezzel párhuzamosan a helyi iparüzési adó hasonló mértékű (11,13%) emelkedést mutatott. Érdeemes kiemelni, hogy a gazdasági szervezetek számának növekedését (2009-ben 18.795 db, 2010-ben 19.320 db, 2011-ben 20.916 db) még a 2009-től egyre mélyülő gazdasági válság sem tudta befolyásolni. Ebben bizonyára komoly szerepet játszott a Daimler-Benz csoport 2008-as gyárépítési bejelentése, melynek következtében számos járműipari beszállító és üzleti szolgáltató jelent meg a városban.

A Mercedes gyár termelésének beindulása, a beszállítók megjelenése, az áruszállítás kapacitásának felfutása, új technológiák megjelenése, valamint a város egyre növekvő népességszáma, hatásait tekintve az elmúlt 100 év legjelentősebb változását idézte elő Kecskeméten, amely számos területen (pl. oktatási-képzési, kutatás-fejlesztési, innovációs, foglalkoztatási, logisztikai, közútfejlesztési, közlekedési, egészségügyi, energiahatékonysági, városüzemeltetési, városrendezési) jelentős kihívások elé állította a városi vezetőket. Több közút- és közlekedésfejlesztési projekt (Intermodális Csomópont tervezési feladatai, hibrid buszbeszerzés, térségi elérhetőség javítása keretében: a város fontos bekötő útjainak minőségi és keresztmetszeti fejlesztésének előkészítése, az északi elkerülő út terveztetése és építése, az elővárosi közlekedés lehetőségeinek javítása, stb.) vette kezdetét. Előrelépés történt az oktatás és a

szakképzés területén is, sikerült elérni a különböző **hiányszakmák** (pl. gépészet, informatika, közlekedés és járműipar, idegenforgalom és vendéglátás) **képzése, a szakképzés minőségének javítása**, a kompetenciaalapú moduláris képzés, a felnőttképzés erősítése, valamint **gyakorlati képzés korszerű technológiai, technikai feltételeinek megteremtése** terén. Minden iskolatípusban erősödött az angol és a német nyelvi képzés. Beindult a duális szakképzés két városi középiskolában öt járműipari szakmában, többoldalú szakképzési együttműködési megállapodások jöttek létre a Kecskeméti Főiskola, különböző szervezetek és vállalkozások között. Az **innovációs és K+F tevékenység** erősítése érdekében létrejött a Járműipari Technológiai Transzfer Iroda, megtörtént a járműmérnöki alapszak akkreditációja, illetve elkezdődhetett a közel 1,5 milliárd Ft összköltségvetésű Járműmérnöki Intézet építése a GAMF Kar területén.

Új igények fogalmazódtak meg a városon kívülről érkező magasan képzett szakemberek befogadása és a **megfelelő lakhatási körülmények kialakítása** tekintetében. Ennek kielégítése érdekében több mint 100 lakás épült a Széktó Lakóparkban, valamint megépült 50 családi ház a Mercedes Lakóparkban a Németországból érkezett Mercedes munkavállalói részére. A gyár építésével, berendezésével, üzembe helyezésével, s a beszállítói háttér kialakításával kapcsolatban jelentkező **üzleti turizmus erősödése**, elindította a városban található szállás- és vendéglátóhelyek fejlesztését. Az egyre emelkedő kecskeméti lakosság számát érezhető nyomást gyakorolt a jóléti ellátórendszerek és szolgáltatások fejlesztésére is (pl. egészségügyi beruházások, új élményfürdő, kulturális investíciók, városrehabilitációs beavatkozások), melyek újabb munkahelyek létrehozását eredményezték a városban.

Az eddigiekben már felsorolt eredményekre építve, s kiaknázva nem csak a kormányzati, hanem a hazai és nemzetközi befektetői forrásokat, valamint a 2014-2020-as uniós költségvetési ciklus gazdaság és társadalomfejlesztésre rendelkezésre álló pénzeszközöket Kecskemét egy olyan növekedési központtá kíván válni, ahol a nem csak a helyi lakosság, hanem a már megtelepedett vállalkozások is megtalálják számításukat. Olyan központtá kíván válni Kecskemét, ami vonzó a befektetők számára, ahol a termelés mellett mind nagyobb hangsúlyt kap a kutatás-fejlesztés és innováció, ahol növekszik a munkahelyek száma, amely biztos megélhetést tud nyújtani nem csak a város, hanem tágabb térsége számára is.

Az új 2015-2020 közötti időszakra szóló Gazdasági Program fontos üzenete, hogy Kecskemét 2020-ra Magyarország egyik növekedési központjává váljon. Egy olyan gazdasági központtá, amelyik képes a saját erejéből, a vállalkozásokra támaszkodva, velük együtt fejleszteni és fejlődni. Egy olyan gazdasági, pénzügyi centrummá, amelyikben kiemelt szerepet kap a gyártás

mellett a kutatás-fejlesztés és innováció. Egy olyan társadalmi központtá, amelyben az oktatás, a kultúra és az egészségügy is kiegyensúlyozottan, a társadalmi igényeknek megfelelően fejlődik.

Ezek a célok kijelölik a fejlesztési irányokat is. **A gazdaság fejlesztése során olyan vállalászási és üzleti környezet kialakítása a cél, amely tovább erősíti a termelőipar szerepét Kecskemét gazdaságában.** Városunk érdeke, hogy a – magas szintű foglalkoztatás hosszútávú biztosítása érdekében – már itt termelő iparvállalatok nálunk bővítsenek, miközben új gazdasági szereplőket tudunk megszólítani és meggyőzni a letelepedés mellett.

Kecskemét másik stratégiai célja, hogy a város határain túl élőknek is megfelelő munkahelyeket, megélhetést tudjon biztosítani, ezzel is erősítve a térség fejlődését és a lakosság szám növelését.

A helyi gazdaság fejlesztése során olyan vállalászási és üzleti környezet kialakítása a cél, amely biztosítja a hagyományos és új gazdasági ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztését, a versenyképes termelés és a magas szintű üzleti szolgáltatások háttérfeltételeinek megteremtését, valamint az oktatási, kutatás-fejlesztési és az innovációs teljesítmény fokozását. Ennek érdekében **Kecskemét stratégiai ágazattá kívánja emelni a kutatás-fejlesztést.** Az önkormányzat a Kecskeméti Főiskolával (2016-tól Kecskeméti Alkalmazott Tudományok Egyeteme), a helyben található kutató-fejlesztő műhelyekkel és innovatív vállalászásokkal együttműködve, mindent elkövet annak érdekében, hogy Kecskemét innovációs teljesítménye növekedjen, s lehetőséget kínáljon a legtehetségesebb fiataloknak, hogy minőségi munkát végezzenek a városban. Ennek érdekében az önkormányzat támogatja és elősegíti a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységek letelepedését, valamint a megfelelő innovációs miliő kialakítását a városban.

Kecskemét nemcsak ipari, hanem kulturális, egészségügyi centrum is, melynek szolgáltatási fejlesztése nem csak a minőségi munkahelyek kialakítását célozzák, hanem a város élhetőségét és fontos szellemi, s tudásbázisának megőrzését is.

A város értékeinek, hagyományainak, kultúrájának és eredményeinek bemutatása érdekében tovább kell fokozni a hazai turizmus területén betöltött szerepét és ismertségét. Ebben fontos szerepet játszhatnak természeti értékei, kulturális hagyományai, egészségügyi szolgáltatásai, s nem utolsó sorban üzleti és egyre növekvő oktatási és kutatás-fejlesztési potenciálja.

A város működőképességének és fenntartható működtetésének, valamint a jövőbeli fejlesztési lehetőségeinek biztosítása érdekében folytatnia kell **infrastrukturális hálózatainak (pl. közúti, közlekedési, energetikai, távhő, informatikai) modernizációját**, ahol pedig szükséges új elemekkel való bővítését. Ezeket a hálózatokat olyan mértékben kell kiépíteni, melyek

kielégíthetik a mindenkori társadalmi és gazdasági szükségleteket, ugyanakkor a kialakítás során **szem előtt kell tartani a város természeti környezetének teherbíró képességét**, a város hosszútávú élhetőségének biztosítását.

Kecskemét a jövőbeli gazdaságfejlesztési eredményeit a környezet megóvásával, az innovációs teljesítményének fokozásával, az **energia- és erőforrás-hatékonyság javításával, továbbá a megújuló energiahordozók szerepének bővítésével kívánja elérni.**

Kecskemét az átalakuló világ nyertese akar lenni, ezért a jövőbeli gazdaságfejlesztési törekvései a versenyképességet növelő, innovatív, minőségi fejlesztések irányába fognak mutatni, szem előtt tartva a környezetvédelmi szempontokat, valamint a klímaváltozás hatásaira történő felkészülést.

2.2. A Gazdasági Program készítésének oka, időtávja, felülvizsgálatának indokai

Kecskemét Megyei Jogú Város új Gazdasági Programjának elkészítése törvényi kötelezettség, melyet **Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény** (Mötv.) szabályoz. A Gazdasági Program időtávja és tartalma tekintetében a Mötv. 116. § (2.)-(5.) bekezdése adott iránymutatást. Az időtáv meghatározása során a tervezők figyelembe vették, hogy a Mötv. 116. § (2.) bekezdése lehetőséget adott arra, hogy az Önkormányzat eldönthesse, hogy az új Gazdasági Program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó terminusra szóljon. Mivel a képviselő-testület megbízatásának időtartama (2014-2019), illetve az Európai Unió tervezési, költségvetési ciklusának időtartama (2014-2020) igen közel áll egymáshoz, valamint Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése 363/2012. (XII.13.) KH. számú határozatában elfogadta a város 2013-2014. évre vonatkozó Gazdasági Programját, éppen ezért javasolható volt, hogy az új stratégiai dokumentum – figyelembe véve az uniós források rendelkezésre állását – a 2015-2020-as időszakra készüljön el.

A Gazdasági Program tartalmi összeállítását egyrészt a Mötv. 116. § (3.) és (4.) bekezdésében foglaltak, másrészt az Önkormányzat és a városfejlesztő társaság között megkötött Vállalkozási Szerződés 3. pontjában a Gazdasági Program tartalmára vonatkozó előírások határozták meg.

Az új Gazdasági Program készítését több tényező is indokolja, mint például a 2008-2009-es gazdasági válság sokrétű hatásai, melyek Kecskemét esetében felértékelték **a városfejlesztéssel** (a városverseny erősödése kikényszeríti a település folyamatos, a társadalmi és gazdasági igényekhez alkalmazkodó, innovatív fejlesztését), **a városüzemeltetéssel, a vagyon- és**

ingatlangazdálkodással kapcsolatos feladatokat, továbbá növelték a súlyát a **működési hatékonyságot eredményező fejlesztési elképzeléseknek** (pl. közvilágítás, fűtésekszerúsítés, megújuló energiák nagyobb arányú használata, energiatakarékos megoldások bevezetése, közlekedésszervezés hatékonyságának növelése). A fejlesztési forrásokért folyó, s egyre erősödő városverseny rávilágított a településen meglévő értékeket, adottságokat és befektetési lehetőségeket a jelenleginél hatékonyabban szervező **irányítási és városmarketing** tevékenységek erősítésének fontosságára.

Az új Gazdasági Program megfogalmazása során figyelembe kell venni, hogy változott az európai és a hazai szabályozási és fejlesztéspolitikai környezet. Megjelent az **Európa 2020 Stratégiai dokumentum**, melynek legfőbb célja egy intelligens, fenntartható és inkluzív gazdaság létrehozása az Európai Unióban, ahol magas a foglalkoztatottság és a termelékenység, valamint erős a társadalmi kohézió, amely alapját képezheti a 21. század európai, szociális piacgazdaságának. A stratégia célkitűzéseinek megvalósítása érdekében **jól működő, egymással összeköttetésben álló piacokra van szükség**, ahol a verseny és a fogyasztók hozzáférése ösztönzi a növekedést és az innovációt. **Javítani akarják a vállalkozói aktivitást**, valamint **a kkv-k egységes piachoz való hozzáférését**. Uniós szinten **erősíteni kívánják pl. a kutatás-fejlesztés, az innováció, a kulcsfontosságú infrastrukturális beruházások, a határokon átnyúló energia- és közlekedési hálózatok, az alacsony széndioxid- kibocsátású technológiák finanszírozását**. Ezeket a gazdaságfejlesztési törekvéseket Kecskemét fejlesztési irányainak meghatározása során szem előtt kell tartani, mint ahogyan Magyarország 2014-2020-as időszakra szóló Partnerségi Megállapodásában foglaltakat is.

A Partnerségi Megállapodásban rögzítik, hogy a 2014–2020-as tervezési ciklus átfogó nemzeti fejlesztési célja a fenntartható, magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővítésére épülő gazdasági növekedés.

A város tervezett gazdaságfejlesztési programjainak összeállítása során – a hatékony uniós forráslelővétel érdekében – figyelembe kell vennie, hogy **az Európai Unió a Partnerségi Megállapodás keretében az alábbi 11 tematikus célterület támogatását teszi lehetővé a 2014-2020-as tervezési időszakban:**

- 1: A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- 2: Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása;
- 3: A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása;

- 4: Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- 5: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat megelőzés és -kezelés előmozdítása;
- 6: A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- 7: A fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban;
- 8: A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- 9: A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- 10: Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- 11: A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és a hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulása.

3. A HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉST BEFOLYÁSOLÓ KÜLSŐ KÖRÜLMÉNYEK

Kecskemét Megyei Jogú Város hosszú távú élhetőségének, gazdasági és településhálózati versenyképességének, valamint megfelelő üzleti környezetének kialakítása érdekében fontos nyomon követnie a nemzetközi és hazai szakpolitikai folyamatokat. A megalapozott és előrelátó városi döntések meghozatala nem nélkülözheti a körülöttünk zajló különböző gazdasági, társadalmi, területi-térségi és környezeti folyamatok, trendek, fejlesztési elképzelések ismeretét, megfelelő értelmezését, hiszen ezek alapvetően befolyásolhatják a település rövid-, közép- és hosszú távú fejlődési lehetőségeit, s a beavatkozások különböző időtávú kockázatait. A külső körülmények vizsgálata segíthet abban is, hogy a város felkészülhessen a rá váró különböző típusú kihívásokra (pl. egészséges környezeti feltételek biztosítása, klímaváltozás, energiatartósság, munkaerőpiaci és új befektetői igények kielégítése, elöregedés, társadalmi szegregáció és különböző kultúrák egymás mellett élése, hatékony városüzemeltetés), továbbá időben meg tudja fogalmazni – az adottságainak, felkészültségének, kulturális beállítottságának és hagyományainak leginkább megfelelő – saját válaszait a város tervezett, harmonikus fejlődése érdekében.

3.1. Az elmúlt évek nemzetközi gazdasági folyamatai és napjaink kihívásai

A 2008-ban kirobbanó és Európát igen érzékenyen érintő pénzügyi és gazdasági válságnak napjainkig ható következményei vannak. Bár úgy tűnik, hogy az Európai Unió maga mögött

hagyta a – több tagállamát (pl. Görögország, Olaszország, Portugália) is súlyosan érintő – válságot, az unió egészének azonban napjainkban is új kihívásokkal kell szembenéznie. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy **az európai konjunkturális lehetőségek lényegesen elmaradnak a válság előtti szinttől** (1. táblázat), melynek háttérében gazdasági, pénzügyi és társadalmi tényezők, illetve okok egész sora húzódik.

Meghatározó nemzetközi szervezetek, neves közgazdászok, s több elemző is felhívja a figyelmet arra, hogy bár **az Európai Unió** a többközpontú világgazdaságának egyik legfontosabb központja, mégis **versenyképességi, strukturális, gazdaságpolitikai és társadalmi** (előregedő társadalom, magas munkanélküliség, migrációs nyomás) **problémák egész sorával küzd.**

A térség versenyképességi és strukturális problémáit jól mutatja, hogy az EU gazdasági teljesítményének bővülési dinamikája (a reál GDP növekmény 2003-2013 viszonylatában 1,1%), valamint a GDP arányos K+F költés (2013-ban az EU-28 átlagában a GDP 2,01%-a) tekintetében is elmaradni látszik a legnagyobb riválisaival (USA 2,7%, Kína 2,08%, Japán 3,67%, Dél-Korea 4,36%) szemben.

1. táblázat: A reál-GDP növekedése (2003–2013)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Average 2003-13
EU-28	1.5	2.6	2.2	3.4	3.2	0.4	-4.5	2.0	1.6	-0.4	0.1	1.1
Euro area	0.7	2.2	1.7	3.3	3.0	0.4	-4.5	1.9	1.6	-0.7	-0.4	0.8
Belgium	0.8	3.3	1.8	2.7	2.9	1.0	-2.8	2.3	1.8	-0.1	0.2	1.3
Bulgaria	5.5	6.7	6.4	6.5	6.4	6.2	-5.5	0.4	1.8	0.6	0.9	3.3
Czech Republic	3.8	4.7	6.8	7.0	5.7	3.1	-4.5	2.5	1.8	-1.0	-0.9	2.6
Denmark	0.4	2.3	2.4	3.4	1.6	-0.8	-5.7	1.4	1.1	-0.4	0.4	0.6
Germany	-0.4	1.2	0.7	3.7	3.3	1.1	-5.1	4.0	3.3	0.7	0.4	1.2
Estonia	7.8	6.3	8.9	10.1	7.5	-4.2	-14.1	2.6	9.6	3.9	0.8	3.6
Ireland	3.7	4.2	6.1	5.5	5.0	-2.2	-6.4	-1.1	2.2	0.2	-0.3	1.5
Greece	5.9	4.4	2.3	5.5	3.5	-0.2	-3.1	-4.9	-7.1	-7.0	-3.9	-0.4
Spain	3.1	3.3	3.6	4.1	3.5	0.9	-3.8	-0.2	0.1	-1.6	-1.2	1.1
France	0.9	2.5	1.8	2.5	2.3	-0.1	-3.1	1.7	2.0	0.0	0.2	1.0
Croatia	5.4	4.1	4.3	4.9	5.1	2.1	-6.9	-2.3	-0.2	-1.9	-1.0	1.2
Italy	0.0	1.7	0.9	2.2	1.7	-1.2	-5.5	1.7	0.4	-2.4	-1.9	-0.2
Cyprus	1.9	4.2	3.9	4.1	5.1	3.6	-1.9	1.3	0.4	-2.4	-5.4	1.3
Latvia	7.7	8.8	10.1	11.0	10.0	-2.8	-17.7	-1.3	5.3	5.2	4.1	3.7
Lithuania	10.3	7.4	7.8	7.8	9.8	2.9	-14.8	1.6	6.0	3.7	3.3	4.2
Luxembourg	1.7	4.4	5.3	4.9	6.6	-0.7	-5.6	3.1	1.9	-0.2	2.1	2.1
Hungary	3.9	4.8	4.0	3.9	0.1	0.9	-6.8	1.1	1.6	-1.7	1.1	1.2
Malta	0.7	-0.3	3.6	2.6	4.1	3.9	-2.8	4.1	1.6	0.6	2.4	1.9
Netherlands	0.3	2.2	2.0	3.4	3.9	1.8	-3.7	1.5	0.9	-1.2	-0.8	0.9
Austria	0.9	2.6	2.4	3.7	3.7	1.4	-3.8	1.8	2.8	0.9	0.4	1.5
Poland	3.9	5.3	3.6	6.2	6.8	5.1	1.6	3.9	4.5	2.0	1.6	4.0
Portugal	-0.9	1.6	0.8	1.4	2.4	0.0	-2.9	1.9	-1.3	-3.2	-1.4	-0.1
Romania	5.2	8.5	4.2	7.9	6.3	7.3	-6.6	-1.1	2.3	0.6	3.5	3.5
Slovenia	2.9	4.4	4.0	5.8	7.0	3.4	-7.9	1.3	0.7	-2.5	-1.1	1.6
Slovakia	4.8	5.1	6.7	8.3	10.5	5.8	-4.9	4.4	3.0	1.8	0.9	4.2
Finland	2.0	4.1	2.9	4.4	5.3	0.3	-8.5	3.4	2.8	-1.0	-1.4	1.3
Sweden	2.3	4.2	3.2	4.3	3.3	-0.6	-5.0	6.6	2.9	0.9	1.5	2.1
United Kingdom	3.9	3.2	3.2	2.8	3.4	-0.8	-5.2	1.7	1.1	0.3	1.7	1.4
Iceland	2.4	7.8	7.2	4.7	6.0	1.2	-6.6	-4.1	2.7	1.5	3.3	2.4
Norway	1.0	4.0	2.6	2.3	2.7	0.1	-1.6	0.5	1.3	2.9	0.6	1.5
Switzerland	0.0	2.4	2.7	3.8	3.8	2.2	-1.9	3.0	1.8	1.0	2.0	1.9
Montenegro (†)	2.5	4.4	4.2	8.6	10.7	6.9	-5.7	2.5	3.2	-2.5	;	3.5
FYR of Macedonia	2.8	4.6	4.4	5.0	6.1	5.0	-0.9	2.9	2.8	-0.4	3.1	3.2
Serbia	2.5	9.3	5.4	3.6	5.4	3.8	-3.5	1.0	1.6	-1.5	2.5	2.7
Turkey (‡)	5.3	9.4	8.4	6.9	4.7	0.7	-4.8	9.0	;	;	;	5.0
Japan	1.7	2.4	1.3	1.7	2.2	-1.0	-5.5	4.7	-0.5	1.4	1.6	0.9
United States	2.8	3.8	3.4	2.7	1.8	-0.3	-2.8	2.5	1.8	2.8	1.9	1.9

(†) Average 2003–12 instead of 2003–13.

(‡) Average 2003–10 instead of 2003–13.

Source: Eurostat (online data codes: nama_gdp_k or tsieb020)

Forrás: Eurostat 2014.

Jeleztős versenyhátrányt jelent az Európai Unióban a gazdaság fragmentáltsága, amely leginkább az egyes tagállamok fejlettségbeli, regionális, pénzügyi, strukturális, termelékenységi és

vásárlóerőben megmutatkozó különbségeiben érhető tetten, melyek nagyobbak, mint a világ meghatározó és egységes gazdaságai (pl. USA, Kína, Japán) esetében.

Az Európai Unió elmúlt tíz évre jellemző gazdasági folyamatait – különösen a 2008-as pénzügyi és gazdasági válságot követően – alapvetően befolyásolta a valutaárfolyamok és eszközárak jelentős ingadozása, illetve az unió tagállamaiban mérhető **államadósság alakulása**. Ez utóbbi esetében megállapítható, hogy a válság előtti 60% körüli szintről a GDP arányos bruttó államadósság az EU-28 tagállamának átlagában napjainkra 86,8%-ra emelkedett. Ennek hátterében alapvetően három tényező azonosítható. Egyrészt a gazdasági teljesítmény romlása, s ennek következtében a GDP jelentős visszaesése, másrészt az unió tagállamainak többségében megfigyelhető költségvetési lazítás, mellyel mérsékelni próbálták a válság makrogazdasági hatásait, harmadrészt pedig több tagország esetében is a fejlesztési hitelek biztosítása – s ezen keresztül a gazdaság beindítása – érdekében a veszteséges pénzügyi szektort állami finanszírozása.

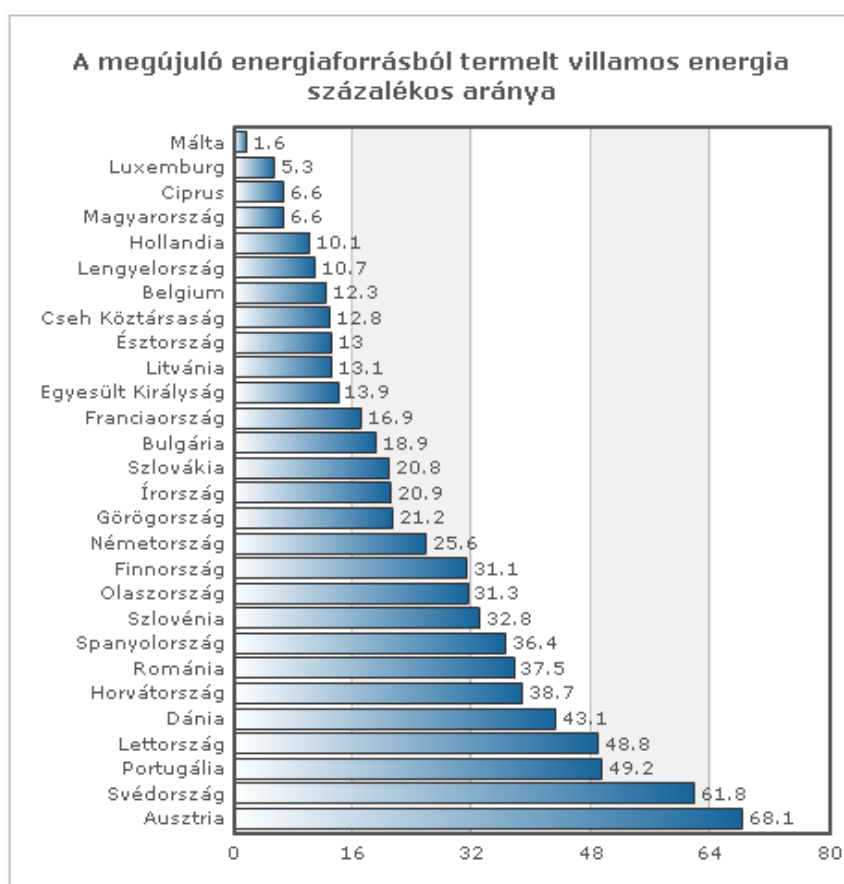
A gazdasági teljesítmény 2008-at követő visszaesése jelentős hatással volt a **munkanélküliség** alakulására is, amely az EU-27 átlagában folyamatos növekedést mutatott 2007 és 2013 közötti időszakban. Különösen a 25 évnél fiatalabbak munkanélküliségi rátája növekedett drasztikus mértékben (2007 és 2013 viszonylatában 15,9 százalékról 23,7 százalékra). Napjainkban a gazdasági folyamatok élénkülésével azonban a trend megfordulni látszik, s mind a 25 év alatti (2014-ben 22,2%), mind pedig a 25-74 év közötti korosztályban (2013-as 9,5%-ról 2014-re 9%-ra) javuló munkanélküliségi adatok figyelhetők meg. A kedvező fordulat ellenére a munkanélküliség magas szintje még mindig jelentős anyagi terhet és pénzügyi kockázatot jelent több – fejlett szociális ellátórendszerrel rendelkező – uniós tagországban, ugyanúgy, mint az előregedő társadalom, az elszegényedés, a migrációs nyomás, vagy éppen a társadalmi kirekesztés (ez utóbbi az uniós lakosság 12,1%-át érinti).

Az Európai Unió gazdasági teljesítményét mindinkább befolyásolja az egyre növekvő **energiafüggősége** is, amely az elmúlt két évtizedben meghatározóvá vált. Nem véletlen, hogy az uniós tagállamok jelentős erőfeszítéseket tesznek az országuk területén fellelhető megújuló energiaforrások kiaknázására, s a teljes energiamérlegükön belüli növekvő használatra (1. ábra).

Míg 1995-ben az EU teljes energiaszükségletének 43%-át fedezte importból, addig 2013-ban már 53,2%-át. Különösen a kőolaj és származékai (az EU-28 körében 2013-ban 87,4%), valamint a földgáz (az EU-28 körében 2013-ban 65,3%) tekintetében mutatható ki meghatározó importfüggőség, ami jelentős biztonsági és gazdasági kockázatot jelent, hiszen az Európai Unió tagállamai rendkívül érzékenyek a fosszilis energiahordozók árának növekedésére. Nem véletlen, hogy a 2007-2013-as uniós költségvetési időszakban az egyes tagállamok jelentős összegeket

fordítottak a megújuló energiaforrásból származó villamosenergia kapacitásaik kiépítésére, így napjainkra már több tagállam is teljesítette az Európa 2020 Stratégia éghajlatváltozási/energiaügyi célkitűzésének megújuló energiafelhasználásra vonatkozó 20%-os elvárását. Emellett erőteljes a törekvés minden tagállam részéről az importfüggőség csökkentésére, melynek legkézenfekvőbb megoldását a helyben rendelkezésre álló megújuló energiaforrások (elsődlegesen szél, nap, biomassza) nagyobb arányú felhasználása jelenti.

1. ábra: Az unió tagállamainak megújuló energiafelhasználása

Forrás: Eurostat 2014.

Az Európai Unióba 2008 óta begyűrűző gazdasági válság, s annak következtében megfigyelhető új kihívások (pl. versenyképesség romlás, innovációs deficit, energetikai kiszolgáltatottság, eladósodás, szegénység) ráirányították a figyelmet az unió strukturális és gazdaságpolitikai problémáira, amely szükségessé tette egy **új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv** létrehozását, amely az **Európa 2020 Stratégia** megalkotásában és elfogadásában öltött testet. Ennek részletei a 2.3. fejezetben olvashatók.

Az Európai Unió gazdasági kilátásait összefoglalva megállapíthatjuk, hogy az eurózóna növekedése továbbra is visszafogott. A magyar gazdaság szempontjából meghatározó szereppel

bíró valutaövezet még mindig küzd a strukturális problémákkal, a magas adóssággal és munkanélküliséggel. A jelenlegi adatok és reálfolyamatok alapján azonban megállapítható, hogy az unió gazdasági kilátásai összességében javultak. Az Európai Unió gazdaságainak teljesítményét a következő időszakban ösztönözheti egyrészt az alacsony olajárszint, másrészt az Európai Központi Bank (EKB) 2015. március 9-én elindított kötvényvásárlási programja, harmadrészt pedig a közös valuta jelenlegi gyenge árfolyama, amely javíthatja az európai vállalatok versenyképességét (*Magyarország Konvergencia Programja 2015-2018*).

A tartós gazdasági növekedésre azonban kockázatot jelenthetnek a geopolitikai feszültségek (az orosz-ukrán válság esetleges eszkalálódása, az Iszlám Állam, Észak-Afrika és a Közel-Kelet irányából egyre erőteljesebb bevándorlás), valamint a magas államadóssággal rendelkező tagállamok (pl. Görögország) finanszírozási problémái is.

3.2. Az elmúlt évek hazai gazdasági folyamatai, s napjaink kihívásai

Magyarország elmúlt tíz évének gazdasági folyamatait a szélsőséges teljesítmények, a világgazdasági folyamatoknak való kitettség és az útkeresés jellemezte leginkább. **A vizsgált 10 évet három időszakra oszthatjuk, 2005-től a 2008-as válság kirobbanásáig, a válság éveire (2009-2012), valamint a kilábalás és konszolidáció időszakára (2013-tól napjainkig).**

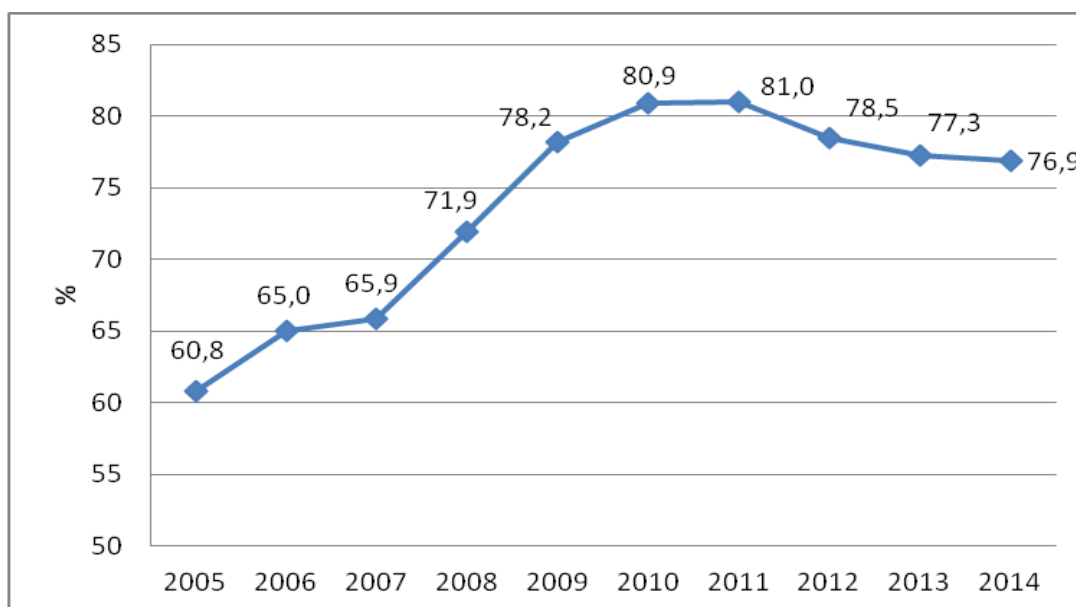
A 2008-as pénzügyi és gazdasági válság előtti években, hazánkban – a magyar gazdaság minőségi és szerkezeti problémái, valamint az ország folyamatos eladósodása mellett – egy lassú növekedési időszakot figyelhettünk meg. A GDP éves növekedése 2005 és 2008 között (0,5% és 4,3% szélsőértékek mellett) a négy év átlagában 2,4%-os értéket mutatott. A vizsgált időszakban a feldolgozóipar éves növekedésének üteme 2008-ig stabilan 8% fölött alakult, a közvetlen külföldi működőtőke-befektetések értéke pedig elérte 24,8 Mrd USD-t. Az ország külkereskedelmi termékgazdálkodásának volumenindexe, mind a behozatal, mind pedig a kivitel szempontjából erőteljesen növekedett (négy év átlagában az import 9,2%-kal, az export 12,3%). A foglalkoztatási ráta 50% fölött volt, míg a munkanélküliségi szint stabilan 8% alatt alakult.

Az exportvezérelt magyar gazdaságot nagyon érzékenyen érintette a 2008-ban kezdődött globális pénzügyi és gazdasági válság. Ennek negatív hatásai leginkább a feldolgozóipari termelés visszaesésében (2008-ban -1,5%, 2009-ben -18,2%), a közvetlen külföldi működőtőke-befektetés drasztikus csökkenésében, az államadósság jelentős növekedésében (2. ábra), valamint a munkanélküliségi ráta megugrásában (2007-ben 7,4%, 2008-ban 7,8%, 2009-ben 10%, 2010-ben 11,2%) követhetők nyomon.

A válság azonban nem minden gazdasági ágazatot és vállalkozást érintett egyformán. Hazánkban, a jelzett időszak második felében például a gépgyártás és járműipar területén megkezdődött az exportra termelő vállalkozások kapacitásbővítése. Jól teljesített az agrárium egy része is, ugyanakkor ezek a folyamatok nem tudták ellensúlyozni a gazdaság egészében mutatkozó problémákat, így visszaestek a hazai beruházások és az új megrendelések. A kedvezőtlen folyamatok az ágazatok közül legérzékenyebben talán az építőipart érintették. A lakásépítések száma 2008 és 2011 között mintegy harmadára esett vissza (a csökkenés ezt követően is, egészen 2013 végéig folytatódott), s megtorpantak a nagy infrastrukturális fejlesztések is. E két utóbbi körülmény eredményezte azt, hogy az építőipar recessziója – a többi ágazattól eltérően – mélyebb, s hosszabb kihatású volt.

2. ábra: Az államháztartás bruttó adósságának alakulása a GDP százalékában

Forrás: KSH 2014. adatai alapján saját szerkesztés

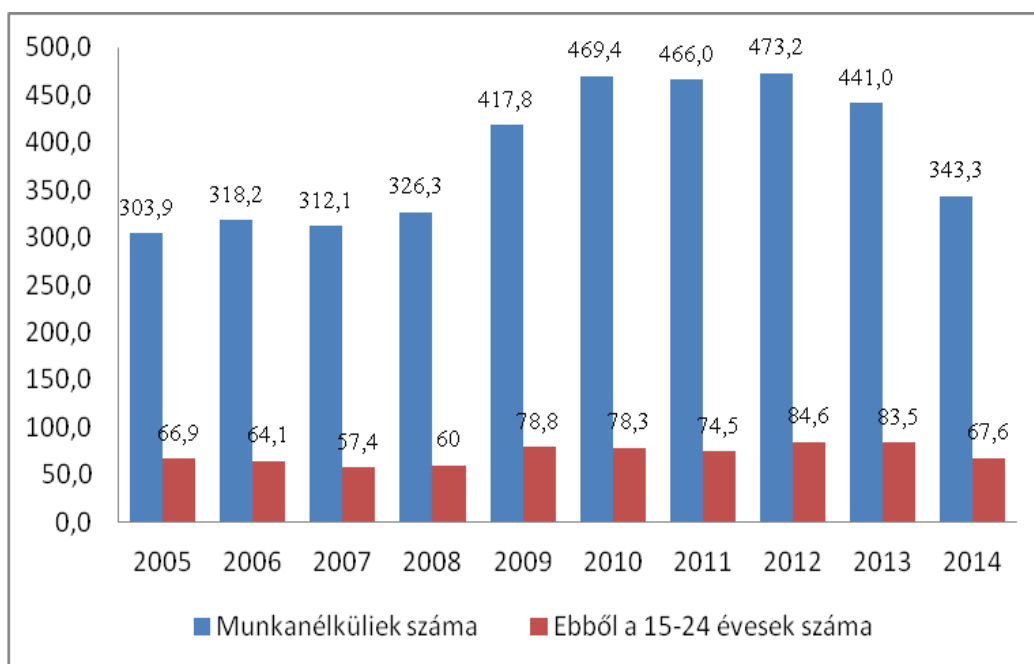
A válság alatti években a növekvő munkanélküliség és a befagyasztott jövedelmek hatására csökkent a háztartások fogyasztása, a trend megfordulását a 2011-ben bevezetett személyi jövedelemadó-rendszer átalakítása (egykulcsos szja bevezetése), az adójóváírások eltörlése, majd a 2012-es ÁFA és járuléknövelés sem mozdította elő. A belső fogyasztás csökkenéséhez a devizában felvett hitelek törlesztő részletének jelentős növekedése is hozzájárulhatott.

A belső piac zsugorodása érzékenyen érintette a hazai munkaerőpiacot, elsősorban a mikro- és kisvállalkozások piacvesztése okozott gondot, amely tükröződött a munkanélküliségi adatokban is (3. ábra). Az ezekben az években az elindított **közfoglalkoztatási programok** is csak

tompítani tudták a kedvezőtlen folyamatokat. Ugyanakkor megállapítható, hogy a közfoglalkoztatásba bevontak létszáma 2009 és 2011 között több mint kétszeresére (139.871-ről 287.671-főre) nőtt, ami kedvező hatást gyakorolt a foglalkoztatási ráta alakulására (2009-ben 0,8 százalékkal, 2010-ben 1,1 százalékkal, 2011-ben pedig 0,8 százalékkal javította az Állami Számvevőszék jelentése szerint) a válság legnehezebb éveiben.

3. ábra: A munkanélküliek számának alakulása (ezer fő)

Forrás: KSH 2014. adatai alapján saját szerkesztés

A magyar gazdaság kedvező folyamatainak elindulását hátráltatta az Európában 2011 őszen kiújuló pénzügyi válság, s ennek következtében elhúzódó európai adósságválság, amelyek a költségvetési kiigazításoknak is köszönhetően visszafogták a keresletet, így hatással voltak a hazai piac bővülési lehetőségeire is. Ugyanakkor 2012-ben már kedvező folyamatok is mutatkoztak, hiszen a főként exportra termelő – a nemzetgazdasági beruházások harmadát adó – feldolgozóipar, s annak beruházásai 2012-ben minden negyedévben növekedést mutattak (éves szinten 4,9%-kal). Ezek leginkább az új járműipari kapacitások (GM szentgotthárdi motorgyártásának bővülése, a Mercedes gyár termelésének felfutása, a Suzuki gyár visszaállása kétműszakos termelésre, illetve az Audi új üzemének kialakítása) termelésbe való bekapcsolásának voltak köszönhetőek. Ugyancsak kedvező folyamatként értékelhető az államháztartás beruházás-növekménye (0,9%). Emellett az Eximbank (exporttevékenység fokozása) és a Magyar Nemzeti Bank (Növekedési Hítel Program) által meghirdetett hitelbővítő programok is pozitívan járulnak hozzá a növekedéshez, mint ahogyan a 2013-tól jelentős mértékben emelkedő uniós források is élénkítették a beruházási aktivitást. Jelentős mértékben segítette a hazai gazdaság erősödését a

hagyományos európai partnereink megrendelés állományának növekedése, valamint az ún. BRIC országokba (Brazília, Oroszország, India, Kína) irányuló exportbővülés is.

A gazdasági teljesítmény lassú javulása mellett, a kedvezőbb makrogazdasági adatok elérését segítette a kormány szigorú költségvetési politikája is, melynek keretében a nyugdíjrendszer reformjából származó egyszeri bevétel túlnyomó részének az államadósság csökkentésére fordításával, 2011-ben sikerült csökkenő pályára állítani az adósságrátát (ld. 2. ábra). A 2012-től bevezetett további egyensúlyjavító intézkedések (ÁFA és járuléknövelés, önkormányzati költségek visszafogása, a távközlési adó és a fordított ÁFA bevezetése a mezőgazdaság egyes szektoraiban) jelentős mértékben hozzájárultak – a maastrichti kritériumnak megfelelő – államháztartási hiány tartósan alacsony szinten (3% alatt) történő tartásához (4. ábra).

4. ábra: Az államháztartási hiány alakulása Magyarországon (2005-2014)

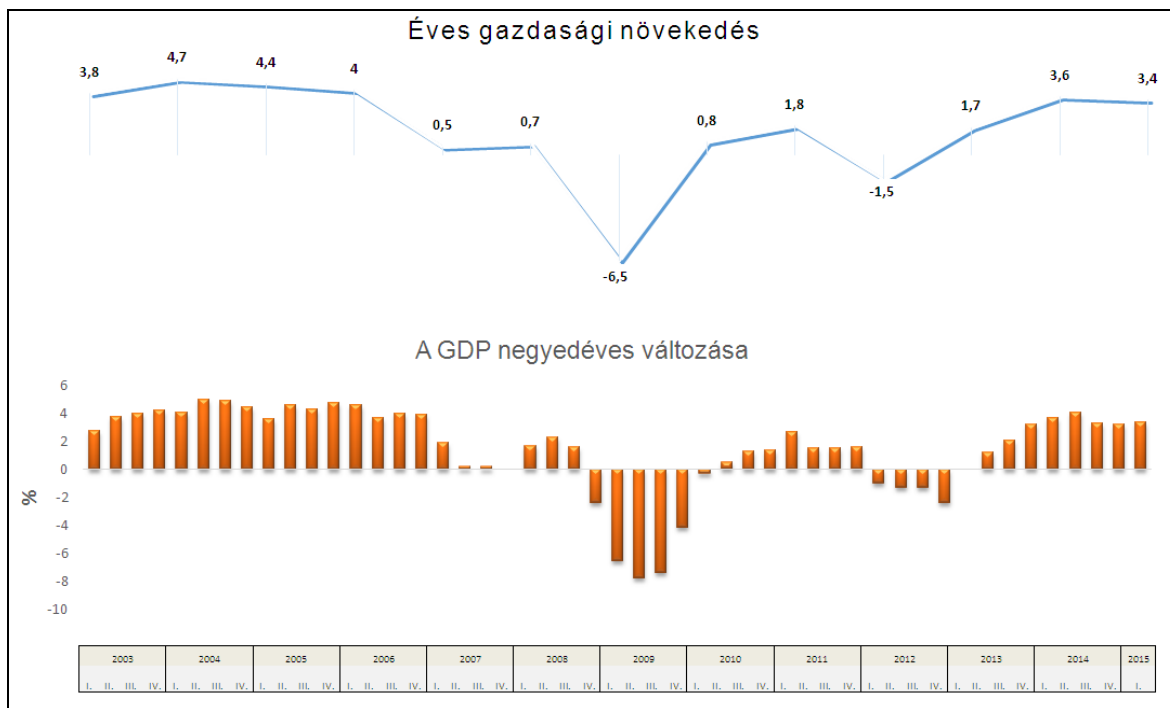
Forrás: KSH 2014. adatai alapján saját szerkesztés

A magyar gazdaság 2013-tól kezdve egy egészségesebb és kiegyensúlyozottabb növekedési szerkezet irányába mozdult el. Ismét erőteljesebbé váltak a közvetlen külföldi tőkebefektetések, bővült a feldolgozóipari (2013-ban 1,9%-kal, 2014-ben 8,1%-kal) és mezőgazdasági termelés, valamint az export (2013-ban 4,2%-kal, 2014-ben 7,1%-kal), melynek eredményeként a külkereskedelmi mérleg többlete 2014-ben 6,4 milliárd eurót tett ki. A kedvező folyamatok

eredményeként 2014-re Magyarország GDP-arányos beruházási rátája elérte a 21,3%-ot, emellett az uniós források gyorsuló felhasználásának köszönhetően az államháztartás beruházási rátája 5,2%-ra emelkedett. A kedvező gazdasági folyamatokat jól tükrözik az elmúlt évek GDP adatai is (5. ábra).

5. ábra: A bruttó hazai termék (GDP) változása Magyarországon (2003-2015. I. negyedév)

Forrás: A KSH adatai alapján saját szerkesztés

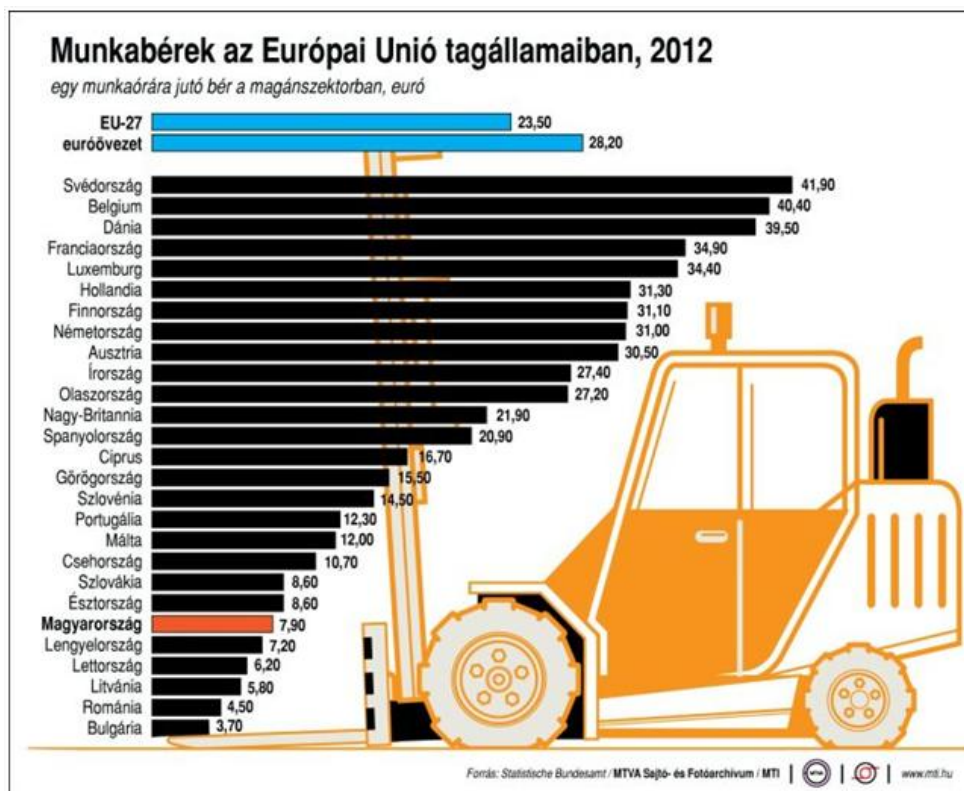
A fentebb vázolt kedvező reálgazdasági folyamatoknak, illetve a közmunkaprogram erősítésének, valamint a Kormány Munkahelyvédelmi Akciótervének¹ 2012-es meghirdetésének köszönhetően látványosan javultak hazánk foglalkoztatási és munkanélküliségi mutatói is (ld. 4. ábra). A meghirdetett intézkedései között szerepeltek a munkáltatók számára nyújtott adókedvezmények, a vállalkozásoknak kidolgozott új, választható adózási formák, továbbá a vállalkozások adminisztrációját és finanszírozását támogató intézkedések.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2015 első félévében a foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 251 ezerre nőtt. Ami azt jelenti, hogy a rendszerváltás óta soha még ennyi ember nem dolgozott Magyarországon, a foglalkoztatási ráta pedig az elmúlt 5 évben 56-ról 64,5 százalékra nőtt, ami szintén rendkívül kedvező adat. Ma már félmillióval többen dolgoznak, mint 2010-ben. A növekményből körülbelül 320 ezer munkahely jött létre a versenyszférában, 150-160

¹ A Munkavédelmi Akcióterv a leghátrányosabb munkaerő-piaci helyzetű és magas munkakinálatti rugalmasságú társadalmi csoportok (25 évesnél fiatalabbak, 55 évesnél idősebbek, tartósan munkanélküliek, gyestről, gyedről visszatérő édesanyák) elhelyezkedését hivatott elősegíteni.

ezer között volt a közfoglalkoztatottak létszáma, és az elmúlt két évben mintegy 50-60 ezer fő külföldön vállalt munkát (KSH SEEMIG projekt), melyben szerepet játszott a magasabb nyugat-európai bér (6. ábra).

6. ábra: Jellemző órabérek az Európai Unió tagállamaiban (2012)

Forrás: Statistische Bundesamt adatai alapján MTVA Sajtó és Fotóarchívum, MTI

A foglalkoztatási szint további növelését elősegítő lépések mellett, fontos kérdés, hogy a hosszú távú, s fenntartható gazdaságfejlesztés érdekében milyen mértékben kell és szabad egyes ágazatokra, vagy cégekre építeni egy nemzetgazdaságot. Magyarországon ez a kérdés leginkább az ipari termelésen belül mind nagyobb szerepet betöltő járműgyártás esetében kerülhet előtérbe (a járműipar termelési értéke a teljes ipari előállításon belül 2008-ban 19,3%, 2014-ben már 25,9% volt). Félreértés ne essék, a járműgyártás hazai megerősödése kedvező folyamatként értékelhető, hiszen magas technológiai színvonalat, innovációs teljesítményt és magas termelési értéket képviselő ágazatról van szó. Ugyanakkor, ha más, különösen kedvező adottságokkal, s jelentős termelési hagyományokkal rendelkező ágazataink (pl. mezőgazdaság, élelmiszeripar, finomelektronika, mezőgazdasági gépgyártás, gyógyszeripar) nem fejlődnek megfelelő ütemben, aránytalanságok alakulhatnak ki hazánk gazdasági szerkezetében, amely hatással lehet nem csak egyes településekre, térségekre, de az ország gazdasági teljesítményére is. **Az egészséges gazdasági szerkezet kialakítása** érdekében fontos, hogy a mezőgazdaság és élelmiszeripar, a

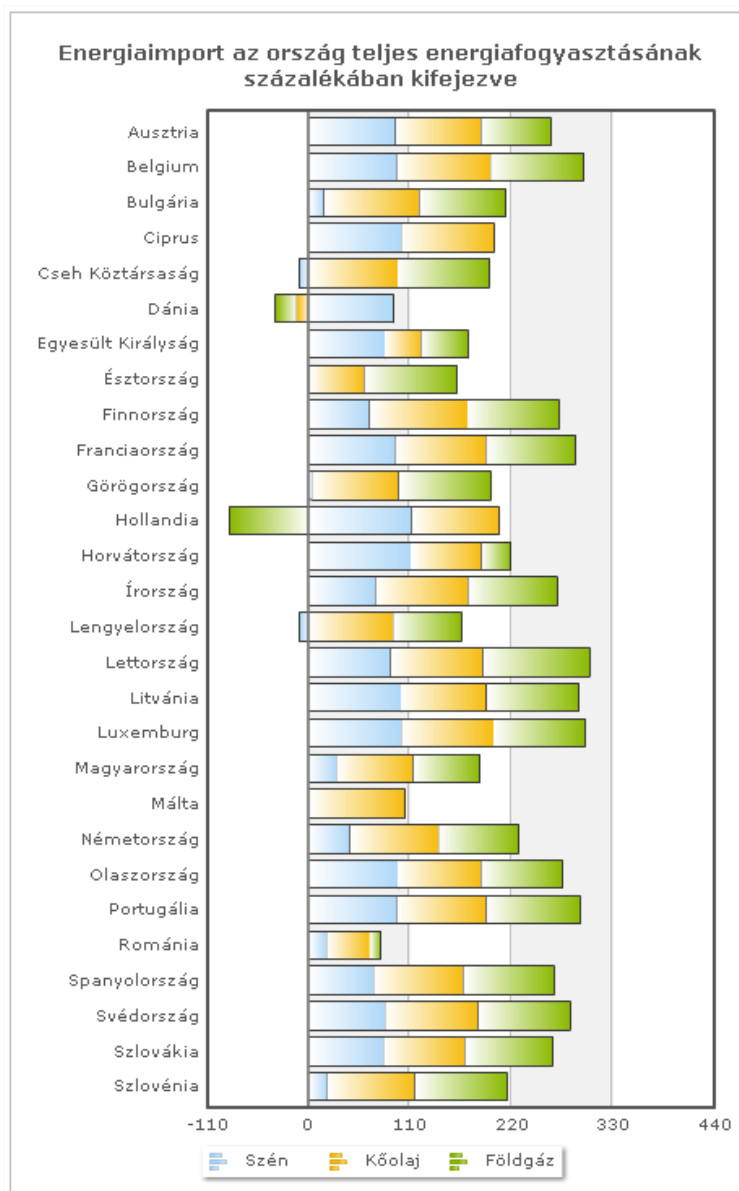
turizmus, a kiskereskedelem, a szolgáltatások, vagy éppen az építőipar területén, 2013-2014 folyamán elindult kedvező folyamatok hosszú távon is fenntarthatóvá váljanak. Éppen ezért kiemelt jelentőségű lesz az elkövetkező években, hogy a különböző nemzetgazdasági ágazatokban jelen levő vállalkozások fejlesztési hitelekhez jussanak.

A magyar gazdaság fejlődése szempontjából még mindig kockázatot jelent a kereskedelmi bankok alacsony hitelezési hajlandósága és gyakorlata. Ezeket a kockázatokat mérsékelheti a kibővített (1000 milliárd Ft) Növekedési Hitelprogram, másfelől a 2015 márciusában elindult Növekedési Hitelprogram Plusz is. Ugyancsak fontos szerepe lesz a 2014-2020-as uniós költségvetési források hatékony lehívásának, hiszen ezek a források részben pótolhatják a piacról hiányzó banki hiteleket.

A kihívások sorában meg kell említenünk, hogy a **magyar gazdaság kis belső piaccal rendelkező, a világ piacai irányában rendkívül nyitott, exportorientált ország.** Ez a nyitottság egyrészt a növekedés motorja, másrészt viszont különösen válságok idején – a magas államadósság, a pénzpiaci mozgások és az exportpiacok zsugorodása miatt – sérülékennyé is teheti az országot. További kihívásként azonosítható, hogy az ország gazdasága döntően alapanyag-termelő, beszállító jellegű, ahol viszonylag magas az összeszerelő, illetve alacsony a magas hozzáadott értékű tevékenységek aránya. Alacsony a vállalkozások részéről az innovációs hajlandóság, amely akadályozhatja a hazai KKV-k megerősödését, beszállítóvá válását. Ezek a tényezők veszélyeket hordoznak hazánk számára a globális gazdaság gyorsan változó körülményeihez történő alkalmazkodásban.

Hasonló problémát jelent országunk energetikai kiszolgáltatottsága (7. ábra), amely nem csak gazdasági versenyképességünket, de geopolitikai függőségi viszonyainkat is alapvetően befolyásolhatja. Ezért tartja fontosnak, s ezért támogatja Magyarország kormánya, hogy hazánk nagyobb mértékben használja ki a potenciálisan rendelkezésére álló megújuló erőforrásokat és az elérhető legtisztább energiahordozókat.

7. ábra: Magyarország energiainport igénye a különböző energiahordozók tekintetében

Forrás: Eurostat 2014.

3.3. Az Európai Unió gazdaságpolitikájának várható irányai

A gazdasági válság ráirányította a figyelmet az európai gazdasági strukturális problémák, valamint társadalmi és környezeti területeket érintő hosszútávú kihívások – az erőforrásokra nehezedő nyomás, energiabiztonság, klímaváltozás, környezetszennyezés, munkanélküliség, elöregedő népesség, migrációs nyomás – kezelésének szükségességére. **Az Európai Unió felismerte az előtte álló kihívásokat, s az eddigi gazdasági és szociális vívmányainak megőrzése érdekében, új stratégiai programot fogalmazott meg.**

Az **Európa 2020 Stratégia** a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Ez a stratégiai dokumentum fő céljaiban a korábbi Lisszaboni Stratégia folytatásának tekinthető, de eszközrendszerében, fókuszáltabb célkitűzéseiben, valamint végrehajtási és ellenőrzési rendszerében túllép annak korlátain.

Az **Európa 2020 Stratégia legfőbb célja** egy intelligens, fenntartható és inkluzív gazdaság létrehozása az Európai Unióban, amelyben magas a foglalkoztatottság és a termelékenység, illetve erős a társadalmi kohézió, mely alapját képezheti a 21. század európai szociális piacgazdaságának.

Az Európa 2020 Stratégia **három**, egymást kölcsönösen megerősítő **prioritást** tart szem előtt:

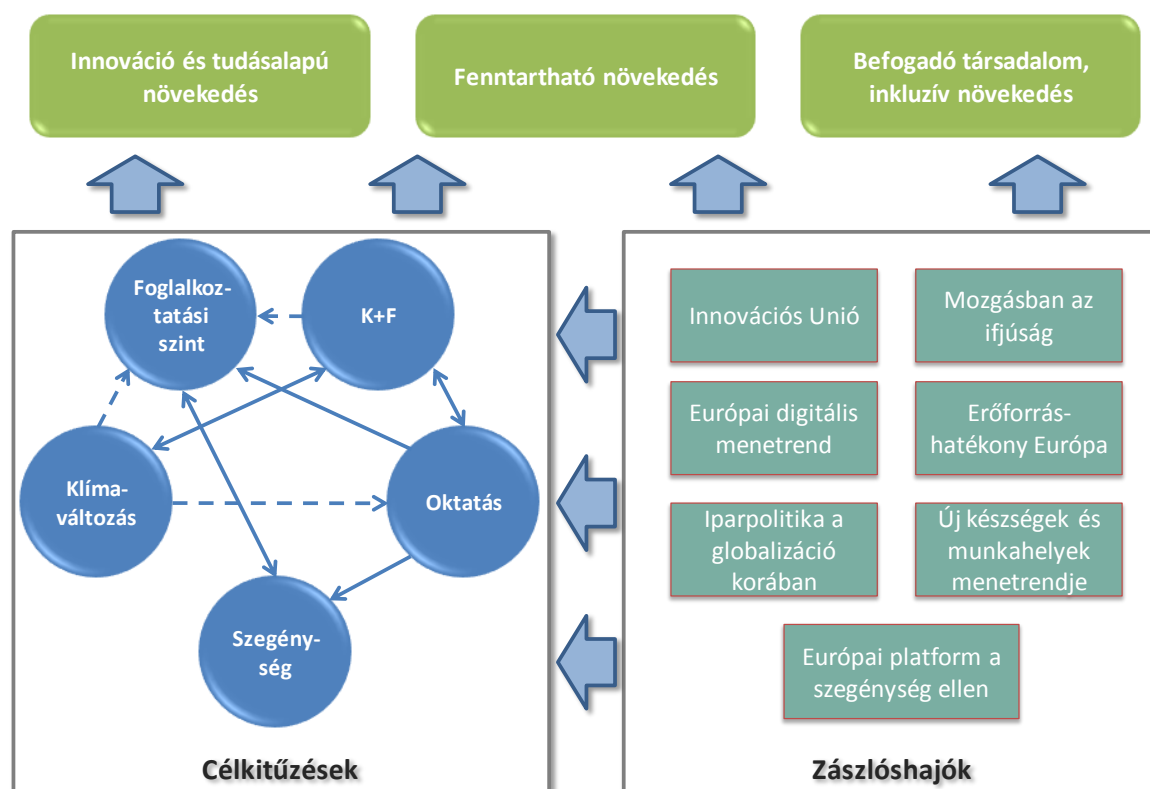
- **Intelligens növekedés:** tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítása.
- **Fenntartható növekedés:** erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság.
- **Inkluzív növekedés:** magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság kialakításának ösztönzése.

Az Európai Unió előtt álló legnagyobb kihívásokat figyelembe véve a Bizottság meghatározta azokat a kiemelt uniós célokat, melyeket a következő uniós költségvetési ciklus végéig (2020) szeretne elérni. Ezek az **uniós kiemelt célok** a következőkben foglalhatók össze:

- A 20–64 évesek legalább 75%-ának munkahellyel kell rendelkeznie.
- Az EU GDP-jének 3%-át a K+F-re kell fordítani.
- Teljesíteni kell a „20/20/20” éghajlat-változási/energiaügyi célkitűzéseket (ideértve a kibocsátás 30%-kal történő csökkentését).
- Az iskolából kimaradók arányát 10% alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció 40%-a rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel.
- 20 millióval csökkenteni kell a szegénység kockázatának kitett lakosok számát.

A célkitűzések jól jellemzik az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés három prioritását, melyek azonban nem kizárólagos jellegűek: nemzeti, uniós és nemzetközi szinten egyaránt fellépések széles körével kell alátámasztani azokat. **A Bizottság minden prioritási témakörben kiemelt kezdeményezéseket (összesen hetet) javasol a gazdasági fejlődés és a társadalmi előrehaladás ösztönzésére** (8. ábra).

8. ábra: Az Európa 2020 Stratégia célrendszere

Forrás: Európa 2020 Nemzeti Intézkedési Terv társadalmi egyeztetési anyag

- Az „**Innovatív Unió**” kezdeményezés a keretfeltételek, illetve a kutatásra és innovációra fordított finanszírozás javítására szolgál annak érdekében, hogy az innovatív ötletekből a növekedést és a foglalkoztatást segítő termékek és szolgáltatások jöjjenek létre.
- A „**Mozgásban az ifjúság**” az oktatási rendszerek teljesítményének növelését és a fiatalok munkaerőpiacra történő belépésének megkönnyítését szolgálja.
- Az „**Európai digitális menetrend**” a nagy sebességű internet bővítésének felgyorsítását és az egységes digitális piac előnyeinek háztartások és vállalkozások általi kiaknázását tartja szem előtt.
- Az „**Erőforrás-hatékony Európa**” a gazdasági növekedés és az erőforrások felhasználásának szétválasztását, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé való elmozdulás elősegítését, a megújuló energiaforrások növekvő mértékű alkalmazását, a szállítási ágazat modernizálását és az energiahatékonyság ösztönzését szolgálja.
- Az „**Iparpolitika a globalizáció korában**” a vállalkozások (különösen a kkv-k) üzleti környezetének javítását és a világszinten versenyképes, erős és fenntartható ipari bázis kifejlesztésének támogatását célozza.

- Az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” a munkaerőpiacok modernizálását célozza, és arra törekszik, hogy lehetővé tegye az emberek számára készségeik egész életen át történő fejlesztését, hogy ezáltal növekedjen a munkaerőpiacon való részvétel, és – többek között a munkavállalók mobilitása révén – közeledjen egymáshoz a munkaerőpiaci kínálat és kereslet.
- A „Szegénység elleni európai platform” célja olyan szociális és területi kohézió biztosítása, ahol a növekedés és a munkahelyteremtés előnyeit széles körben megosztják, a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők pedig méltóságban, a társadalom aktív tagjaiként élhetnek.

Ez a hét kiemelt kezdeményezés az EU-ra és a tagállamokra nézve egyaránt kötelező lesz. Az uniós eszközöket – egységes piac, pénzügyi és külpolitikai eszközök – a stratégia gazdája (az Európai Tanács) teljes mértékben mobilizálni kívánja a problémák kezelése és az Európa 2020 céljainak elérése érdekében. Az Európai Unió felhívja továbbá a figyelmet, hogy az Európát érintő számos – gazdasági, környezeti és társadalmi – kihívás miatt integrált és földrajzilag megalapozott megközelítésre van szükség a problémák hatékony kezeléséhez, s ehhez új eszközöket is kínál **(Integrált Területi Befektetés [ITI], Közösség által Irányított Helyi Fejlesztés [CLLD])**.

Az integrált és földrajzi megközelítés több területből áll, és figyelembe veszi a helyi sajátosságokat, eredményeket. Ez gyakran a hagyományos adminisztratív határok átlépését jelenti, és nagyobb hajlandóságot igényel a kormányzat különböző szintjeitől a közös célok elérését elősegítő együttműködésre és koordinációra. Mindez összhangban áll a Lisszaboni Szerződés által bevezetett területi kohéziós új célkitűzéssel, amely elismeri, hogy az európai szintű gazdasági és társadalmi kohézióhoz nagyobb hangsúlyt kell fektetni az EU politikáinak területi hatására.

Az ITI a területi stratégiák integrált módon történő megvalósítását lehetővé tevő eszköz. Az ITI nem az operatív programokhoz tartozó művelet vagy alprioritás. Az ITI lehetővé teszi a tagállamok számára az operatív programok átfogó megvalósítását, valamint az egy vagy több operatív program prioritási tengelyeiből származó támogatások igénybe vételét, biztosítva ezzel egy adott területhez kapcsolódó integrált stratégia megvalósítását. Fontos hangsúlyozni, hogy az ITI-k csak abban az esetben használhatók hatékonyan, ha az adott földrajzi terület integrált, több ágazatra kiterjedő területi stratégiával rendelkezik. **Magyarország azonban nem tervezi az integrált területi beruházás (ITI) eszközének alkalmazását az egyes operatív programjainak megvalósítása során.** Ugyanakkor igény mutatkozhat hazánkban az ITI alkalmazására, például a – közvetlen Brüsszeli uniós forrásokból támogatott – határ-menti programok, illetve tematikus, nagytérségi akciók (pl. Duna Transznacionális Program) esetében, ha az érintett partnerek megállapodnak a több országot is érintő, összefüggő területek integrált fejlesztéséről (például komplex közlekedési, gazdasági, környezet- és klímavédelmi programok esetében).

Ez Kecskemét esetében is hordoz lehetőségeket mind a Duna-Program, mind pedig a Szerb-Magyar IPA fejlesztési programok (pl. klímavédelem, vízgazdálkodás, környezeti tehermentesítés, stb.) keretében.

A CLLD olyan konkrét eszköz, amely a régió alatti területi szinten használható, és helyi szinten egészíti ki az egyéb fejlesztési támogatásokat. A CLLD képes mozgósítani és bevonni a helyi közösségeket, szervezeteket, hogy azok hozzájáruljanak az Európa 2020 stratégiában kitűzött intelligens, fenntartható és inkluzív fejlődéshez, a területi kohézió támogatásához és a konkrét szakpolitikai célkitűzések teljesüléséhez. Az eszköz felhasználásával az alábbi célok elérését kívánják elérni:

- a helyi közösségeket ösztönzik **az integrált, alulról építkező megközelítések kidolgozására** olyan körülmények esetén, amikor strukturális váltást igénylő területi és helyi kihívásokra kell reagálni;
- **fejlesztik a közösségi kapacitásokat és ösztönzik az innovációt** (beleértve a társadalmi innovációt is), a vállalkozói tevékenységet és a változásra való képességet, ehhez eszközként a közösségek és területek kihasználatlan lehetőségeinek fejlesztését és felfedezését célozza meg;
- **elősegítik a közösségi irányítást** a közösségen belüli részvétel növelésével, a sajátnak érezhetőséggel (ezek a tényezők az EU szakpolitikáinak eredményességét is fokozhatják);
- **segítik a többszintű kormányzást** a helyi közösségek számára olyan struktúrát biztosítva, amelyen keresztül minden területen teljes mértékben részt vehetnek az EU-célkitűzések megvalósításának alakításában.

Hazánkban a TOP CLLD prioritása keretében, a 10 000 fő feletti városok helyi közösségeit támogatja, városfejlesztési tartalommal (kulturális-közösségi és kapcsolódó helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek). Ennek keretében – a hazai önrésszel együtt – mintegy 45,6 mrd Ft kerülhet felosztásra, 20-30 hazai település között. A források figyelembe vételével, a kecskeméti Helyi Akciócsoport (HACS) által koordinált programokon keresztül, mintegy 1,5-2 mrd Ft-nyi összeg állhat rendelkezésre a városi fejlesztési elképzelések megvalósítására az elkövetkezendő időszakban.

3.4. A helyi gazdaságfejlesztés irányait befolyásoló hazai dokumentumok

3.4.1. Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)** az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg. Ezek alapján **kijelöli a**

2014–2020-as fejlesztési időszak nemzeti, szakpolitikai súlypontjait. A Konceptió jövőképe és célrendszere 2030-ig szól. Emellett fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg a 2014–2020-as programidőszak fejlesztéspolitikája számára is.

Az OFTK dokumentumában azonosították a hazai gazdaság előtt álló legnagyobb kihívásokat, veszélyeket. Ennek figyelembe vételével megfogalmazták a gazdaság fejlesztése érdekében megvalósítandó legfontosabb feladatokat, melynek kulcsa a **gazdaságstratégiai paradigmaváltás**, amely a magas hozzáadott értéket adó ágazatokra és tevékenységekre, a versenyképes ágazatokra, az ezeket megalapozó szakképzésre és felsőoktatásra, a belső piacot biztosító helyi gazdaságra, a termelékenység és a foglalkoztatás növelésére, valamint a megtermelt érték nemzetgazdaságban tartására, a vállalkozói és fogyasztói tudatosságra épül.

Az OFTK megállapítja, hogy Magyarország rendelkezik olyan gazdasági erőforrásokkal, amelyek révén a globális gazdasági versenyben hosszú távon helytálló, és a jelenlegi pozícióit jelentősen javíthatja. Átgondolt, fókuszált gazdaságfejlesztéssel megerősíthetők azok az ágazatok, gazdasági tevékenység- és termékkörök, amelyekkel Magyarország jelen tud lenni a reálisan elérhető globális résekben. Kiemelten fontos az országban, az ország erőforrásainak felhasználásával megtermelt értékeknek, illetve a belőlük keletkező haszonnak a helyben tartása, az ország javára fordítása. A dokumentum azonosítja gazdasági erőforrásainkat és értékeinket, melyeket az alábbiakban foglal össze:

- Geostratégiai fekvésünk alapján több szegmensben gazdasági csomópont (HUB) lehetünk.
- Jelentős munkaerő potenciállal rendelkezünk a fizikai és a szellemi szakmákban is.
- Céltudatos tehetségtámogató- és fejlesztő programjainkkal elősegítjük a tehetségek kibontakozását.
- Természeti erőforrásainkra alapozott agrár- és élelmiszergazdasági potenciálunk önellátást és exportot is lehetővé tesz, minőségi élelmiszertermeléssel.
- Jelentős ivóvíz, gyógy- és termásvíz, valamint nyersanyag vagyonnal rendelkezünk.
- Számos, jelenleg importból fedezett termék esetében ipari, feldolgozóipari hagyományunkra és innovációra alapozva a hazai gyártás növelhető pl. járműipar, gépgyártás, könnyűipar.
- Iparunk, feldolgozóiparunk és az agrárszektor fejlesztéséhez potenciálisan biztosítható a mérnök- és szakképzési háttér.
- Külföldön munkát vállaló kutatóink, orvosaink, mérnökeink, szakmunkásaink visszatérésével a termelékenységünk jelentősen fokozható.
- Egyetemeink, kutatóintézeteink innovációs kapacitására magas hozzáadott értéket adó feldolgozóipar, valamint a K+F szektor fejlesztése alapozható.

- Világpiacon is helytálló hungarikum termékeink vannak.
- A helyi energiatermelés, ellátás megerősítésével csökkenteni tudjuk energiafüggőségünket.
- Gazdasági tevékenységre alkalmas, jelenleg nem hasznosított iparterületekkel, telepekkel, üzemekkel rendelkezünk, ipari parkjaink jelentős szabad kapacitással bírnak.
- A közép- európai térségben gazdaság-földrajzilag kedvező adottságú közlekedési adottsággal rendelkezünk.
- Kulturális örökségeinkben rejlő erőforrásaink kiaknázásával, a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő műemléki érték alapú hasznosítás megvalósításával a turizmus fellendíthető.
- Határaink mentén magas a helyi és regionális együttműködések társadalmi, településhálózati, és gazdaságfejlesztési potenciálja.

A dokumentum a széleskörű helyzetfeltárást követően megfogalmazta a legfontosabb közép- és hosszú távú gazdaságstratégiai feladatokat és fejlesztési területeket (9. ábra).

9. ábra: Közép- és hosszú távú gazdaságstratégiai feladatok és területek hazánkban

Középtávon szükséges gazdaságstratégiai feladatok	Hosszú távú fejlődést megalapozó gazdaságstratégiai területek
<ul style="list-style-type: none"> • a foglalkoztatást biztosító gazdasági ágazatok és tevékenységek fejlesztése • a nagyobb foglalkoztatási potenciállal rendelkező gazdasági ágazatok támogatása • a piacbővítési lehetőségek feltárása, piacbővítés (pl. keleti nyitás) • a szociális gazdaság támogatása • a helyi gazdaság erősítése • a barnamezős területek rekultiválása	<ul style="list-style-type: none"> • piaci újrapozicionálás • az innovatív, versenyképes, magas hozzáadott értéket előállító ágazatok hazai termelésre, kutatásra alapozott fejlesztése • a szakképzési, felsőoktatási és felnőttoktatási háttér, a tehetségtámogatás rendszerének megteremtése • az agrár- és élelmiszergazdaság exportcélú és a belső piacot, foglalkoztatást és egészséges élelmiszereket biztosító fejlesztése • a hálózati gazdaság és a helyi gazdaság erősítése • a turizmus fejlesztése

Forrás: Nemzeti fejlesztés-2030 - OFTK 2013.

A gazdasági adottságok és lehetőségek mellett **a szakdokumentum kitér a társadalmi erőforrások, kihívások** (népességfogyás, elöregedő társadalom, migráció, társadalmi értékrendek, szegénység, iskolázottság, stb.) **és trendek vizsgálatára** is. Emellett az OFTK jelentős hangsúlyt fordít a **környezeti folyamatok és trendek bemutatására**, a természeti erőforrásaink megőrzésének fontosságára, az előttünk álló környezeti és klimatikus változások hatásainak kezelésére. Végezetül külön fejezet **foglalkozik a térszerkezeti folyamataink feltárásával**, a

centrum-periféria viszonyrendszer kezelésével, a területi szemlélet erősítésének szükségszerűségével, a közgondolkodásba és a szakpolitikákban való nagyobb érvényesítéssel.

Az OFTK nemzeti jövőképként a következőket vázolja: Magyarország 2030-ban **Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz**, lakosságának **biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal**, azzal összefüggésben **gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal**.

A jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, **2030-ig szóló** átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében **tizenhárom specifikus célt**, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg (10. ábra).

10. ábra: Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció célrendszere

Forrás: Nemzeti fejlesztés-2030 - OFTK 2013.

Az OFTK megállapítja, hogy a fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a **2014–2020-as programozási és fejlesztési időszakban** rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. Ezért az OFTK a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva középtávon (2014–2020) kijelöli azokat a **stratégiai fókuszokat**, prioritásokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak a kibontakozását szolgálhatják. Ezek a fókuszok a beavatkozási területeket szándékosan koncentrálnak, bizonyos értelemben szűkítik.

Az OFTK rögzíti, hogy a 2014-2020-as programozási és fejlesztési időszak forrásait Magyarországon döntően a **stratégiai jelentőségű**, gazdasági és társadalmi szempontból **nagy hozzáadott értéket produkáló területeken** kell majd felhasználni.

Az OFTK-ban a stratégiai fókuszok által meghatározott nemzeti prioritásokat úgy határozták meg, hogy az egyrészt igazodjon – a fejlesztési források döntő részét biztosító – az Európai Unió kohéziós politikája által megfogalmazott tematikus célkitűzésekhez, programozási keretekhez és elvárásokhoz, másrészt azok érvényesüljenek a hazai tervezés és végrehajtás során. A fenti elvárásoknak megfelelően, kialakításra került az **öt nemzeti fejlesztési prioritás és az azokhoz kapcsolódó fejlesztési tématerületek** is, melyek – az európai uniós források által támogatott – a 2014–2020-as fejlesztési programok tématerületeit is megalapozták (11. ábra).

11. ábra: Nemzeti prioritások és fejlesztési tématerületek 2014-2020 között

NEMZETI PRIORITÁSOK 2014-2020	• FEJLESZTÉSI TÉMATERÜLETEK
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	<ul style="list-style-type: none"> • Innovatív gazdaságfejlesztés, kis- és középvállalkozások, stratégiai ágazatok, versenyképesség • Elérhetőség, megújuló közösségi közlekedés és tranzitgazdaság • Életképes vidék, bővülő agrár- és élelmiszer-gazdaság, halászat
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	<ul style="list-style-type: none"> • Foglalkoztatás növelése • Tudástársadalom megalapozása
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiatudatosság felé	<ul style="list-style-type: none"> • Energia-hatékonyság, fenntartható erőforrás-gazdálkodás • Klíma- és környezetvédelem
Népesedési és közösségi fordulat	<ul style="list-style-type: none"> • Befogadó és gyarapodó társadalom • Gyermekvállalás ösztönzése, népesedési kihívások kezelése
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	<ul style="list-style-type: none"> • Területi integráció, területfejlesztés • Vidéki térségek, vidéki gazdaság és közösségek • Budapest és térsége vezető makro-regionális szerepkörben • Kiteljesedő Kárpát-medencei, Duna menti nemzeti és európai területi együttműködés

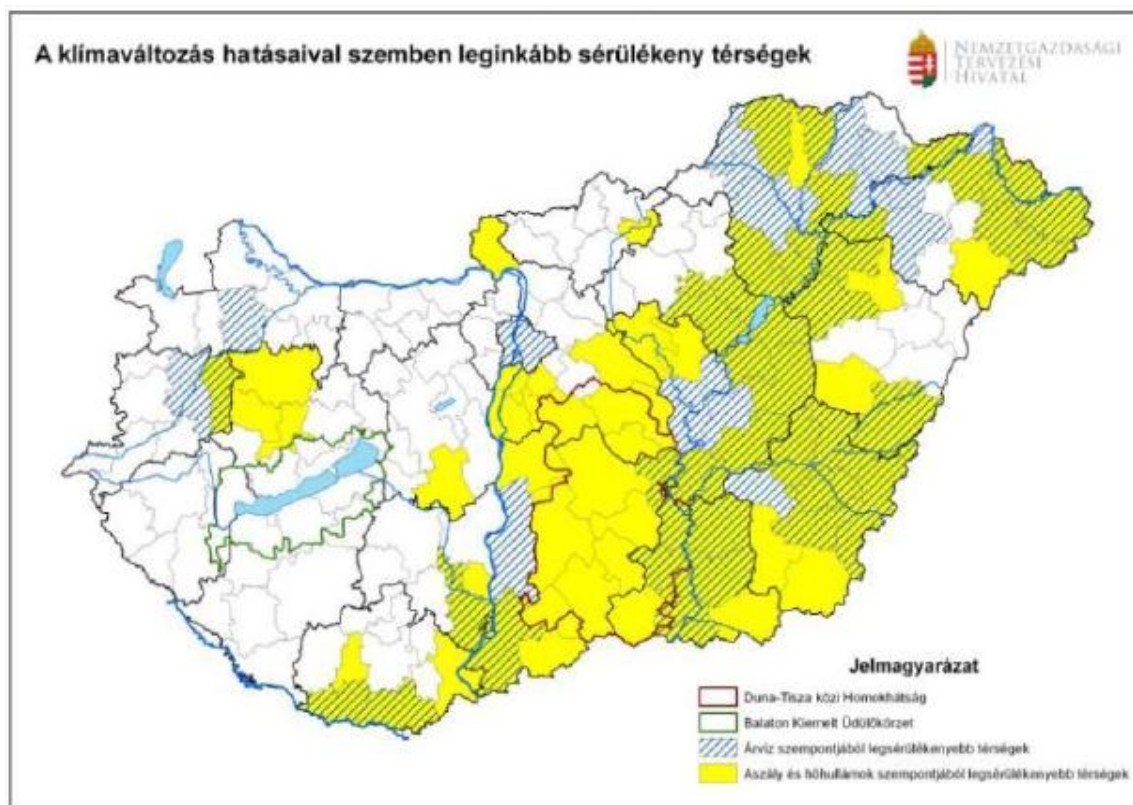
Forrás: Nemzeti fejlesztés-2030 - OFTK 2013.

Az OFTK számos olyan ágazati és területi célt fogalmaz meg, melynek elérésében meghatározó módon támaszkodik a nagyobb városokra, várostérségekre, így köztük Kecskemétre és közvetlen települési környezetére is. **A dokumentumban megfogalmazott célokat, iránymutatásokat, elvárásokat, szem előtt kell tartania a városnak fejlesztési céljai és prioritásai meghatározásakor.** Emellett a város földrajzi elhelyezkedéséből, környezeti adottságaiból, közigazgatási és településhálózati helyzetéből, kulturális örökségéből, sajátos településszerkezetéből, valamint gazdasági fejlettségéből adódóan számos feladat fogalmazódik meg.

Kecskemét és térsége a környezetileg érzékeny és a klímaváltozás által leginkább érintett Homokhátság legnagyobb települési központja. A város területén számos védett természeti érték (pl. védett szikes tavak, Natura 2000 területek), közvetlen környezetében pedig a Kiskunsági Nemzeti Park területei találhatók. Így a város a természet- és környezetvédelem területén számos tervezési, koordinációs és fejlesztési feladattal rendelkezik, az ökológiai (pl. természetes élőhelyek védelme, táj- és élőhely rehabilitáció, biológiai sokféleség megőrzése), a vízgazdálkodási (pl. vízbázisvédelem, víz visszatartás, vízpótlás), talajvédelmi, zöldfelület kialakítási és erdősítési területeken. **A város hosszútávú élhetőségének biztosítása érdekében figyelnie kell a környezetének védelmére is,** így többek között a levegőtisztaság javítására, a növekvő hulladékmennyiség megfelelő kezelésére és hasznosítására, a vízbázisok védelmére, az egészséges ivóvíz biztosítására, a zajártalmak csökkentésére, az energiahatékonyság növelésére, a megújuló energiák mind nagyobb léptékű használatára.

A jövőt meghatározó célok megfogalmazása során szem előtt kell tartani a klímaváltozásból eredő kihívásokat, melyek jelentős mértékben érinthetik a várost és térségét (12. ábra). A klímavizsgálatok rámutattak arra, hogy a legsérülékenyebb területek prognosztizálhatóan a Nagykanizsa-Budapest-Tokaj vonaltól délre elhelyezkedő országrészben lesznek, míg az aszály szempontjából a **Duna-Tisza-közi Homokhátság** területe mutatkozik a legveszélyeztetettebbnek. Különösen sérülékenyek az előregedő lakosságú tanyás települések, aprófalvak, de **a városokban is jelentős,** bár más jellegű (pl. építészeti, energiahatékonysági, humán-egészségügyi, katasztrófavédelmi, vízgazdálkodási, zöldfelületi) **intézkedésekre, fejlesztésekre van szükség az alkalmazkodás érdekében** (klímabarát városok kialakítása, városökológiai vizsgálatok beindítása, klímabarát városfejlesztési cselekvési tervek készítése). **A város sajátos klímaváltozási kihívásaira az építésügynek, a várostervezésnek és a városfejlesztésnek figyelemmel kell lennie,** az ágazati és területi beavatkozások során – mintegy horizontális szempontként – figyelembe kell venni a környezet- és klímabarát fejlesztési megoldásokat.

12. ábra: A klímaváltozás hatásainak leginkább kitett területek Magyarországon

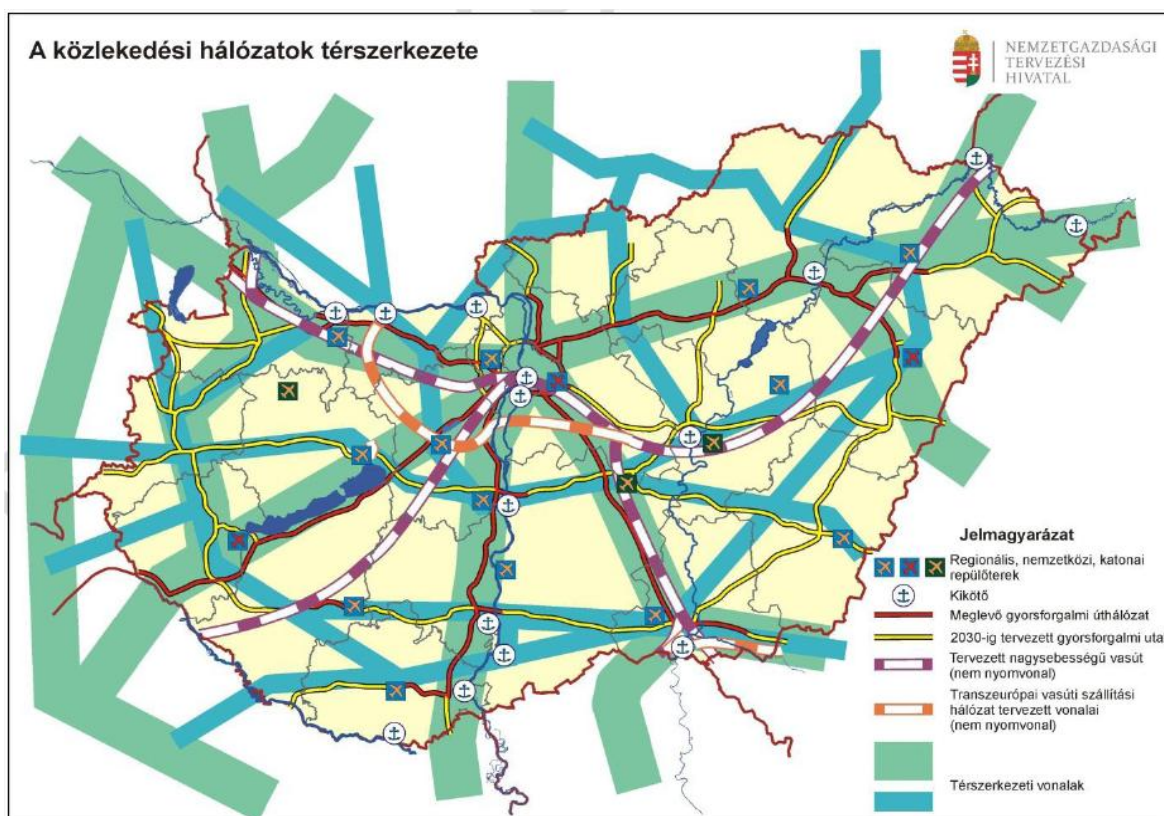
Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió 2013.

Kecskemét hosszútávú élhetőségével, üzemeltethetőségével összefüggő kérdés energiaellátásának biztosítása, energia kiszolgáltatottságának csökkentése, melynek során az energiahatékonysági beavatkozások mellett, egyre nagyobb szerepet kell kapnia a diverzifikált, helyi energiaforrásokra épülő autonóm energetikai rendszerek (pl. geotermikus hőtermelési rendszer, az ökológiai rendszereket és tápanyag utánpótlást nem veszélyeztető biomassza hasznosítás, naperőmű farm építése, napcellák és napkollektorok alkalmazása, a távhő nagyobb arányú használata) kialakításának. Meghatározó jelentőségű a város gazdasági szereplőinek és lakosságának biztonságos energiaellátása. A város egyre növekvő energiaigényének kielégítése érdekében szükség mutatkozik egy 220 kV-os távvezeték kiépítésére Albertirsa és Kecskemét között.

A tudáshoz, a termékekhez és szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása meghatározó a kecskeméti várostérség gazdasági fejlődésében. Mint ahogy nélkülözhetetlen, hogy a térség munkavállalói megfelelő módon tudják megközelíteni az egyre nagyobb számban létrejövő kecskeméti munkahelyeket. Ezért **elengedhetetlen, hogy megfelelő minőségű, valamint a területi sajátosságokat figyelembe vevő és kiszolgáló közlekedési rendszer jöjjön létre Kecskeméten és tágabb vonzástérjében** (13. ábra).

Kiemelkedően fontos szempont a kecskeméti közlekedési rendszer (közút, vasút, kerékpárforgalmi létesítmények, közösségi közlekedés, intermodalitás biztosítása) minden elemének fejlesztése, az optimális üzemeltetés és fenntarthatóságának biztosítása (gazdasági-pénzügyi, környezeti és társadalmi szempontból egyaránt).

13. ábra: A közlekedési hálózatok térszerkezete

Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció 2013.

Kecskemét közigazgatási, oktatási és egészségügyi szerepköréből, gazdasági erejéből, innovációs képességéből, s természetes térszervező helyzetéből adódóan is számos feladatot kell biztosítania közvetlen és távolabbi környezete számára.

Az új területi politikában **Kecskeméttel szemben elvárás, hogy szerepet vállaljon a területi különbségek kiegyenlítésében, a környező területek gazdasági és társadalmi felzárkóztatásában, az új megoldások, innovációk (pl. digitális szolgáltatások, -kompetenciák, energiamenedzsment, e-egészségügy, környezetvédelem, új mezőgazdasági gazdálkodási formák) terjesztésében, munkahelyei révén a térség foglalkoztatásában, a térségi elérhetőség javításában, továbbá a kiskunsági táj élhetőségének hosszútávú biztosításában és a kulturális örökség ápolásában, fejlesztésében.**

3.4.2. Partnerségi Megállapodás 2014-2020

A 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra vonatkozó Partnerségi Megállapodás (PM) **azonosítja Magyarországon legfontosabb kihívásait és kitűzi fő fejlesztési prioritásait**. A PM rögzíti, hogy a Magyarországra érkező uniós fejlesztési források, az ún. Európai Strukturális és Beruházási Alapok (ESB alapok) hogyan fogják támogatni az Európai Unió Európa 2020 stratégiájának céljait, mindeközben integrálja Magyarország Nemzeti Reform Programjának és az Európai Tanács országspecifikus ajánlásainak releváns üzeneteit is. A PM szintén meghatározza e források eredményes és hatékony felhasználásának feltételeit.

A Partnerségi Megállapodást az EU Bizottsága hagyja jóvá, Magyarország Kormányával folytatott egyeztetéseket követően. A PM az EU2020 stratégia intelligens, fenntartható és inkluzív növekedési célkitűzéseinek belüli nemzeti súlypontokat azonosítja, építve a hazai tervezési előzményekre.

A Partnerségi Megállapodásban kijelölt **fejlesztési irányok részleteit operatív programok rögzítik**: a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap forrásaira épülő **ágazati és területi operatív programok (OP)**, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap forrásainak felhasználását meghatározó vidékfejlesztési program, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap operatív programja. A Partnerségi Megállapodás és az operatív programok tervezése a többszintű kormányzás és a partnerség elvét követik.

A Partnerségi Megállapodás egy áttekintő helyzetkép felvázolását követően bemutatja a hazai (Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió) és az uniós (EU 2020 Stratégia, valamint a Nemzeti Reform Programban rögzített vállalások) fejlesztési szükségletek és növekedési lehetőségek alapján Magyarország 2014–2020-as tervezési ciklusára vonatkozó nemzeti fejlesztési céljait. Ezeket az alábbiakban határozta meg: „a 2014–2020-as tervezési ciklus átfogó nemzeti fejlesztési célja a **fenntartható, magas hozzá adott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővítésére épülő gazdasági növekedés.**”

A PM kiemeli, hogy az átfogó cél elérésében és a **nemzeti fejlesztési prioritások érvényesítésében döntő szerepe van az uniós támogatások felhasználásának**, de ezeket a törekvéseket hazai fejlesztéspolitikai, szabályozási eszközök és egyéb kezdeményezések is támogatják. A dokumentum bemutatja az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban (OFTK) kijelölt **öt fő nemzeti fejlesztési (támogatási) prioritást**, amelyek átfogják a fejlesztéspolitika egészét, beleértve a vidékfejlesztési célkitűzéseket és hozzájárulást is:

1. A gazdasági szereplők versenyképességének javítása és nemzetközi szerepvállalásuk fokozása
2. A foglalkoztatás növelése (a gazdaságfejlesztési, a foglalkoztatási, oktatási, társadalmi felzárkózási szakpolitikák által, tekintettel a területi különbségekre)
3. Az energia- és erőforrás-hatékonyság növelése
4. A társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelése
5. A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása

A Partnerségi Megállapodásba is átültetett OFTK célrendszer kialakításának fontos szempontja volt az EU fejlesztési politikáinak (ld. kohéziós, valamint a vidékfejlesztési és halászati politika) 2014–2020-as időszakra vonatkozó célkitűzései. Ezért sem meglepő, hogy mindegyik fő nemzeti fejlesztési prioritás támogatja az Európa 2020 stratégiát és együttesen átfogják az Európai Unió által támogatásra javasolt 11 tematikus célkitűzést is.

Az Európai Unió a Partnerségi Megállapodás keretében – az uniós források (ESB alapok) terhére – az alábbi tematikus célterületek támogatását teszi lehetővé a 2014-2020-as tervezési időszakban (2. táblázat).

2. táblázat: A kohéziós politika tematikus célkitűzései (2014-2020)

1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése	2. Az IKT-khoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása	3. A KKV-k versenyképességének fokozása
4. Az alacsony szén-dioxid kibocsátásra való áttérés támogatása minden ágazatban	5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése	6. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése
7. A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása	8. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem
10. Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba	11. Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása	

Forrás: Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra, 2014.

A PM a 11 tematikus cél szerinti bontásban bemutatja Magyarország legfontosabb gazdasági, társadalmi és környezeti kihívásait, fejlesztési szükségleteit és növekedési lehetőségeit, továbbá részletezi a területi egyenlőtlenségek mértékét és okait, valamint jellemzi a legfontosabb tértípusokat.

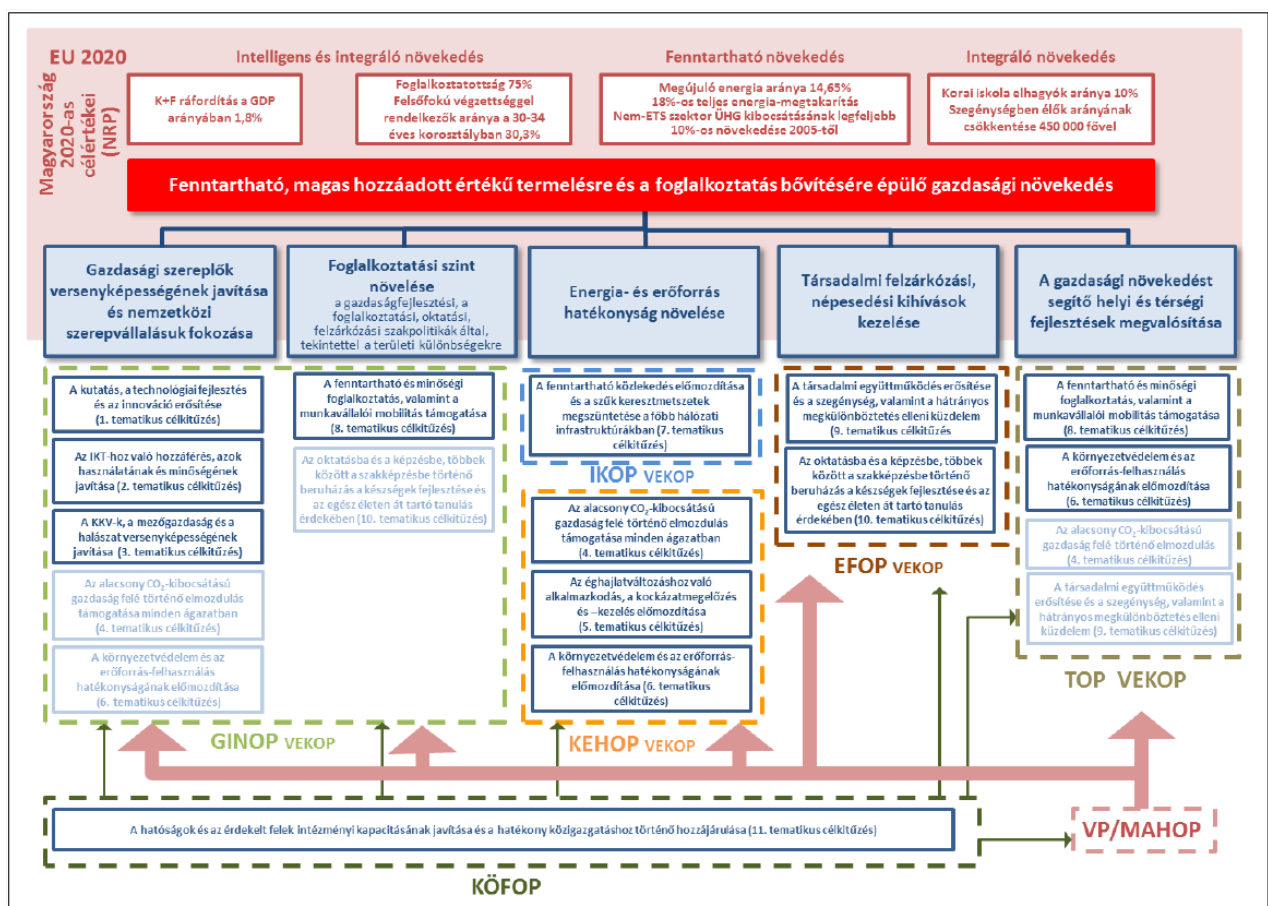
Mind a fő nemzeti fejlesztési prioritások, mind pedig az EU tematikus célkitűzései mentén, a dokumentumban azonosításra kerülnek a legfontosabb hazai feladatok és az elvárt eredmények.

Bemutadják a horizontális elveket, s azok érvényesítésére tett törekvéseket, az egyes uniós alapokhoz (ERFA, ESZA, KA, YEI, ETHA, EMVA) kapcsolódó operatív programokat, azok indikatív összegeit és éves ütemezésüket.

Külön fejezet foglalkozik a Partnerségi Megállapodás eredményes megvalósítását biztosító intézkedésekkel, az ESB alapok által támogatott területi alapú fejlesztéssel kapcsolatos integrált megközelítésekkel, valamint az ESB alapok hatékony végrehajtását biztosító intézkedések részletezésével, illetve bemutatásra kerül Magyarország 2014–2020-as uniós forrásfelhasználásának célrendszere (14. ábra).

14. ábra: Magyarország 2014–2020-as uniós forrásfelhasználásának célrendszere

Forrás: Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra, 2014.

3.4.3. Magyarország 2015. évi Nemzeti Reform Programja

Az „Európa 2020” Stratégia tagállami szintű végrehajtásának meghatározó eleme, hogy a tagállamok évente **nemzeti intézkedési tervet** (Nemzeti Reform Program) **készítenek**, amelyben ismertetik, hogy milyen szakpolitikákat és intézkedéseket hajtanak végre a fenntartható fejlődés és a foglalkoztatás fenntartása, illetve az Európa 2020 stratégiában meghatározott célok teljesítése

érdekében. A Nemzeti Reform Programmal (NRP) egyidejűleg mindegyik EU-tagállam stabilitási/konvergencia programot is benyújt az Európai Bizottságnak, melyben felvázolja a következő 3-4 évre vonatkozó költségvetési terveit (ennek részleteit a 2.4.4. fejezet keretében mutatjuk be).

A 2015. évi Nemzeti Reform Program foglalkozik a gazdaságpolitikai intézkedések, valamint a külső és belső folyamatok makrogazdaságra gyakorolt hatásaival, továbbá a makrogazdasági környezet 2018-ig előre jelzett várható alakulásával.

Az NRP részletesen bemutatja a 2014. évi Európai Bizottsági országspecifikus ajánlások végrehajtását, a maastrichti kritériumok teljesítése és a kohéziós célok által meghatározott legfontosabb területeken. A dokumentum részletezi, hogy Magyarország milyen intézkedéseket tett a 2014-es évben a pénzügyi stabilitás, a pénzügyi szektor, az adózás, a foglalkoztatás, az üzleti környezet, az oktatás, az energia és távközlés területén, s ezek hogyan járulnak hozzá a bizottsági ajánlások teljesítéséhez.

Külön fejezet foglalkozik az Európa 2020 Stratégia célkitűzéseivel illeszkedő magyarországi indikátorvállalásokkal, annak elérését célzó beavatkozásokkal, a célkitűzés értékeinek eddigi alakulásával, illetve a 2015. évben tervezett további intézkedésekkel.

Az Európai Unió kohéziós célkitűzéseivel illeszkedően, öt ágazati terület (Foglalkoztatás, Kutatás-fejlesztés előmozdítása, Klíma- és energiapolitika, Oktatás, Társadalmi felzárkózás) célértékeinek bemutatása történt meg, melyek elérésére tett intézkedések alapvető hatással vannak/lesznek a hazai települések fejlesztési lehetőségeire, illetve céljaira.

Foglalkoztatás

Magyarország a foglalkoztatási szint javítására irányuló Európa 2020 célkitűzéshez kapcsolódva a 20-64 év közötti népesség foglalkoztatási arányának 75%-ra növelését tűzte ki célul 2020-ig.

Magyarországon az elmúlt években jelentősen nőtt a **foglalkoztatás** a munkaképes korú lakosság körében, amit a kismértékben javuló európai makrogazdasági környezet is támogatott. **Magyarország 2014-ben is az EU-nál nagyobb mértékben tudta növelni a foglalkoztatást**, 2014-ben 66,7%-os szintet ért el a 20-64 éves korcsoportban, ami meghaladta a gazdasági válság előtti szintet (2007: 63%).

Kutatás-fejlesztés előmozdítása

Magyarország az Európa 2020 Stratégia kutatás-fejlesztési célkitűzéséhez kapcsolódva a kutatás-fejlesztési ráfordítások szintjének a bruttó hazai termék 1,8%-ára történő növelését vállalta 2020-ig.

Az előzetes GDP-adatokkal számolva 2013-ban a K+F ráfordítások a bruttó nemzeti össztermék 1,44%-át tették ki (GERD mutató, Gross Domestic Expenditure on R&D), mely arány az elmúlt évek viszonylatában folyamatos növekedést mutatott (2010: 1,17 %; 2011: 1,22 %; 2012-ben 1,3% volt). A GERD összetétele kedvezőbbé vált, a húzóerőt elsősorban a vállalkozások és a külföld által finanszírozott K+F jelentik. Emellett az elmúlt 10 évben a kutató-fejlesztők létszáma csaknem 10 ezer fővel bővült Magyarországon, így 2013-ban meghaladta a 25 ezret.

Klíma- és energiapolitika

Magyarország az Európa 2020 Stratégia energia és klímapolitikai céljaihoz kapcsolódva, 2010-ben a hazai adottságokhoz igazodóan a megújuló energiaforrások részarányának 14,65 százalékra növelését, 10 százalékos teljes energiamegtakarítást, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátásának (2005-ös szinthez képest) legfeljebb 10 százalékos növekedését vállalta 2020-ig az EU Emisszió-kereskedelmi Rendszerének hatálya alá nem tartozó szektorokban.

A magyar energiapolitika a 2030-as időtávra kiterjedő Nemzeti Energiastratégián alapul. A dokumentum azonosítja a terület előtt álló legfőbb kihívásokat, így globális szinten az energiahordozók fokozódó szűkösségét, a fosszilis tüzelőanyagok használatának jelentős hozzájárulását a klímaváltozáshoz, hazai szinten pedig az ország importfüggőségének problémáját. Az ezek mentén megfogalmazott stratégiai cél a lakosság és a vállalkozások biztonságos és megfizethető energiaellátásának biztosítása, az ország földrajzi adottságai és a technikai fejlődés adta lehetőségek figyelembe vételével. A megújuló energiaforrások szerepének növelése, valamint az energiahatékonyság fokozása hangsúlyos szerepet tölt be a 2014-2020-as időszakban rendelkezésre álló európai uniós források felhasználása során is. A Kormány elköteleződését mutatja, hogy a megújuló energiaforrások fokozott alkalmazása a Környezeti és Energhatékonsági Operatív Program mellett további Operatív Programokon (TOP, VEKOP, GINOP) belül is támogatandó célként jelenik meg – megsokszorozva a terület által a korábbi időszakban elérhető támogatási források összegét. Magyarországon különösen a hűtés és fűtés területén jelentős a megújuló energiaforrások potenciálja. Emellett fontos cél az elektromobilitás népszerűsítése, terjedésének elősegítése is.

A PRIMES-modell legújabb, 2013. évi változatának magyarországi adatai alapján újrafogalmazott célkitűzés szerint hazánk a 2005. évi bázist alapul véve 2020-ra 10,4%-kal csökkenti a primerenergia-felhasználást.

A 2015. évi NRP dokumentum lezárásakor elérhető legfrissebb adat szerint 2013-ban a megújuló energia részaránya a teljes bruttó energiafogyasztáson belül 9,8%-ra nőtt, folytatva a korábbi évek kedvező trendjét. A 2012-es évhez képest ez 0,3 százalékpontos növekedést jelent. A villamosenergia-termelésen belül 2013-ban a megújuló energiaforrások alkalmazása 3,69%-kal bővült. 2014-ben a nem vegyes tüzelésű (tisza) biomassza, napenergia és a biológiailag lebomló kommunális hulladék hasznosítása növekedett számottevően, mind a beépített kapacitás, mind a villamosenergia-termelés tekintetében, ennek mértékéről azonban nem állnak pontos adatok rendelkezésre.

Az EU emisszió kereskedelmi rendszerének (EU ETS) hatálya alá nem tartozó szektorokban tovább csökkent az üvegházhatású gáz kibocsátás: a 2011-es 43,56 millió tonna CO₂-egyenértékről 40,72 millió tonna CO₂-egyenértékre 2012-re.

Oktatás

Magyarország a képzettségi szint javítására irányuló Európa 2020 célkitűzéshez kapcsolódva a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának (a 30-34 évesek körében) 30,3%-ra növelését és a korai iskolaelhagyók arányának (a 18-24 évesek körében) 10%-ra csökkentését vállalja 2020-ig.

Tekintettel arra, hogy a **felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők aránya** a korábbi években ismertetett intézkedések eredményeként 2013-ra elérte a 31,9%-ot, új Európa 2020-as nemzeti vállalás meghatározása vált szükségessé. Ezért – az országspecifikus ajánlásokban megfogalmazottak szellemében és az Európa 2020 célkitűzéshez kapcsolódva – Magyarország felsőfokú végzettségűekre vonatkozó nemzeti célkitűzését 34%-ra növeli.

2014-ben a **korai iskolaelhagyók** aránya valamivel magasabb, mint az EU átlag: 11,4% volt, míg az EU átlag 11,1%. Magyarország legfontosabb célja a végzettség nélküli iskolaelhagyók arányának csökkentése érdekében továbbra is a lemorzsolódás megelőzése, a végzettség nélküli iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett tanulói csoportok iskolai sikerességének elősegítése, illetve az iskolarendszerű oktatást idő előtt elhagyók esetében a végzettség megszerzésének segítése.

Társadalmi felzárkózás

Magyarország az Európa 2020 Stratégia szegénységi céljához kapcsolódva a gyermekes családok szegénységi rátájának, a súlyos anyagi nélkülözésben élők számának, valamint az alacsony munkaintenzitású háztartásban élők számának 20-20%-os csökkentését vállalta 2020-ig; ez – a három indikátor által lefedett népesség közötti átfedések kiszűrésével – 450 ezer fő szegénységből való kiemelésével egyenértékű.

A KSH legfrissebb adatait tekintve 2013-ban Magyarországon a teljes lakosság 31,1%-át, azaz 3 millió 44 ezer embert érintett a **relatív jövedelmi szegénység** vagy **társadalmi kirekesztődés** kockázatának legalább egy dimenziója, ami 2,4 százalékponttal, azaz 241 ezer fővel alacsonyabb a 2012. évinél. Ezen belül az egyes dimenziókat tekintve az alacsony munkaintenzitású háztartásban élők aránya 0,3 százalékponttal, a **súlyos anyagi deprivációban** élők aránya pedig 2,9 százalékponttal csökkent, miközben 0,3 százalékponttal növekedett a relatív jövedelmi szegények aránya. A jövedelmi szegénység által érintett gyermekes családokban élők száma is növekedett 2013-hoz képest. (2013: 983.075 fő 2014: 1.041.737 fő.) Azok száma, akiket mind a három szegénységi dimenzió együttesen sújtott, 461 ezer főt tett ki, ami 18 ezer fővel több, mint a megelőző évben. Az anyagi deprivációs mutató elemeinek 2013., 2014. évi adatait vizsgálva ugyanakkor megállapítható, hogy az alsó három jövedelmi decilishez tartozók körében csökkent azok aránya, akiknek problémát jelent „a lakás nem megfelelő fűtésének hiánya”, illetve „a közüzemi számlák utáni tartozás”. A háztartási kiadások 2013. és 2014. évi adatai azt mutatják, hogy az összkiadásokon belül az alsó három jövedelmi decilisben is csökkent a „lakásfenntartás”, „háztartási energia” kiadások aránya. Mindhárom mutató javulásában nagy valószínűséggel meghatározó szerepet játszanak a rezsicsökkentés hatásai.

2014 szeptemberében fogadta el a Kormány a **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia** frissített változatát, amely az új statisztikai és kutatási adatok, illetve a szakpolitikai fejlemények alapján került aktualizálásra. Lényegi, tartalmi elemei – alapvető szerkezeti jellemzői, célrendszere, jövőképe, beavatkozási logikája – nem változtak. A Stratégia folytatja azt a hosszútávra tervező felzárkózás-politikát, amely alapvető szemléletváltást kíván elérni a szegénység elleni- és roma-politikában.

A **2015. évi Nemzeti Reform Program** az utolsó, hatodik fejezetében bemutatja az NRP és a Partnerségi Megállapodás közötti összhangot, mind a prioritások, mind pedig az Európai Unió kohéziós politikájának tematikus célkitűzései, fejlesztési súlypontjai szintjén. A dokumentum a tematikus célkitűzésekhez kapcsolódóan tájékoztat az eddigi hazai intézkedésekről.

3.4.4. Magyarország Konvergencia Programja 2015-2018

A Konvergencia Program célja a magyarországi gazdaságpolitikai célok az Európai Bizottság irányába történő bemutatása, a jellemző nemzetközi folyamatok értékelése és figyelembe vétele a magyar gazdaság jövőbeli növekedési lehetőségeinek, a makrogazdasági pályák és államháztartási folyamatok tervezése során. A dokumentum igyekszik figyelembe venni a Konvergencia Program makrogazdasági pályáját befolyásoló kockázatokat, mint például a kőolaj árának világszintű alakulása, a nemzetközi konjunktúra és árfolyam ingadozások, geopolitikai feszültségek esetleges eszkalálódása, uniós belüli strukturális és finanszírozási problémák. A Konvergencia Program vizsgálja továbbá mindazon tényezőket, amelyek hatással lehetnek az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára, annak minőségére és az államháztartás intézményi jellemzőire.

A dokumentum tételesen kitér olyan tényezők vizsgálatára, s jellemző folyamatainak bemutatására, mint a gazdasági növekedés összetevői (3. táblázat), a munkaerőpiac, az infláció, különböző ciklikus folyamatok (pl. gazdasági és pénzügyi válságok, beruházások, illetve uniós források alakulása, technológiai fejlődés), külső egyensúly alakulása, kormányzati intézkedések gazdasági hatásai.

3. táblázat: A GDP összetevői (éves növekedés, %)

	2014	2015	2016	2017	2018
GDP	3,6	3,1	2,5	3,1	2,9
Háztartások fogyasztási kiadása	1,7	2,9	3,6	2,7	2,5
Természetbeni társadalmi juttatás	0,8	0,3	-0,1	0,1	0,1
Közösségi fogyasztás	3,4	1,5	-3,0	0,3	0,2
Bruttó állóeszköz felhalmozás	11,7	5,8	-0,9	6,4	5,1
Export	8,7	7,5	7,4	7,1	7,0
Import	10,0	7,7	7,1	7,5	7,1

Forrás: KSH, NGM számítás

Forrás: Magyarország Konvergencia Programja 2015-2018, 2015. április

A Konvergencia Program bemutatja a tervezett növekedésösztönző intézkedések, meghatározó reformok, adórendszerbeli átalakítások elemeit, s annak lehetséges hatásait a makrogazdaságra, valamint a költségvetési egyenlegre.

Tervezett kormányzati intézkedések:

- Életpályamodellek a közszférában.
- Start-munkaprogram: a közfoglalkoztatási programok többlete a 2014-es Konvergencia Programhoz képest.
- Bankadó csökkentése.

- A személyi jövedelemadó egységes, 16%-os kulcsának 15%-ra történő csökkentése.
- A kétgyermekes családok adókedvezményének növelése.
- A sertés tőkehús 27%-os általános forgalmi adójának 5%-ra történő csökkentése.
- Egyes állami közszolgáltatások díjának, valamint bizonyos illetékeknek a csökkentése vagy eltörlése.

A Konvergencia Program tájékoztató azokról a makrogazdasági fundamentumokról, melyek lehetővé teszik bizonyos növekedésbarát fiskális intézkedések bevezetését. Ezeket a tényezőket az alábbiakban azonosította a dokumentum:

- a növekedési kilátások (4. táblázat) vártnál erőteljesebb javulása az államháztartási bevételek további növekedését eredményezi, miközben az alacsony hozamkörnyezet, a forint árfolyamának erősödése mérsékeltebb kormányzati kiadásokhoz vezet, támogatva ezáltal a költségvetési tervezhetőséget,
- a Széll Kálmán terv keretében végrehajtott strukturális reformok növekvő megtakarításokat eredményeznek a költségvetés számára,
- az EU-s transzferek ciklikussága miatt jövőre kevesebb uniós pénz használható fel, így alacsonyabb hazai társfinanszírozási kiadással kell számolni,
- a bruttó hazai össztermék magasabb szintje közvetlenül is alacsonyabb GDP-arányos államháztartási hiányt és adósságszintet eredményez.

4. táblázat: Makrogazdasági kilátások Magyarországon

	ESA- kód	2014 Mrd Ft	2014	2015	2016	2017	2018
			változás %-ban				
1. GDP (előző évi áron)	B1g	30 931,3	3,6	3,1	2,5	3,1	2,9
2. GDP folyó áron	B1g	31 890,6	6,8	5,5	4,6	5,8	5,8
A növekedés összetevői (előző évi áron)							
3. Háztartások fogyasztási kiadása	P.3	15 516,0	1,7	2,9	3,6	2,7	2,5
4. Közösségi fogyasztási kiadás*	P.3	6 539,3	2,0	0,9	-1,4	0,2	0,2
5. Bruttó állóeszköz-felhalmozás	P.51	6 647,7	11,7	5,8	-0,9	6,4	5,1
6. Készletváltozás (a GDP %-ában)	P.52+ P.53	75,9	0,4	0,0	0,2	0,0	0,0
7. Termékek és szolgáltatások exportja	P.6	28 805,7	8,7	7,5	7,4	7,1	7,0
8. Termékek és szolgáltatások importja	P.7	26 653,2	10,0	7,7	7,1	7,5	7,2
Hozzájárulás a GDP növekedéséhez							
9. Belföldi végső felhasználás		28 703,0	3,7	2,9	1,3	2,7	2,3
10. Készletváltozás	P.52+ P.53	75,9	0,4	0,0	0,2	0,0	0,0
11. Termékek és szolgáltatások külkereskedelmi egyenlege	B.11	2 152,4	-0,4	0,3	0,9	0,4	0,6

*/: Kormányzat és háztartásokat segítő non-profit intézmények együtt

Forrás: Magyarország Konvergencia Programja 2015-2018, 2015. április

4. A GAZDASÁGI PROGRAM ALAPJAI, KERETEI

4.1. A gazdasági program alapvető mondanivalója, fejlesztési alapelvek

Kecskemét meghatározó stratégiai dokumentumainak (pl. Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia, Környezetvédelmi Program), valamint Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programjának a gazdaság-, környezet- és társadalomfejlesztési részekre vonatkozó céljait figyelembe véve, emellett mérlegelve a város belső adottságait, gazdasági-társadalmi folyamatait, illetve szem előtt tartva a város fejlesztési törekvéseit, megfogalmazható: **Kecskemét egy olyan gazdasági programot kíván megvalósítani, amely elősegíti egy kiegyensúlyozott, versenyképes és innovatív városi gazdaság kialakulását.**

A kecskeméti városvezetés a gazdasági program sikeres megvalósítása érdekében, az alábbi fejlesztési alapelveket kívánja követni az elkövetkező 5 éves gazdaságfejlesztési időszakban.

A gazdasági program kapcsán alkalmazott alapelvek és követelmények:

1. **Pénzügyi egyensúly** – a városi költségvetési bevételek és kiadások hosszú távú egyensúlyának megteremtése;
2. **Gazdasági növekedés** – a város gazdaságának, gazdasági teljesítőképességének növelése, a vállalkozásokkal közösen, az adottságok figyelembevételével, az összes rendelkezésre álló önkormányzati eszköz bevonásával;
3. **Partnerség a gazdaságban:**
  - a. Befektetőbarát, vonzó városi gazdasági környezet hosszútávú fenntartásának biztosítása, a különböző infrastrukturális hálózatok (energia, közút, közmű, informatikai, közlekedési, stb.) minőségi fejlesztésével, az oktatási, kutatás-fejlesztési és innovációs környezet javításával, valamint a piaci lehetőségek bővítésével;
  - b. A helyi mikro-, kis és középvállalkozások gazdasági és piaci lehetőségeinek bővítése, törekedve a minél nagyobb részvételükre a helyi fejlesztéseknél;
4. **Munkahelyteremtés, foglalkoztatás-bővítés:**
  - a. Aktív foglalkoztatáspolitikai, amivel a vállalkozásokat hozzásegíti új munkahelyek megteremtéséhez;
  - b. A munkaerőpiac jelzéseit figyelembe vevő oktatási és képzési rendszer megerősítésére való törekvés, a duális képzési forma erősítésével és kiterjesztésével;

5. **A valós városfejlesztési szükségletek feltárása** – a településszerkezeti problémák megoldási igényéből kiinduló település-, illetve részben gazdaságfejlesztés (célul kitűzve: az ITS-ben meghatározott akcióterületek fejlesztését, a racionalizáltabb városrészi funkciómegosztást, a barnamezős iparterületek jobb hasznosítását, a gazdaságfejlesztési és lakóterületi célokat szolgáló önkormányzati területvásárlást, a potenciális fejlesztési területek előkészítését és a fejlesztések területi irányítását) erősítése, amely elősegítheti a jövőbeni beruházói igényekre való felkészülést, illetve a beruházók területi orientálását;
6. **Hatékony uniós forráslelővétel** – Kecskemét fejlesztési szükségleteit és az EU-programozási alapelveit is figyelembe vevő gazdaságfejlesztési munkaterv kialakítása és implementálása, a bevételek lehetséges maximalizálásával, többletbevételi források feltárásával;
7. **Modern önkormányzatiság** – az önkormányzati intézmények és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok modernizálása, valamint korszerű vagyongazdálkodási politika kialakítása, költséghatékony közszolgáltatások biztosítása „Smart City” alkalmazások széleskörű bevezetésével;
8. **Zöld város kialakítása** – a környezet- és klímatudatos, valamint energiahatékony szemlélet erősítése és előtérbe helyezése a városüzemeltetési és gazdaságfejlesztési elképzelései során;
9. **Hatékony városmarketing** – Kecskemét turisztikai és városfejlesztési lehetőségeinek széleskörű feltárása, bemutatása, a városmarketing tevékenységének erősítése;
10. **Közösségi összefogás** – civil szervezetek, gazdasági és szakmai kamarák közéleti szerepének és gazdaságfejlesztési, társadalmi kohéziós funkcióinak támogatása, tevékenységük ösztönzése.

4.2. Kecskemét pénzügyi gazdálkodásának irányelvei, adópolitikája

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2007 és 2014 között kiegyensúlyozott gazdálkodást folytatott, bár hitelállománya a különböző felhalmozási célú kiadások (nagyberuházások) finanszírozása következtében 2011-ig folyamatosan emelkedett, ugyanakkor működési célú hitelfelvétele – ebben az időszakban – nem volt az önkormányzatnak, amit szigorú költségvetési politikájának köszönhetett.

Az önkormányzat pénzügyi gazdálkodását és jövőbeli lehetőségeit alapvetően formálta át Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény, valamint

Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény, amely lehetővé tette az önkormányzati adósságállomány két részletben történő átvállalását (adósságkonszolidáció). Ennek köszönhetően az önkormányzat előző évekbeli adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségei megszűntek. Ugyanakkor a 2013. évtől bevezetett – megváltozott önkormányzati feladatellátáshoz igazodó – feladatalapú központi támogatás 2014-től átalakult. A finanszírozási struktúra alapjaiban ugyan nem tér el a 2013-ban kialakított és alkalmazott feladatalapú forrásallokációtól, de Kecskemét esetében – mint magas helyi adóbevételi potenciállal rendelkező települést – az őt megillető központi általános működési támogatásokat csökkenti az ún. „beszámítás” rendszere. Ennek lényege, hogy Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának az új önkormányzati törvényben (2011. évi CLXXXIX. törvény) meghatározott, célzott támogatással nem szubvencionált feladataihoz kapcsolódó elismerhető kiadása csökkentésre kerül a helyi bevételekkel (a gépjárműadó önkormányzati része, az iparüzési adó esetében az elvárt összeg, valamint az egyéb helyi adók összegének fele). Az ezt követően fennmaradó különbözethez biztosít a központi költségvetés támogatást, amely összességében kisebb az előző éviéknél. A csökkentett központi költségvetési támogatás ellenére megállapítható, hogy **Kecskemét költségvetési helyzete a vizsgált időszak vonatkozásában soha nem volt ilyen kedvező**, így megnyílhat a lehetőség a gazdasági kilátásokat tovább javító városi beruházások nagyobb léptékű finanszírozása előtt.

A tervezett nagyobb léptékű fejlesztések mellett, az önkormányzat a költségvetési tervezés során **szem előtt kívánja tartani a költségvetési egyensúlyt biztosító intézkedések folytatását**. A kiegyensúlyozott és kontrollált költségvetési politika (pl. a kiadások optimalizálása, a gazdasági kihívások megfelelő kezelése, a reálisan tervezett saját bevételek, a fejlesztési célú hitelfelvétel finanszírozható szinten tartása) alapját képezheti a kiszámítható önkormányzati gazdálkodásnak, s lehetővé teszi a település stratégiai dokumentumaiban megfogalmazott társadalmi, környezeti, gazdasági és városfejlesztési célok, s hozzájuk kapcsolódó fejlesztési elképzelések teljesülését.

A pénzügyi gazdálkodás során prioritást élvez a kötelező feladatok ellátása: a város működőképességének fenntartása, az önkormányzati intézmények biztonságos működtetése, a városüzemeltetéssel kapcsolatos feladatok ellátása, valamint a város számára fontos – pl. munkahelyteremtő, gazdaságélénkítő, piacbővítő, a szolgáltatási színvonalat és élhetőséget javító, az üzemeltetési költségeket csökkentő – beruházások finanszírozása. Ezek sorában elsőbbséget élveznek a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretéhez kapcsolódó, s az Integrált Területi Program (ITP) részét képező uniós finanszírozású projektek, melyek Kecskemét esetében mintegy 23,11 Mrd Ft értékben valósulhatnak meg a 2014-2020-as tervezési időszakban.

Ugyancsak támogatást élveznek a különböző uniós ágazati operatív programok (pl. GINOP, KEHOP, IKOP, EFOP) forrásainak felhasználásával, valamint kormányzati támogatással rendelkező, illetve a tisztán önkormányzati forrásból megvalósítandó fejlesztési elképzelések.

A város 2007-ben bevezetett **adópolitikájával** (524/2007. (XI. 29.) KH. számú határozat) **is igyekszik ösztönözni a helyi befektetéseket és Kecskemét gazdasági lehetőségeinek további javítását.** A közgyűlési határozat értelmében a 2007-ben még 2%-os helyi iparüzési adó szintjét – előre meghatározott módon – 2008 és 2011 között évente 0,1 százalékponttal csökkentette az önkormányzat, a jelenlegi 1,6%-os szintre, amely a nagyvárosok viszonylatában, hazánkban még napjainkban is az egyik legalacsonyabb érték. A helyi iparüzési adón kívül – a helyi adók és illetékek rendszerében – Kecskeméten meghatározó bevételi forrásait képezik: az építményadó, a gépjármű adó, az idegenforgalmi adó, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója, továbbá a talajterhelési díj, valamint a különböző bírságok és pótlékok.

A helyi adók megállapításakor a **legfőbb elv, hogy** – törvényileg szabályozott keretek között – **a helyi adók átláthatók, kiszámíthatók és vonzóak legyenek,** illetve ne veszélyeztessék a vállalkozások működését.

4.3. Az önkormányzat bevételeinek és felhalmozásainak várható alakulása

Az önkormányzat pénzügyi bevételei az elmúlt években elvégzett és folyamatban lévő beruházásoknak, a város erősödő, befektetés-ösztönző politikájának, a település működtetésében tervezett további racionalizálásoknak, valamint a folyamatos szervezeti átalakításoknak köszönhetően – a külső feltételek (pl. strukturális átalakítások, adóváltozások, a nemzetközi gazdasági kihívások) változásai ellenére – **minden bizonnyal tovább bővülnek a következő években,** ennek háttérét a település kedvező gazdasági folyamatai is biztosítják.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az elmúlt években jelentős lépéseket tett a település a különböző fejlesztési dokumentumaiban (Gazdasági Program 2007-2013, Gazdasági Program 2013-2014, Településfejlesztési Konceptió, Kecskemét Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2007-2013, Kecskemét Felülvizsgált Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2013-2015) megfogalmazott célok és programok megvalósítása érdekében, ami annak köszönhető, hogy **költségvetési bevételeinek jelentős hányadát fejlesztésekre fordította.**

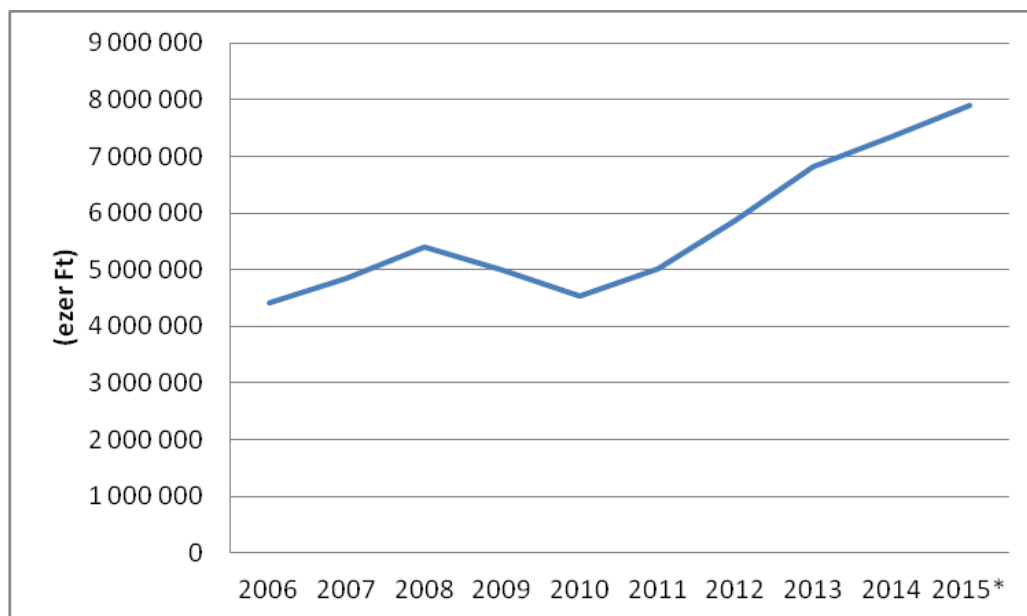
Kecskemét elkötelezett egy versenyképes, innovatív, gazdasági értelemben több lábon álló és lakosai számára élhető város kialakításában, amely a szükséges beruházások nélkül elképzelhetetlen. A város beruházási törekvéseit jól mutatja, hogy a költségvetési bevételekből a

beruházási kiadásokra fordított összegek, a 2007 és 2011 közötti – gazdasági válsággal is sújtott – időszakban átlagosan 19,43%-ot tettek ki. Ez az arányszám 2012 és 2014 között némileg visszaesett, de még így is 16,35%-os értéket mutatott. Kedvező folyamatként értékelhető azonban, hogy a 2013-as beruházási kiadáshoz képest, a 2014. évi összeg már négyszeres értéket mutatott, elérve a 8,39 Mrd Ft-ot (a költségvetési bevétel 28,3%-a). A 2015. évi költségvetési tervezetben a beruházásra szánt források még ezt az összeget is felülmúlják (9,12 Mrd Ft).

A beruházások alapját leginkább az önkormányzati helyi adóbevételek biztosítják. Az önkormányzat mozgásterének növekedését jól mutatja, hogy míg a helyi adókból 2007-ben 5,8 Mrd Ft folyt be a városi költségvetésbe, addig 2014-ben már közel 8,7 Mrd Ft. A helyi adóbevétel növekményének nagyobb része a helyi iparüzési adó dinamikus emelkedéséből származott. Az adatok alapján látható, hogy 2010 és 2014 között a bevétel ebben az adótípusban mintegy 62%-os növekedést mutatott (15. ábra), amely jól jelzi a kecskeméti vállalkozások eredményes működését.

15. ábra: A helyi iparüzési adóbevétel alakulása Kecskeméten

*Kecskemét MJV. elfogadott 2015. évi költségvetése

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzat, Zárszámadás 2006-2015

Figyelembe véve Kecskemét meghatározó vállalkozásainak elmúlt évekbeli bevételeinek növekedését, a megrendelés-állományuk tervezett alakulását, valamint a városi szinten egyre javuló foglalkoztatási adatokat, várhatóan tovább folytatódik mind a helyi iparüzési adó, mind pedig a helyi adóbevételek növekedése. Ezt tükrözi Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlés által elfogadott 2015. évi költségvetése, amely 9,37 Mrd Ft helyi adó, s ezen belül 7,9 Mrd Ft helyi iparüzési adó bevétellel számol. Emellett az eredményes pályázati tevékenység, a városüzemeltetés hatékonyságnövelő beruházásai, a városi szinten

tervezett beruházásösztönző elképzelések (építési telkek kijelölése, bérlakásépítési program elindítása, közművesített ipari telkek kialakítása, stb.), valamint az átgondolt költségvetési gazdálkodás növelheti jelentős mértékben Kecskemét városának költségvetési bevételeit.

4.4. A gazdasági program finanszírozásának tervezett forrásai

A Gazdasági Programban nevesített fejlesztési feladatok megvalósítása – 2015 és 2020 között – elsősorban a pályázati lehetőségek figyelembevételével, a már elnyert pályázati források felhasználásával, valamint befektetők és a kormányzati támogatások segítségével fog megtörténni a városban. **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának fejlesztési tekintetében prioritást élveznek a különböző pályázati alapokhoz már benyújtott, előkészítés alatt álló, a város Integrált Területi Programjában (ITP), illetve az egyes operatív programok (pl. GINOP, IKOP, KEHOP, EFOP, VP) keretében már nevesített projektjei.** A város a rendelkezésre álló saját forrásait – a szinergikus és addicionális hatásokat kihasználva – elsősorban a különböző nemzetközi, uniós és hazai pályázatokhoz, illetve kormányzati támogatáshoz kötődő fejlesztések eredményes megvalósítására kívánja összpontosítani.

Emellett a város **számít a Modern Városok Programja keretében biztosított kormányzati lehetőségekre és ösztönzőkre**, valamint a **hazai és külföldi befektetők szerepvállalására is. Ösztönözni és segíteni kívánja továbbá azokat a helyi kötődésű, vagy a városban már megtelepedett**, de más székhellyel rendelkező **vállalkozásokat**, melyek a település érdekeit szolgáló beruházásokban gondolkodnak. A tervezett pályázatok között számos olyan elképzelés található (közintézmények energiahatékonyságának növelése, a közvilágítás további korszerűsítése, a megújuló energiahordozók hasznosítása, tömegközlekedés korszerűsítése, az „elektromobilitás” elterjesztése „Smart City” megoldások, stb.), melyek a városüzemeltetés hatékonyságát, a működtetés költségeinek csökkenését eredményezheti, így biztosítva újabb forrásokat a tervezett fejlesztésekhez.

Kecskemét a Gazdasági Programjában megfogalmazott **gazdaságfejlesztési elképzelései** (pl. kereskedelmi, logisztikai, turisztikai és vendéglátóipari fejlesztések, ipar-, technológiai és innovációs fejlesztések, energetika-energiahatékonyság, bérlakásépítés) **megvalósításában számít a befektetők és vállalkozók anyagi erejére is.** A befektetési lehetőségek széleskörű (hazai és nemzetközi) megismertetése érdekében, a város a közeljövőben jelentős előrelépéseket tervez, melyben meghatározó szerepet szán a különböző marketing eszközök (befektetési tájékoztatók készítése, befektetési fórumokon, expókon történő részvétel, reklám, stb.) alkalmazásának. Ugyancsak kiemelt területként kíván foglalkozni az önkormányzat a **vagyongazdálkodás** kérdéskörével, ahol a jövőben hatékonyság növelésére és a működés professzionalizálására kíván összpontosítani, ezáltal biztosítva a vagyongazdálkodás mind eredményesebb működését, s az új

források visszaforgatását a gazdaság- és városfejlesztés területére. A hatékony forrásfelhasználás érdekében az önkormányzati és piaci szakemberek összegzik, rendszerezik, illetve fontossági sorrendbe állítják a város előtt álló gazdaság- és városfejlesztési feladatokat, megvalósításra váró programokat. Ezek finanszírozásához pedig **forrástérképet készítenek**, s az adott programok kapcsán szakértőkkel konzultálnak a legoptimálisabb finanszírozási konstrukciók kialakítása érdekében.

4.5. Lehetséges gazdaságösztönző eszközök

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az elmúlt években számos gazdaságösztönző lépést valósított meg, s alkalmazott sikeresen. Talán ennek is köszönhető, hogy 2008-ban városunkat választotta a világ egyik leghíresebb autógyártó óriása, a Daimler-Benz cégcsoport. Az elmúlt 7-8 évben **a döntéshozók a hagyományos gazdaságfejlesztési eszközök mellett** (pl. alacsony iparűzési adó, ipari és logisztikai területek kijelölése, a helyi közszolgáltatások vállalkozói igények szerinti alakítása, infrastruktúra-fejlesztés), **törekedtek arra, hogy a gazdaság eredményes működését támogató háttérfeltételek fejlesztése is megvalósulhasson a városban.** Ilyen fejlesztési területek voltak:

- a felsőoktatási és szakképzési rendszer munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő átalakítása,
- a duális képzési rendszer erősítése és kiterjesztése,
- a város elérhetőségi viszonyainak javítása,
- a klaszterszervezetek tevékenységének támogatása,
- a befektetők egyablakos ügyintézésének korszerűsítése,
- az önkormányzati területvásárlás új ipari telephelyek biztosítása érdekében,
- a kézműves ipar és a helyi termelők támogatása,
- a városmarketing eszközök tudatos használata,
- a bérlakás-állomány növelése.

A további helyi gazdaságfejlesztés háttérfeltételeinek javítását szolgálhatják azok a **kormányzati döntések** is, melyek 2012-2015 között kerültek kihirdetésre:

- A Kormány 1253/2012. (VII.19.) határozata egyes állami vagyonba tartozó ingatlanok ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról;
- A Kormány 1313/2012. (VIII.27.) határozata Kecskemét és térsége kiemelt járműipari központtá nyilvánításáról;
- A Kormány 1320/2012. (VIII.30.) határozata a Közlekedés Operatív Program keretében finanszírozott és finanszírozandó egyes kiemelt beruházások nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházással nyilvánításáról;

- A Kormány 1436/2014. (VII. 31.) határozata a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkára által irányított szervezeti egységek Kecskemétre történő áthelyezéséről;
- A Kormány 1010/2015. (I. 20.) határozata a központi költségvetésből finanszírozott kiemelt közúti beruházásokról).

A döntéseknek is köszönhetően, Kecskeméten – a terveknek megfelelően – különösen 6 területen (az ipari termelés feltételeinek javítása, az oktatás és képzés fejlesztése, a kutatás-fejlesztés és innovációs potenciál bővítése, a turizmus fejlesztése, a közlekedésfejlesztés, valamint bér lakásépítés) **várható komoly előrelépés a gazdaságösztönzés területén a 2015-2020 közötti időszakban.**

Kecskemét gazdasági életének további dinamikus növekedése érdekében alapvető fontosságú **az ipari termelő szféra tevékenységét meghatározó infrastrukturális háttérfeltételek** (pl. energetikai hálózatfejlesztés, ipari területek közművesítése) **javítása**, az új befektetésekhez **szükséges ipari területek, technológiai- és ipari parkok fejlesztési területeinek és szolgáltatásainak biztosítása**. A helyi és térségi kis- és középvállalkozások helyzetbehozása, támogatása és a magas szintű termeléshez szükséges jól képzett munkavállalói réteg városba vonzása.

A szakképzés és továbbképzés, valamint a felsőfokú oktatás rendszerének fejlesztésében karakteres változások várhatók a közeljövőben, melyet az egyre markánsabban jelentkező piaci, vállalati igények gerjesztenek.

A Nemzetgazdasági Minisztérium által megrendelt, s részben a Főiskola szakemberei által elvégzett, a járműipar munkaerő piaci igényeit felmérő tanulmány egyértelműen bizonyította, hogy a hallgatók mobilitása limitált. A vizsgálat eredményei szerint a hallgatók, amennyiben hasonló profilú képzési program áll rendelkezésre a lakóhelyük kb. 100 km-es körzetében, 85%-ban azt az intézményt választják. A fenti elvet a vállalatok, különösen a nagy hagyományokkal rendelkező Daimler AG is teljes mértékben támogatta, azaz olyan szakembereket alkalmaz szívesen, akik a megfelelő szaktudás mellett kötődnek a vállalathoz és a régióhoz. Ez indokolja, hogy a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. (MBMH Kft.) a Kecskeméti Főiskolát tekinti felsőoktatási stratégiai partnerének. Az MBMH Kft. és beszállítói köre mellett hasonló súllyal foglalmazták meg a járműmérnöki ismeretekkel rendelkező szakemberekre vonatkozó igényt a hazai tulajdonú beszállítók (amelyek alapvetően kis és közepes vállalatok), és felismerték, hogy a termékhez való szellemi hozzáadott érték nélkül hosszú távon nem tudnak versenyképesek maradni.

Felismerve a piaci igényeket a szakterületen komoly előkészítő munkálatok valósultak meg az elmúlt években. Akkreditálták Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. új oktatási és képzési központját, majd fontos mérföldkőként **2011-től elindult a duális szakképzés Kecskeméten.**

Együttműködési megállapodások jöttek létre a legnagyobb helyi vállalatok, a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata között. A megállapodás célja a régióban működő járműipari beszállítók, gép- és fémipari vállalatok munkaerő-utánpótlási, foglalkoztatási és szakképzési igényeinek kielégítése volt. E cél elérését szolgálta a középfokú, iskolarendszerű szakképzés, „duális”, gyakorlatorientált képzési elvek szerinti megvalósítása öt járműipari szakma (mechatronikus, szerszámkészítő, gépjármű-technikai szerelő, bevonat-technikai szerelő és gyártósori összeszerelő) vonatkozásában.

Az önkormányzat az **át- és továbbképzési programok támogatása** mellett, jelentős erőfeszítéseket tett, – a városi partnereivel közösen – hogy **a Kecskeméti Főiskola a gépjárműgyártás területén a magyarországi felsőfokú szakképzés meghatározó központjává váljon**. Akkreditálásra került a járműmérnöki alapszak, létrejött a járműtechnológiai tanszék, s 2012 szeptemberétől a Kecskeméti Főiskola GAMF Kar Járműmérnöki alapszakán duális rendszerben megindult az oktatás, olyan vállalatok bevonásával, mint a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. A **duális képzés** területén elért sikereket jól mutatja, hogy folyamatosan bővült a képzésben résztvevő vállalatok köre (napjainkban 36 db)², jelentősen növekedett a hallgatók száma (jelenleg több mint 120 fő). A műszaki terület mellett mérnökinformatikus, nemzetközi műszaki logisztika, gazdasági gépészmérnök és kertészmérnök szakok is indítását is tervezi a Kecskeméti Főiskola. Emellett ki kell emelni az új felsőoktatási közgazdasági campus kialakítását, melynek építése 2015 nyarán indult el a volt Bács-Kiskun Megyei Kórház Izsáki úti telephelyén, ahol 2017-től elkezdheti működését a **közgazdasági kutató-fejlesztő és oktatási központ**, ahol gazdálkodási és menedzsment szakon 60-80 diák kezdheti majd meg tanulmányait, akár duális képzés keretén belül is.

Kecskemét vonzáskörzetében megnövekedett az igény a gazdálkodási és menedzsment végzettségű közgazdászok iránt. A több évtizedes tapasztalattal rendelkező és az elmúlt években beruházást megvalósító piaci szereplők részéről egyaránt igény mutatkozik arra, hogy helyi felsőoktatási

---

² Andrews IT Engineering Kft., Bács-Zöldért Zrt., Bertrans Logisztikai Zrt., CabTec Kft., Csizmadia György egyéni vállalkozó, DELPHI Connection Systems, Dél-alföldi Kertészek Szövetkezete, Doherty Hungary Kft., Deltaplast Kft., Eckerle Automotive Bóly Kft., FAG Magyarország Ipari Kft., Ferzol Lemezmezmunkáló Kft., Festo-Am Kft., FÉMALK Zrt., Gladiolus-Frucht Kft., Guardian Orosháza Kft., HILTI Szerszám Kft., Jász-Plasztik Kft., Jászberény, Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., Kresz & Fiedler Kft., Kunplast-Karsai Műszaki Műanyagipari Zrt., Kühne+Nagel Kft., Linamar Hungary Zrt., Lux-Elektro Kft., Magna Automotive Hungary Kft., Magyar Nemzeti Bank, Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft., NETI Informatikai Tanácsadó Kft., PEMŰ Műanyagipari Zrt., Phoenix Mecano Kecskemét Kft., SMR Automotive Mirror Technology Hungary Bt., Szimikron Ipari Kft., T-Plasztik Kft., Univer Product Termelő és Kereskedelmi Zrt., ZKI Zöldégettermesztési Kutató Intézet Zrt.

intézményben, a helyi sajátosságokat legjobban ismerő szakemberek oktassanak, s itt végzett szakembereket alkalmazzanak. A hamarosan elinduló képzés célja olyan gazdálkodási és menedzsmenttudással rendelkező közgazdászok képzése, akik a városban és tágabb térségében, illetve a – jelentkező igények alapján – nemzetközi környezetben tevékenykedő vállalatok minőségi munkaerőforrását biztosítják. Mindezeket túl – úttörő módon – a Kecskeméti Főiskolán a gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak esetében is lehetőség van arra, hogy a régióban elsőként duális képzési keretek között induljon el az oktatás.

Kecskemét számára alapvető fontosságú, hogy versenyképessége megőrzése érdekében ösztönözze, támogassa a városban található oktatási és K+F intézmények, valamint vállalkozások innovációs képességének fokozását, a város kutatás-fejlesztési potenciáljának és innovációs teljesítményének bővítését. Kecskemét a jövőben úgy válhat kreatív technológiai- és tudásközponttá, ha a helyi felsőoktatási intézménnyel, a városban tevékenykedő kutatóintézetekkel és a gazdaság szereplőivel összefogva folyamatosan javítja a kutatás-fejlesztés háttérfeltételeit, továbbá ösztönzi a különböző szervezeteket a hazai, uniós és egyéb nemzetközi pályázati lehetőségek kiaknázására. **A város vezetői eltökéltek abban, hogy Kelet-Közép-Európa egyik legsokoldalúbb kreatív járműipari innovációs központja a mi városunkban alakuljon ki.** Emellett törekszik arra, hogy a K+F eredményekkel és hagyományokkal rendelkező ágazatok (pl. agrárgazdaság, élelmiszeripar, építőipar, műanyagipar) esetében is tovább bővüljön mind a humán kapacitás, mind pedig az innovációs teljesítmény.

A turizmus már most is a hazai gazdaság egyik húzóágazata, a szerepe a GDP-ből történő részesedés tekintetében – a jövőben várhatóan – még inkább fel fog értékelődni. **Kecskemét turisztikai potenciálja és lehetőségei adottak.** A térség természeti értékei, a lovas hagyományaink, a Kodály-életmű, a kulturális fesztiváljaink, múzeumaink, színházunk és a megújított kulturális központjaink mellett, az üzleti- és konferencia turizmus (részben a gazdasági társaságokhoz, részben pedig a tudásközpontokhoz, illetve konferenciaszervezőkhöz kötöten), valamint az egészségügyi szolgáltatás is rendkívüli lehetőségeket rejt. Kecskemét számára fontos, hogy az átmenő turizmus helyett a jövőben egyre inkább célállomássá turisztikai központtá váljon. Ebben egyrészt segítségére lehetnek a város kulturális intézményei és értékei, valamint a gyógyvízen és magas szintű egészségügyi ellátó hálózaton nyugvó szolgáltatásai.

A gazdasági kapcsolatok és a szállítási lehetőségek bővítését, a munkaerő ingázási feltételeinek javítását, valamint Kecskemét kedvezőbb térségi elérését szolgálja a **közúti és közlekedési lehetőségek bővítését és színvonalának növelését célzó komplex beavatkozás.** A közlekedés infrastrukturális feltételeinek javítását szolgáló gazdaságfejlesztési eszközön belül, több programot is tervez a város önkormányzata, amely érinti az elővárosi közlekedés

modernizálását, Kecskemét térségi elérhetőségének javítását, Kecskemét közösségi közlekedésének, valamint a forgalomirányításának fejlesztését, az intermodális pályaudvar létrehozását, a P+R és B+R rendszerek kialakítását, vagy éppen a városi és városkörnyéki kerékpárforgalmi hálózat bővítését.

Végül, de nem utolsó sorban, jelentős gazdaságösztönző beavatkozás lesz az a **bérlakás építési program**, melynek keretében Kecskemét városa az elkövetkező 5 évben mintegy 200-300 bérlakás felépítését tervezi, ezzel is elősegítve a munkaerő mobilitásának növelését és a helyi gazdaság munkaerőigényének kielégítését.

A felsorolt, s a város számára meghatározó gazdaságösztönző eszközök, programcsomagok mellett, jelentős szerepet játszhatnak még a helyi gazdaság élénkítésében a **tervezett önkormányzati területvásárlások**, melyek új iparterületek/ipari park kialakítását, közművekkel történő ellátását segíthetné elő, támogatva ezzel a helyben lévő kis- és középvállalatok fejlődését és az új vállalkozások letelepítését. Ezen kívül a **helyi közszolgáltatások színvonalának fejlesztéséhez kötődő beruházások, a befektetők vonzását célzó elképzelések** (pl. városmarketing, kiállításokon, befektetői fórumokon való erőteljesebb részvétel, egyablakos befektető kiszolgáló rendszer fejlesztése) **erősítése** is szerepel a gazdaságösztönző tervek között.

A potenciális befektetők megkeresése, érdeklődésük felkeltése érdekében érdemes egy folyamatosan aktualizált „**Befektetési Kézikönyv**”-et összeállítani, amelyben ismertetni lehet a befektetési lehetőségeket, fejlesztési területeket, azok jellemzőit, paramétereit. Célszerű ezt több nyelven is kiadni és az Interneten keresztül is közzé tenni. Ki kell aknázni az önkormányzat és a városban működő szervezetek, intézmények különböző nemzetközi kapcsolatait (pl. testvér-városi kapcsolatok, kulturális-oktatási-kutatási kapcsolatok, egyéb szakmai kapcsolatok) is, miután egy-egy találkozás számos alkalmat kínálhat a partnereknek egymás megismerésére és tájékoztatására, a gazdasági lehetőségek bemutatására. Nemzeti szakmai kamarákkal, minisztériumokkal, nagykövetségekkel építhető ki kapcsolat annak érdekében, hogy az ott működő kis- és közepes vállalkozásokat befektetésre, együttműködésre ösztönözzük.

Több olyan **kiállítás, vásár, rendezvény** van a város életében, amely szintén terepe lehet a város befektetési, fejlesztési lehetőségei bemutatásának. A Kecskeméten szervezett események elsősorban a helyiek számára nyújtanak nyilvánosságot, a nemzetközi rendezvények résztvevői pedig külhonba vihetik a városunk értékeit és befektetési lehetőségeit. Ilyen rendezvényeket eddig is szerveztek a városban (Kecskeméti Tavasz Fesztivál, Idegenforgalmi Szakkiállítás és Vásár, Lakásművészeti és Belsőépítészeti Szakkiállítás és Vásár, Fogathajtó és Triatlon Világkupa, Európa Jövője Nemzetközi Gyermek – és Ifjúsági Találkozó, Hírös Hét Fesztivál, stb.), ezeket

folytatva, a különböző szervezők tevékenységét még jobban összehangolva, hatékonyabbak lehetnek ezek az események is.

Az önkormányzat **marketing tevékenységébe** be kell építeni a befektetési lehetőségek megismertetését, minden eszközt és alkalmat meg kell ragadni a széleskörű tájékoztatásra. A tájékoztató anyagoknak a befektetési kínálat mellett, ki kell térnie **egyéb vonzerőt képviselő elemekre** is. Hangsúlyozni érdemes a helyi – és környékbeli – munkaerőpiac előnyeit, például a szakképzett, speciális ismeretekkel rendelkező emberek rendelkezésre állását, az oktatási, tovább- és átképzési intézményeket, a helyi vállalkozások magas technológiai felkészültségét, innovatív vállalkozások meglétét. Be kell mutatni a már itt tevékenykedő vállalkozásokat, a beszállítói, együttműködői kapcsolatok szélesítése érdekében.

A jelenlegi és a jövőbeli potenciális **befektetőknek nyújtott szolgáltatások** – a nemzetközi tapasztalatok szerint – növekvő vonzerőt képviselnek. Az önkormányzat folyamatosan fejleszti az új befektetők fogadásával és informálásával kapcsolatos szolgáltatásait, s olyan „egyablakos” rendszer kiépítésére törekszik, mely segíteni tud a befektetők teljes körű ügyintézésében, s beruházásaik minél gördülékenyebb megvalósításában.

4.6. A gazdasági program helye a tervezési rendszerben, illeszkedés a megyei és a városi fejlesztési-tervezési dokumentumokhoz

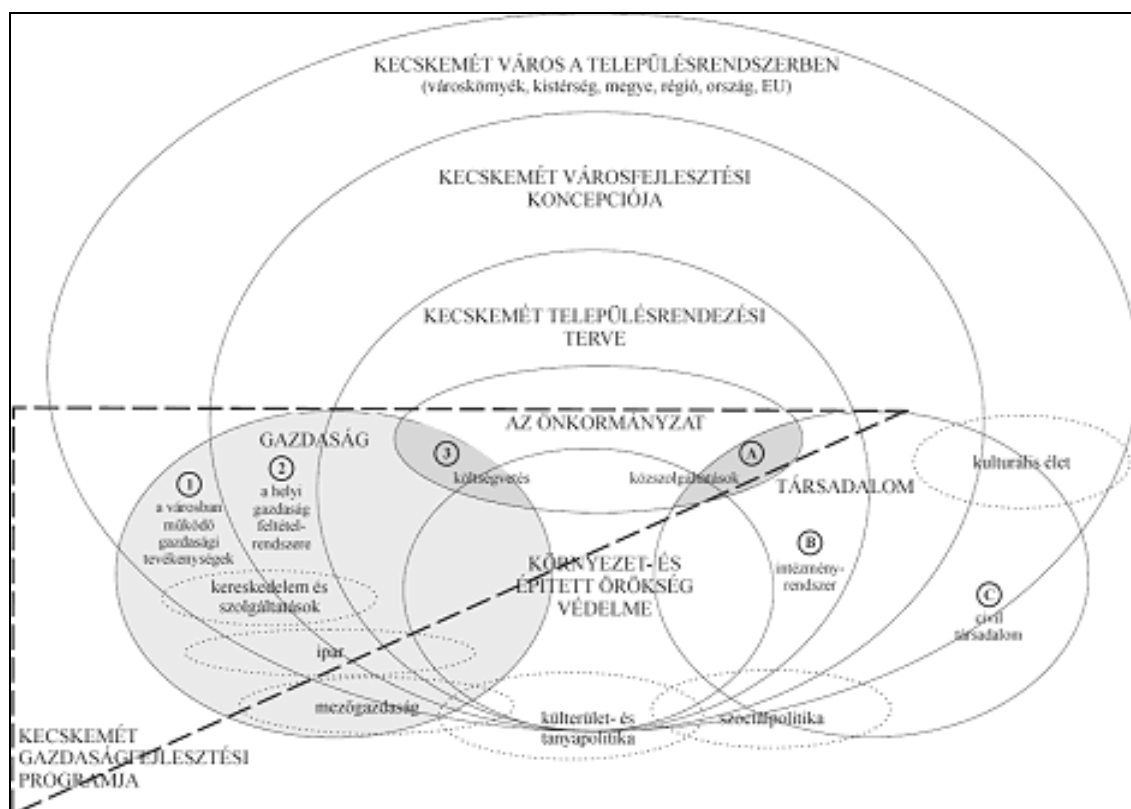
Régóta jelentkező szakmai és döntéshozói igény, hogy a települések, illetve a megyék legfontosabb stratégiai és szabályozási dokumentumai (*Településfejlesztési koncepció - TFK, Integrált Településfejlesztési Stratégia - ITS, Településrendezési Terv - TRT, Gazdasági Program, Megyei Területfejlesztési Program, szakágazati koncepciók*) mind időtávjukban, mind a szakanyagok egymásra épülésében, mind pedig szigorú belső (tartalmi és területi) koherenciájuk összehangolásában előrelépés történjen.

Figyelembe véve a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településfejlesztési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet előírásait, lehetővé vált a város és szűkebb környezetének életét leginkább meghatározó stratégiai fejlesztési és szabályozási dokumentumok összehangolása, egymásra építése. A város vezetői és szakemberei számára fontos volt, hogy Kecskemét Gazdasági Programja időtávjának, célrendszerének, prioritásainak, fejlesztési programjainak összeállítása során a tervezők figyelembe vegyék a már elfogadott megyei és városi szakanyagok (pl. Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja, Kecskemét

Településfejlesztési Konceptiója, Kecskemét Településrendezési Terve, Kecskemét Integrált Településfejlesztési Stratégiája) legfontosabb megállapításait.

A Gazdasági Program időtávjának meghatározásakor – Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv) vonatkozó részein túl – a tervezők szem előtt tartották Kecskemét Megyei Jogú Város – Közgyűlése által elfogadott – Településfejlesztési Konceptiójában és Integrált Városfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott tervezési időkeretet (2014-2020), fejlesztési irányokat és kitűzött célokat. A Gazdasági Program összetettségét és illeszkedésének sokszínűségét megfelelően szemlélteti az a struktúra ábra, amely a gazdasági program helyét mutatja meg a tervezési rendszerben (16. ábra).

16. ábra: A Gazdasági Program helye a tervezési rendszerben

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Gazdasági Programja 2007.

Az illeszkedési kritériumok meghatározása során orientált Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116.§-nak (3.) és (4.) bekezdése is.

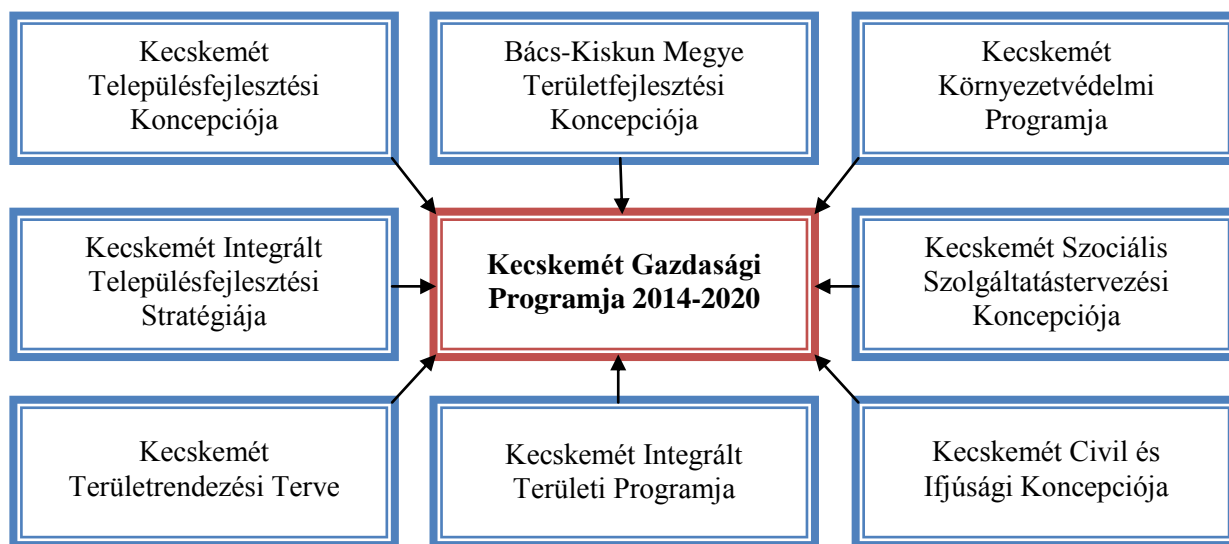
(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

Ennek megfelelően a Gazdasági Program összeállítása során figyelembe kellett venni többek között Kecskemét Környezetvédelmi Programjában, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójában, Civil és Ifjúsági Konceptiójában, az Integrált Területi Programban, illetve Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptiójában és Programjában foglaltakat, a dokumentumokban megfogalmazott célokat és fejlesztési irányokat (17. ábra).

17. ábra: A Gazdasági Program illeszkedése során figyelembe vett stratégiai dokumentumok

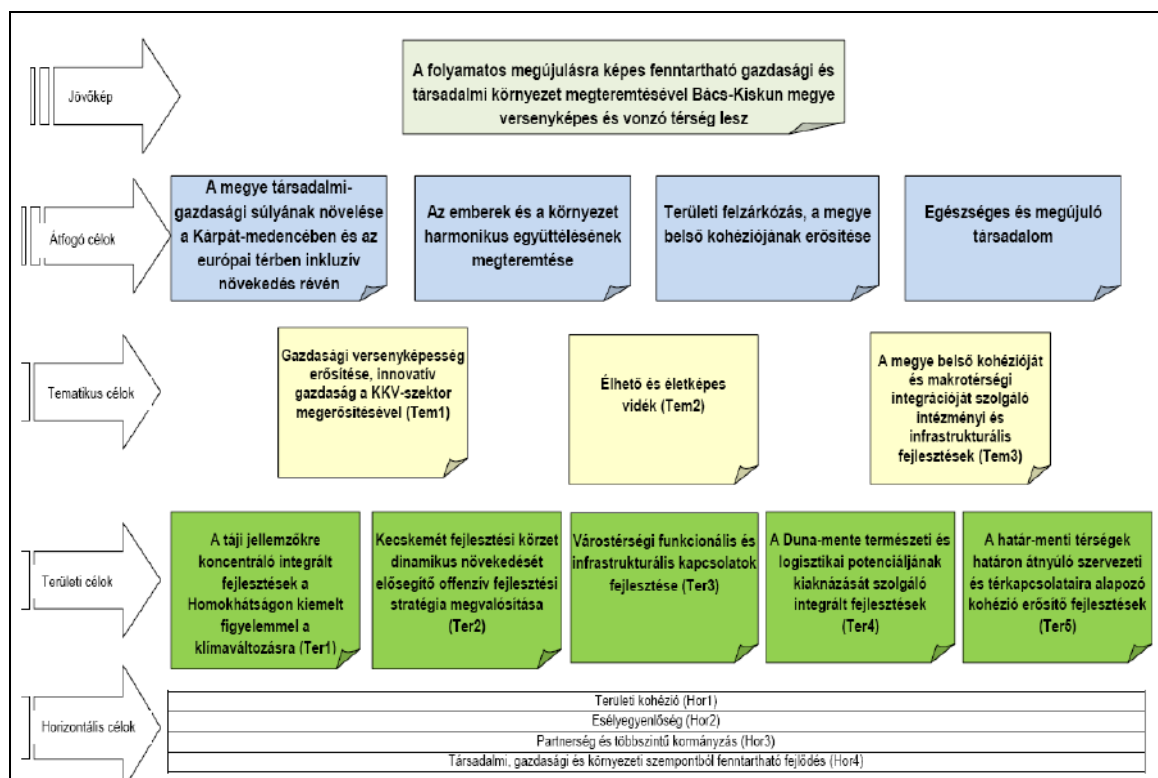
Forrás: Saját szerkesztés

Ez utóbbi dokumentum áttekintése azért is kiemelten fontos, mert – az Möt. illeszkedési előírása mellett – a város térségi funkciójára vonatkozó fejlesztési elképzeléseket is azonosíthatjuk. **Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptiója** külön területfejlesztési cél keretében (Ter2) foglalkozik Kecskemét fejlesztési körzet kiegyensúlyozott növekedését elősegítő fejlesztési stratégia megvalósításával (18. ábra).

A dokumentum a város vonatkozásában kiemeli, **Kecskemét és környéke fejlettsége kettősséget tükröz**. Bács-Kiskun megye mutatóival összevetésben a térség helyzete kedvező képet mutat, ugyanakkor az infrastruktúra állapota (pl. úthálózat), valamint a szolgáltatások/ellátórendszerek iránti igény és a kapacitások összevetése (pl. bölcsődei férőhelyek) hiányokat mutat, ami a fejlesztési potenciál kihasználását is gátolja (pl. foglalkoztatás). Tehát a kettősség ennek megfelelően **a felzárkóztató jellegű és a versenyképességet erősítő**

beavatkozások egyidejű szükségességét igazolja. A megye legnagyobb városa számára kihívást jelent az életminőség javítását célzó, a megfelelő színvonalú munkaerő biztosítását szolgáló folyamatos fejlesztési igények kielégítése, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok leszakadásának megakadályozása, integrációjának elősegítése. Ez a lakhatás és az oktatás, szakképzés terén változatos megoldásokat és beavatkozásokat kíván.

18. ábra: Bács-Kiskun megye területfejlesztési célrendszere

Forrás: Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója, 2013.

A város és környéke kapcsolatrendszer funkcionális együttműködések révén formálódik (pl. az agglomerációra kiterjedő közlekedésfejlesztés). **Kecskemét és környéke turisztikai fejlesztési funkciói és lehetőségei is kiemelésre és fejlesztésre érdemesek**, különös tekintettel pl. a szecessziós épített örökség megőrzésére és turisztikai hasznosítására. Az országos jelentőségű központ (OFTK) szerepkör vonatkozásában erőteljesebb súlypontok kiépítésére módot kínáló megyehatárokon átnyúló együttműködés kiaknázása is hozzájárul a cél eléréséhez.

Kecskemét és környéke **tradicionális kert- és mezőgazdasági kultúráját, az élelmiszeripar beszállítói háttérének megerősítését, az együttműködési készség fejlesztését** is támogatni kívánja a megye. A város a természeti adottságok és a környezettudatos szemlélet együttes érvényesülését a megújuló energiát hasznosító – előkészített – fejlesztésének megvalósításával kívánja demonstrálni.

Kecskemét fejlesztési prioritásai a koncepcióban az alábbiakban jelenik meg:

1. Igények és kapacitások összehangolása a város oktatási, egészségügyi és szociális ellátórendszerében

A letelepedett gazdasági szereplők révén a településre vonzott munkaerő megtartása és a helyi lakosok ellátása az igények és a kapacitások közötti eltérések összehangolását kívánja meg a beavatkozások révén:

- Intézmény- és szolgáltatásfejlesztési beruházások (óvoda, egészségügy, foglalkoztatás, közösségi művelődés és szociális terület: pl. bölcsőde, idősgondozás, hajléktalan-ellátás, családsegítés)
- Lakhatás feltételeinek javítása, a lakókörnyezet közösségi funkcióinak fejlesztése

2. A környezetterhelés és a hagyományos energiafelhasználás csökkentése

A városi funkciók, a népsűrűség és a gazdasági aktivitás környezetterhelési tényezőit mérséklő beavatkozások alakítják a várostérség „zöld” arculatát.

- Megújuló energia arányának növelése a város energiatermelésében és felhasználásában
- Tiszta technológiák terjedésének támogatása
- A szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése
- Zöldfelületek fejlesztése, fenntartása, kialakítása.

3. Közösségi közlekedés a várostérség megyehatáron túli településeinek integrálásával

A gazdasági fejlődés pozitív hatással van a várostérségben élők mobilitási hajlandóságára, ezt támogatják a tervezett beavatkozások.

- Vasúti közlekedésfejlesztése
- Közúti elérhetőség és közösségi közlekedés minőségének javítása

4. Design, alkotótevékenység, épített örökség országos és nemzetközi vonzeróinak fejlesztése (animáció, kerámia, zománc, népi iparművészet, szecesszió)

A várostérség gazdag egyedi vonzerőkben, ezek interpretációja, bemutatása a XXI. századi helyi közösségek és idelátogató közönség számára további erőforrást identitásuk kialakításához, megéléséhez és ezáltal jelent a vonzerő növeléséhez.

- kiállítóhelyek, alkotóműhelyek fejlesztése, interaktív kiállítások
- műemlékek, közgyűjtemények fejlesztése, felújítása

5. Egészséges, magas hozzáadott értékű helyi élelmiszer előállítás

A megyeszékhely és környezete előzményeken alapuló munkamegosztás révén erősítheti meg élelmiszergazdasági pozícióit a beavatkozások eredményeképpen:

- kistérségi termelői integráció támogatása
- feldolgozó-kapacitás fejlesztése
- fogyasztói tudatosság növelése

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja szintén kiemelten foglalkozik a megyeszékhely fejlesztési lehetőségeivel (19. ábra). A dokumentum külön prioritás keretében fogalmazza meg Kecskemét további fejlődéséhez rendelkezésre álló adottságokat és a fejlesztési szükségleteket.

19. ábra: A megyei Területfejlesztési Program keretében megfogalmazott prioritások

1. prioritás	Gazdaság- és foglalkoztatás élénkítés
2. prioritás	A vidék fenntartható fejlesztése
3. prioritás	A megyeszékhely integrált fejlesztése
4. prioritás	környezetgazdálkodás és klímaváltozáshoz való alkalmazkodás
5. prioritás	Komplex megyei gazdaságfejlesztési menedzsment és marketing tevékenység megszervezése
6. prioritás	Közösségek önszervező, öngondoskodó és együttműködési készségének kibontakoztatása
7. prioritás	Térségi elérhetőség és mobilitás

Forrás: Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja, 2014.

A megyei Területfejlesztési Programban a megyeszékhely integrált fejlesztéséről szóló prioritás részletes tartalmi bemutatásában rögzített megállapítások és megfogalmazott feladatok egybeesnek **Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptiójában** rögzítettekkel.

A prioritásban részletezett megállapítások:

- Bács-Kiskun megyében Kecskemét a legfontosabb bázisa a K+F kapacitásnak, ez megfelelő alapot nyújt az és innovációs teljesítmény fokozásához.
- A Kecskeméti kistérség infrastrukturális és intézményi fejlettsége támogatja a vállalkozói aktivitás fokozását, a foglalkoztatási szint emelését, a növekvő népesség fogyasztói kereslete a vállalkozási hajlam erősödését, az önfoglalkoztatás lehetőségeinek bővülését serkentheti.
- A megye legnagyobb városa számára kihívást jelent az életminőség javítását célzó, foglalkoztatható munkaerő biztosítását szolgáló folyamatos fejlesztési igények kielégítése mellett, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok leszakadásának megakadályozása, integrációjának elősegítése. A megfelelés a kettős kihívásnak az egészségügyi alapellátás,

a lakhatás, a nevelés-oktatás, szociális ellátás, szakképzés, kultúra és közművelődés terén is változatos megoldásokat és beavatkozásokat kíván.

- A város és környéke kapcsolatrendszere funkcionális együttműködések révén formálódik (pl. az agglomerációra kiterjedő közlekedésfejlesztés).
- Kecskemét és környéke turisztikai fejlesztési funkciói és lehetőségei is kiemelésre és fejlesztésre érdemesek, a meglévő attrakciók és bővítésük alapozza meg a vendégéjszakák számának növekedését.
- Az országos jelentőségű központ (OFTK) szerepkör vonatkozásában az erőteljesebb súlypontok kiépítésére módot kínáló, megyehatárokon átnyúló együttműködések kiaknázása is hozzájárulnak a cél eléréséhez.
- Kecskemét és környéke tradicionális kertkultúráját, mezőgazdasági kultúráját, az élelmiszeripar beszállítói háttérének megerősítését az ágazati-szakmai célok mellett az együttműködési készség megerősítése oldaláról is támogatni kívánjuk a helyi termelés és értékesítés rendszerének erősítésével.
- A város a természeti adottságok és a környezettudatos szemlélet együttes érvényesülésével alkalmazkodik klímaváltozáshoz (energiahatékonyság, környezetbarát közlekedési módok). A helyi közösség védőháló szerepét élhető és funkciógazdag településrészek intézményeinek, közterületeinek, családbarát funkcióinak javításával kívánja megerősíteni.

A fentebb bemutatott prioritás keretében tervezett feladatok és beavatkozások az alábbi célok megvalósulását hivatottak szolgálni:

- Gazdasági versenyképesség erősítése, innovatív gazdaság a KKV-szektor erősítésével
- Városterégi funkcionális és infrastrukturális kapcsolatok fejlesztése
- A megye belső kohézióját és makro-térségi integrációját szolgáló intézményi és infrastrukturális fejlesztések
- Kecskemét fejlesztési körzet dinamikus növekedését elősegítő offenzív fejlesztési stratégia megvalósítása

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptiójának és Programjának megállapításait, prioritásait és céljait a tervezők figyelembe vették Kecskemét Gazdasági Programja célrendszerének kidolgozása során.

5. KECSKEMÉT TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI FOLYAMATAI

Annak érdekében, hogy reális célokat, prioritásokat és feladatokat tudjon Kecskemét városa megfogalmazni Gazdasági Programjának stratégiai fejezetéhez, szükség mutatkozik az elmúlt évek legfontosabb demográfiai, társadalmi, szociális, oktatási, gazdasági, foglalkoztatási és beruházási folyamatainak áttekintésére, a jelentkező problémák azonosítására, s a fejlesztési szükségletek, illetve lehetőségek bemutatására.

5.1. Társadalmi jellemzők

5.1.1. A népesség számának alakulása

Kecskemét közigazgatási területén az **állandó népesség száma 112.322 fő**, míg a város **népsűrűsége 348,2 fő/km²** volt 2013-ban. Bács-Kiskun megye népessége az elmúlt bő négy évtizedben folyamatosan csökkent, így lakosságának több mint 8%-át veszítette el. Ezzel szemben a Kecskeméten élők száma a vizsgált időszak alatt több mint 38%-kal növekedett, így megyén belüli népességkoncentráció szerepe tovább bővült (5. táblázat). A város részesedése a megye lakosságszámából az elmúlt évtizedek során folyamatosan növekedett (1970-ben 13,98%, 1980-ban 16,47%, 1990-ben 18,28%, 2001-ben 18,67%), s ez a tendencia napjainkra sem változott, sőt a koncentráció üteme meghaladta az elmúlt évezred utolsó évtizedének mértékét.

5. táblázat: *Kecskemét és Bács-Kiskun megye állandó népessége és annak koncentrációja (1970-2013)*

	Állandó népesség (fő)								
	1970	1980	1990	2001	2005	2010	2011	2012	2013
Kecskemét	81 166	94 158	100 464	103 312	109 644	111 679	112 155	112 203	112 322
Bács-Kiskun megye	580 390	571 386	551 886	553 159	547 459	538 456	536 409	534 545	532 822
Kecskemét a megye %-ában	13,98	16,47	18,20	18,67	20,02	20,74	20,90	20,99	21,08

Forrás: Népszámlálás 1970-1990, KSH T-Star, KEKKH 2013.

A népességkoncentráció ütemét és a város vonzóképességét érzékletesen mutatják az elmúlt évtizedek adatai. A növekedés üteme évtizedes átlagban ugyan elmarad az 1960-1970-es, valamint az 1970-1980-as terminusban mért szinttől, de lényegesen erőteljesebb az 1990-2001-es növekménynél. A legutóbbi két népszámlálás között mért közel 9.000 fős népességszám bővülés jól mutatja a város kedvező megítélését és prosperitását.

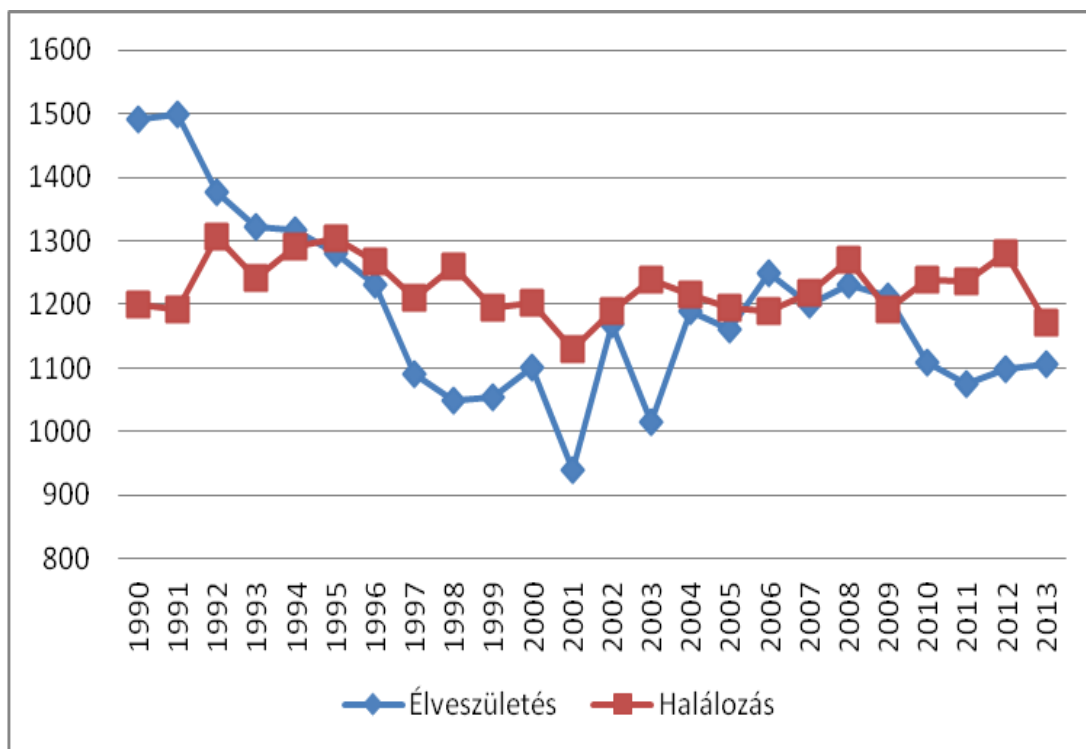
Kecskemét tehát az elmúlt fél évszázad alatt jelentős vonzásközponttá vált, s a megyén belüli demográfiai súlya mind meghatározóbb lett. Figyelembe véve a városban megvalósult, illetve a

jövőben tervezett munkahelyteremtő és jóléti befektetéseket, a központi település és vidéki térségek között lehetőségekben, életminőségben és szolgáltatások terén meglévő különbségeket, valamint az átalakuló társadalmi igényeket, a lakosságszám további koncentrációjára számíthatunk. Ez a folyamat azonban nem csak Kecskemétet, hanem várhatóan az agglomerációjába tartozó településeket is érinteni fogja, mint ahogyan ezt az elmúlt évtized kedvező migrációs folyamatai is alátámasztják (2000 óta bekövetkezett népességnövekedés az alábbi képet mutatja: Ballószög 805 fő, Helvécia 746 fő, Kerekegyháza 430 fő, Lajosmizse 181 fő, Nyárlőrinc 876 fő).

Az elmúlt évtizedek adataiból megállapítható, hogy Kecskeméten a természetes szaporodás – bár kismértékben negatív előjelű – az országos értékekhez képest kedvezőbben alakult, így a város demográfiai helyzete viszonylag stabil. Míg országos szinten – az élveszületések és halálozások egyenlegéből adódó – népességfogyás 1981-től folyamatos, addig Kecskeméten ez a kedvezőtlen folyamat csak a kilencvenes évek közepétől figyelhető meg. A természetes fogyás mértéke 2003-ban volt a legmagasabb (-235 fő), az azt követő években – egészen 2009-ig – viszont a növekvő élveszületéseknek és az 1.200-as érték körül stabilizálódó halálozási számoknak köszönhetően a természetes fogyás alacsony értéket mutatott, sőt 2006-ban (60 fő) és 2009-ben már kismértékű (20 fő) természetes szaporodás jellemezte a várost. (20. ábra).

20. ábra: A születések és halálozások számának alakulása Kecskeméten (1990-2013)

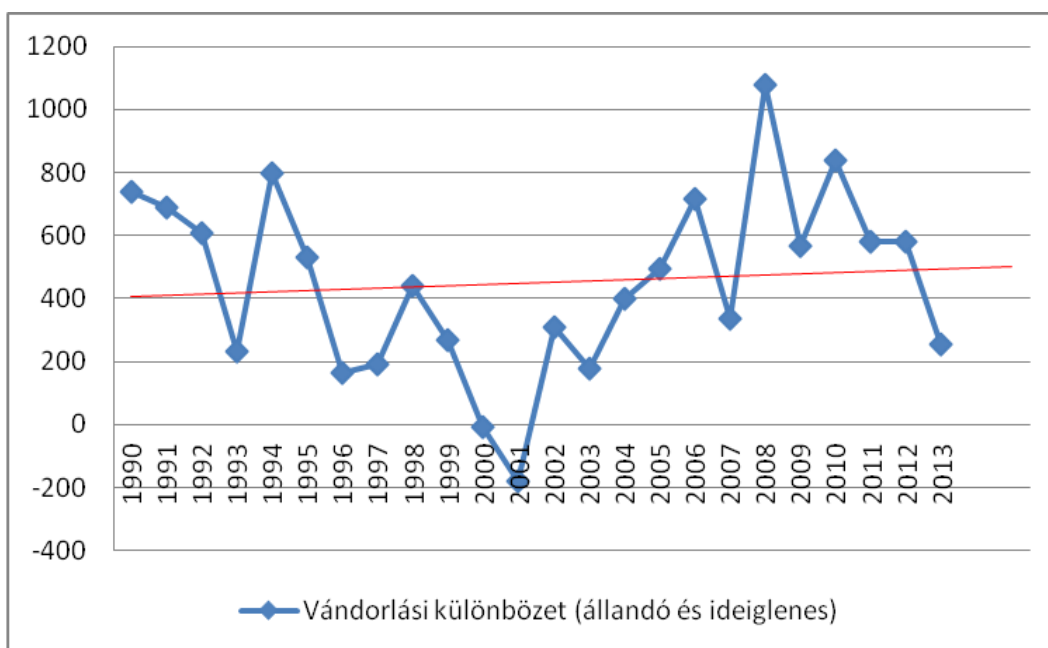
Forrás: KSH Statinfo, 2015.

Sajnos a gazdasági válság elmélyülése a gyermekvállalási hajlandóságra is hatással volt, így az élveszületések száma a 2009-ig tapasztalható 1.200 körüli értékekről hirtelen 1.100 alá süllyedt. Az újabb fordulat 2012-től következett be, s ha lassan is, de a válságból történő kilábalással párhuzamosan – s a kormányzat gyermekvállalás növekedéséért tett intézkedéseinek is köszönhetően – ismét növekedésnek indult a születések száma.

Kecskemét népességszámának alakulását – az elmúlt évtizedben – a belső demográfiai folyamatoknál is nagyobb mértékben befolyásolta a **vándorlási különbözlet**, amely a vizsgált időszakban mindig pozitív volt. Ez a trend csak a 2000-es évek elején tört meg, de ezt követően ismét gyorsuló ütemű volt a városba történő betelepülés (21. ábra). Az éves átlagos vándorlási különbözlet mértéke évről-évre erősen ingadozik, ugyanakkor látható, hogy a kétezres évek elejétől a bevándorlás üteme fokozódott. Míg a kétezres évek első felében (2000-2007) a vándorlási különbözlet átlagos értéke 280 fő körül alakult, addig 2008 és 2013 között évi átlagban már 650 fős növekedést regisztrálhattunk.

21. ábra: Évi átlagos vándorlási különbözlet Kecskeméten (1990-2013)

Forrás: KSH Statinfo, 2015.

Kecskemét város népességszámának alakulását a közeljövőben is a vándorlási különbözlet befolyásolhatja leginkább. A vándorlás iránya (a beköltözők száma meghaladja az elvándorlókat) nagy biztonsággal prognosztizálható, mértéke azonban számos tényező és folyamat együttes hatásaként alakulhat ki. A városba történő el-, illetve bevándorlást egyik oldalról a külső tényezők, mint például Budapest és más – hazai és külföldi – fejlődési központok vonzó hatása, a város tágabb térségének (Duna-Tisza köze, illetve a Dél-Alföldi Régió) környezeti, munka- és

életfeltételei, valamint Kecskemét agglomerációjának társadalmi és gazdasági folyamatai egyaránt befolyásolhatják.

Másik oldalról a népességszám alakulását leginkább a város belső adottságai (pl. nagy fejlesztési területek, funkciógazdagság, emelkedő ingatlanárak), erőforrásai (pl. főiskola, innovációs és kutatási központok, kulturális közeg, nyitott és vállalkozóképes lakosság) és jellemző fejlődési potenciáljai határozhatják meg. Ez utóbbi esetben érdemes kiemelni a város munkahelymegtartó és -teremtő képességét (pl. a nagy munkáltatók fejlesztési döntései, új vállalkozások megjelenése, vállalkozási környezet folyamatos fejlesztése), a jó közlekedésföldrajzi helyzetét, a klímaváltozás hatásaira adott válaszait, s az átgondolt, távlatos fejlesztési elképzeléseit.

5.1.2. A népesség korstruktúrája

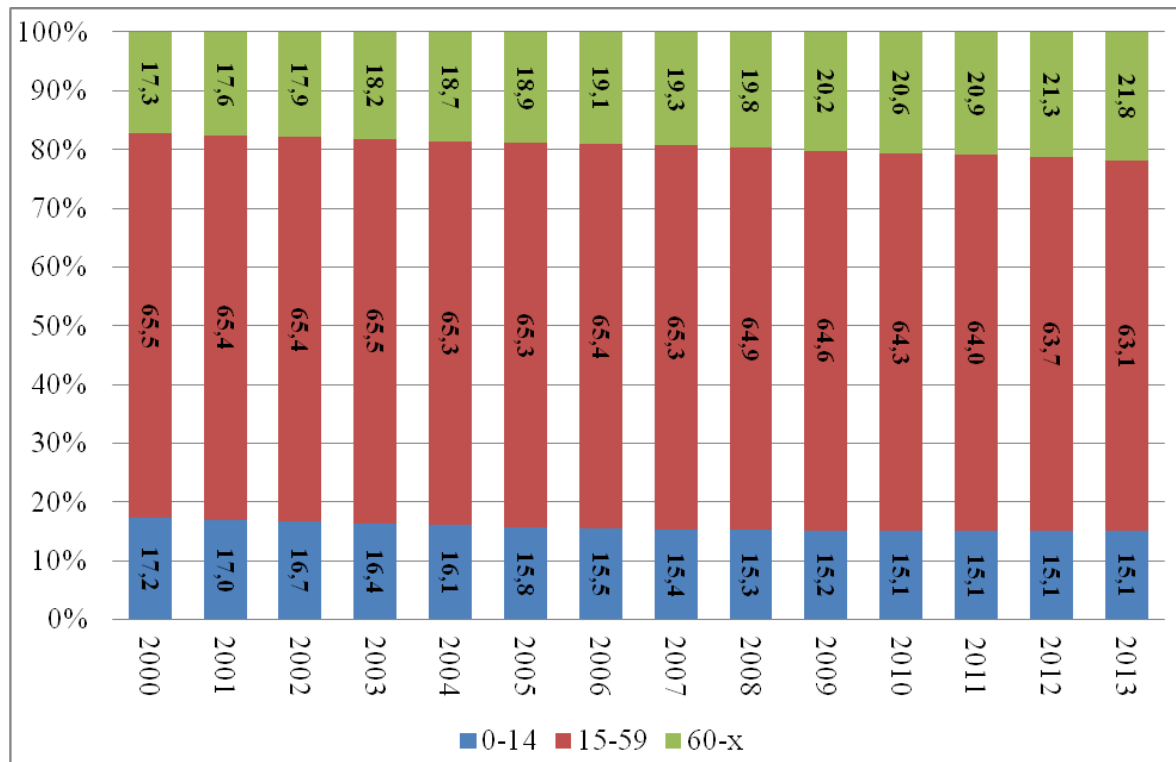
A város fejlődése szempontjából **fontos demográfiai mutató a korstruktúra**. Ez hatással van a népszaporodás jövőbeni alakulására, befolyásolja a munkaerő-kínálatot és alapvetően meghatározza az oktatásra, valamint az idősgondozásra, illetve a szociális és egészségügyi szektorokra háruló feladatokat.

Az országos tendenciákhoz hasonlóan az elmúlt évtizedekben jelentősen megváltozott Kecskemét város kormegoszlása. Míg 1980-ban a 60 évnél idősebb korosztály aránya 14%, a 14 év alattiaké pedig 23% volt, addig 1990-ben ezek az arányok jelentősen eltolódtak. Növekedett az összlakossághoz képest 60-X évesek részaránya (16%), ugyanakkor csökkent a 0-14 év közöttiek százalékos részesedése (21%). A kedvezőtlen folyamatok az évezred utolsó évtizedében is folytatódtak, így a 2001-es népszámlálás során az arányszámok az alábbi képet mutatták (60-X évesek: 17,6%; 0-14 évesek: 17%). Különösen aggasztó tendencia a gyermekkorúak arányának drasztikus csökkenése, amely a születésszám jelentős visszaesésével magyarázható.

A 2001 és 2011 közötti adatokat vizsgálva megállapítható, hogy további közel két százalékponttal csökkent a 14 éven aluliak aránya, míg a 60 éven felüli korosztályban több mint 3%-os növekmény mutatható ki, amely egy gyorsan előregedő társadalom képét vetíti elénk (22. ábra). A felvázolt kedvezőtlen demográfiai folyamatokban azonban lassú irányváltás látszódik. Öröndetes módon 2011 óta – ha csak kis mértékben is, de – növekedett az élveszületések száma Kecskeméten. A gazdasági válság lecsengésével, a kormányzat családbarát intézkedéseinek bevezetésével (a családok pénzübeli támogatásai, a munka és a családi élet összeegyeztetése, a családbarát szemlélet erősítése), s a kecskeméti gazdaság teljesítményének látványos növekedésével, reményeink szerint egyfajta trendfordulót figyelhettünk meg 2011 után. Ez utóbbi

tényező kapcsán ki kell emelni a Daimler-Benz beruházását, a beszállítók megjelenését, valamint – az egyre kedvezőbb európai és hazai gazdasági folyamatoknak köszönhetően – a helyi vállalkozások kapacitásbővítéseit, melynek következtében egyre erősödött a betelepülés, a fiatal családok megjelenése a városban.

22. ábra: Kecskemét lakosságának korösszetételének változása (2000-2013)

Forrás: Népszámlálás 1990, és TEIR

Ugyanakkor látható, hogy a gyermekvállalási kedv több évtizede tartó visszaesése következtében az időskorúak száma és aránya az össznépeségben belül – még napjainkban is – folyamatosan növekszik, amely új irányok és feladatok kijelölését követeli meg a kecskeméti szociálpolitika és az idősgondozás területén.

5.1.3. A foglalkoztatási helyzet és az álláskereső jellemző adatai

A város és szűkebb környezetének az 1990-es évektől kezdődő sikeres gazdasági átalakulását jól mutatja, hogy 2000 és 2007 között nem volt meghatározó léptékű hullámváz a munkanélküliek, illetve az álláskereső számában. A város kiegyensúlyozott gazdasági szerkezetének köszönhetően 2007 közepéig egy alacsonyabb szinten (3.000-4.000 fő között) stabilizálódott a munkanélküliség.

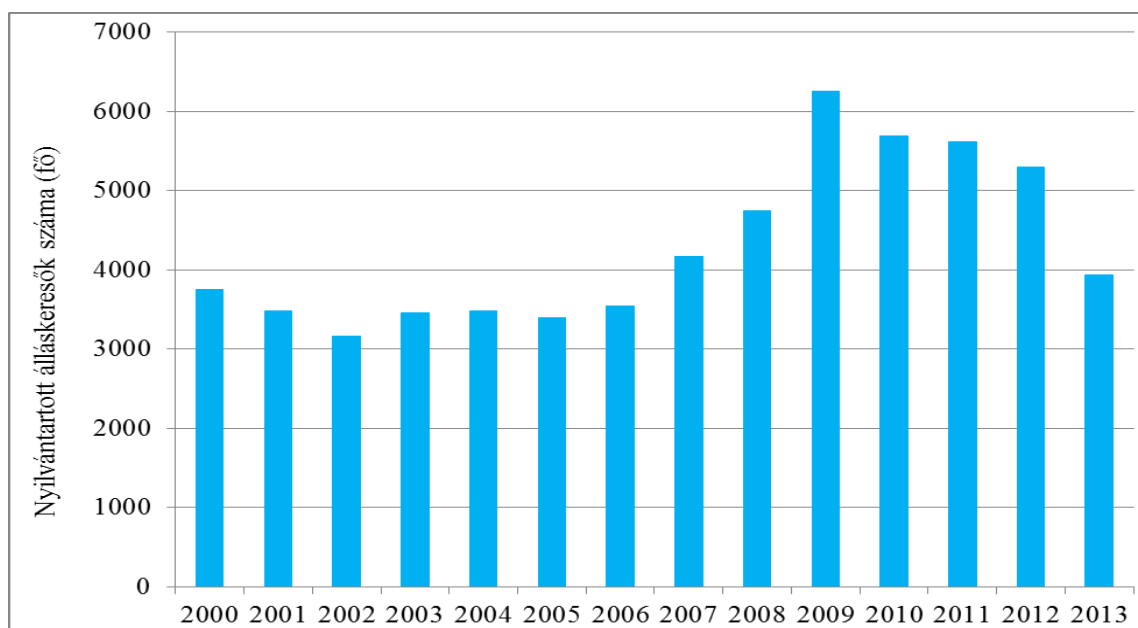
A magyar gazdaság teljesítményének az ezredfordulót követő, viszonylag egyenletes ütemű növekedése 2007-től – javarészt az államháztartási hiány csökkentését célzó, elsősorban a

keresletet szűkítő kormányzati intézkedések hatására – lefékeződött, amely érzékenyen érintette az alapvetően hazai piacra termelő kecskeméti mikro-, kis-, és középvállalkozásokat is, melyeknek egy része megszűnt, vagy a visszaesés hatására csökkenteni kényszerült a munkavállalóik számát.

Ezt a folyamatot csak felerősítette a 2008 második felétől induló pénzügyi és gazdasági világválság, amely 2009-ben teljesedett ki, s jelentős hatást gyakorolt a város munkaerőpiaci helyzetére. A 2009-es mélypontra a nyilvántartott álláskeresők száma Kecskeméten meghaladta a 6.200 főt. Bár a következő években, az országban még tovább emelkedett az álláskeresők száma, Kecskeméten a trend megfordult, köszönhetően – nagyobb részt – a Mercedes gyár építésének, valamint a nagyobb beszállítóik (Duvenbeck, Magna, Brose, HBPO, Johnson Controls, stb.) helyi beruházásainak. A grafikon adataiból látható, hogy 2010 és 2012 között, ha lassan is, de megindult az álláskeresők számának csökkenése, majd a Mercedes gyár termelésének beindulásával, valamint közvetlen beszállítóik, s a városban már régebb óta jelen lévő nagyobb vállalkozások (Knorr-Brense, Phoenix Mecano, STI Petőfi Nyomda, Hilti, Bosal) foglalkoztatást bővítő beruházásaival 2013-ra 4.000 fő alá csökkent a munkanélküliek száma (23. ábra).

23. ábra: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Kecskeméten (2000-2013)

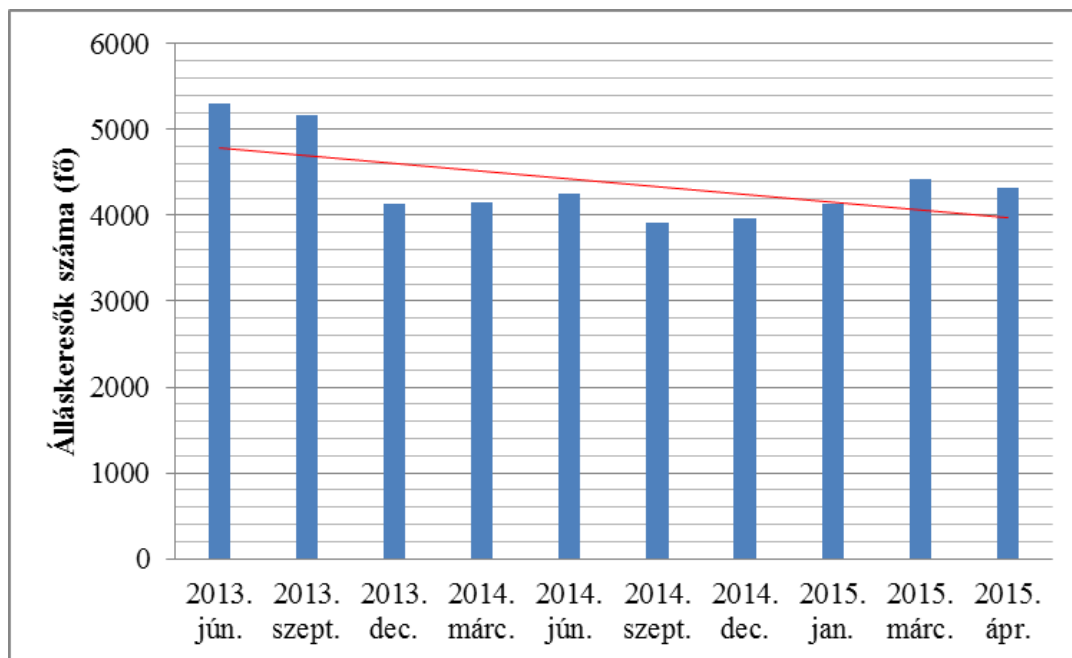
Forrás: KSH Statinfo 2000-2013

Az elmúlt két év munkanélküliségi helyzetéről a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatbázisa nyújt átfogó tájékoztatást. Az adatok alapján látható, hogy 2013 év közepétől tovább folytatódott az álláskeresők számának csökkenése, amely napjainkban – a szezonaritástól eltekintve – 3.900-4.200 fő körül stabilizálódni látszik (24. ábra). Megállapíthatjuk továbbá, hogy a helyi vállalkozások és a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által

nyilvántartott jelentős számú állás kínálat ellenére, nem láthatunk további érdemi csökkenést, amely a munkanélküliségen belül szerkezeti, „foglalkoztathatósági” problémákat feltételez a városban.

24. ábra: Napjaink munkanélküliségi mutatói Kecskeméten

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat 2012.

A közelmúlt foglalkoztatási helyzetét vizsgálva megállapítható, hogy Kecskemét állandó népességéből a munkavállaló korú népesség aránya 69,5 százalék, ez csaknem egy százalékponttal magasabb a megyei átlagnál. A nyilvántartott állás keresők száma a városban 2015 első negyedévének végén mért 4.419 főről a harmadik negyedév végére 3.962 főre csökkent. A regisztrált állás keresők relatív aránya a munkaképes korú lakosság százalékában 5,08% volt 2015 harmadik negyedévének végén, amely kedvezőbb a megye átlagos adatánál (5,53%), s csak alig magasabb az országos átlagnál (4,95%).

Az állás keresők iskolai végzettségét vizsgálva megállapítható, hogy 34,8 százalékuk legfeljebb nyolc általános, egynegyedük szakmai középfokú, közel egyharmaduk érettségivel zárult középiskolai végzettséggel rendelkezik, míg az állás keresők mintegy 8%-a rendelkezik diplomával. A kecskeméti állás keresők között a megyei átlaghoz képest kisebb az alapfokú képzetlenek aránya, ugyanakkor a diplomás állás keresők esetében magasabb. Az állás keresők korösszetételét vizsgálva megállapítható, hogy a 25 évnél fiatalabbak aránya az összes állás keresőn belül kevesebb, mint 19 százalék, a 26-50 év közöttiek a regisztrált állomány 55,5 százalékát teszi ki, míg az 50 év felettieké meghaladja a 25%-ot.

Az év első negyedében a nyilvántartott álláskeresők egytizede álláskeresési járadékot, kétötödük foglalkoztatás helyettesítő támogatást kapott, kevesebb, mint 50%-uk pedig ellátás nélküli. 2014. I. negyedéhez viszonyítva a járadékosok és az ellátatlanok aránya csökkent, míg a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülteké emelkedett. Kecskemét városban 2014. I. negyedéhez képest csökkent a tartós munkanélküliek aránya. Az egy éven túl állástalanok aránya 26,6 százalék, ami az elmúlt év első negyedéhez képest közel hat százalékkal kevesebb. Létszámuk 1.138 fő, ez a szám közel hatodával kisebb, mint amennyi az előző év azonos időszakában volt.

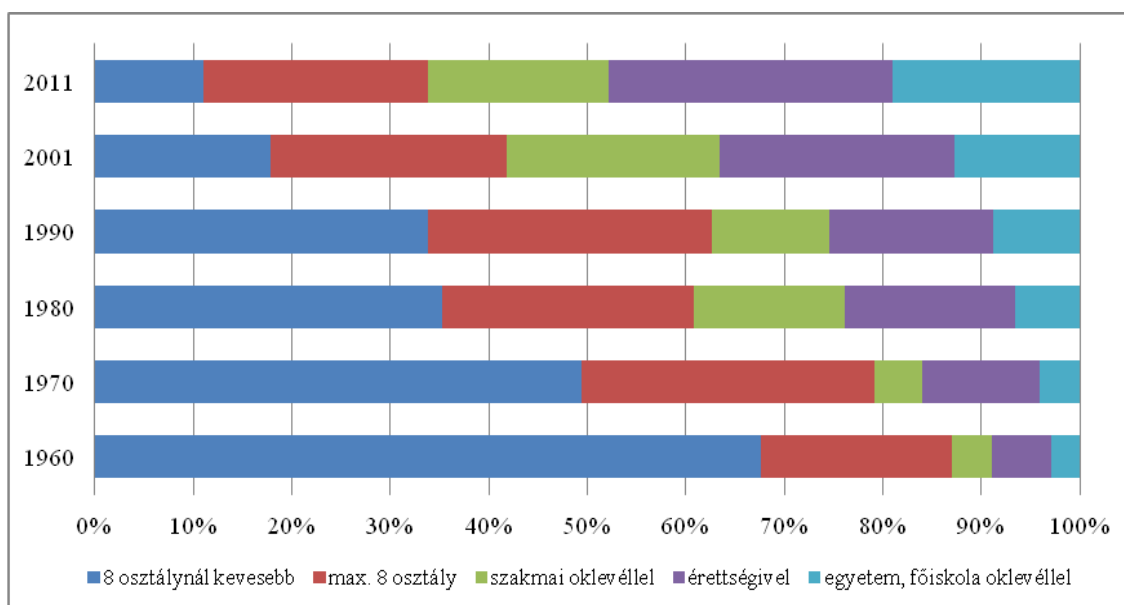
A foglalkoztatási helyzet további javítása és a munkanélküliség csökkentése érdekében az önkormányzat a jövőben kiemelt figyelmet kíván fordítani a munkaerőpiac jelzéseire, az igényekhez, elvárásokhoz illeszkedő szakképzési, továbbképzési és átképzési rendszerek fejlesztésének támogatására, továbbá a fiatal diplomások városban tartására, illetve számukra megfelelő munkahelyek biztosítására.

5.2. A város jóléti ellátó-hálózata, a közszolgáltatások jellemzői

5.2.1. Az iskolázottság szintje, a köznevelés és szakképzés helyzete

A legutóbbi két népszámlálás (2001 és 2011) között Kecskemét népességének összetételében a legjelentősebb és legkedvezőbb változás az iskolai végzettség tekintetében következett be (25. ábra).

25. ábra: A 7 évnél idősebb lakosság legmagasabb iskolai végzettsége (1960-2011)

Forrás: KSH Népszámlálás 1960-2011.

A Népszámlálás adataiból megállapítható, hogy a 7 évesnél idősebb népesség körében folyamatosan csökkent az analfabetizmus, így 2011-re az első évfolyamot sem végzettek aránya 1,2%-ra szorult vissza. Ezzel párhuzamosan, az előző időszakokhoz képest jelentősen növekedett a szakmunkás végzettségűek, az érettségivel rendelkezők, továbbá a felsőfokú végzettségűek száma és aránya. A tudás szerepének bővülését, a munkaerőpiac minőségi szakember szükségleteit jól jelzi, hogy a főiskolai, egyetemi diplomával rendelkezők aránya az 1960-as értékekhez viszonyítva napjainkra, több mint hatszorosára bővült, így a 7 évnél idősebb lakosság körében, elérte a 19,05%-ot (19.638 fő) 2011-ben.

A javuló iskolázottsági mutatók ellenére, napjainkban is jelentős feladatok előtt áll a város köznevelési, valamint oktatási-képzési rendszere, amely az elmúlt egy évtizedben folyamatos átalakuláson ment keresztül.

A város köznevelési hálózatát az elmúlt években meghatározó változások jellemezték, melynek legszembevetőbb jegyei: a köznevelési hálózatot igénybevevők számának csökkenése, a köznevelési hálózat átszervezése, a középiskolai oktatási kínálat bővülése, a gimnáziumi oktatást választó középiskolások részarányának lassú növekedése és a duális szakképzés erősödése.

A város óvodai hálózata jelentős mértékben bővült. Az óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) a 2007-es 28 intézményről 2013-ra 51-re bővült. Ezzel párhuzamosan több mint 20%-kal bővült az óvodai férőhelyek száma, amely 2013-ban 4.287 fő volt. Kedvező folyamatként értékelhető, hogy a vizsgált időszak alatt mintegy 13%-kal bővült az óvodába beíratott gyermekek száma, amely napjainkra megközelítette a 4.000 főt.

Az általános iskolai hálózat a városban 31 feladatellátási helyet számlált, ahova 9.381 fő nappali oktatásban részesülő tanuló járt 2013-ban. A tanulósám változásáról elmondható, hogy a 2001-es évhez képest 1769 fővel csökkent a diákok száma, ugyanakkor az évezred elejétől 2010-ig megfigyelhető erőteljes csökkenés megállt, sőt 2010 óta az általános iskolai tanulók száma mintegy 5%-os növekedést mutatott. Ki kell azonban emelni, hogy évről-évre növekszik a más településről bejáró általános iskolások száma (2006-ban 693 fő, 2010-ben 895 fő, 2013-ban 971 fő). Általánosságban elmondható, hogy az elmúlt tíz évben a csökkenő gyerekszám miatt kiéleződött a gyermekekért folytatott verseny az iskolák között. A gazdag, jól felszerelt intézmények, valamint a hat és nyolc évfolyamos gimnáziumok tanulókat elszívó hatása következtében néhány általános iskola sorsa nehezebbé vált, s új kihívások elé állította az érintett intézményeket. Míg az egyik oldalon – elsősorban az előregedő városrészekben (pl. Műkertváros, Erzsébetváros, Máriaváros) – kihasználatlan kapacitásokat figyelhettünk meg, addig a sűrűn lakott városrészekben (pl. Petőfiváros, Széchenyiváros) új fejlesztési igények jelentkeztek az elmúlt

években. Változatos képet mutatnak az iskolák a fenntartóik alapján. Egy intézmény – a Gyermekkert – a Kecskeméti Waldorf Egyesület fenntartásában van, egy főiskolai, egy német nemzetiségi, három pedig egyházi (református, piarista, katolikus) fenntartású, a fennmaradó intézmények a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ felügyelete alá tartoznak.

Kecskemét középiskolai hálózata a megyei jogú városok viszonylatában átlagosan fejlett. A fenntartók (Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, a református egyházközösség, a piarista rend, a katolikus egyház, az ÁFEOSZ, alapítványi tulajdonosok) azonban mindent elkövettek annak érdekében, hogy az elmúlt években a város középiskolai hálózata (mind minőségi, mind mennyiségi értelemben) jelentős fejlődésen menjen keresztül. A középiskolai feladatellátási helyek száma (szakiskolák, speciális szakiskolák nélkül) 24 db volt 2013-ban. Annak ellenére, hogy az elmúlt években, érdemben nem változott a feladatellátási helyek száma, a nappali oktatásban résztvevő középiskolai tanulók száma a 2000-es évek közepe óta folyamatosan csökken. Az elmúlt öt évben több mint 15%-os visszaesést figyelhetünk meg, így a tanulósám már csak 7.110 fő volt 2013-ban.

A középiskolák esetében **változott az egyes iskolatípusok iránti kereslet, amit alapvetően a változó társadalmi igények szabályoztak.** Míg 2003-ban az összes középiskolai tanuló 62,3%-a járt szakközépiskolába, addig ez az arány 2013-ban már csak 59,4%-ot tett ki. A folyamatok háttérében a gimnáziumok erőteljes vonzóhatását azonosíthatjuk. Ezzel párhuzamosan 2009 és 2013 között több mint ezer fővel (5.238 főről 4.228 főre) csökkent a szakközépiskolás tanulók száma. A gazdaság részéről azonban egyre erősebben jelentkezett az igény a jól képzett szakemberek iránt. A középiskolai képzések vonzóvá tétele érdekében a városi oktatási intézmények több hiányszakma esetében is bevezették a kéttannyelvű és technikai képzéseket, amely nem csak a minőségi oktatás irányába tettek fontos lépést. Az ezen a területen megindult kedvező folyamatokat jelezheti, hogy 2009 óta folyamatosan növekszik (2009 és 2013 között 8%-kal) a más településekről bejáró középiskolai tanulók száma, amely 2013-ban elérte a 2.265 főt.

A szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma a 2000-es évek első felében megfigyelhető stagnálás után 2007-től 2010-ig dinamikusan növekedett (26,5%). A növekedés háttérében tudatos városi döntések és beavatkozások is megtalálhatók, hiszen a 2008/2009-es tanévtől az önkormányzat – egyrészt a csökkenő gyerekszám, másrészt a gazdálkodó szervezetek részéről jelentkező igényeknek megfelelően – három szakközépiskolai és két gimnáziumi osztállyal kevesebbet indított, ezzel is ösztönözve a közepes képességű diákok szakiskolák irányába történő orientációját. Második lépésben, a munkaadók részéről jelentkező igényeknek megfelelően növelték a gépészeti, informatikai és a közlekedési szakmacsoportban mind a

szakiskolai, mind a szakközépiskolai és technikus keretszámokat. Majd ezt követően növelték a szakiskolai osztályok számát is, illetve 3 éves képzés keretében, olyan szakmákat indítottak el, melyek eddig hiányoztak az oktatási kínálatból.

Az intézményhálózat átalakulása és az intézmények közötti diákszám átstrukturálódása mellett, **az oktatási intézmények képzési területei is módosultak** az elmúlt években. Erősödött a városban a közgazdasági, az üzleti, az informatikai, az idegenforgalmi, a művészeti és a nyelvi képzés. A hatékony, minőségi, **gyakorlatorientált duális szakképzési rendszer** megteremtése céljából – a németországi tapasztalatokat felhasználva, s egy hatékony szakiskolai rendszer felállítása érdekében – az MBMH Kft., a Kecskemét és térségében már jelen lévő vállalatok, a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2011. április 19-én stratégiai szakképzési együttműködési megállapodást írtak alá. Ennek eredményeként a Kecskeméti Műszaki Szakképző Iskola, Speciális Szakiskola és Kollégiumban **a 2011/2012. tanévben elindult 34 fővel** – az országban az elsők között – **az első duális rendszerű szakiskolai évfolyam** az ún. Mercedes szakmákban (mechatronikus-karbantartó; járműgépészeti szerelő, javító, karbantartó; gépjárműkarosszéria-készítő, javító; gépjármű-mechatronikus).

A duális szakképzés lényege, hogy az elméleti képzés mellett, a diákok a szerződéses gazdálkodó szervezetnél (pl. Mercedes gyár) töltik gyakorlati idejüket. A gyakorlati képzésre a tanuló és a gazdálkodó szervezet között a gyakorlati képzés céljából megkötött tanulói szerződés alapján kerülhet sor. Ennek értelmében a gyakorlati képzésről a képzés teljes időtartalma alatt a gazdálkodó szervezet gondoskodik.

Az ezt követő években Kecskeméten alapvető stratégiai célként fogalmazódott meg a régióban működő járműipari beszállítók, gép- és fémipari vállalatok, műszaki munkaerő-utánpótlási, foglalkoztatási, szakképzési igényeinek közép- és hosszú távon való hatékony kielégítése.

Az oktatási hálózaton belül a város folyamatosan erősítette a szak- és felnőttképzés helyzetét (duális szakképzés bevezetése, TISZK fejlesztés, új gép- és járműipari szakok, képzések bevezetése, stb.), s javította a képzés színvonalát. A fejlesztések háttérében a szakképzési szerkezet megújítása, a szakképzésben résztvevők számának növelése, valamint a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzések indítása húzóerő. A munkaügyi központ adatai alapján a keresletnél lényegesen magasabb a városban a szakmanélküliek, illetve mezőgazdasági, irodai, eladói, könnyűipari végzettséggel, valamint a humán területen (elsősorban tanítói, tanári) diplomával rendelkezők száma. Ugyanakkor jelentős munkaerőpiaci igény mutatkozik műszaki, gépipari, fémipari, informatikai, idegen nyelvi, kereskedelmi és magas szintű gazdasági

ismeretekkel rendelkező szakemberek iránt. Ez a kereslet folyamatos megújulásra ösztönzi nem csak az önkormányzati intézményeket, de az oktatási, valamint át- és továbbképzéssel foglalkozó vállalkozásokat, szervezeteket is.

Az átalakítás eredményeként megtörtént a gazdaság igényeivel összehangolt kompetencia elvű modularizált tananyagok fejlesztése és bevezetése, a képzésekhez szükséges csúcstechnológias berendezések beszerzése. Lényegesen javult továbbá a munkaadók és a szakképző intézmények közötti párbeszéd, s ennek is köszönhetően emelkedett a megkötött tanulószerveződések száma. A városban jelenleg is folyó ipari fejlesztések és a munkaadói oldal jelzései arra ösztönzik a szakembereket, hogy felhívják a figyelmet a szakképzés további dinamikus bővítésének szükségességére, valamint az oktatás minőségi feltételeinek (kormányzati és önkormányzati szintű) további javítására.

5.2.2. A város felsőoktatási helyzete, sajátosságai és jellemzői

Az elmúlt másfél évtized jelentős változásokat hozott a városban működő **felsőoktatási intézmények** életében is. Kecskemét felismerve a felsőfokú oktatás jelentőségét és a város versenyképességének erősítésében játszott szerepét, így támogatta a Főiskola vezetésének fejlesztési és integrációs törekvéseit. A három nagy hagyománnyal rendelkező felsőfokú oktatási intézmény (gépipari, kertészeti és tanítóképző) szellemi bázisán, 2000. január 1-én a főiskolai integráció keretében létrejött a Kecskeméti Főiskola, mely három főiskolai karral (Tanítóképző Főiskolai Kar, Kertészeti Főiskolai Kar, Műszaki Főiskolai Kar) kezdte meg működését.

Az elmúlt években a Kecskeméti Főiskola a munkaerőpiaci igények jobb kielégítése érdekében új alapszakokat (gépészmérnöki, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, környezetgazdálkodási agrármérnöki, járműmérnöki) vezetett be, melyekkel együtt napjainkban a három karon összesen 12 alapszak közül választhatnak a jelentkezők. A legfrissebb akkreditált alapszakra (járműmérnöki) a 2012/2013-as tanévtől a jelentkezhetnek az érdeklődők, ahol jelenleg három szakirányon (Gépjárművek szakirány, Automatizált gyártórendszerek és robotok szakirány, Járműmechatronikai szakirány) folytathatják tanulmányaikat a hallgatók.

A járműmérnöki alapszakon 2012 szeptemberétől duális rendszerben is megindult az oktatás, ami azt jelentette, hogy a hagyományos felsőoktatási képzési rendszertől eltérő, gyakorlatorientált képzésen vehetnek részt a hallgatók. A gyakorlati képzés – a képzési időnek közel a felében – a Kecskeméti Főiskola GAMF Karán kívül, egy kiválasztott iparvállalatnál zajlott. A hallgatók kezdetben két multinacionális vállalat közül választhatnak, a gyakorlati időt vagy a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., vagy a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.-nél tölthették le.

Manapság a 2015/2016-os tanévben 5 műszaki szakon (Anyagmérnök, Gépészmérnök, Járműmérnök, Műszaki Menedzser, Mérnökinformaticus) 29 vállalathoz, valamint a Kertészmérnök alapszak esetében további 7 gyakorlati helyre adhatják be jelentkezésüket a leendő hallgatók.

Az alapszakok képzésén túl, a Kertészeti Főiskolai Kar Kertészmérnöki és Vidékfejlesztési Agrármérnöki szakokon indít mesterképzést. Jelentős továbbá a főiskola felsőfokú szakképzési (a három karon összesen 13 területen) és posztgraduális képzési kínálata (a három karon összesen 21 szakirány) is.

Kecskemét felsőoktatási helyzetének javítása érdekében nagyobb mértékű városi szerepvállalásra, a városi kutatóintézetekkel és vállalkozásokkal történő szorosabb együttműködésre, újabb és újabb szakok akkreditációjára, a minőségi oktatás feltételeinek javítására, valamint a nemzetközi kutatási és oktatási kapcsolatok erősítésére van szükség. Ezt célozzák az elmúlt években kötött együttműködési megállapodások (pl. Kecskemét Megyei Jogú Város és a Kecskeméti Főiskola között létrejött stratégiai megállapodás, a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és a Kecskeméti Főiskola között létrejött együttműködés, a Német Logisztikai Szövetség brémai Gazdasági és Logisztikai Főiskolájával kötött megállapodás), valamint a különböző főiskolai fejlesztések (jelentős intézményi- és eszközfejlesztések, új járműipari épület építése, új szakok indításával kapcsolatos akkreditációs folyamatok elindítása, hazai és nemzetközi kapcsolatok bővítése, tananyagfejlesztések, stb.).

Jelentős mérföldkő volt a főiskola életében a Magyar Nemzeti Bankkal kötött stratégiai együttműködési megállapodás. A megállapodás célja, többek között, a nemzetgazdaság számára képzett munkaerő biztosítása, valamint a felsőfokú oktatás gazdaságba történő mélyebb beágyazódásának elősegítése, a hazai tudományos, kutató, oktató centrumok világpiacon történő megjelenésének elősegítése. Az MNB-vel való megállapodást a Pallas Athéné Domus Mentis Alapítvány létrehozása követte. Az Alapítvány céljai harmonizálnak a Főiskola és MNB közötti megállapodás céljaival, annak anyagi, társadalmi és intézményi megvalósítását tartalmazzák. A stratégiai megállapodást követően a régió vállalatai is egyértelműen jelezték, hogy a gazdaság számos szférájából igény van a további szakmai együttműködésekre, például a kutatás-fejlesztés és az innováció területén.

Kecskemét célja, hogy a következő évtizedben nem csak Magyarország vezető alkalmazott tudományok egyetemévé váljon, hanem igazi egyetemi várossá is. Az elkövetkező öt év felsőoktatási, gazdasági és városrehabilitációs fejlesztései a város ezen törekvéseit kívánják elősegíteni.

5.2.3. Az egészségügyi ágazat helyzete

Kecskemét Megyei Jogú Város **egészségügyi alapellátása** mindenben megfelel a kor követelményeinek, kapacitását pedig úgy méretezték, hogy nem csak a város, de a környező térség lakosságának igényeit is ki tudja elégíteni. Az egészségügyi szolgáltatások színvonala a városi Egészségügyi Központ 2002-ben történt felújításának, valamint a megyei kórház bővülő szakambuláns ellátottságának és beruházásainak (pl. új DEXA helyiség, a járóbeteg központi diagnosztika fejlesztése) köszönhetően folyamatosan javult.

A **háziiorvosi rendszer** irányítását napjainkban az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága látja el. Kecskemét Megyei Jogú Város területén jelenleg 46 felnőtt háziiorvosi, 22 házi gyermekorvosi, 23 fogorvosi és 32 területi védőnői körzet működik. A szatellit települések közül Hetényegyháza, Kadafalva és Katonatelep is rendelkezik egy-egy orvosi rendelővel.

A városban a **háziiorvosok száma** 2013 év végén 51 fő volt, ez 3 fővel kevesebb, mint 2008-ban, hasonlóan csökkent a **házi gyermekorvosok száma** is – igaz, csak egy fővel 2008-hoz képest – amely 2013-ban 24 fő volt. A 31 területi védőnői körzetben 53 fő volt a betöltött **védőnői álláshelyek száma** 2013-ban. Bár a háziiorvosok száma az elmúlt tíz évben növekedett, de ez a növekmény nem tudott lépést tartani a népességszám gyarapodásával, ezért a háziiorvos ellátottság értéke romlott az évtized elejéhez képest (1469 lakos/orvos). 2011 év végén az egy háziiorvosra országosan (a népszámlálási adatokkal számolva) 2.017 főnyi ellátandó lakó jutott. Ez az érték Bács-Kiskun megyében 2.124 fő, a megyei jogú városok háziiorvosaira pedig átlagosan 2.056 fő jutott. Kecskeméten 2011-ben egy háziiorvoshoz átlagosan 2.228 főnyi lakónépesség tartozott, ami kicsit több a fentiekben bemutatott jellemző átlagoknál. Ez a szám 2013-ra 2.197 fő/orvosra módosult, amely kedvezőbb adat a népszámlálás időpontjában mértnél. A praxissal rendelkező háziiorvosok közül 2013-ban 11 nyugdíjas korú (62. életévüket betöltötték), míg a házi gyermekorvosok közül ugyanez a szám 6 fő volt. A jelenlegi helyzetet, s a folyamatokat érzékelve, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít az orvosok megtartására és a nyugdíjba vonuló háziiorvosok pótlására nem csak napjainkban, de az elkövetkező időszakban is.

A megyeszékhely **szakorvosi rendelőintézetei**, valamint a megyei kórház és a repülőkórház szakambulanciái nemcsak a város, hanem tágabb környezetének igényeit is kiszolgálja. A járóbeteg szakellátásban teljesített munkaórák száma 28%-kal növekedett 2004 és 2013 között, és még ennél is nagyobb mértékben emelkedett az éves beavatkozások száma a járóbeteg ellátásban (43,7%).

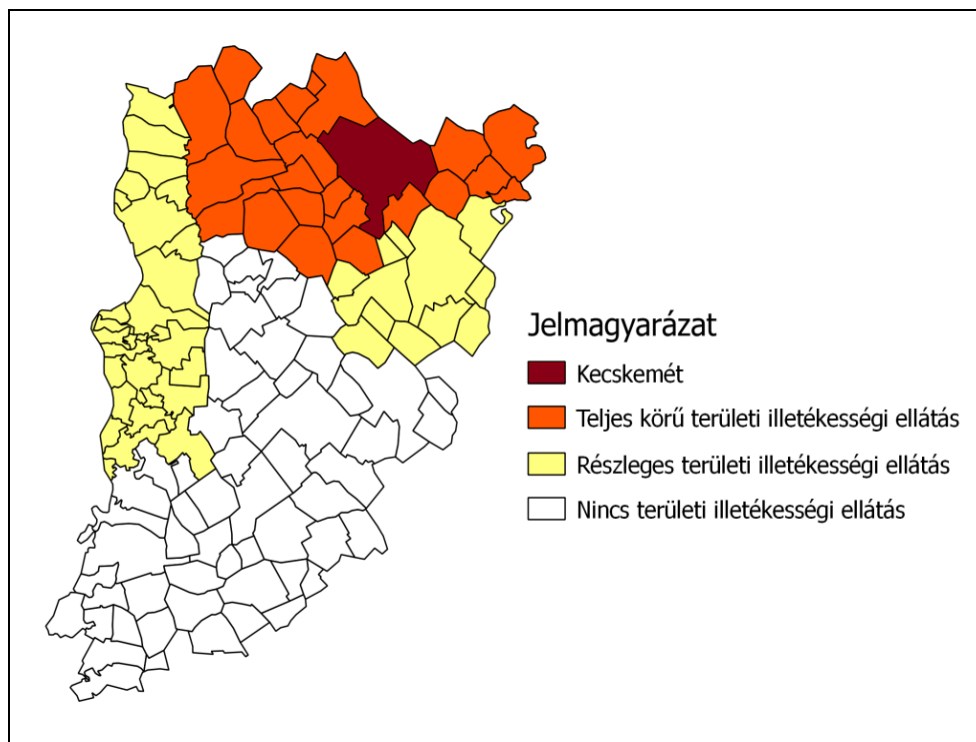

A **gyógyszertárral történő ellátottság** kapcsán megállapítható, hogy Kecskemét 2014-ben 36 gyógyszertárral rendelkezett, így 10.000 főre 3,2 gyógyszertár jutott. Ez az adat lényegesen kedvezőbb az országos 2,6-os értéknél.

A **fekvőbeteg ellátásban** Kecskemét kiemelkedő szerepet tölt be a megyében. A megbetegedési mutatók tekintetében az ország egyik leghátrányosabb régiójában mintegy 2.000 dolgozó látja el feladatait a város kórházaiban. A Kecskeméti Megyei Kórház 2012. január 1-től az állami tulajdonba, a Nemzeti Erőforrás Minisztériumhoz került, ahol a fenntartói feladatot a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézetet (GYEMSZI) látja el, míg a vagyonkezelő a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium alá tartozó Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. Az intézmény életében nagy változást hozott a 2013-as év eleje is, amikor a Kiskunfélegyházi Városi Kórház és Kalocsai Szent Kereszt Kórház szervezetileg beolvadt a kecskeméti kórházba. Napjainkban így 3 városban 4 telephelyen fogadják a betegeket 1766 ágyon.

A kecskeméti székhelyű **Bács-Kiskun Megyei Kórház** jelentősége messze túlmutat a megyeszékhelyen. A kórház 24 település (2011: 196.008 fő) teljes körű területi illetékességű ellátásáért felelt, valamint további 38 településen – a kalocsai és kiskunfélegyházi kórházak működési területén – is rendelkezik bizonyos ellátási feladatok tekintetében területi illetékességgel (26. ábra).

26. ábra: A kecskeméti Megyei Kórház területi illetékességi ellátó körzete

Adatok forrása: Bács-Kiskun Megyei Kórház 2013.

A megyeszékhelyet 2007-es kórházi ágyszám csökkentés nagyon jelentősen érintette: amíg 2006. év végétől 2007. év végéig a magyarországi kórházi ágyak száma a korábbi érték 90%-ára (79.847-ről 71.902-re) csökkent, addig Kecskeméten a 2007 év végén, az előző év ágyszámának csak 77%-a maradt meg (1.163 db az 1.505-ből). Az ágyszám csökkentés és az egészségügy nehéz helyzete ellenére a város kórházait, különösen a megyei kórházat az elmúlt évek folyamán igyekeztek az igényeknek megfelelően korszerűsíteni. A beruházások eredményeként az elmúlt néhány évben az onkoradiológiai központ emeletráépítést kapott, s a Bőr- és Nemibeteg Gondozó is új épületbe költözhetett. Sor került a központi műtőblokk korszerűsítésére, új Gastroenterológiai Központ kialakítására, a diagnosztikai épületrész megújítására, valamint az ún. hotelépület felújítására. A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően a kórház a megyei hatókörű feladatai (pl. belgyógyászat, kardiológia, szájsebészet) mellett az onkoradiológia, az ortopédia, valamint a plasmapheresis terén már regionális feladatokat is ellát.

Az osztályok többsége „A” kategóriás akkreditált osztály, melyek keretében több mint 130 szakellátás vehető igénybe, melyek közül speciális ellátást tud biztosítani a plasztikai sebészet, az urológia, a nőgyógyászati és a szemészeti lézerkezelés, az ortopéd sebészeti protézis beültetések, az ultrahangos közúzás, az ideg-, ér-, kéz-, száj- illetve mellkas-sebészeti műtétek, a cukor-, a vérképzőszervi-, a rákbetegség megelőzése és gyógyítása vonatkozásában.

A fejlesztések 2010-et követően sem álltak le, hiszen 2011-ben kezdődött el a 19.000 m² hasznos alapterületű **Kecskeméti Gyógyintézeti Központ** építésének munkálatai, melynek eredményeképpen létrejött egy új szív és érrendszeri diagnosztikai és terápiás centrum, tovább fejlesztették az onkológiai részleget, új anya-gyermek centrum alakult ki, s fejlődött a teljes diagnosztikai háttér és az infokommunikációs fejlesztéseknek köszönhetően a telemedicina rendszere.

Ezt követően 2014-ben indult el egy 1,245 milliárd Ft értékű beruházás, amelynek célja a kecskeméti székhelyű **Bács-Kiskun Megyei Kórház komplex onkológiai betegellátásának fejlesztése** és a sugárterápiás eszközpark korszerűsítése volt. Ki kell emelnünk még a 2013 februárjában megvalósult szervezeti integráció keretében a kecskeméti Megyei Kórházat, a Kiskunfélegyházi Városi Kórházat és Rendelőintézetet, valamint a Kalocsai Szent Kereszt Kórházat érintő – s mintegy 2.95 milliárd forintos költséggel rendelkező – Európai Unió támogatást, melynek keretében a három intézmény integrációját segítő épület- és laborkorszerűsítések, orvos-szakmai technológiai fejlesztések és eszközbeszerzések valósultak meg a kecskeméti telephelyen. Az előbb felsorolt egészségügyi intézmények, szolgáltatások és szakrendelések mintegy 250.000 ember magas szintű ellátását biztosítják a térségben. A magas

szintű egészségügyi szolgáltatások biztosítása érdekében, az egészségügyi ellátás feltételrendszerének (humán erőforrás, orvosi eszközök és berendezések, intézményi infrastruktúra) folyamatos fejlesztésére lesz szükség az elkövetkező években is.

A járó és fekvőbeteg-ellátás fontos kiegészítői a **gondozóintézetek**, melyek közül Kecskeméten tüdőbeteg-, bőr- és nemibeteg-, onkológiai, addiktológiai és pszichiátriai gondozó egyaránt működik. A növekvő társadalmi igények, valamint az emelkedő szolgáltatási és műszaki elvárások miatt, szükség mutatkozik a felsorolt szakterületek további fejlesztésére is.

5.2.4. A szociális ellátórendszer jellemzői

A város szociális helyzetére jellemző, hogy egyszerre több megoldandó kérdésre kell választ találnia. **A szociális ellátórendszernek egy időben kell kezelnie az alacsony foglalkoztatásból, a munkanélküliségből, a folyamatos elöregedésből és elszegényedésből, valamint a szociális rászorultak számának növekedéséből adódó feladatokat.**

Kecskeméten a rendszeres szociális segélyben részesülők száma 2000 óta folyamatosan növekedett. A növekedés mértéke 2006-ig viszonylag mérsékelt volt, ezt követően viszont alig három év leforgása alatt – leginkább a pénzügyi és gazdasági válság hatására – a segélyezettek száma (2009-ben 2800 fő) megduplázódott, s 2009-től is kismértékben növekszik (6. táblázat).

6. táblázat: Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása

Év/fő	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Időskorúak járadéka	110	87	91	92	85	88	82	93	88
Aktív korúak ellátása (RSZS,RÁT,BPJ,FHT)	1329	1815	1994	2800	2865	2895	2644	2021	2306
Lakásfenntartási támogatás	2924	2565	3646	3791	3811	4564	4405	2137	1985
Önkormányzati átmeneti segély	3115	3865	3445	4817	5358	4404	4040	3980	3766
Temetési segély	186	165	164	176	149	120	99	98	91
Ápolási díj	442	438	416	464	505	533	565	575	437
Rendszeres gy.védelmi támogatás/kezdmény	3755	3870	4184	4720	5128	4369	4110	3989	3310
Rendkívüli gy.védelmi támogatás	2174	2178	2548	3763	3968	3150	3030	2889	-
Köztemetés	55	43	50	46	51	64	75	107	104
Közgyógyellátás	2971	3256	3328	3418	3409	3438	3348	2900	2460
Adósságcsökkentési támogatás	118	129	228	423	595	604	591	253	168

Forrás: Polgármesteri Hivatal 2015.

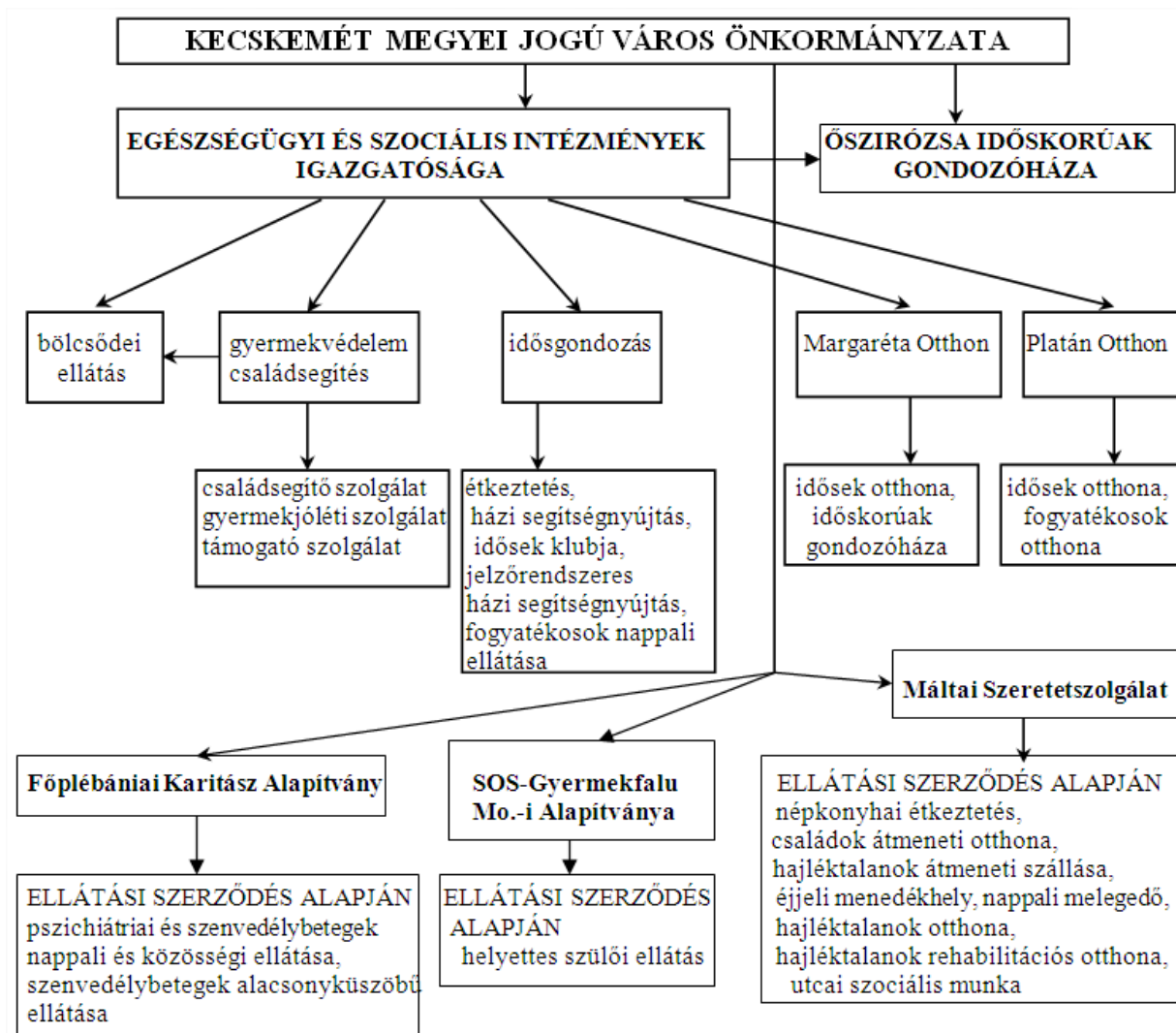

Az önkormányzat **segélyekkel, juttatásokkal, támogatásokkal** igyekszik segíteni a nehéz helyzetbe került családokon. A gazdasági válság mélységét és társadalmi hatásait jól jelzi, hogy az évtized közepéhez képest 2010-2011-re több támogatási forma esetében is (pl. átmeneti segély, lakásfenntartási támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, adósságcsökkentési támogatás) jelentősen emelkedett a támogatásban részesültek száma. Néhány ellátástípus esetében (aktív korúak ellátása, lakásfenntartási támogatás, adósságcsökkentési támogatás) megfigyelhető ellátotti létszám növekedés egyes társadalmi csoportok sajnálatos lecsúszására utal, melynek mérséklése, a társadalmi problémák csökkentése jelentős városi érdek. Az önkormányzat által folyósított támogatások közül kiemelkedő jelentőségű a rendszeres és átmeneti segély, a lakásfenntartási támogatás, a közgyógyellátás, továbbá a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás nyújtása, valamint a gyermekjóléti alapellátások biztosítása. Az utóbbi két év adatait vizsgálva megállapítható, hogy – bár még mindig jelentős a szociális támogatási igény a társadalom elesett rétegei részéről – a szociális támogatások majd minden típusa esetében kis javulás tapasztalható.

Kecskeméten a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat 2007. július 1-jétől integrált intézményként az **Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága (ESZII)** valamint a 2010. április 1-től működő **Őszirózsa Időskorúak Gondozóháza** biztosítja, mely szervezetek az önkormányzat által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátási formákat az alábbi ábrának megfelelő tartalommal és szervezeti rendszerben látják el a városban (27. ábra). Az intézményi telephelyeken a foglalkoztatottak képesítése a törvényben meghatározott előírásnak megfelel. Két intézményi telephely – elsősorban a tárgyi feltételek hiányossága miatt – ideiglenes működési engedéllyel rendelkeznek. Az ideiglenes engedélyekkel kapcsolatos hiányosságok megszüntetésére tett intézkedések folyamatosak, de az elérhető források nem minden esetben a szociális ellátórendszer intézményeit célozzák meg.

Az ábra alapján látható, hogy ellátási szerződés keretében más szervezetek (Főplébániai Karitás Alapítvány, SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa, Máltai Szeretetszolgálat) is látnak el szociális feladatokat Kecskeméten, különösen a pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása, a gyermekvédelem és a hajléktalanok ellátása területén.

27. ábra: Kecskemét Megyei Jogú Város szociális alapellátó rendszere

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város szociális szolgáltatótervezési koncepciója 2015.

A város által biztosított és az ESZII által nyújtott **szociális alapszolgáltatások** a következő tevékenységekre terjednek ki: az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a családsegítés, a támogató szolgálat, az idősek nappali ellátása és az értelmi fogyatékosok nappali ellátása. Ezeket az alapszolgáltatásokat Kecskeméten, éves szinten átlagosan, közel 2.100 rászorult vette igénybe az elmúlt években (7. táblázat). Érdemes megemlíteni, hogy különösen az idősebb korosztály részéről jelentkezik mind nagyobb igény a felsorolt szociális alapszolgáltatások iránt.

7. táblázat: Az egyes szociális ellátásokban részesülők számának időbeli alakulása

Év	Étkeztetésben részesül	Házi segítségnyújtásban részesül	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesül	Támogató szolgálat	Idősek nappali ellátása	Fogyatékosok nappali ellátása
2007	441	499	269	41	461	32
2008	507	407	152	51	391	32
2009	526	393	141	54	405	32
2010	955	398	124	53	288	32
2011	868	391	108	61	425	35
2012	1001	406	106	64	438	31
2013	1024	418	109	59	469	33
2014	977	431	108	54	485	30

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város 2012-es szociális szolgáltatástervezési koncepciója

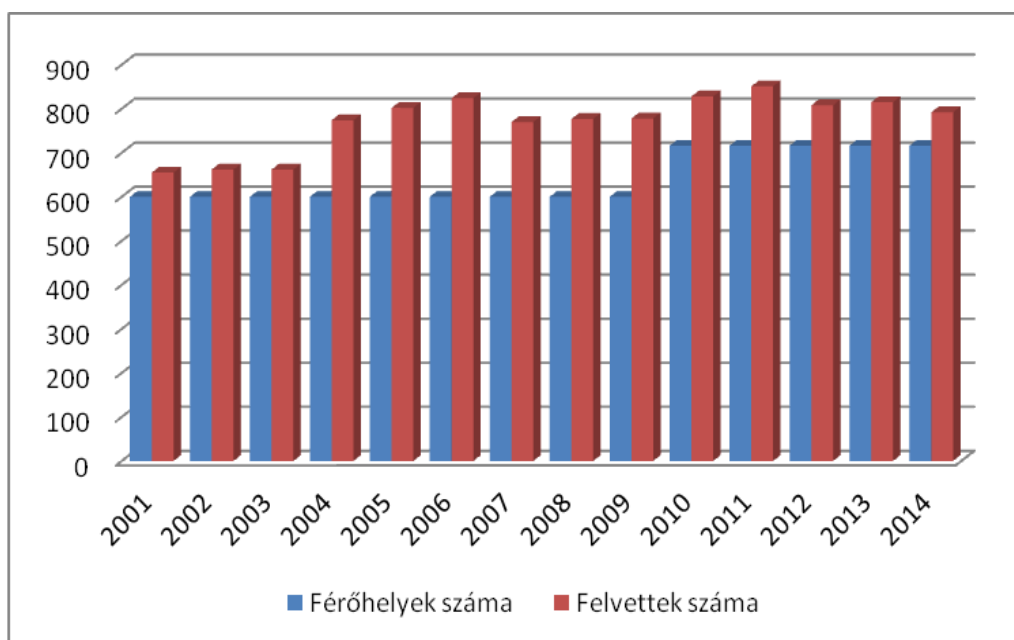
Kecskemét Megyei Jogú Város kiterjedt **szociális szakosított ellátási** intézményrendszerrel és hozzá kapcsolódó ellátásokkal rendelkezik az alább felsorolt területeken:

Szociális szakosított ellátások

- Önmagukról otthonukban időlegesen gondoskodni képtelen idősek átmeneti elhelyezése (Kecskeméten két intézményben, a Margaréta Otthonban, illetve az Őszirózsa Időskorúak Gondozóházában, összesen 28 férőhelyen biztosítja az ellátást az ESZII)
- Hajléktalanok éjjeli menedékhelyét (39 férőhely) és a hajléktalanok átmeneti szállását (13 férőhely) ellátási szerződés keretében a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület működteti
- Ápolást-gondozást nyújtó intézményi szolgáltatásokat (idősek otthona) nyújt az ESZII a Margaréta Otthonban (240 férőhely), illetve a Platán Otthonban (120 férőhely) és a hetényi idősek otthonában (25 férőhely),
- A Platán Otthonban alakították ki a fogyatékosok otthonát (100 férőhely). A fogyatékosok bentlakásos ellátásának kötelezettsége 2013-tól kezdődően az államot terheli, így ettől az évtől az ESZII Kecskemét, Szent László város 1. szám alatti telephelyén működő fogyatékos részleg működését az állam külön megállapodásban rögzített módon finanszírozza.
- A Magyar Máltai Szeretetszolgálat ápolást-gondozást nyújtó intézményi szolgáltatásként működteti a hajléktalanok otthona (28 férőhely)
- Hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét a Magyar Máltai Szeretetszolgálat működteti az általa fenntartott Komplex Hajléktalanellátó Központban (28 férőhely).

A gyermekek napközbeni ellátását a megyeszékhely az ESZII közreműködésével 7 db önkormányzati bölcsődével biztosítja, azonban a férőhelyszám nem tudja maradéktalanul kielégíteni a bölcsődei ellátással szemben támasztott igényeket. Bár a 2010. január 1-től hatályba lépett jogszabályi változás lehetővé tette a bölcsődék férőhelyeinek adminisztratív módon történő emelését (600-ról 716-ra), a bölcsődébe beiratott gyermekek száma még ennél az értéknél is magasabb, így 100% feletti kihasználtságról beszélhetünk a városban (28. ábra).

28. ábra: A bölcsődei férőhelyek és a felvettek számának időbeli alakulása

Adatok forrása: KMJV. Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió 2015.

Kecskemét a társadalmi igények kiszolgálása érdekében, a bölcsődék folyamatos minőségi fejlesztésére, s a kapacitások növelésére törekedett, melynek keretében az elmúlt években több beavatkozás is megtörtént. Fejűjtásra került a Hunyadvárosi Bölcsőde, megvalósulhattak az Árpádvárosi Bölcsőde magastető ráépítési munkálatai, valamint EU-s pályázati forrásokból a Lánchíd Utcai Bölcsődében és a Forradalom Utcai Bölcsődében is történtek infrastrukturális fejlesztések.

További gyermekjóléti szolgáltatásokat (a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése) az ESZII által üzemeltetett **Gyermekjóléti Központ** látja el. 2014-ben 1.247 gyermek alapellátásban történő gondozását, 260 gyermek védelembe vételét és 336 gyermek családba történő visszahelyezését, utógondozását végezte el az intézmény. A gyermekek átmeneti gondozása a Magyar Máltai

Szeretetszolgálat által működtetett 21 férőhelyes családok átmeneti otthonában történik, valamint az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa 5 főnek biztosít helyettes szülői ellátást. Ezen kívül 2015. év júliusától az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa megkezdi a gyermekek átmeneti otthona működtetését 12 férőhellyel.

5.2.5. A kulturális kínálat jellemzői és mutatói

Kecskeméten a **kultúra közvetítéséhez szükséges intézményi háttér kiterjedt és sokelemű.** A város kulturális intézményei közül nem egy országos hírű és szakmailag elismert. Ezek közül mindenképpen ki kell emelni a több díjjal is elismert Katona József Megyei Könyvtárat, a Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központot, a Kecskeméti Ifjúsági Otthont, a Kecskeméti Katona József Múzeumot, a Ráday Múzeumot, a Bozsó Gyűjteményt, vagy éppen a Kecskeméti Képtárat (Cifrapalota), mely intézmények aktívan szerepet vállalnak a kecskeméti hagyományok ápolásában és a helyi kultúra szervezésében. Az említett intézmények mindegyike jelentős fejlesztéseket hajtott végre az elmúlt években, így kiállításuk színvonalát és funkciójukat is bővíteni tudták. Érdemes kiemelni a Kecskeméti Katona József Múzeumot, amely akkreditált intézményként, immár nagyberuházásokhoz kapcsolódó régészeti feltárásokat és feladatokat is elláthat.

Kecskemét országos jelentőségű kiállításokkal és bemutatóhelyekkel is rendelkezik, mint például a Magyar Fotográfiai Múzeum, a Magyar Naiv Művészek Múzeuma és a Szókraténusz Játékmúzeum, a Leskowsky Hangszergyűjtemény, amely a 2015-ben átadott Hírös Város Turisztikai Központban került elhelyezésre. A felsorolt intézményeknek is köszönhetően évről-évre növekszik a múzeumi kiállítások száma, amely 2013-ban már 94 db volt.

A város színházi életét a Katona József Színház, a Kelemen László Kamaraszínház és a Ruszt József Stúdió Színház művészei és előadásai határozzák meg. A városi színháztársaság értékes színpoltját képezi a fiatalabb korosztályokat megszólító Ciróka Bábszínház.

A város azonban nem csak a kiállító és kultúra közvetítő intézményeiről híres, hanem a **művészeti alkotóműhelyeiről** is, melynek kiemelkedő központjai a Nemzetközi Kerámiastúdió, a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, illetve a magyar animáció egyik vezető műhelyeként számon tartott Kecskemétfilm Kft.

A széles kulturális kínálatából a városnak a legnagyobb ismertséget a Kodály-életműhöz és módszerhez kapcsolódó tudás gondozása, közvetítése és a zene szeretete hozta, melynek két kiemelkedő központja a Kodály Iskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézete, melynek mestertanfolyamai, szemináriumai és koncertjei méltán világhíresek.

A város kulturális életét jellemző statisztikai adatok az elmúlt évek során döntően pozitív irányban változtak. Látványosan nőtt a kulturális rendezvények száma (Kodály Művészeti Fesztivál, a Nemzetközi Kodály Szeminárium, az Európa Jövője Nemzetközi Gyermektalálkozó (Csiperó), a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótábor, a Nemzetközi Kerámia Stúdió szimpóziumai, a Kecskeméti Animációs Filmfesztivál, a Kecskeméti Népzenei Találkozó, a Kecskeméti Tavaszi Fesztivál és a Hírös Hét Fesztivál). Napjainkban már évi 800 fölötti számú kulturális eseményt rendeznek a városban, melyek jelentős turisztikai vonzerővel is rendelkeznek. Az egyre gazdagabb és sokoldalúbb programkínálatnak köszönhetően a kulturális rendezvények látogatóinak száma 2007-ig folyamatosan emelkedett. Az utóbbi években történt megtorpanás a látogatottság terén, semmiképpen sem a kulturális kínálat szűkülésére vezethető vissza, sokkal inkább a válság hatásának, s a fizetőképes kereslet csökkenésének volt „köszönhető”. Öröndetes viszont az a tény, hogy a 2010-es mélypontot követően (306.918 fő) ismét dinamikus növekedésnek indult a kulturális rendezvényeken résztvevők száma (2011-ben 350.876 fő, 2012-ben 465.161 fő, 2013-ban pedig már 639.380 fő). Kecskeméti Katona József Színházban mind az előadások száma, mind pedig a színházlátogatók száma a gazdasági nehézségek ellenére magas szinten stabilizálódni látszik. A 2013/2014-es évadban 361 előadás, majdnem 17.000 bérletes és több mint 100.000 néző látta az előadásokat. A 2014/2015-ös szezonban hasonlóan alakultak a számok a színházépületen végrehajtott beruházás ellenére (332 előadás és 107.293 látogató).

Az utóbbi 10 évben hektikus képet mutat a városban található 10 **muzeális intézmény** látogatottsága. A múzeumi kiállításokat felkeresők száma a 2000-es évek elejét jellemző 60 ezer főhöz képest 2008-ban meghaladta a 100 ezer főt, majd 2010-ben is közelítette a látogatók száma a 100 ezres szintet (98.958 fő), ezt követően azonban – feltételezhetően a gazdasági válság hatására – jelentősen visszaesett a látogatók száma (2012-ben 72.457 fő). A rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján 2013-tól ismét elkezdett növekedni az érdeklődők száma (77.696 fő), amely részben annak is köszönhető a muzeális intézmények növelték aktivitásukat, s jelentős erőfeszítéseket tettek új és színvonalas kiállítások megszervezésére.

A városban található **könyvtárak** életére – mint ahogyan a kultúra egészét érintően is – komoly hatással volt a gazdasági válság. Mind a leltári állomány, mind a kikölcsönzött könyvtári egységek száma, mind pedig a beiratkozott olvasók tekintetében jelentős visszaesés következett be a 2008-as évet követő időszakban. A 2009-2010-et követő években, a leltári állomány tekintetében a visszaesés megállt. A változó társadalmi és „kultúra fogyasztói” szokások ellenére, még mindig jelentős számú olvasói közönség (2013-ban 45.093 fő) veszi igénybe a város területén található könyvtárak (összesen 13 db) szolgáltatásait, melyek szolgáltatói helyeinek száma – a települési könyvtár, a nemzeti és szakkönyvtárak, valamint a munkahelyi, felsőoktatási és egyéb

egységekkel együtt – 2013-ban 39 db volt. Látható azonban, hogy a kölcsönzések számának visszaesése városi szinten tartós folyamat, hisz az elmúlt 10 évben mintegy 27%-kal csökkent a 13 könyvtárból kivett könyvek száma. A visszaesés azonban nem érint minden egységet egyformán, ezt támasztják alá a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár városi átlagnál kedvezőbb statisztikai adatai, melyek a leltári állomány (2013-ban 528.628 tétel), illetve a beiratkozott olvasók száma (2013-ban 32.543 fő) tekintetében is az elmúlt évek folyamán javultak. A városban tapasztalható változó irányú folyamatok okainak feltárása, mélyebb elemzést igényelne, mely túlmutat a jelen dokumentum keretein.

5.3. Műszaki és infrastrukturális jellemzők

5.3.1. A közműhálózat állapota és jellemzői

Kecskemét számára az elmúlt évtizedekben az egyik legnagyobb kihívást a **közműhálózatának** – a város fejlődésével lépést tartó – fejlesztése jelentette. Az 1990-es évek végétől kezdődő fejlesztéseknek, majd a 2000-es évek során elindult ISPA programok (Kecskemét Város Agglomeráció Szennyvízelvezetési és Tisztítási Rendszerének Fejlesztése, Kecskemét város agglomerációjának csatornázási és szennyvízkezelési programja) keretében megvalósított, több mint 17 milliárd Ft-os fejlesztéseknek (Ebből a Kecskeméten megvalósult ISPA beruházás 10,3 mrd Ft, valamint a „Kis-ISPA beruházás közel 1,6 mrd Ft) köszönhetően, jelentős változások következtek be az ellátottsági mutatók tekintetében, így Kecskemét a leszakadó városok csoportjából a felzárkózók körébe került. Az abszolút számok tekintetében is szemmel látható a fejlődés (8. táblázat), ugyanakkor a város kiterjedt külterületeinek köszönhetően számos feladat áll még a város előtt. A **közüzem ivóvíz**-vezeték hálózat hossza 2000 és 2013 között 285,5 km-rel bővült, a töretlen fejlesztésben nagy szerepet játszott mind a lakossági kezdeményezések önkormányzati támogatása, mind pedig az országban elsőként létrejött Víziközmű Társulat. A társulat hathatós közreműködésével napjainkra a kecskeméti lakásállomány 95%-ában tudják biztosítani a vezetékes ivóvíz ellátást. Napjainkra a fejlesztések elérték a város külső részeit is (Belsőnyír, Máriahegy, Alsószéktó, Felsőszéktó, Úrihegy, Katonatelep, Úrrét, Szolnokihegy, Kisfái), ennek keretében 2009-2010-ben több mint 400 millió Ft-os ráfordítással, több mint 20 km új vízvezeték épült ki. A fejlesztések nem csak az ellátottsági szint javítását célozták, hanem – készülve a magyarországi követelményeknél szigorúbb európai uniós minőségi elvárásokra – technológiai fejlesztések is elindultak, melyek a szolgáltatott víz uniós határértéket meghaladó vas-, mangán- és arzéntartalmának csökkentésére irányulnak. A további fejlesztések érdekében 30 térségi önkormányzat részvételével – 2010 januárjában – megalakult a Kék-víz Észak-Bács-

Kiskun Megyei Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás, amely egy Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányban megfogalmazta a legfontosabb fejlesztési feladatokat, s elindította a szükséges beruházásokat.

8. táblázat: Kecskemét víziközmű-ellátottsági adatainak változása (2000, 2007-2013)

Megnevezés	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Általános adatok								
Állandó népesség száma (fő)	108.586	110.734	111.108	111.275	111.679	112.155	112.203	112.322
Lakásállomány az év végén (db)	43.443	46.048	46.329	46.494	46.818	49.748	49.956	50.155
Víziközmű ellátás								
Közüzemi ivóvízvezeték hálózat hossza (km)	347,5	592,2	594,3	614,4	622,1	630,0	631,4	633
Ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	38.888	46.048	46.329	46.494	46.818	47.040	47.653	47.767
Év közben a vízhálózatba bekapcsolt lakás (db)	627	720	294	189	329	257	142	117
Háztartásoknak szolgáltatott víz (1000 m ³)	3476,0	3749,1	3664,7	3658,1	3524,7	3529,6	3691,9	3461,4
Összes szolgáltatott víz (1000 m ³)	6244,8	5907,6	5772,2	5724,9	5503,4	5644,4	5898,9	5677,2
Szennyvízelvezetés								
Közüzemi szennyvízgyűjtő hálózat hossza (km)	135,0	208,0	340,1	343,0	343,0	386,3	388,0	388,0
Szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcs. lakás (db)	21.599	26.431	31.641	32.047	32.689	33.382	33.947	34.246
Év közben a hálózatba bekapcsolt lakás (db)	204	103	5462	406	650	693	565	299
Szennyvízgyűjtő hálózatra kötött lakás (%)	55,5	57,4	68,3	68,9	69,8	67,1	67,9	68,3
Háztartásokból elvezetett szennyvíz (1000 m ³)	2378,7	2601,4	2956,2	2948,4	2919,3	2927,0	3084,9	2947,5
Összes elvezetett szennyvíz (1000 m ³)	6670,7	6257,7	6253,4	6012,6	7429,5	6905,7	6449,2	6942,4
Tisztítás nélkül elvezetett szennyvíz (1000 m ³)	555,5	90,5	52,2	38,3	29,9	24,2	-	-
A szállított folyékony hulladék (1000 m ³)	-	49,4	26,3	26,3	30,2	24,8	9,9	16,9
1 km közüzemi vízhálózatra jutó közüzemi szennyvízcsatorna hálózat (m)	388,5	351,2	572,3	558,3	551,4	613,2	614,5	612,9

Forrás: KSH 2014.

A közüzemi szennyvízcsatorna hálózat fejlesztések még nagyobb arányúak voltak, mint a közüzemi ivóvíz-hálózati fejlesztések. Mind a gerincvezeték építések, mind pedig a közcsatornára történő lakossági rákötések területén jelentős előrelépések történtek. Az ISPA program keretében mintegy 130 km szennyvízgyűjtő hálózat és mintegy 70 km bekötővezeték épült 2003 és 2007 vége között. Ezzel a 2000. év végi 135 km hálózat hossza közel háromszorosára növekedett. A szennyvízcsatorna hálózat hossza 2013-ban – a hivatalos KSH statisztikák szerint – 388 km volt. Az utóbbi évek fejlesztései az ún. Kis-ISPA program keretében valósultak meg, melynek során több mint 11,5 milliárd Ft értékben a város belső részein (Mária krt., Kossuth krt., Bethlen krt., Széchenyiváros) kívül a külső területeken (Matkó, Méntelek, Kossuth lakótelep, Borbás) is épültek szennyvízcsatorna hálózatok, s érezhető javulást eredményezett a szennyvízcsatorna-ellátottság tekintetében. A Kis-ISPA programon kívül kisebb önkormányzati fejlesztések is megvalósultak a Homokbánya és a Hegedűs köz területén is. A fejlesztéseknek köszönhetően a

szennyvízcsatorna hálózatra történő lakossági rákötések aránya 2000. évi 55,5%-os értékről 2013-ra 68,3%-ra bővült, ami közel 12.700 új rákötést jelentett (csak 2008-ban mintegy 5.462-t).

A csatornázottság növekedésének köszönhetően **folyamatosan csökken** az utóbbi években – különösen a 2000. évi 555,5 ezer m³ mennyiséghez képest – **a tisztítatlanul elvezetett szennyvíz mennyisége** (2011-ben 24,2 ezer m³), amely kedvező változásnak tekinthető a talaj és a felszín alatti vizek terhelésének szempontjából.

Az 1 km közüzemi vízhálózatra jutó közüzemi szennyvízcsatorna hálózat hossza a jelentős fejlesztéseknek köszönhetően a 2000 évi 388,5 m-hez képest 2012-re 614,5 m-re, azaz több mint 58%-kal javult, ugyanakkor a külterületi építéseknek, s az egyedi szennyvíztisztító rendszerek terjedésének is köszönhetően ez az érték 2013-ra némileg csökkent (612,9 m).

Bővült az elmúlt években a csapadékvíz elvezető hálózat, amely döntően néhány főgyűjtő szakasz át-, illetve kiépítésének (CS3-0-0 csapadékcatorna főgyűjtő) köszönhető, de nagy jelentősége van a belterületi csapadékvíz elvezető hálózatok fejlesztésének (CS2-0-0, CS5-0-0) is, egyes csapadékvíz elvezetési problémával érintett területeken (pl. Máriaváros, Rákócziváros). Kecskeméten a csapadékvíz elvezetése egyrészt zárt 146 km hosszú gerinccsatornán keresztül történik, másrészt 3,1 km burkolt árkon és 4,2 km földmedrű nyílt árkon keresztül biztosított. A hálózat fejlesztése folyamatos, melynek köszönhetően az elmúlt években mintegy 2,5 km hosszú új csapadékvíz csatorna épült meg a város keleti, délkeleti részében. A fejlesztéseknek köszönhetően az új főgyűjtőcsatorna mintegy 230 ha-os területről gyűjti be, s vezeti el a csapadékvizet. A csapadékvíz elvezető hálózat ütemezett továbbépítését folytatni kell a jövőben is a belvíz elvezetési problémák további csökkentése érdekében.

5.3.2. Kecskemét úthálózatának jellemzői

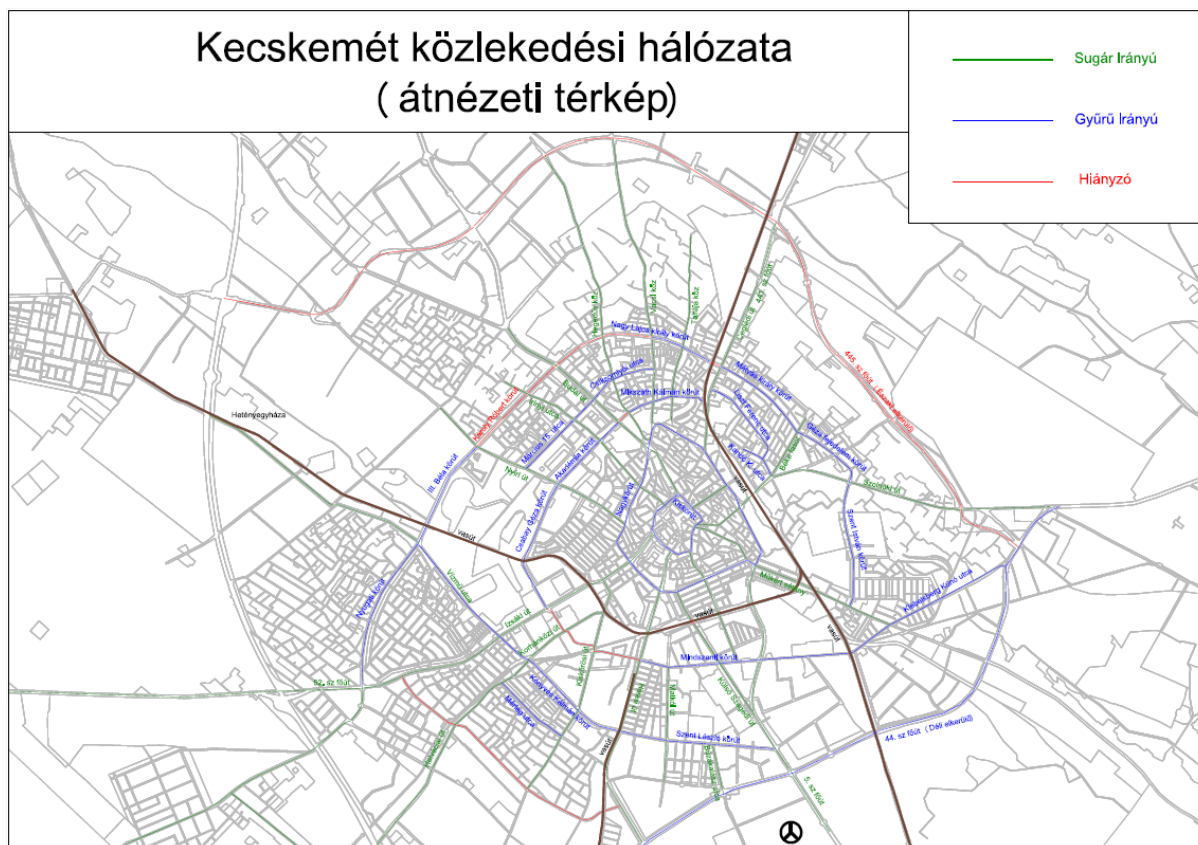
Az elmúlt hét év önkormányzati beruházásait áttekintve megállapítható, hogy egyértelműen javultak a városban **az úthálózat kiterjedésére és az útminőségre** vonatkozó adatok, bár a legfőbb úthálózati hiányokat és szűk keresztmetszeteket ebben az időszakban sem sikerült feloldani (29. ábra).

Az új építések közül kiemelkedik a 2008-ban megvalósult Hetényi út és a III. Béla körút kereszteződésében a Sutus falui körforgalom építése. A 2009-es évhez kötődik a Mercedes gyárhoz vezető 1,2 km hosszú Daimler út megépítése. Megvalósult továbbá a Mezei utca átépítése, valamint a Petőfivárost északról határoló nyugati körút kiépítése, valamint 2011-ben befejeződött a Dózsa György út – Botond utca – Ipoly utca kereszteződésének lámpás csomóponttá történő kiépítése. A Rákóczi út és Vasútkert revitalizációja című projekt keretében

2012-ben megtörtént a Rákóczi út teljes hosszában az útfelület újraburkolása (7200 m²), Ezt követően a Mezeiváros és Ürgés szociális városrehabilitáció keretében 2013 és 2014 folyamán összesen közel 300 m új út (kb. 2600 m²) épült.

29. ábra: Kecskemét úthálózata és hiányzó hálózati elemei

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzata Főépítési Osztály 2013.

Az önkormányzati útrekonstrukciókra Kecskemét városa 2007 és 2013 között közel 1 milliárd Ft-ot fordított. Ebből az összegből megvalósult a Küküllő utca – Kiskőrösi út – Weber Ede út, valamint a Műkerti sétány felújítása. A hálózati szereppel bíró városi utak közül új burkolatot kapott az Akadémia körút, a Mártírok útja, valamint a Könyves Kálmán körút, emellett megújult közel 90 ezer m² útfelület, a Budai és az Erdősi Imre utca közlekedési felületeinek korszerűsítése mintegy 800m²-en, valamint Kossuth- és Erzsébetváros területén 960 m (6500 m²) útfelület újult meg. Ezen kívül városszerte, elsősorban a külső városrészekben több lakóutca burkolat-felújítása is megtörtént az elmúlt években.

Az önerős lakossági útépitések támogatására fordított önkormányzati források kiugró növekedése elsősorban az ISPA szennyvíz-csatornázási programnak volt köszönhető, melynek keretében az elmúlt években közel 20 km új lakóút létesült a városban.

A fejlesztési eredmények ellenére a KSH 2013-ban még mindig 1063,3 km önkormányzati kiépítetlen utat és közteret tartott nyilván Kecskeméten. A kiépítetlen utak mellett, a növekvő gépkocsiforgalom hatására – a legforgalmasabb útszakaszok esetében – folyamatos útminőségi romlás is kimutatható a városban. A felsorolt általános problémák mellett, a város előtt álló egyik legjelentősebb fejlesztési kihívás a gyűrűs-sugaras szerkezetű úthálózat hiányzó szakaszainak kiépítése. Emellett további feladatként jelentkezik a meglévő úthálózat folyamatos korszerűsítése, a bevezető utak (pl. 441-es, 5-ös, 52-es, 54-es) kapacitás bővítése, a Nagykörút „egyenkapacitásának” biztosítása, valamint a legforgalmasabb csomópontok (pl. Bethlen krt. – Ceglédi út, Bem utca – Kuruc krt., Mátyás király krt. – Ceglédi út, Március 15. utca – Irinyi utca, Március 15. utca – Budai út, Szent László krt. – Külső Szegedi út) megfelelő műszaki kialakítása.

5.3.3. Energiaellátás

A város energiaellátása jelenleg **villamos energiára és földgázra**, továbbá a földgázüzemű hőközpontokkal történő **táv hőszolgáltatásra** épül. A fosszilis energiahordozók közül – a városi felhasználók körében – a földgáz használata a leginkább meghatározó. A kilencvenes években a belterülethez közeli zártkerti, illetve sűrű tanyás térségekben, valamint a kapcsolódó településrészekben is kiépült a vezetékes gázhálózat, így ebben az időszakban dinamikusán bővült a háztartási gázfogyasztók száma. Az adatok alapján látható, hogy a bővülés – ha csökkenő intenzitással is, de – a 2000-es évek első évtizedében is folytatódott, ezt követően azonban (részben a gazdasági válság, részben a földgáz magas ára, részben pedig a családok eladósodásával összefüggésben) csökkent a háztartási gázfogyasztók száma (9. táblázat).

A város **villamos energia** ellátását a 120 kV-os alaphálózat biztosítja a középvezettségű, illetve kismegnyomású hálózatokon keresztül. Kecskemét város főelosztó hálózati táppontja a Városföld 120/20 kV-os kapcsoló állomás. Az innen kiinduló két 120 kV-os *nagyfeszültségű* villamos főelosztó hálózat (Kecskemét-Szultán u. I-II., továbbá a Kecskemét-Kecskemét Észak II., ez utóbbi kétrendszerű) táplálja a város két alállomását. A Kecskemét Észak 120/10 kV-os (2x40 MW) szabadtéri kivitelű állomás a Március 15. u. – Fazekas M. u. kereszteződésében, a 10576/118 hrsz.-ú ingatlanon található sűrű beépítésű lakóterületbe ékelődve.

A meglévő alaphálózat egyre kevésbé tudja kielégíteni a város jelentősen növekvő villamosenergia igényét. Az adatok alapján jól látható, hogy bár a lakásállomány és a háztartási villamosenergia fogyasztók száma is növekedett az elmúlt években, a háztartásoknak szolgáltatott villamos energia mennyisége 2007 és 2013 viszonylatában gyakorlatilag nem változott. Ugyanakkor Kecskemét dinamikus gazdasági fejlődése eredményeként – ugyanebben az

időszakban – jelentős mértékben (22%-kal) emelkedett a település összes villamosenergia fogyasztása, nagyobb részt köszönhetően a városi ipari üzemek kapacitásbővítést, termelésnövelést szolgáló beruházásainak.

9. táblázat: *Az energiaellátás néhány jellemző mutatója Kecskeméten*

Megnevezés	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Általános adatok								
Állandó népesség száma (fő)	108.586	110.734	111.108	111.275	111.679	112.155	112.203	112.322
Lakásállomány az év végén (db)	43.443	46.048	46.329	46.494	46.818	49.748	49.956	50.155
Villamos energia ellátás:								
Háztartási villamos energia fogyasztók (db)	52.786	58.892	58.934	58.845	58.738	58.668	58.709	59.459
Háztartásoknak szolgáltatott vill. e. (1000 kWh)	87.903	110.819	114.386	112.664	111.627	112.066	110.336	110.293
Összes villamos energia fogyasztó (db)	-	63.038	63.097	63.413	64.468	64.551	64.703	64.764
Összes szolgáltatott villamos e. (1000 kWh)	-	368.622	377.355	355.103	368.973	412.121	441.493	449.136
Gázellátás:								
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	35.097	40.296	40.693	41.248	42.143	41.706	41.254	40.804
Háztartásoknak szolgáltatott földgáz (1000 m ³)	39.094	41.204	41.567	41.498	33.083	29.828	27.273	35.725
Összes gázfogyasztó (db)	37.038	42.625	43.078	43.669	44.353	43.947	43.654	43.121
Összes szolgáltatott vezeték gáz (1000 m ³)	105.479	104.084	107.503	87.579	88.051	102.795	104.888	102.204
Összes gázvezeték hálózat hossza (km)	573,5	752,0	765,3	768,8	778,6	781,3	783,7	785,2
Távfűtés:								
Távfűtésbe bekapcsolt lakások száma (db)	-	11.183	11.183	11.219	11.219	11.219	11.219	11.180
Lakosság által felhasznált hőmennyiség (GJ)	-	-	-	300.446	338.038	270.794	250.051	245.845
Melegvízhálózatba bekapcsolt lakások (db)	-	10.247	10.203	10.202	10.210	10.210	10.210	10.406
Lakosságnak szolgáltatott melegvíz (1000 m ³)	-	-	-	296	297	303	293	294

Forrás: KSH Statinfo 2015.

Figyelembe véve a következő években a városban tervezett beruházásokat, **növekvő villamosenergia igény prognosztizálható**. Ugyanakkor Kecskemétnek szem előtt kell tartania az Európai Unió „20/20/20” éghajlat-változási/energiaügyi célkitűzéseit (amely előírja az elsődleges energiafelhasználás és a CO₂ kibocsátás csökkentését, valamint a megújuló energia arányának növelését a teljes energia előállításon belül), illetve a hozzá kapcsolódó nemzeti vállalásokat (az energiahatékonyság 10%-os javítása, a megújuló energia részarányának 14,65%-ra növelése). Nem elhanyagolható szempont a város energiapolitikájának kialakítása során, a település energetikai kiszolgáltatottsága, a hosszú távon egyre növekvő energiaár hatásai, valamint a megújuló energiaforrások alkalmazásában rejlő kiaknázatlan lehetőségek.

A város számára tehát stratégiai kérdés lesz a közeljövőben a biztonságos energiaellátás, az energiahatékonyság fokozása, az energiatakarékos intézkedések bevezetése, a tiszta és

megújuló energiahordozók nagyobb arányú használata, valamint a külső energiaellátástól való függés csökkentése. Az említett területeken az elmúlt években számos kedvező folyamat indult el. A városi intézmények részéről elsősorban energiahatékonysági beavatkozások (pl. „Szemünk Fénye Program”, Kecskemét közvilágítási hálózatának korszerűsítése, Tánicsics Kollégium energetikai fejlesztése, Kadafalvai és Hosszú utcai óvodák fejlesztése) történtek. Több önkormányzati tulajdonú cég esetében pedig (pl. Termostar Kft., Bácsvíz Zrt., Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft.) energiahatékonyság növelő és megújuló energia felhasználását célzó projektek (pl. biogáz begyűjtése és hasznosítása, kapcsolatosan termelt hő- és áramtermelés, napelemes technológia alkalmazása, energiatermelés hőszivattyúval, biomassza termelés és hasznosítás) megvalósításáról lehet beszámolni. A vállalatok egy jelentős része felismerte, hogy versenyképességet növelő tényező az energiatakarékossági, energiahatékonysági területeken történő befektetés, így az elmúlt években, több ágazatban (pl. szálláshely szolgáltatók, kiskereskedelmi üzletláncok, ipari üzemek) számos kecskeméti cég valósított meg ezeken a területeken meghatározó beruházásokat.

A város **távhőszolgáltatásában** jelenleg 11.180 lakossági, – a város lakásállományának 22,3%-a – illetve 678 egyéb (döntően közületi) fogyasztó van bekapcsolva. Emellett, több mint 10.400 lakásban és egyéb fogyasztónál történik használati melegvíz szolgáltatás. A Széchenyiváros és az Árpádváros jelentős részén a fűtés és a használati melegvíz szolgáltatás 2 db fűtőműben előállított forró vízzel, távvezetékeken keresztül történik. A városi távhőszolgáltatást végző Termostar Kft. a távhő energia előállítását 100%-ban földgáz üzemű kazánokkal és gázmotorokkal biztosítja, mellyel kapcsolt villamos energia termelésére is képesek. A hatékonyság növelése, a működés optimalizációja érdekében az elmúlt években a szolgáltató jelentős beruházásokat hajtott végre (pl. Árpád II. Szolgáltatói Hőközpont szétválasztása és felhasználói hőközpontok kialakítása, Széchenyi-, illetve az Árpádvárosi Fűtőmű által ellátott két hőközvet távhővezeték-párral való összekötése, kondenzációs füstgázhasznosítók beépítése, gázmotorok hatásfokának növelése).

Napjainkban, amikor a városok levegőtisztasága és a megújuló energiahordozók szélesebb körben történő felhasználása különösen fontos – az EU előírásai és a hazai cselekvési tervek céljai alapján is – kívánatos lenne a távfűtéssel ellátott területek növelése. A távfűtés környezetvédelmi és üzemeltetési szempontú előnyei (pl. alacsony fajlagos károsanyag és CO₂ kibocsátás, nagy üzembiztonság, a lakosság szempontjából kényelmes, felhasználóbarát működés) vitathatatlanok, emellett a távhőszolgáltatók a legszélesebb körben képesek a különböző energiahordozók – köztük a megújuló – felhasználását hatékonyan integrálni.

5.3.4. Hulladékgazdálkodás, szennyvízkezelés

Kecskemét városa az önállóan kezelt környezeti hatótényezőkön belül kiemelt figyelmet fordít a hulladékgazdálkodási feladatok ellátására. A város 25/2012. (V. 31.) önkormányzati rendeletével fogadta el a 2012-2017 évekre szóló Helyi Hulladékgazdálkodási Tervet, amely részletesen foglalkozik a település területén keletkező kommunális, veszélyes és szelektíven gyűjtött hulladékok gyűjtésével, szállításával, tárolásával, kezelésével, illetve a kezelés és hasznosítás lehetőségeivel, valamint a fejlesztés szükségleteivel.

A **Duna-Tisza közti Nagytérség Regionális Települési Szilárdhulladék Gazdálkodási Rendszer**, illetve az ennek kialakítását részletező Program keretében megvalósított fejlesztéseknek köszönhetően a 2000-es évek elejétől jelentős változások következtek be a hulladékgazdálkodás területén. Emellett a hulladékgazdálkodási rendszer jelenleg is folyamatos átalakuláson megy keresztül a 2013. január 1-től hatályos – a korábbiakhoz képest jelentősen változó – új hulladékgazdálkodási jogszabályokban megfogalmazott céloknak, előírásoknak köszönhetően.

A hulladékról szóló törvény értelmében a települési önkormányzat kötelezettsége a települési hulladékok kezelésére szolgáló **hulladékkezelési közszolgáltatás** szervezése és fenntartása arra feljogosított hulladékkezelő közreműködésével, mely kiterjed a közterületen, vagy az ingatlanon összegyűjtött és a közszolgáltató rendelkezésére bocsátott települési szilárd hulladék elszállítására, a települési hulladék ártalmatlanítását szolgáló létesítmény létesítésére és működtetésére. A kecskeméti települési **szilárd kommunális hulladékkezelés** mindenben megfelel az országos előírásoknak.

A városban a szilárd hulladékkezelési közszolgáltatást négy társaság biztosítja. A hulladékszállítást a Városgazdasági Kft., a hulladékkezelést és ártalmatlanítást a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft., a szelektív hulladékgyűjtést, válogatást és újrahasznosítást a Hírös Hulladékgazdálkodási Kft., míg a veszélyes hulladékok tárolását és kezelését a Design Kft. végzi. Az elszállított települési szilárd hulladék mennyisége 2010-ben meghaladta az 51 ezer tonnát, azóta évről-évre jelentős csökkenés figyelhető meg, így a 2014-es érték már alig több mint 42 ezer tonna.

Kecskeméten az elszállított **lakossági kommunális hulladék** mennyisége a 2000-es évek elején még folyamatos növekedést mutatott, majd az évtized második felétől 26 ezer tonna körül alakult, amely érték – tendenciáját tekintve – 2008-tól lassú csökkenést mutat (10. táblázat).

10. táblázat: *A kecskeméti települési hulladékszállítás néhány jellemző adata*

Megnevezés	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Lakosságtól elszállított települési szilárdhulladék mennyiség (t/év)</i>	26.393,7	26.532,6	25.237,6	25.204,5	26.108,7	22.693,9	24.337,5
<i>Összes elszállított települési szilárdhulladék mennyiség (t/év)</i>	28.092,8	27.892,2	26.329,4	25.926,8	28.698,2	25.433,6	25.247,5
<i>Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont ingatlanok száma (db)</i>	39.784	41.584	41.592	41.592	41.563	41.785	-
<i>Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont ingatlanok aránya (%)</i>	86,40	89,76	89,46	88,84	83,54	83,64	-

Forrás: KSH Statinfo 2015.

A városi hulladékszálítással foglalkozó Kecskeméti Városgazdálkodási Nonprofit Kft. adatszolgáltatása alapján 2013. és 2014. években tovább sikerült bővíteni a hulladékszállításba bevont lakások számát (2013-ban 42.665 db, 2014-ben 43.267 db), így a rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont ingatlanok aránya napjainkban meghaladta a 85%-ot. A városon belül a hulladék elszállítási ellátottság nagy területi különbségeket mutat. Míg a központi belterület belső városrészeiben 100%-os lefedettséggel találkozunk, addig a külsőbb városrészekben alacsonyabb (Szent István városban és Máriahegyen kb. 60%, Felsőszéktőn és Úrihegyben kb. 70%) az ellátottság. Ugyanakkor az elmúlt években a szolgáltató mind nagyobb számban és arányban vonja be a hulladékgyűjtésbe a kertés házakat is, így az ellátottsági mutatók javuló tendenciát mutatnak.

A városban keletkező **kommunális szilárd hulladék elhelyezése** a Kisfáiban található – a jogszabályoknak és műszaki elvárásoknak mindenben megfelelő – Regionális Szilárd Hulladéklerakó telepen történik, melyet folyamatosan bővítettek és fejlesztettek (a telep biogáz begyűjtésére és hasznosítására is alkalmas), ennek eredményeként egy 1.251.035 m³ befogadó kapacitású hulladéklerakó jött létre, amely mintegy 15-20 évig képes kiszolgálni a város és környezetének hulladéklerakási szükségleteit. A szilárd hulladék kezelésének rendszere folyamatosan korszerűsödik. A város számára fontos fejlesztési irány a hulladékhasznosítás fokozása, a hasznosítható hulladék tovább feldolgozása, új környezetkímélő technológiák alkalmazásával. A város új projektet indított az építési-bontási hulladék feldolgozása és újrahasznosítása érdekében, ezáltal is csökkentve a hulladéklerakók terheltségét. Az új projekt részeként egy – 37 települést ellátó – 102 ezer tonna/év kapacitású építési-bontási hulladék hasznosítására kialakított, komplex hulladékgazdálkodási rendszer szolgálja a város érdekeit.

A **szelektív hulladékgyűjtés** a város területén, 2004. év folyamán indult meg, ekkor a Városgazdasági Kft. az általa kihelyezett szelektív gyűjtő edényzetekben papír, műanyag, üveg

szelektív gyűjtését kezdte el. A szelektív hulladékgyűjtőkben elhelyezett hulladékok növekvő mennyisége, jól tükrözi a lakossági igények jelentkezését (11. táblázat).

11. táblázat: *A szelektíven gyűjtött csomagolási hulladék mennyisége Kecskeméten*

Kecskeméten szelektíven gyűjtött csomagolási hulladék mennyisége (kg/év)	Tárgyévek				
	2010	2011	2012	2013	2014
Papír	3.522.450	3.532.321	3.567.935	3.623.405	3.678.875
Üveg	174.239	189.965	207.348	226.551	245.754
Műanyag	429.100	431.440	447.452	462.052	476.652

Forrás: Hírös Hulladékgazdálkodási Kft. 2015.

Kecskemét a társadalmi elvárásokat és a szigorodó jogszabályi előírásokat kielégítve egy **új regionális hulladékkezelő központot** adott át, amely egy szelektív hulladékválogató-műből (Kisfái) és két hulladékudvarból (Halasi út, Miklóstelepi út), valamint szelektív hulladékgyűjtő szigetekből állt.

A gyűjtőszigetek száma 2010-ben 28 db volt, azóta számuk folyamatosan növekedett (2011-ben 54 db, 2012-ben 61 db), amelyek a város majdnem minden pontján megtalálhatók. 61 db gyűjtőszigeten, 147 darab 1.100 literes gyűjtőedényzet segíti a hulladék válogatott gyűjtését. A központ, a szelektív hulladékgyűjtő pontok, a lakossági hulladékgyűjtő udvar és az eszközök üzemeltetését – közbeszerzési eljárás eredményeként – a HÍRÖS Hulladékgazdálkodási Kft. végzi 2010. november 1-től. A szelektív hulladékgyűjtés lakossági erősítése, s a külső városrészek bevonása érdekében, 2011 júniusától elindult Kecskeméten a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés rendszere nyolc városrész bevonásával (Hunyadiváros, Vacsiköz, Rendőrfalu, Műkertváros, Kadafalva, Máriaváros, Méntelek, Petőfiváros). Napjainkban a vonatkozó előírások miatt, már 33 városrészt érintően, gyakorlatilag a város teljes területén működik a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés. Az új rendszer lényege, hogy a háztartási hulladékból az újrahasznosítható (csomagoló) anyagokat – papír, üveg, műanyag, fém-hulladékokokat és a bio-hulladékot – a lakosoknak, a szolgáltató és kereskedelmi egységeknek kötelező szelektíven gyűjteni. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2013. június 27-i ülésén döntött a szelektív hulladékgyűjtés keretében a házhoz menő zöldhulladék szállításról. A kerti biohulladék begyűjtését a Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft. végzi.

Kecskeméten 1997 óta működik **veszélyes hulladékok** tárolására alkalmas telephely, amely a Design Kft. tulajdonában van. Az Ipar utcában található 2 ha-on elhelyezkedő telephelyen egyidejűleg 500 tonna veszélyes hulladék tárolható. Az 1998-ban az önkormányzattal kötött

megállapodás alapján a kecskeméti lakosok a veszélyes hulladékokat (pl. szárazelemek, hulladékolajok) térítésmentesen adhatják le a kijelölt gyűjtőudvarokban. A szolgáltatás iránti igényt jól mutatja, hogy 2012-ben kb. 50%-al nőtt a lakosság által behozott veszélyes hulladék mennyisége 2011-hez képest (12. táblázat).

12. táblázat: A DESIGN Kft. által átvett lakossági és egyéb veszélyes hulladékok mennyisége

Megnevezés	2011 Mennyiség (kg)	2012 Mennyiség (kg)
Lakosságtól átvett veszélyes hulladékok mennyisége	8.955	13.442
Termelő cégektől átvett veszélyes hulladékok mennyisége	3.009.729	2.405.116

Forrás: DESIGN Kft. (Önkormányzati adatszolgáltatás) 2013.

A városban más cégek is foglalkoznak veszélyes hulladékgyűjtéssel- és kezeléssel. Ezek a szervezetek elsősorban az egészségügyi (Septox Kft., Medikláv Kft.) veszélyes hulladékokat, elhullott állati tetemeket (Menhely az Állatokért Környezetvédelmi és Állatvédelmi Kiemelten Közhasznú Alapítvány), használaton kívüli akkumulátorokat, valamint a veszélyes anyagokat tartalmazó kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések gyűjtését, illetve tárolását végzik el (Hírös MÉH 2004 Kft., Kalo Méh Trans Kft.).

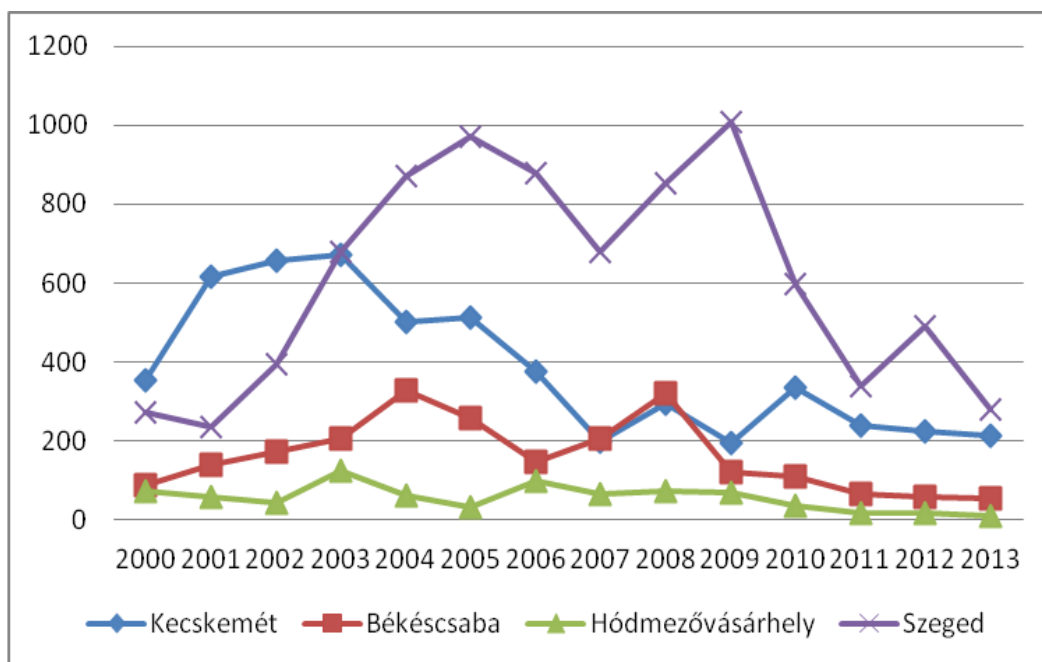
A **szennyvízkezelés** mennyiségi és minőségi kérdései megoldottak Kecskeméten. A város területén összegyűjtött szennyvíz tisztítását a Bácsvíz Zrt. a Mindszenti krt.-i szennyvíztisztító telepén végzi. A telepre érkező szennyvíz előkezelése, mechanikai és biológiai tisztítása történik itt. Kecskemét szennyvíztisztító telepére érkezik a központi belterület mellett, Kecskemét külső településrészeinek (Katonatelepe, Kadafalva, Méntelek, Kossuth és Törekvés Tsz lakótelepek, Hetényegyháza, Matkó, Borbás) szennyvize, valamint Kerekegyháza, Ballószög és Helvécia csatornahálózaton gyűjtött szennyvize is. A kecskeméti szennyvízcsatorna hálózaton gyűjtött és a városi szennyvíztisztító telepre vezetett átlagos napi szennyvízmennyiség napjainkban 20.000 – 22.000 m³/nap. A szennyvíztisztító telep kapacitása 48.400 m³/nap.

A települési folyékony hulladék kezelése kapcsán is történtek fejlesztések, ennek eredményeként a Bácsvíz Zrt. elvégezte a szennyvíziszap kezelő rendszer korszerűsítését, bővítését és az iszapkezelőhöz csatlakozó biofilteres szűrő kialakítását az ISPA projekt keretében. Létrejött továbbá egy 32 ezer m³/év (35,2 t/év) kapacitású zárt cellás központi komposztáló telep.

5.3.5. A lakásállomány jellemzői, a lakásépítések számának alakulása

A Kecskemétre jellemző lakásépítési tendenciákat vizsgálva megállapítható, hogy a 2000-es évek eleje óta a város lakásépítési dinamikája jelentős mértékben csökkent. Ez azonban nem egyedi eset, hiszen a Dél-alföld többi megyei jogú városánál hasonló tendenciákat figyelhettünk meg az elmúlt közel másfél évtized során (30. ábra).

30. ábra: Lakásépítés a Dél-Alföld megyei jogú városaiban (2000-2013)

Forrás: KSH T-STAR és TEIR

Az 1990-es évek elején a lakásépítések dinamikája a Dél-alföldön meglehetősen tág határok között változott, ciklikusan követve a gazdaság fejlődését és ezzel összefüggésben a társadalom pénzügyi helyzetének változásait, illetve a szabályozási környezet által biztosított lehetőségeket (pl. államilag támogatott lakáshitelek).

A kilencvenes évek második felétől a 2000-es évek első harmadáig Kecskemét bírt a legelőnyösebb helyzettel a dél-alföldi városok közül, hiszen Kecskemét fejlődését – földrajzi fekvéséből adódóan – kevésbé befolyásolták a délszláv válság határon átnyúló kedvezőtlen hatásai. A legfontosabb gazdaságélénkítő tényező szerepét azonban az M5-ös autópálya jelentette, melynek kecskeméti szakaszát már 1996-ban átadták. A délszláv válság lezárultával, s különösen Magyarország 2004-es európai uniós csatlakozását követően, Szeged térségi jelentősége méretéből, funkcióiból (egészségügyi, kereskedelmi és felsőoktatási centrum) és földrajzi helyzetéből adódóan ismét felértékelődött, régiós központi szerepköre pedig megerősödött, ami jól látható fejlődést hozott lakásépítések területén is.

Kecskeméten a kilencvenes évek folyamán viszonylag alacsony volt (átlagosan 350 lakás/év) az **újonnan épített lakások** száma. Az új évezred első felében (2001-2005 között) közel 3.000 új lakást adtak át a városban (átlagosan 593 lakás/év), ami a kilencvenes évekhez viszonyítva egyértelműen a lakásépítés fellendülését jelzi. A lakásépítést és a lakáshoz jutást támogató kormányzati politikának köszönhetően a korábbi évekre jellemző átlag 300-350 új használatbavételi engedély 2001-től majd duplájára ugrott. A 2003. évi maximumot követően azonban erőteljes visszaesés következett be, melynek mélypontja a 2009-es év volt (193 új lakás épült). Ezt követően – nagyobb részt a Mercedes beruházással elinduló kedvezőbb helyi gazdasági folyamatoknak és a városban megjelenő német munkások lakhatási igényeinek köszönhetően (Mercedes lakópark, Domb lakópark) – ismét emelkedett a lakásépítések száma (2010: 335 db), ez azonban nem volt tartós folyamat, hiszen a „kiemelkedő” 2010-es évet követően 2011-ben már csak 238 db, 2012-ben 224 db, majd 2013-ban 213 db lakást adtak át.

Kecskemét lakásállománya 2008 és 2013 között „mindössze” 1.500 egységgel bővült, amely jelentősen elmarad az évezred elején mért lakásépítési dinamikától. A lassabb növekedés ellenére Kecskemét 2013 év végén az ország 8. legnagyobb városi lakásállományával rendelkezett (50.155 db), melynek alig 2,8%-a (mintegy 1419 db) volt önkormányzati tulajdonú bérlakás.

A **lakásállomány korát** vizsgálva világosan kirajzolódik egy haranggörbe, melynek a csúcsa a hetvenes és a nyolcvanas évekre esik, e két évtizedből származik minden második lakás a városban. A történelmi városokhoz képest Kecskeméten meglehetősen alacsony az 1945 előtt épült lakások aránya (13%), s a korábbi csúcsához képest szintén alacsony a kilencvenes évek lakásépítési tevékenysége (10%-os részesedés a lakásállományból). Bár ez utóbbi adat a többi megyei jogú várossal összevetve még így is kedvező. A város megyeszékhely voltából következően az 1970-1980-as években jelentős számban épültek **iparosított technológiájú** épületek. A központi belterületen a lakásállomány 40%-a blokkos vagy panelos lakóépületben található. Az iparosított technológiával épített lakóházak energiatakarékos felújítása állandó feladatot jelent a város számára, s jelentős eredményeket ért el 2007 és 2014 között. A jelzett időszakban az önkormányzat pályázati források bevonásával – mintegy 3,8 milliárd Ft értékben – közel 2.500 lakás korszerűsítéséhez nyújtott támogatást. Remélhetőleg a program a jövőben is folytatódni fog.

Az átadott lakások struktúráját tekintve az ezredfordulóra a **társasházak** váltak meghatározóvá. Amíg a társasházak részaránya a beruházásokon belül 1992-ben még csak 6,7%-ot ért el, addig 2005-ben már az építkezések több mint felét (51,4%) adták ilyen típusú épületek. Érdeemes megfigyelni, hogy a gazdasági válság megjelenésével a társasházak aránya meredeken

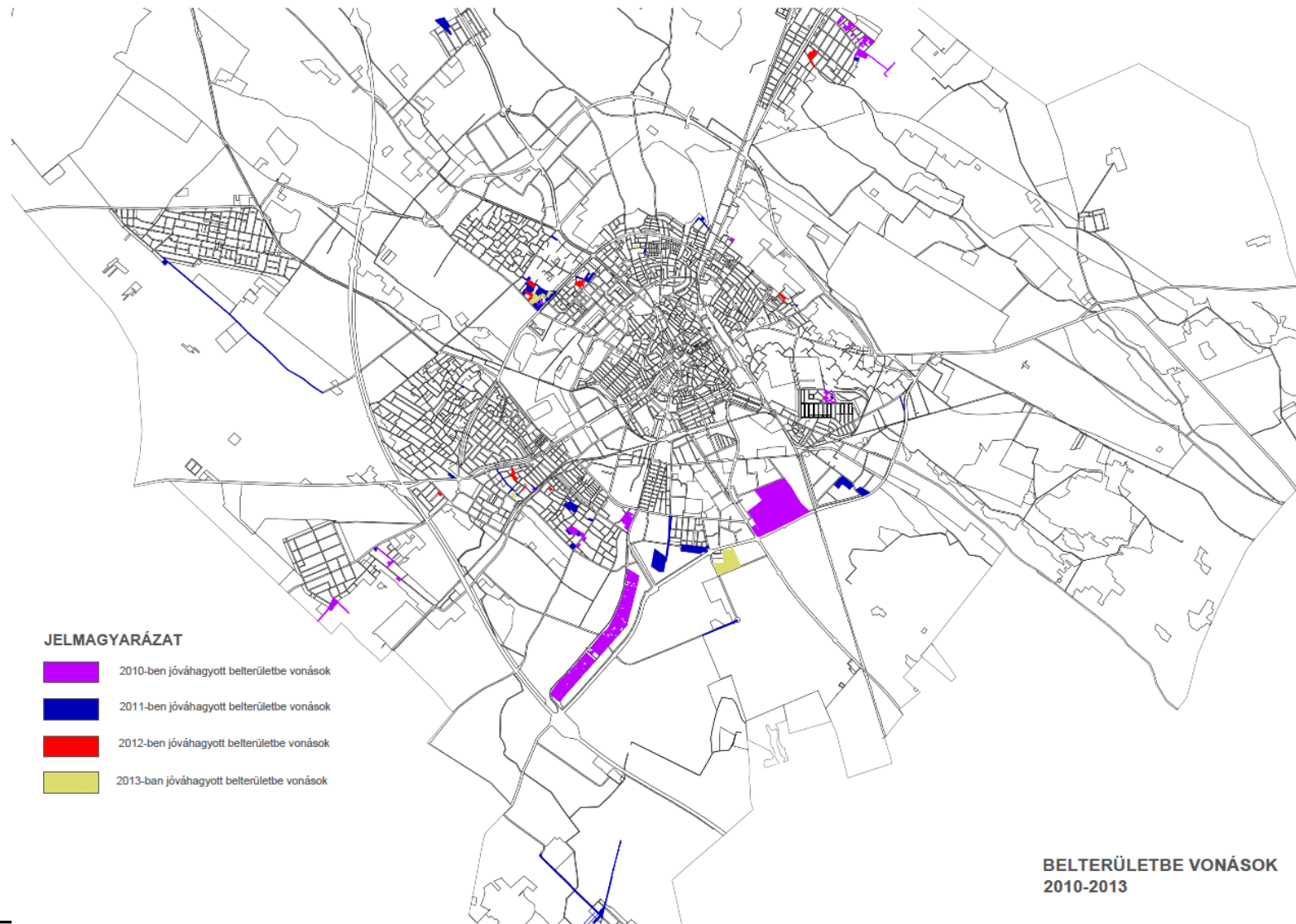
Az adatokból látható, hogy 2004-2010 között legnagyobb számban a belváros környezetében adtak ki építési engedélyeket, de nagyon népszerű Bethlen- és Petőfiváros, valamint Kadafalva, Felsőszéktó és Hetényegyháza területe is. Megállapítható, hogy a város nyugati és északi részén található a legnépszerűbb építési területek, itt alakulnak ki a legújabb lakóövezetek. Ki kell emelnünk ugyanakkor, hogy a város külsőbb területein (Budaihegy, Vacsihegy, Máriahegy, Alsó- és Felsőszéktó, Szarkás) a volt „zártkertes övezetekben” is igen nagy volt az építési kedv, amit leginkább a kellemes környezet és az olcsó telekárak generáltak. A belső-máriahegyi, alsó- és felsőszéktói, katonatelepi, valamint a Halasi úti hobbik esetében az építkezési kedv növekedéséhez jelentős mértékben hozzájárultak a 2010-ben bekövetkezett **belterületbe vonások** (32. ábra) és a beépíthetőséggel kapcsolatos városi szabályozások változásai is.

A **lakások térbeli eloszlását** nagymértékben meghatározza Kecskemét tanyás mezővárosi múltja, hiszen a lakásállománynak csak mintegy 80%-a található a város belterületén. A lakásállományból valamivel több, mint 7%-kal részesednek a város szatelit települései (Hetényegyháza, Katonatelep, Kadafalva, Matkó, Talfája, Borbás), melyek egy része korábbi tanyaközpontból fejlődött kertés elővárossá, míg más része mezőgazdasági készenléti lakótelepként jött létre. A külterület tanyás, hobbikertes övezetei pedig közel 13%-kal képviseltetik magukat a város lakásállományában. Ez utóbbi arány – amely már önmagában is riasztóan magas – abszolút értelemben több mint 5.000 lakóegységet takar, ami már egy népes kisváros lakásállományának felel meg. Ez egy olyan települési-térszerkezeti adottság, melynek komplex kezelésével a jövőben tovább kell foglalkoznia Kecskemétnek.

A belterületbe vonások időbeliségét vizsgálva megállapítható, hogy azok döntő része (mintegy 80%-a) 2010-ben következett be, azóta a belterületbe vonások száma és területe is minimálisra csökkent, ami egyrészt a gazdasági válságnak, – s következtében elmaradó ingatlanfejlesztéseknek – másrészt a város azon döntésének köszönhető, melynek értelmében az önkormányzat a hatékonyabb városüzemeltetés érdekében kompakt várostest kialakítására törekszik (Kecskemét Városfejlesztési Konceptiójának Módosítása 2007., Kecskemét Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2008).

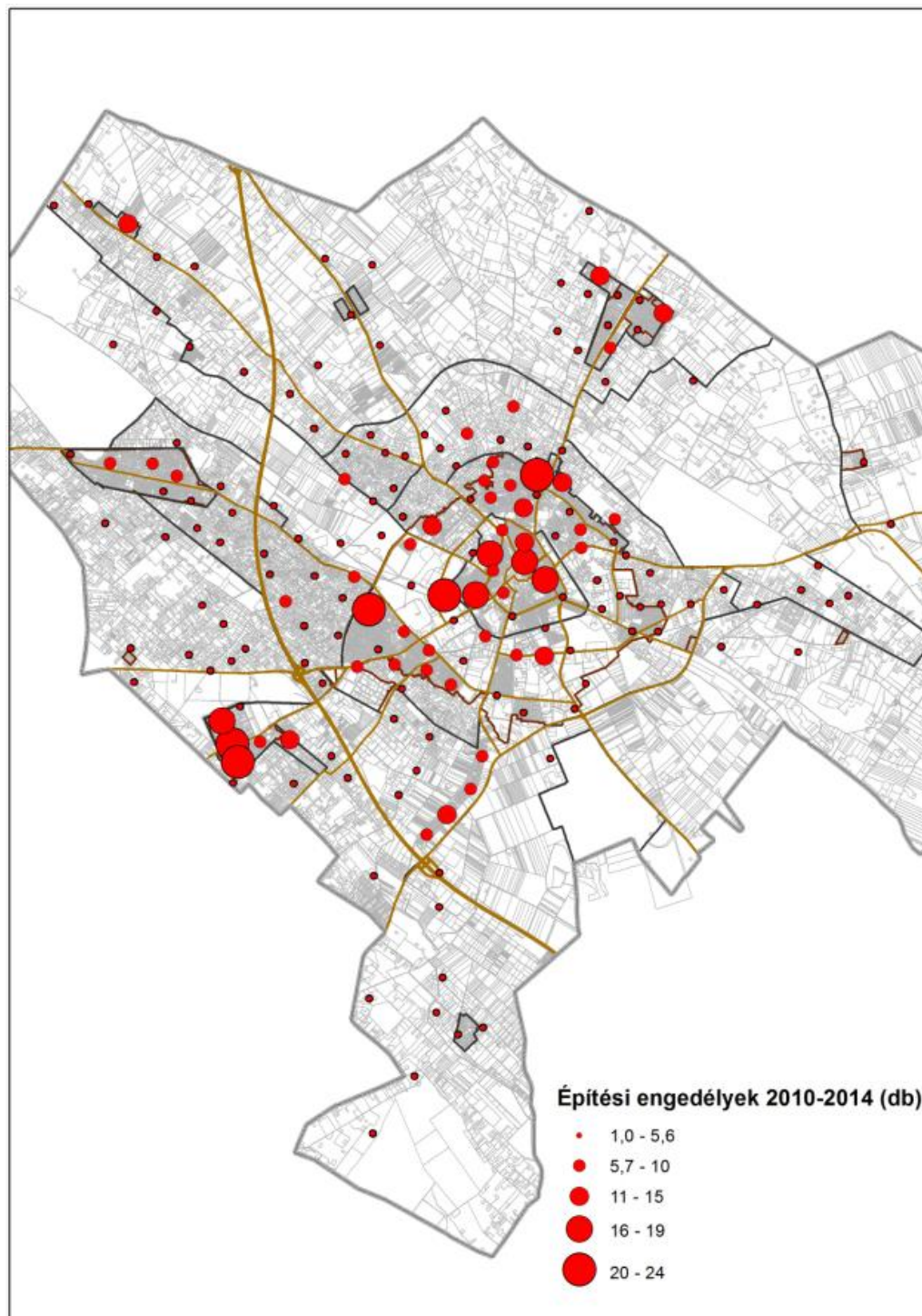

32. ábra: Jóváhagyott belterületbe vonások Kecskeméten (2010-2013)

Megvizsgálva a 2010 és 2014 között kiadott építési engedélyeket, ebben is jól látható, hogy jelentősen visszaesett a lakáscélú ingatlanok építése kapcsán született döntések száma (összesen 487 db építési engedély). Az új lakásépítések területisége kapcsán megállapítható, hogy az előző időszakhoz képest (2004-2010) némi módosulást figyelhetünk meg (33. ábra).

33. ábra: *Kiadott építési engedélyek száma Kecskeméten (2010-2014)*

Adatok forrása: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, Műszaki Osztály, Építéshatósági Csoport2015.

Kevesebb volt a központi belterületen megvalósított lakáscélú beruházások száma. Ezeken a területeken jelentősen visszaesett a társasházak építésére kiadott engedélyek száma, s az építkezések eltolódtak a családi házas övezetek irányába. Ezek közül is elsősorban az alacsonyabb árfekvésű, egyéb központi belterületek voltak a legnépszerűbbek, mint például Kadafalva, Katonatelep, Hetényegyháza és a Halasi úti hobbik. Továbbra is népszerűek a „volt zártkertes övezetekben”, valamint a külterületen történő építkezések, melyek a város észak-nyugati részében, elsősorban a Máriahegy, Úrihegy és Felsőszéktó területeire koncentráálódtak.

Az ábra alapján megállapítható, hogy a központi belterületen belül a lakásépítések viszonylag egyenletesen oszlottak el az elmúlt években. Népszerű volt a Petőfiváros, az Alsószéktó területe a város nyugati részében, továbbá élénk építési kedv jellemezte a Székelytelep, a Volkertelep és a Dárdaitelep területét is, ahol a legfőbb vonzerőt továbbra is a viszonylag alacsonyabb ingatlanárak képezték.

A történelmi várostest esetében folytatódott a lassú átépülési folyamat, melyet jól tükröz az elmúlt 5 évben kiadott több mint 120 építési engedély, melyek jelentős része a Belső Bethlenváros, a Rákócziváros, a Villanegyed és a Máriaváros területét érintette, ahol jellemzően családházak épültek.

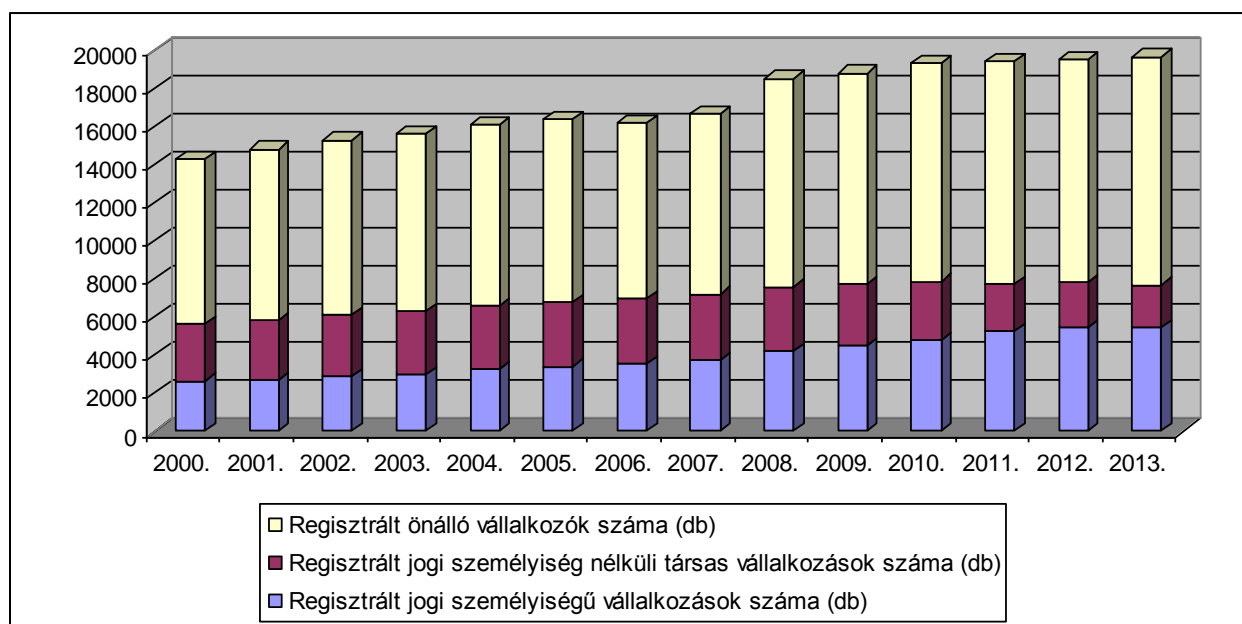

5.4. Gazdasági jellemzők

5.4.1. A vállalkozások számának alakulása

Kecskemét gazdaságára az elmúlt évtizedben is az **élénk vállalkozási kedv** volt jellemző, melyet a 2008-as gazdasági válság, s annak hatásai sem tudtak érdemben – erős negatív tendenciákat elindítva – befolyásolni. A vállalati átalakulások, betelepedések, új vállalkozások létrehozása eredményeként 2013. év végén már több mint 19.600 kecskeméti vállalkozást regisztráltak, ami 37%-kal magasabb érték, mint az évezred elején (34. ábra).

34. ábra: A regisztrált vállalkozások számának alakulása Kecskeméten (2000-2013)

Adatok forrása: KSH T-Star 2014.

Dinamikus bővülés volt tapasztalható a jogi személyiségű gazdasági társaságok körében (pl. KFT, RT – több mint kétszeresére nőtt a számuk), amit jól jelez, hogy 2000-ben még csak az összes vállalkozás 18,4%-át, ezzel szemben 2013-ban már majdnem 28%-át adták ezek a cégek. Ennek jelentőségét az adja, hogy a jogi személyiségű vállalkozások működésüket tekintve általában stabilabbak, piacképesebbek, s egyenként több embernek adnak munkát, mint a jogi személyiség nélküli társaságok, vagy az egyéni vállalkozások. Különösen a „KFT”-k számában láthattunk jelentős előrelépést, mely gazdálkodási forma népszerűségében kiemelkedő szerepet játszott az alapításukhoz szükséges alaptőke mértékének – 3 millió Ft-ról 500 ezer Ft-ra történő – leszállítása is³.

³ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:161.§ (4) szerint a Korlátolt Felelősségű Társaságoknak (legkésőbb 2016. március 15-ig) ismét fel kell emelniük tőzstőkájukat 3 millió forintra.

Érdemes kiemelni, hogy a gazdasági válság ellenére 2008 és 2012 között nem csökkent Kecskeméten sem az összes regisztrált, sem pedig a társas vállalkozások száma, ez utóbbi különösen kedvező folyamatnak tekinthető, figyelembe véve az országos tendenciákat. A 2008 és 2012 közötti gazdasági válság hatását leginkább **a betéti társaságok (20%-os visszaesés) és az egyéni vállalkozások számának visszaesésében (8%-os csökkenés)** éreztük tetten. A belső piac szűkülését leginkább a mikro- és kisvállalkozások (köztük is leginkább a családi vállalkozások) érezték meg, körükben volt a legnagyobb a leépülés. Ugyanakkor a társas vállalkozások számának felfutása – a már említett alaptőke leszállítása mellett – nagy valószínűséggel a Mercedes beruházásnak is köszönhető, amely nem csak új cégek megjelenését hozta, de a már hosszabb ideje a városban működő vállalkozások helyzetét is stabilizálta, illetve javította.

A városban tevékenykedő regisztrált vállalkozások méretéről elmondható, hogy a foglalkoztatottak száma alapján döntő mértékben a mikro- és kisvállalkozások körébe tartoznak (13. táblázat).

13. táblázat: *A regisztrált vállalkozások megoszlása létszám-kategóriánként (2000-2013)*

Év	10 fő alatt	10-19 fő	20-49 fő	50-249 fő	250-499 fő	500 és több
2000	94,33	2,72	1,68	1,03	0,15	0,09
2001	94,48	2,74	1,66	0,91	0,13	0,08
2002	94,71	2,74	1,54	0,83	0,11	0,08
2003	94,62	2,70	1,69	0,83	0,08	0,07
2004	94,62	2,87	1,51	0,81	0,10	0,08
2005	94,70	2,86	1,44	0,81	0,10	0,08
2006	96,46	1,97	1,00	0,44	0,06	0,05
2007	96,59	1,97	0,91	0,43	0,05	0,04
2008	96,90	1,74	0,84	0,38	0,07	0,07
2009	97,02	1,56	0,91	0,40	0,03	0,03
2010	97,13	1,56	0,85	0,36	0,04	0,03
2011	97,20	1,61	0,76	0,35	0,04	0,03
2012	97,25	1,62	0,70	0,35	0,03	0,04
2013	97,34	1,56	0,67	0,34	0,03	0,04

Forrás: KSH T-STAR és TEIR

A regisztrált vállalkozások méretbeli eloszlása jól látható módon átalakult az elmúlt közel másfél évtizedben. A legszembetűnőbb változás a 10 fő alatti vállalkozások folyamatos térnyerése, ami egyrészt öröndetes (a vállalkozói aktivitás és a vállalkozások számának növekedése miatt), másrészt viszont – a gazdasági válság is rámutatott arra, hogy – a döntően mikro-vállalkozásokon alapuló, alapvetően belső piacra termelő városi gazdasági struktúra veszélyeket is hordozhat magában. Az adatok alapján látható, hogy a vizsgált időszakban az új vállalkozások döntő hányada a 10 fő alatti méretkategóriában jött létre.

A 10-19 főt alkalmazó cégek súlya jelenleg valamivel több, mint 1,5%. Ebben a méretkategóriában a válságig terjedő időszakban kismértékben emelkedett a vállalkozások száma, ezt követően csökkenést figyelhettünk meg 2010-ig, majd ismét lassú emelkedés következett be 2012-ig. Ez a hullámváz jól korrelál a 20-49 főt foglalkoztató vállalkozások számával is, ami arra utal, hogy ez az a méretnagyság (10-49 főig), ahol a válság, illetve a gazdasági fellendülés hatásai a leginkább érzékelhetőek, így az ebbe a méretkategóriába tartozó vállalkozások reagálnak legérzékenyebben a változásokra.

Az 50 fő fölött foglalkoztató vállalkozások körében jelentős változások – az elmúlt évek viszonylatában – nem figyelhetők meg, leszámítva azt a körülményt, hogy az 50-249 fő között foglalkoztató cégek esetében a vállalkozások száma 2009 óta lassan csökken (76 db-ról napjainkra 67-re) az 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma azonban 6-ról 8-ra növekedett.

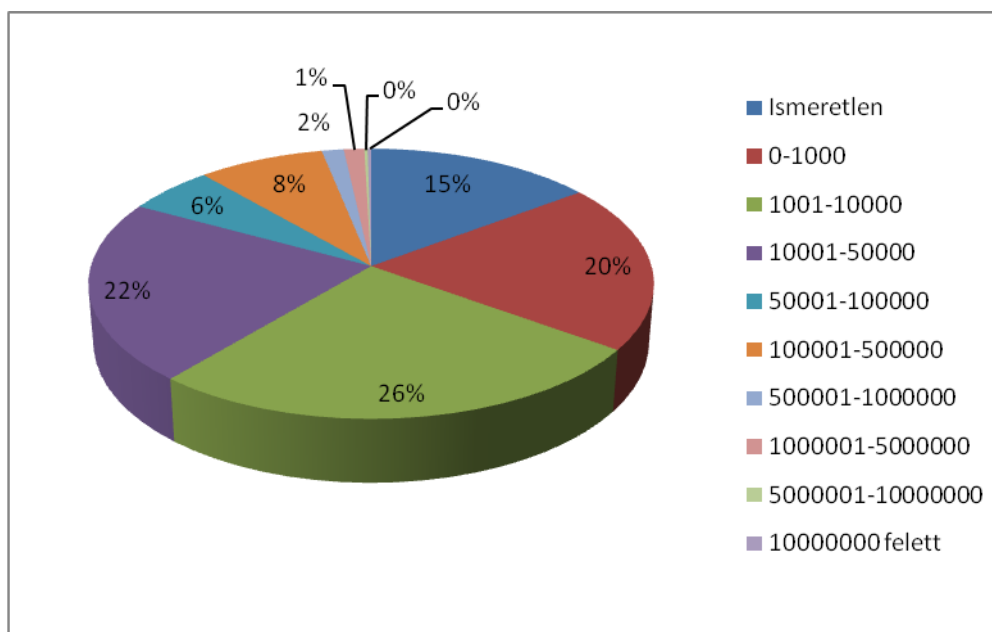
Viszonylag kevés az igazi **nagyfoglalkoztató** Kecskeméten, – a válság kirobbanásakor nyilvántartott 20 céghez képest – már csak 17 olyan nagyvállalkozást regisztráltak 2014. év végéig, melyeknél 250 főnél több a foglalkoztatottak száma. Ezek a cégek többnyire 15-20 éve, vagy még régebb óta tevékenykednek a városban, pl.: Airvent Légtechnikai Zrt., AUTO-UNIVERZÁL Kft., Bácsvíz Zrt., BOSAL Hungary Kft., CabTec Kft., Fornetti Kft., Freudenberg Simmerringe Termelő Kft., Kecskeméti Konzerv Kft., Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt., Knorr-Bremse Kft., Mio Conto Kft., Phoenix-Mecano Kft., RÖSCH MODE Kft., STI Petőfi Nyomda Kft., Univer-Coop Zrt., Univer-Product Zrt. Ehhez a csoporthoz csatlakozott a városban újonnan megjelenő Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. is. A nagyfoglalkoztatók esetében elmondható, hogy a válságot követően, 17 cég közül 12 emelni tudta a foglalkoztatottak létszámát, így egy év leforgása alatt ebben a vállalkozói körben, több mint 1000 fővel több munkavállalót foglalkoztattak.

A város legnagyobb **munkáltatója** – a közsféra szervezetei mellett – a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft., amely már több mint 3.800 embernek ad munkát. A másik jelentős foglalkoztató a Phoenix Mecano Kecskemét Kft, ahol több mint 1.000 fő dolgozik. A két legnagyobb ipari foglalkoztató mellett további 9 olyan vállalkozást találhatunk, ahol a munkavállalói létszám 500 és 1.000 fő között található. Ezek közül is legjelentősebb a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., és a CabTec Kft. (az előbbiben közel 900 főt, az utóbbiban több mint 800 főt foglalkoztatnak). A további meghatározó városi foglalkoztatók körében találhatjuk még a következő vállalkozásokat: Fornetti Kft., a Bácsvíz Zrt., Freudenberg Simmerringe Kft., Univer-Product Zrt., Bosal Hungary Kft., UNIVER-COOP Zrt., AUTO-UNIVERZÁL Kft.

A kecskeméti székhelyű működő vállalkozások nettó **árbevétel** alapján is osztályozhatók (35. ábra). Megállapítható, hogy az összes működő vállalkozás mintegy 15%-a esetében nem ismerjük az adott cég nettó árbevételét. A kecskeméti vállalkozások mintegy 20%-a esetében (1.228 cég) az árbevétel nem éri el az 1 millió Ft-ot, további 26%-uknál a bevétel 1-10 millió Ft közé esik. Ezek a cégek rendszerint 1-2 főt alkalmazó családi vállalkozások, melyek jellemzően helyi jellegű kereskedelmi és szolgáltatási tevékenységgel foglalkoznak. Érdemes kiemelni, hogy a kecskeméti székhelyű vállalkozások mintegy 97%-ánál az árbevétel nem haladja meg az Európai Bizottság ajánlásában 2003/361/EC (2003. május 6.) a mikrovállalkozásokra vonatkozó 2 millió eurós éves forgalmat.

35. ábra: A kecskeméti székhelyű működő vállalkozások megoszlása nettó árbevétel-kategóriák szerint 2013-ban (ezer Ft-ban)

Adatok forrása: OPTEN 2015. alapján saját szerkesztés

A nagyobb árbevételű cégeknél, jellemzően nagyobb a dolgozói létszám is, alig néhány esetben tapasztalható ettől eltérő összefüggés. 2013-ban a legnagyobb – 5 milliárd forintot meghaladó – árbevételű vállalkozások közé 27 cég tartozott, közülük 14 cégnek az árbevétele meghaladta a 10 milliárd Ft-ot is. Ezek a cégek jellemzően a járműgyártás (pl. MBMH Kft., KNORR-BREMSE Fékrendszerek Kft., HBPO Manufacturing Hungary Kft., BOSAL Hungary Kft.), a gép- és szerszámgyártás (pl. Phoenix Mecano Kecskemét Kft., Freudenberg Simmerringe Kft., CabTec Kft.), az élelmiszeripar (pl. Univer-Product Zrt., FORNETTI Kft., Kecskeméti Konzerv Kft.) és a kis- és nagykereskedelem (UNIVER-COOP Zrt., ALFÖLD PRO-COOP Zrt., FBZ Investment Kft.) területén tevékenykednek.

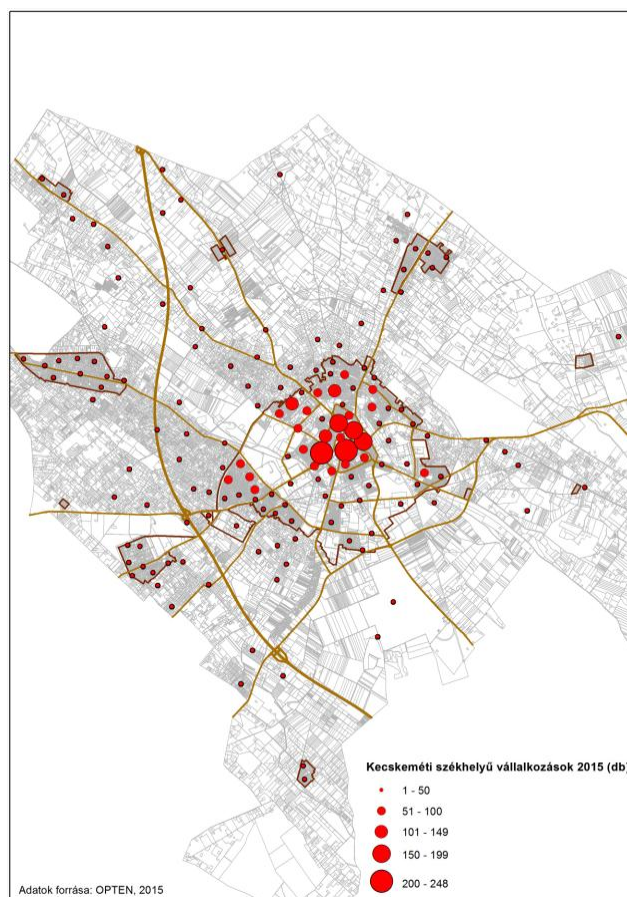

A kecskeméti székhelyű vállalkozások mellett, több olyan céget is találunk melyeknek csak telephelye, vagy fióktelephelye található a városban, ugyanakkor ezek is jelentős árbevétellel rendelkeznek. Ezek között található több kiskereskedelmi céget (pl. SPAR Magyarország Kft., Auchan Magyarország Kft, Tesco-Global Áruházak Zrt., Penny-Market Kft.), olajipari cégeket (MOL Nyrt., OMV Hungária Kft., Shell Hungary Zrt.), távközlési társaságokat (Magyar Telekom Nyrt., Vodafone Magyarország Zrt., INVITEL Zrt.), illetve más szolgáltatókat is mint például a Magyar Posta Zrt. vagy a Szerencsejáték Zrt. A felsorolt cégek telephelyeinek pontos bevételi adataival azonban nem rendelkezünk, ugyanakkor a város gazdasági életében mégis ezek a társaságok meghatározó szerepet játszanak, mind a foglalkoztatás, mind pedig az adózás szempontjából.

5.4.2. A vállalkozások térbeli jellemzői

A vállalkozások városon belüli elhelyezkedése erőteljes koncentrálódást jelez (36. ábra). A vállalkozások körülbelül felének található a székhelye a Belvárosban, a Széchenyivárosban és az északi kertvárosi övezetben.

36. ábra: Kecskeméti székhellyel rendelkező vállalkozások területi képe

Adatok forrása: Opten 2015.

Ez érthető is, hiszen a különböző szolgáltatást nyújtó (a fodrásztól az ügyvédig, az orvostól az ingatlanközvetítőig, a könyvelőtől a cipőjavítóig, stb.) – jellemzően néhány fős vállalkozások – igyekeztek a legjobban elérhető központi, illetve sűrűn lakott városrészeket megcélozni. A jellemzően ipari körzetekben (GKSZ és GIPE övezeti jelű területek) a vállalalkozási sűrűség sok esetben kisebb, s lényegesen kevesebb cég van ezeken a területeken bejegyezve, ugyanakkor az itt megtelepedett vállalkozásoknak a jövedelemtermelő képessége lényegesen nagyobb (37. ábra). A kecskeméti székhelyű vállalkozások nettó árbevételének legdinamikusabb bővülését a déli iparterületen, a keleti iparterületen és a belvárosban tapasztalhatjuk. Érdeemes kiemelni, hogy ezen a területen megtelepedett vállalkozások rendelkeztek 2013-ban a legmagasabb nettó árbevétellel is. Az egy dolgozóra eső nettó árbevétel esetében a legkedvezőbb mutatókkal a Mercedes iparterület, a Déli ipari terület és az északi kertvárosi öv vállalalkozásai rendelkeztek 2013-ban.

37. ábra: A kecskeméti működő vállalalkozások jövedelemtermelő képességének területi képe

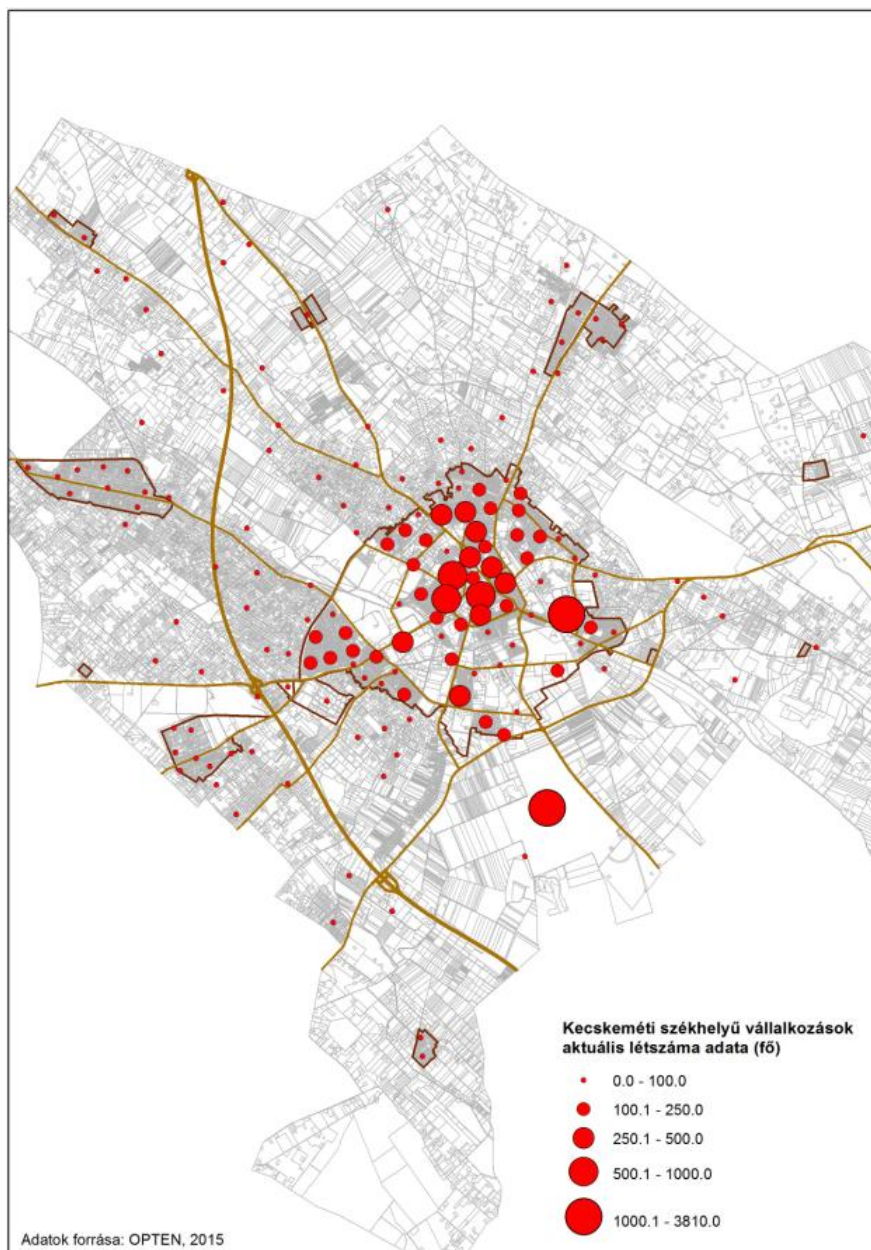

Adatok forrása: OPTEN, 2015.

A kecskeméti székhellyel rendelkező működő vállalalkozások **városon belüli elhelyezkedését** a létszámadatok alapján értékelve megállapíthatjuk, hogy a nagy foglalkoztatási gócpontok a belváros és a Nagykörút környékén, a keleti iparterület és a Mercedes iparterületén alakultak ki (38. ábra). Ugyanakkor az is jól megfigyelhető, hogy a foglalkoztatás viszonylag egyenletesen terül

szét a település teljes területén, amely egyrészt funkcionális és közlekedéstervezési szempontból is szerencsésnek tekinthető, másrészt azonban látható, hogy a lakossági szolgáltatásokkal, vendéglátással, kiskereskedelemmel foglalkozó vállalkozások belváros környékén megfigyelhető nagy térbeli koncentrációja, valamint forgalomvonzó szerepük, komoly kihívást eredményez mind a közlekedésszervezés, mind pedig a parkolás szempontjából.

38. ábra: *A foglalkoztatottak becsült átlagos létszáma az egyes városrészekben*

Adatok forrása: Opten 2015.

A munkahelyek jelenlegi eloszlása, valamint a jövőben tervezett beruházások felhívják a figyelmet az egyes szociális alapfunkciók (lakhatás, munka, oktatás, kereskedelem, egészségügy, stb.) és a vállalkozások térbeli viszonyrendszerének átgondolására, a vállalkozások finom

módszerekkel történő térbeli irányításának fontosságára. Amennyiben sikerül az elkövetkező években a város által – az Integrált Településfejlesztési Stratégiában bemutatott – tervezett vonzó települési alközpontok, valamint új ipari területek megfelelő városrészekben történő kialakítása, úgy az újonnan létrejövő vállalkozások telephelyválasztása – ezen keresztül pedig a foglalkoztatás egyenletesebb térbeli szétterülése – hozzájárulhatna az egyre markánsabban kirajzolódó foglalkoztatási körzetek között meglévő aránytalanságok mérsékléséhez.

5.4.3. A vállalkozások ágazati jellemzői

Kecskemét gazdasági szerkezetében szinte minden ágazat vállalkozásai megtalálhatók, mint például a hagyományosnak mondható mezőgazdaság, élelmiszeripar, építőipar, gépgyártás és műszeripar. Idővel ezek mellett új, korszerűbb, magasabb hozzáadott értékű tevékenységek, szolgáltatások is megjelentek (pl. K+F, járműgyártás, informatika, logisztika), melyek a város gazdasági szerkezetének folyamatos átalakulását, fejlődését mutatják.

A gazdasági szerkezet átalakulását mutatják a rendelkezésre álló statisztikai adatok is. Sajnos a nemzetgazdasági ágak, tevékenységi területek felosztásában történt statisztikai módszertan módosulása (TEÁOR változása 2008-ban) miatt, nem lehetséges a hosszú (egy évtizedet felölelő) adatsorok egy táblázatban történő megjelenítése, ezért az időszakot két részre (2000-2007 és 2008-2012) bontva jelenítjük meg és elemezzük. A térségben hagyományosnak tekinthető mezőgazdasági vállalkozások száma és aránya a kétezres évek elejétől folyamatosan csökkent, hasonló tendenciát figyelhettünk meg a bányászat és az energetikai ágazatok, valamint a kereskedelem és a javítás területén (14. táblázat).

14. táblázat: *A működő vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági áganként (2000-2007, %-ban)*

Nemzetgazdasági ág	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mezőgazdaság, vad-, erdő-, halgazdálkodás	2,72	2,84	2,66	2,38	2,27	2,25	2,22	2,15
Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia, gáz-, gőz-, vízellátás	10,97	10,79	10,23	9,64	9,22	9,16	8,78	8,58
Építőipar	8,41	8,44	8,90	9,56	9,51	9,56	9,30	9,24
Kereskedelem, javítás	28,43	26,36	23,77	22,58	22,51	22,23	22,15	22,01
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	4,26	4,30	4,01	3,83	3,81	3,82	3,71	3,72
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	5,25	4,90	5,38	5,24	5,08	5,12	4,89	5,00
Pénzügyi közvetítés	2,21	2,52	2,74	3,08	3,18	3,30	3,50	3,88
Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	24,94	26,46	27,29	28,27	28,50	28,54	28,86	29,09
Oktatás	2,46	2,81	2,92	3,39	3,71	3,79	4,02	3,81
Egészségügyi, szociális ellátás	4,06	4,44	4,05	4,10	4,13	4,31	4,73	4,79
Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	6,29	6,14	8,05	7,93	8,08	7,92	7,84	7,74
Összesen, db	8224	8555	9250	9446	9611	9694	9637	9561

Forrás: KSH Statinfo 2009.

Növekedett azonban az építőipar (a 2000-es évek közepéig), a magas szintű üzleti szolgáltatások (ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatások, pénzügyi közvetítés) és az egészségügyi- és szociális ellátással foglalkozó vállalkozások aránya. Az évtized második felében folytatódott a már megfigyelt folyamatok, annyi módosulással, hogy a tendenciák már nem rajzolódhatnak ki olyan egyértelműen, mint az évtized elején (15. táblázat).

15. táblázat: *A működő vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági áganként (2008-2012, %-ban)*

Nemzetgazdasági ág	2008	2009	2010	2011	2012
Mezőgazdaság, vad-, erdő-, halgazdálkodás	2,07	2,02	2,02	2,04	2,31
Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia, gáz-, gőz-, vízellátás	8,13	7,70	7,50	7,38	7,76
Építőipar	9,34	8,96	8,69	8,75	8,12
Kereskedelem, javítás	20,81	20,43	20,33	20,39	21,23
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	3,88	3,97	3,72	3,63	3,83
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	8,41	8,19	8,25	8,27	7,70
Pénzügyi közvetítés	4,35	4,14	4,21	3,77	3,79
Ingyenértékelések, gazdasági szolgáltatás	3,77	4,09	4,23	4,12	4,45
Oktatás	19,85	21,79	21,99	22,05	22,58
Egészségügyi, szociális ellátás	4,85	5,09	5,33	5,72	5,90
Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	14,54	13,62	13,73	13,88	12,34
Összesen, db	9756	9598	9759	9618	9106

Forrás: KSH Statinfo 2015.

A mezőgazdasági vállalkozások számának és arányának évtizedes visszaesése megállni látszik, sőt az új évtizedben némi fejlődés is megfigyelhető a területen. A belső arányok változásában 2008 és 2012 között nem feltétlenül mindig egy adott ágazat vállalkozásai számának növekedése húzódik meg, hanem egyes „válság- és piacérzékeny” gazdasági tevékenységek hektikus (gyors fejlődés, majd erőteljes visszaesés) mozgásai, illetve kormányzati döntések (pl. banki különadó bevezetése) hatásai. A gazdasági válság erőteljesen érintett olyan ágazatokat, mint a kereskedelem és javítás, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, a szállítás és raktározás. Külön ki kell emelni a – különadók bevezetését és a devizahitelezés megszűnését leginkább megsínylő – pénzügyi ágazat helyzetét, ahol az érintett vállalkozásoknál – a csökkenő jövedelmezőség hatására – nem csak nagy létszámleépítéseket figyelhettünk meg a vizsgált időszakban, de 80 vállalkozást fel is számoltak Kecskeméten.

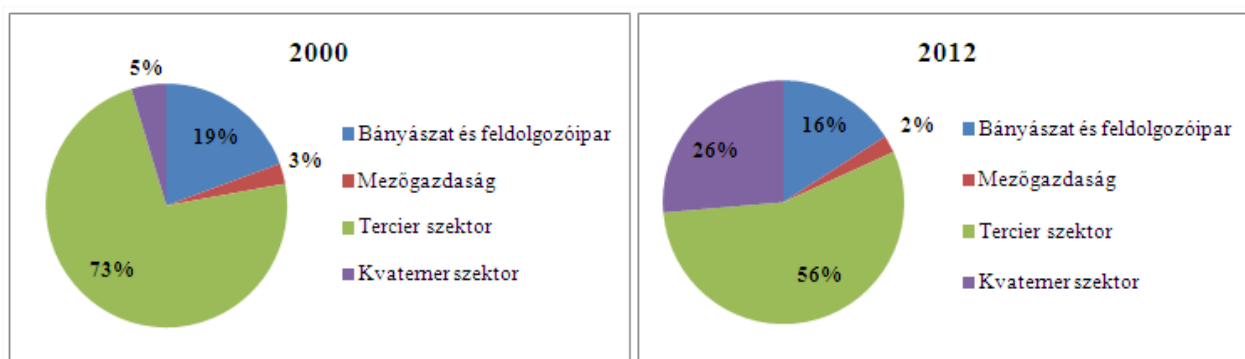
Hasonlóan nagy visszaesést figyelhettünk meg az építőipar területén, amely ágazatot a gazdasági válság legnagyobb vesztesei közé sorolhatunk, ugyanúgy, mint az egyéb közösségi, személyi szolgáltatást, amely erőteljesen függ a fizetőképes kereslet meglététől. Míg az építőipar területén ebben a terminusban, a városban 172 vállalkozás szűnt meg, addig a közösségi, személyi

szolgáltatások ágazatában közel 300 db. Érdekes ugyanakkor, hogy a válság kevésbé érintette az oktatással, egészségügyi és szociális ellátással foglalkozó vállalkozásokat, sőt mindkét ágazatban jelentős növekményt figyelhetünk meg a vállalkozások számában a válság kirobbanása óta.

A kecskeméti gazdaság átalakulását jól mutatják a szektorális ágazatok 2000 és 2012 között bekövetkezett arányváltozásai. Jól látható, hogy a működő vállalkozások száma alapján a bányászat és feldolgozóipar részaránya tovább csökkent. A mezőgazdaság is veszített az évezred elején mért súlyából, csakúgy, mint a terciér szektor (39. ábra).

39. ábra: A nemzetgazdasági szektorok súlyának változása a működő vállalkozások száma alapján

Forrás: KSH T-STAR 2013 adatok alapján egyéni számítás

Az elmúlt bő évtized Kecskemét gazdaságában a kvaterner szektor előretöréséről szolt.

Ebbe a szektorba a magas szintű üzleti, pénzügyi és biztosítási szolgáltatások, az oktatás, kutatás-fejlesztés és innovációval kapcsolatos tevékenységek, valamint az információs-kommunikációs ágazat reprezentánsai tartoznak. Erről a területről megállapítható, hogy a vállalkozások száma dinamikus emelkedik, s további bővülés várható. A terciér szektorba tartozó hagyományos szolgáltatások területét (ingatlanügyletek, vendéglátás, szálláshely szolgáltatás, szórakoztatás, kereskedelem, javítás, stb.) mélyen érintette az elhúzódó válság, így tévesztése érthető. Ugyanakkor a gazdaság erősödésével, s ennek következtében a fizetőképes kereslet megjelenésével a rugalmas szolgáltatói szektor gyors előretörése prognosztizálható. A mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén is jelentős lehetőségek rejlenek. A terület egyre inkább stratégiai fontosságúvá válik a világban, így Magyarországon, s ezen belül – a kedvező kertészeti és gyümölcsstermesztési hagyományokkal rendelkező – Kecskeméten is várható a vállalkozások számának növekedése. Ennek ellenére a mezőgazdasági terület részaránya várhatóan tovább csökkenhet, melynek oka a terciér és kvaterner szektor erőteljesebb fejlődési dinamikája prognosztizálható. Sajátos helyzetben van a bányászat és feldolgozó ipar, a szektor arányvesztése nem jelenti azt, hogy ne lenne alapvető fontosságú a város életében, hiszen csak az elmúlt 5 évben több tucat új vállalkozás jelent meg a feldolgozó ipar területén, így a szektor nem

csak jelentős foglalkoztató, de a jövedelemtermelő képesség tekintetében felveszi a versenyt a terciér és kvaterner szektorral egyaránt.

Ha részletesen elemezzük az egyes nemzetgazdasági ágak kecskeméti jellemzőit, az alábbi képet adhatjuk a város legjelentősebb vállalkozásairól.

Növénytermesztéssel, állattenyésztéssel, vad-, erdő- és halgazdálkodással és az ezekhez kapcsolódó szolgáltatásokkal a több mint 9.100 működő kecskeméti vállalkozás 2,3%-a (210 db) foglalkozik, ezek nagyobbik része 10 millió Ft alatti bevétellel rendelkező társaság. A város meghatározó agrár- és erdőgazdálkodási vállalkozásai közé tartoznak például az állattenyésztéssel foglalkozó Városföldi Agrárgazdaság Zrt.(sertésenyésztés), EEBA Kft. (sertésenyésztés), melyek bevétele meghaladja az 1 milliárd Ft-ot. A legnagyobb növénytermesztő vállalkozások közé tartozik az Olasz-Kustár Kft (gabona), a TNSFORCE Kft. (Növénytermesztési szolgáltatás), NAGY-GOMBAKERT Kft. (zöldségfélék). Az **erdőgazdálkodási** területen kiemelkedő szerepet tölt be a KEFAG Zrt., amely a szektor legnagyobb árbevételű és legtöbb munkavállalót foglalkoztató cége.

A **bányászat és feldolgozóipar** több mint 700 vállalkozása között számos kis létszámú, alacsony árbevételű, többnyire kisipari tevékenységet végző vállalkozás mellett, nagy multinacionális cégeket is találhatunk. A legjelentősebb kecskeméti vállalkozások a jármű-, gép- és szerszámgyártás, a műanyagipar és gumitermék gyártás, az élelmiszeripar, valamint a fémszerkezet és szerelvénygyártás reprezentánsai közül kerülnek ki. A legnagyobb foglalkoztatók az alábbi ágazatok területén találhatók:

- **Járműgyártás:** Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. (több mint 3.800 dolgozó), Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft (közel 900 fő), Bosal Hungary Kft (közel 570 fő), AUTÓFLEX-KNOTT Kft. (200 fő);
- **Gumi- és műanyaggyártás:** Freudenberg Simmering Kft. (630 fő), Thomas & Betts Kft. (230 fő);
- **Villamos berendezések gyártása:** Phoenix Mecano Kft (több mint 1.000 fő), Cab Tec Kft (több mint 800 fő), Axon Kábelgyártó Kft. (226 fő), Schaffner EMV Hungary Kft. (168 fő), Ritz Kft. (kb. 140 fő) Lux-Elektro Kft (85 fő);
- **Szerszám és gépgyártás:** Airvent Zrt (300 fő), HILTI Kft. (közel 150 fő), MAG Hungary Kft. (133 fő);
- **Fémfeldolgozás, fémszerkezetgyártás:** KÉSZ Ipari Gyártó Kft. (190 fő), az Agrikon-Alfa Kft. (135 fő), METALCONSTRUCT Zrt. (90 fő);
- **Könnyűipar, felsőruházat:** Rösch Mode Kft (300 fő), SZABÓ-CSEH Kft. (58 fő);

- **Papír-, nyomdaipar:** az STI Petőfi Nyomda Kft. (400 fő), és az STI Petőfi Service Kft. (200 fő) GOESSLER KUVERTS Kft. (67 fő), PRINT 2000 Nyomda Kft. (66 fő);
- **Élelmiszeripar:** FORNETTI Kft. (741 fő), Univer-Product Zrt. (629 fő), Kecskeméti Konzerv Kft. (260 fő), Nissin Foods Kft. (több mint 160 fő);
- **Fafeldolgozás:** Delta Kft (227 fő), HORVÁTH Faipari Kft. (43 fő), KUNSÁG FENSTER Kft. (42 fő).

A legjelentősebb feldolgozóipari tevékenységek közül kiemelhetünk néhányat, melyek a város gazdasági életében és a foglalkoztatás területén is meghatározóak.

A **fafeldolgozó ipart** is inkább a stabilitás jellemzi, többségében 5-10 éve termelő cégekkel találkozhatunk. Jelentős létszámmal és árbevétellel dolgozik pl. a Kunság Fenster Kft., a Delta Kft. A **papír- és nyomdaiparban** a sok kis termelő, szolgáltató mellett néhány vállalkozás már meghatározóvá vált iparágában és a város gazdaságában. Kiemelhető az STI Petőfi Nyomda Kft., As-Nyomda Kft., Goessler Kuverts Kft., a Print 2000 Kiadói Nyomdaipari és Reklámszervező Kft.

A **vegyi-, gumi-, műanyagiparba** sorolt vállalkozások döntő többsége jó néhány éve van a piacon. A legjelentősebbnek mondható a Heliport Ipari Parkban működő, tömítéseket előállító Freudenberg Simmerringe Termelő Kft., a nagyobbak közé tartozik a Thomas & Betts Kft. és a Poliext Csövek Kft.

Az ipari vállalkozások közül a **fémiparba** tartozók képviselik a legnagyobb részarányt, a több évtizedes, vagy 15-20 éves múltra visszatekintő vállalkozások mellett, számos új képviseli ezt a kecskeméti iparra hagyományosan jellemző ágazatot. Több százmilliós árbevételével, több tucatnyi dolgozójával hosszú ideje kiemelkedő a KÉSZ Ipari Gyártó Kft., az Agrikon-Alfa Kft., a Schaffner EMV Kft. Hasonlóan nagy múltú a **gépipar** is, a legnagyobbak – a Hilti Szerszám Kft., Airvent Légtechnikai Rt., MAG Hungary Kft. (a volt Thyssenkrupp Nothelfer Kft). – már hosszú ideje adnak több száz embernek munkát.

A **villamos gép- és műszergyártással** manapság jóval kevesebben foglalkoznak, mint egy évtizeddel ezelőtt. A Phoenix Mecano Kft., „Cabtec” Kft., a Ritz Mérnöktranszformátor Kft., vagy az újak közül az Axon Kábelgyártó Kft. jelentős árbevétellel és létszámmal dolgozik. A **járműgyártást** alig több mint 10 vállalkozás képviselte a városban, ezek közül kiemelkedik a Heliport Ipari Parkban működő Autóflex-Knott Kft., a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., amely eddig is jelentős összegeket fordított technológiai fejlesztésre, gépbeszerzésre, modernizálásra, automatizálásra. Ezen a területen jelentős változást hozott a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és elsőkörös beszállítóinak (pl. HBPO Manufacturing Hungary Kft., Johnson

Controls Inc., MC-Syncro Hungary Kft., Tenneco Inc, Brose, Magna Helvecia) megjelenése, ami elsődlegesen nem is a vállalkozások számában, hanem a foglalkoztatásban, a jövedelemtermelésben és az exportban éreztetni jótékony hatását.

A **közműszolgáltatás** területén a Bácsvíz Zrt. több településen több mint 650 főt foglalkoztat, a Városgazdasági Kft. majdnem kétszáz embernek ad munkát, de jelentős szerepet tölt be a város életében a hőszolgáltatással foglalkozó Termostar Kft. is. A hulladékgazdálkodás körében megemlíthető a Hírös Hulladékgazdálkodási Kft és a Design Kft.

Az **építőipar** több mint 700 működő vállalkozásának meghatározó hányada vagy egyéni vállalkozás, vagy néhány (1-5) fős társas cég, a gazdasági válság következtében jelentősen visszaesett a megrendelések száma, így az ágazatra az elhúzó recesszió jellemző. A talpon maradt vállalkozások közül a jelentősebbek, a KÉSZ Kft, a BETON-STAR Kft., a Mega-Sped Kft., a HÍRÖS-RÓNA Kft., a Ver-Bau Kft., de jelentős építőipari megrendelésekkel rendelkezik Kecskeméten a tiszakécskei székhelyű Duna Aszfalt Kft.

Kis- és nagykereskedelemmel több, mint 1.400 működő vállalkozás foglalkozik a városban. Döntő többségük egy-két főt alkalmaz, s nagyobb hányaduk az élelmiszer és ruházati kiskereskedelem területén tevékenykedik. A **kiskereskedelem** fő jellemzője a rengeteg apró vállalkozás. Az összes kereskedelmi cég közül több mint 840 cég foglalkozik kiskereskedelemmel, ezek zöme egy-két fős, gyakran a tulajdonosok szolgálják ki a vásárlókat. Néhány vállalkozásnak több üzlete is van, ilyenkor már 5-10-20 embernek adnak munkát. A legnagyobb foglalkoztatók az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem területén tevékenykednek, ilyen vállalkozások az Univer Coop Zrt (foglalkoztatottak száma: 559 fő), SZILVÁSI ÉS TÁRSA Bt. (249 fő).

A városban jelentős súlyt képvisel a **gépjármű-kereskedelem** is, ahol 136 vállalkozást találhatunk. A legtöbb foglalkoztatottja a Hovány cégcsoportnak van (együttesen több mint 300 fő), meghatározó még a Brill Kft. (54 fő), a FORMONT AUTÓ Kft. (26 fő) és a Dakó Kft. (25 fő).

Több mint 560 db **nagykereskedelmi** cég található a városban, ezek nagy része azonban szintén a mikrovállalkozások körébe sorolható. Az élelmiszer nagykereskedelemmel foglalkozó Alföld Pro-Coop Zrt. 139 főnek, az FBZ Investment Kft 86 főnek, a Kozák Kft. közel 80 főnek, a bútornagykereskedelemben érdekelt Sza-Co Kft. 57 főnek, míg a VALKON 2007. Kft. ugyancsak hasonló számban ad munkát. Több olyan céggel is találkozhatunk ezen a területen, ahol a foglalkoztatottak létszáma 20 és 50 fő között van (pl. JÉGSZILÁNK Kft., MALEN Kft., DÉL-MARKETING Kft., ATRA Kecskemét Kft., FLÓRALAND Kft.).

A **szállítás – raktározás** ágazat mintegy 200 vállalkozásának többségét, az egyéni vállalkozó taxisok, a néhány fős teherszállítók és az autóbuszos szolgáltatást nyújtók teszik ki. A legjelentősebb cégek a Duvenbeck Immo Kft. (241 fő), a Bertrans Zrt.(169 fő), WOLF Distribution Kft. (81 fő), Alföld-Coop Kft. (57 fő), melyek leginkább raktározással és közúti áru fuvarozással foglalkoznak, de nem szabad elfeledkezni a DAKK Zrt. keretében foglalkoztatott mintegy 500 volt Kunság Volán dolgozókról sem. Ebbe az ágazatba tartozik számos futárpostai szolgáltatást, lapterjesztést végző – gyakran egyéni – vállalkozás is.

Szállodai szolgáltatással Kecskeméten 23 cég foglalkozik, ezen kívül találhatunk még átmeneti és egyéb szálláshely szolgáltatásokat. Ha csak kismértékben is, de az elmúlt években növekedett a szálláshely-szolgáltatás területén működő vállalkozások száma, ugyanakkor a szálláshely-szolgáltatók érzékenyen követték a gazdaság változásait. A válság a minőségi fejlesztések és a szolgáltatási kínálat felé mozdította el a vállalkozásokat, hiszen több felújítás és beruházás is megvalósult az elmúlt időszakban (pl. Három Gúnár, Granada Hotel, Gokart Hotel, Four Points by Sheraton Hotel és Konferenciaközpont). A városban található szállodák száma 2010 és 2013 között a korábbi 10 db-ról 15-re növekedett, ugyanezen időszak alatt a panziók száma (6 db) nem változott. A fejlesztéseknek köszönhetően a szállásférőhely a 2010-es 1.000 férőhelyszám napjainkra szinte megduplázódott (2013-ban 1.935 db). A szálláshely szolgáltatás legnagyobb helyi szereplői, a HOTEL Három Gúnár KFT. (43 fő), KÉSZ Hotel és Konferencia Menedzsment Kft. (43 fő), ARANYHOMOK SZÁLLODA KFT. (38 fő) és Apolló Kft. (10 fő).

A **vendéglátásban** is bővülő kínálattal találkozhatunk, ami tetten érhető a vendéglátóhelyek számának növekedésében (16. táblázat).

16. táblázat: A vendéglátóhelyek számának alakulása (2000-2013)

Év	Vendéglátóhelyek	Éttermek, cukrászdák	Bárok, borozók	Munkahelyi étkeztetőhelyek
2000	521	413	64	44
2001	530	419	65	46
2002	550	435	67	48
2003	548	432	67	49
2004	542	425	69	48
2005	611	470	80	61
2006	628	481	79	68
2007	636	476	n.a.	n.a.
2008	609	452	n.a.	n.a.
2009	622	463	n.a.	n.a.
2010	669	314*	252*	103*
2011	715	335*	276*	104*
2012	732	369*	258*	105*
2013	714	362*	244*	108*

Forrás: KSH T-STAR 2015. (*változó elnevezés és módszertan)

A vendéglátóhelyek számának az egész évtized folyamán – 2008-ban kisebb visszaesése mellett – megfigyelhető bővülését, nagymértékben segítette a „Cafeteria” körébe tartozó melegétel-utalványok elterjedése, melyet egyre több helyen fogadtak el. A több mint 700 vendéglátóhely működtetéséről városi szinten 441 vállalkozás gondoskodik, melyek közül a legtöbb csak néhány főt foglalkoztat. A legtöbb munkavállalója az éttermi vendéglátók közül a Peki Restaurant Kft-nek van (79 fő), amely – többek között – a McDonald’s üzleteket is üzemelteti. A Jakó cukrászdákat, a Buborék Söröző és Éttermet, a Viktória Vendéglőt birtokoló cégek 20-50 főnek adnak munkát, a közétkeztetést végző vállalkozások is hasonló nagyságúak. Nem éri el a húsz főt pl. a Fodor cukrászdák, a Pálma Bisztró, a Bowling Center, a Kecskeméti Csárda, az Agraria Csárda létszáma.

Az **információs, kommunikációs ágazat** több mint 340 kecskeméti székhellyel rendelkező működő vállalkozása közül, a társaságok jelentős hányada a mikro-vállalkozások körébe sorolható. Számítástechnikai és információtechnológiai szolgáltatók, programozók sokasága egyedül (esetleg 1-2 társsal) dolgozik, alig néhány nagyobb létszámú társasággal lehet számolni. Ezek közül azonban vannak – vidéki léptékben – kifejezetten nagy foglalkoztatók, ilyenek például a HW STÚDIÓ KFT. (49 fő), az ADATKÖZPONT Kft. (36 fő), az OPTICON Kft. (30 fő), a Red Steed Studios Kft. (29 fő), valamint két média szervezet, a PETŐFI Lapkiadó Kft. (28 fő), és a Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft. (28 fő).

A **pénzügyi, biztosítási tevékenység** körében is dominálnak az egyéni vállalkozások (pl. biztosítási ügynökök, pénzügyi közvetítők), vagy a néhány fős – pl. lízingügyletekkel foglalkozó – kis cégek. A nagyobb cégek közül a vagyionkezeléssel foglalkozó Kész Holding Zrt, valamint a biztosítási és brókeri tevékenységet végző Kék PTI Kft. és a BAG HUNGARY Kft. emelhető ki. Az **ingatlanügyletekkel** kapcsolatos szolgáltatást, több mint 400 működő vállalkozás tevékenységi körébe találhatjuk meg. A kecskeméti székhelyű ingatlanügyletekkel foglalkozó vállalkozások mintegy harmada, saját tulajdonú ingatlan adásvételével foglalkozik, további közel 100 társaság a saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadásával, üzemeltetésével. A többi társaság pedig ingatlanügynöki tevékenységgel és ingatlankezeléssel. Az ágazat vállalkozásaira jellemző, hogy 90%-uk 1-2 fővel látják el feladatukat. A szektor legnagyobb vállalkozásai a saját tulajdonú ingatlanok eladásával és bérbeadásával foglalkoznak. Ezek közül kiemelkedik a KIK-FOR Kft 91 fős foglalkoztatotti létszámmal, az ÉPÍTŐ SIMON Kft. (31 fő), a Csőszi és Társa Kft. (21 fő), valamint az ENERGO-HOLDING Kft. (18 fő). Az ingatlanügynöki tevékenység területén a legnagyobb kecskeméti székhelyű társaság a HOUSE36 Ingatlanbázis Kft. (19 fő), mellettük

azonban nagy országos hálózattal rendelkező ingatlanforgalmazó cégek (pl. Duna House, Erea, Openhouse) irodáit is megtalálhatjuk.

A **szakmai, tudományos, műszaki tevékenység** ágazatban található közel 1400 működő vállalkozás sokféle szolgáltatást nyújt. Ide tartoznak az ügyvédek, adószakértők, könyvelők, építészmérnökök, tudományos kutatók, piackutatók, műszaki tanácsadók, fotósok, állatorvosok, stb. Döntő többségük egyedül, vagy egy-két fős segítséggel látják el feladataikat. **Adminisztratív és szolgáltatást támogató** tevékenységgel több száz cég foglalkozik zömmel néhány dolgozóval. Ez egy elég sokszínű ágazat: kölcsönzők, munkaerő-közvetítők (jelentős a Bács-Híd Kft 50-100 alkalmazottal), utazásszervezők, nyomozók, vagyionőrök (a legnagyobbaknál is csak 20-50 fő dolgozik), takarítók (megemlíthető a Pro-Frézia Kft. 77 fővel), kártevő-irtók, vagy pl. a Filantrop Kft (117 dolgozóval) tartozik ide. **Kevés a városban az innovatív vállalkozás.** Kecskeméten kutatás-fejlesztéssel alig több mint 40 vállalkozás foglalkozik, nagyobb részük azonban a kisebb hozzáadott értéket előállító humán-, közvélemény- és piackutatás területén működik. A természettudományi, műszaki kutatás-fejlesztést alig több mint egy tucat vállalkozás végez, ezek közül a legjelentősebbek, a ZKI Zrt., a biotechnológiai kutatás-fejlesztéssel foglalkozó DR. BATA Zrt., a Phoenix Mecano Kecskemét Research and Development Kft. KÉSZ Építő Zrt. és a Knorr Bremse Kft.).

A közel 150, az **oktatásban** tevékenykedő vállalkozás szintén jellemzően egy-két személyes, pl. nyelvtanárok, nyelviskolák, autóiskolák, táncstúdió, úszásoktatók, óvodák szolgáltatásait lehet igénybe venni. Ebben az ágazatban található a Hírös Sport Kft 84 dolgozóval, a MESTER -BAU 2002. Kft. (19 fő) Kecskeméti TISZK (12 fővel). Az **egészségügyi, szociális ágazat** több mint 350 résztvevője alapvetően a különböző szakorvosokból, orvosi társas vállalkozásokból áll. A szociális ellátás 10 vállalkozásának meghatározó cége a Kecskeméti Foglalkoztatási Nonprofit Kft., ahol a közfoglalkoztatottak alkalmazását végzik jelenleg kb. 90 fővel.

A **művészet, szórakoztatás, szabadidős tevékenység** ágazatba tartozó mintegy száz vállalkozás a szolgáltatások széles tárházát nyújtja, ebbe a körbe tartoznak pl. a zenészek, színészek, előadók, festőművészek, képeretkészítők, programszervezők, sportegyesületek. A sok egyéni és mikro-vállalkozás közül kiemelhető a Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft. (29 fő), a Kecskeméti Kulturális Központ Nonprofit Kft. [2015. nyaratól Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.] (27 fő), a KTE Kft. (43 fővel), vagy a Kecskeméti Vadaskert Kft. (14 dolgozóval).

Szintén meglehetősen vegyes az „**egyéb szolgáltatás**” ágazat a számítógépeket, háztartási cikkek javítókkal (a nagyobbak közé tartozik a Bosch Electronic Kft. (55 fő), az Elektro Record

Kft, a Service Kft 20-50 alkalmazottal), a tisztító cégekkel (legnagyobb a Hófehér Textilservice Kft 46 fővel), a fodrászokkal, kozmetikusokkal, szépségszalonokkal, szoláriumokkal, a temetkezési szolgáltatókkal, stb. Ezen a területen néhány év alatt másfélszeresére nőtt a vállalkozások száma, amely jelenleg meghaladja a 100-at.

5.4.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A vállalkozások versenyképességét sokféle tényező segítheti. A település gazdaságának helyzetét, a vállalkozások letelepedését, hosszabb távon történő berendezkedését és a fejlesztéseiket jelentősen befolyásolja a város elérhetősége. Az alapanyag és a késztermék minél olcsóbb és gyorsabb célba juttatása fontos szempont egy megfelelő telephely – település – kiválasztásánál, mint ahogy a dolgozók ingázási lehetőségei is meghatározóak.

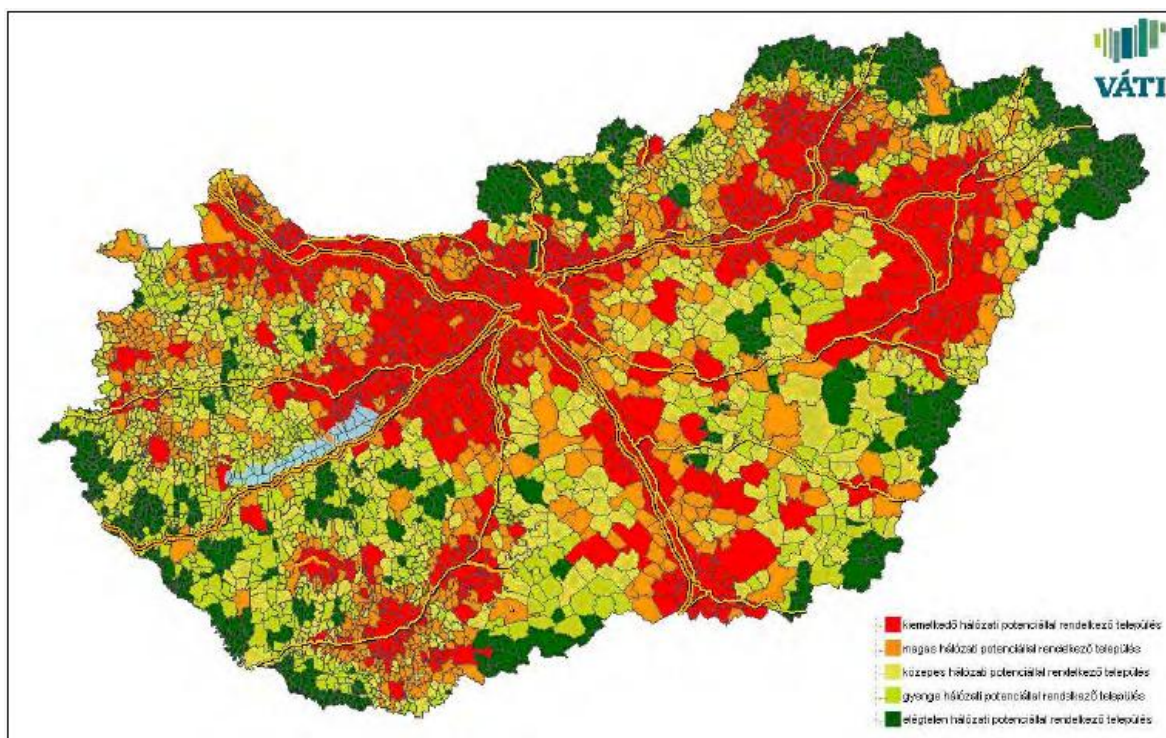
Kecskemét közlekedés-földrajzi helyzete kiemelkedő, így a város a kiépített **közlekedési utaknak köszönhetően megfelelő elérhetőséggel rendelkezik** mind a K-NY-i, mind pedig az É-D-i közlekedési viszonylatokban. Az M5-ös autópálya révén gyorsan megközelíthető a főváros, illetve a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér. Az M0-ás körgyűrű pedig közvetlen kapcsolatot biztosít a tovább vezető autópályák (M1, M2, M3, M6, M7) irányába, amely a távolabbi célpontokhoz való viszonylag gyors eljutást teszik lehetővé. Az autópálya és az 5. sz. főút Szeged, illetve a szerb határ felé is biztosítja a közúti kapcsolatot. A kelet-nyugati irányú forgalom a Dunaföldvárt Kecskeméttel összekötő 52. sz. főúton bonyolódik, amely a déli elkerülőn keresztül a 44. sz. út felé, Békéscsaba és a román határ irányába teremt összeköttetést. Kecskemétről indul a 441. sz. út, amely a várost Nagykőrössel és Cegléddel köti össze, illetve a város elkerülő szakaszáról az 54. sz. főközlekedési út, amely Soltvadkerten keresztül a megye déli területeit tárja fel. A távlati tervekben két fontos autóút fogja még érinteni a várost, az egyik az M8-as Veszprémet-Szolnokkal összekötő szakasz, valamint az M44-es jelű autóút, amely a várost Békéscsabával, illetve a román határral fogja összekötni. A város növekvő gazdasági teljesítménye, erősödő logisztikai tevékenysége és foglalkoztatási szerepköre, jelentős forgalomnövekedést eredményezett az elmúlt években, amely indokoltá teszi a meglévő közúti kapacitások növelését, a város térségi elérhetőségének javítását. Ennek érdekében jelentős közúthálózati tervezés és kivitelezés kezdődött a közelmúltban, melynek egyik legjelentősebb eredménye a 445. sz. északi elkerülő út építése, amely 2013 novemberében indult és ebben az évben átadásra került az 5. sz. főközlekedési út és a 44. sz. főút közötti útszakasz.

A közúthálózat mellett, jelentős **vasúti vonalak** is érintik a várost. Kecskeméten megy át a Budapest-Cegléd-Szeged vasútvonal, amely nem csak személyszállítás, de a teherfuvarozás

meghatározó útviszonylata is. A város számára fontosak azok a vasúti mellékvonalak is, melyek a jövőben leginkább az elővárosi közlekedésben (hivatásforgalmi ingázás) játszhatnak a mainál nagyobb szerepet (Budapest-Dabas-Lajosmizse-Kecskemét, a Szolnok-Tiszakécske-Lakitelek-Kecskemét, vagy a Kecskemét-Fülöpszállás). A személyszállítás mellett az áruszállítás fejlődését is segítheti a vasúti hálózat, a városon belül több iparvágány köti össze a fővonalat a különböző termelő üzemekkel (legutóbb a Mercedes gyárhoz építettek ki egy új iparvágányt).

Új lehetőségek is nyíltak a város előtt az OTrT 2014. január 1-jei hatályba lépésével, hiszen az OTrT szerkezeti tervlapja a **kecskeméti katonai repülőteret már, mint közös felhasználású katonai és polgári repülőtérré fejleszthető repülőtérként tartja számon**, amely lehetőséget nyújt a város és vállalkozásai számára, hogy a repülőteret, mint „cargo” központot használja a jövőben, ezzel is növelve a város funkcionális és térségi lehetőségeinek körét, s tovább javítva a város hálózati potenciálját (40. ábra).

40. ábra: Hálózati potenciál térkép

Adatok forrása: VÁTI, OFTK 2014.

A város könnyű megközelíthetőségéből adódóan különösen **alkalmas logisztikai, raktározási tevékenységgel foglalkozó vállalkozások** vonzására, **letelepítésére**, melynek elsődleges szinterei az ipari-logisztikai parkok lehetnek. Kecskeméten jelenleg három Ipari Park található: Kecskemét Ipari Park – Kecskemét Megyei Jogú Önkormányzat; Technik-Park Heliport (Kadafalván) – a Technik-Park Heliport Kft.; KÉSZ Ipari Park – a KÉSZ Ingatlan Kft. kezelésében. A már működő

ipari parkokon kívül ki kell emelnünk még, a teljes kapacitással dolgozó Mercedes Ipari Területet, (Daimler-Benz tulajdon), valamint a város északi határában kijelölt gazdasági területet, amely hosszabb távon alkalmas lehet Ipari-Logisztikai Park fejlesztésére.

A **kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység** (ld. még lejjebb, ugyanebben a fejezetben) Kecskeméten tapasztalható erősödésével, s bizonyos területek átépülésével (pl. KÉSZ Ipari Park, a megyei kórház volt izzási úti telephelye), vagy barnamezős területek (pl. Homokbánya) revitalizációjával rövid, illetve középtávon új innovációs és technológiai parkok létrehozása lehetséges, amely új fejlődési dinamikát adhat a városnak.

A versenyképességet befolyásoló fontos tényező még a városi **munkaerő-piac helyzete**, a kereslet-kínálat alakulása, a munkaerő képzettsége, nyitottsága és kreativitása. Kecskeméten – új vállalkozások (pl. Mercedes gyár és beszállítói) megjelenése, valamint a meglévők növekvő teljesítménye és ezzel összefüggő munkaerő-gazdálkodása eredményeként – emelkedett a foglalkoztatottak száma és aránya az elmúlt évtizedben (17. táblázat). Nagy kérdés azonban, hogy hosszabb távon miként tudja biztosítani a város a megfelelő végzettségű és létszámú munkaerőt. Ez a kérdés mindenképpen előtérbe helyezi a város oktatási-képzési hálózatának folyamatos fejlesztési igényét a szakképzéstől a felsőfokú oktatásig.

17. táblázat: A népesség gazdasági aktivitása Kecskeméten

Gazdasági aktivitás	2001		2011	
	Fő	Megoszlás, %	Fő	Megoszlás, %
Foglalkoztatott	43 835	40,68	47 779	42,89
Munkanélküli	3 796	3,52	5 483	4,92
Inaktív kereső	28 875	26,80	29 067	26,09
Eltartott	31 243	29,00	29 082	26,10
Összesen	107 749	100,00	111 411	100,00

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001, 2011

A városban és a régióban működő vállalkozások együttműködése további fejlesztési, megerősítési lehetőségeket rejt magában. **Kecskemétnek mindenképpen erősítenie szükséges gazdasági kooperációs kapcsolatait** a térségben (Közép-alföldi Gazdaságfejlesztési Övezet kialakítása), melyben segítségére lehetnek nem csak a megyei kamarák, de már működő klaszterszervezetei is. Kecskeméten **négy klaszterszervezet** is tevékenykedik: az AIPA Klaszter, a Hírös Beszállítói Klaszter, a 3P Műanyagipari Klaszter, Kecskemét és Térsége Turisztikai Klaszter. A résztvevők egymást segítve sokkal jobb eredményeket érhetnek el a belföldi és a külföldi piacokon, mintha maguk jelennének meg azokon. Jelentős fejlődési potenciált hordozhat **Kecskemét Kiemelt Járműipari Központ** státusza, ami kiemelt figyelmet és gazdaságfejlesztési

támogatást jelenthet a város számára akár már rövidtávon is. A rendelkezésre álló kormányzati és uniós források minél hatékonyabb lehívása érdekében ezért fontos a Kiemelt Járműipari Központ akcióprogramjának és cselekvési tervének elkészítése.

Fontos szerepet tölt be a város gazdasági versenyképességének javításában a **gazdaságélénkítés és a befektetők vonzása**, melynek érdekében a város, jelentős léptékű helyi iparüzési adó csökkentést határozott el még 2007 novemberében, melynek kedvező hatásai már látszódnak (a témáról részletesebb áttekintés az 1.2. fejezetben található). Ugyanakkor érdemes elgondolkodni olyan új gazdasági, pénzügyi ösztönzőkön, melyek a város számára fontos K+F, illetve innovációs vállalkozások megszólítását, illetve fiatal mérnökök és kutatók városba csábítását segíthetné elő.

Kecskeméten több **kutatóintézet** is működik: a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézete Alföldi Tudományos Osztálya, a ZKI Zöldségtermesztési Kutató Intézet Zrt, a Budapesti Corvinus Egyetem Szőlészeti és Borászati Intézet Kecskeméti Kutató Állomás. A Kecskeméti Főiskola, a Kiskunsági Nemzeti Park számtalan kutatás helyszíne, nemzetközi szinten is elismert eredményekkel büszkélkedhetnek. Számos új **innovációs fejlesztés** is elindult a piaci szférában is, elég csak a Knorr-Bremse fejlesztőközpontjának kiépítésére, vagy a Phoenix Mecano 1,5 milliárd Ft-os beruházására gondolni, melynek keretében létrehoztak egy leányvállalatot (Phoenix Mecano Kecskemét Research & Development Kft.), amely a cég profiljához illeszkedő kutatás-fejlesztéssel foglalkozik a jövőben. A KÉSZ Csoport mintegy 3 milliárd Ft-os beruházással (IQ Ipari Innovációs Központ), egy olyan szellemi- és innovációs műhely (techshop és technológiai tér) kialakítását tervezi az idei évben, amely illeszkedve a kecskeméti kiemelt járműipari térség kutatás-fejlesztési elképzeléseihez, valamint az építészet, mint kreatív iparágban rejlő lehetőségek kiaknázásához.

A fent említett innovációs fejlesztések lehetőséget teremtenek nem csak a tehetséges fiatal kutatók megtartásához, magasan képzett szakemberek városba vonzásához, hanem új innováció-érzékeny vállalkozások letelepítéséhez és új kutatási területek kialakulásához is, ezek a folyamatok pedig felhelyezhetik Kecskemétet az európai innovációs térképre. Ugyancsak nagy lehetőségek rejlenek az új – s jelenleg az építés fázisában lévő – közigazdasági kutató-fejlesztő és oktatási központ létrehozásában, amely teljesen új tudományterület megjelenését segíti elő Kecskemét felsőoktatási és kutatási életében.

A fentiekben bemutatott helyzetelemzés alapján megállapítható, hogy **Kecskemét viszonylag kedvező demográfiai adottságokkal rendelkező, dinamikusan fejlődő gazdasági központ, amely mind a műszaki infrastruktúra, mind pedig a társadalmi-kulturális fejlődés tekintetében jelentős erőfeszítéseket tett az elmúlt években, ennek köszönhetően felzárkózást mutat a meghatározó regionális centrumok sorába.**

18. táblázat: A kecskeméti gazdaságfejlesztés szempontjából meghatározó adottságok SWOT-analízise

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Kedvező közlekedésföldrajzi helyzet; • Diverzifikált gazdasági szerkezet; • Meghatározó agrár- és élelmiszeripari hagyományok; • A helyi termékek iránt növekvő kereslet, erősödő fogyasztói bizalom a helyi termelők irányába; • Magas a vállalkozási sűrűség; • Multinacionális cégek jelenléte; • Stabil gazdasági háttérrel rendelkező, helyi kötődésű cégek viszonylag magas száma; • Kiemelt Járműipari Központ státusz • Rendelkezésre álló szabad ipar- és gazdaságfejlesztési területek; • Kedvező vállalkozási környezet, alacsony iparüzési adó (1,6%); • Növekvő lakosság, egyre emelkedő iskolai végzettséggel; • Megfelelően kiépült oktatási és szakképzési rendszer; • Erősödő felsőoktatási intézmény jelenléte; • Duális képzés erősödése a szakképzési és a felsőoktatási rendszerben • Kiterjedt és jó minőségű közszolgáltatások; • Az országos átlaghoz képest erős fizetőképes kereslet; • Kiterjedt és megfelelően működő közellátó hálózat; • Modern egészségügyi ellátó rendszer, egyre bővülő szolgáltatásokkal; • Erős kulturális hagyományok, elismert kulturális intézmények és csoportok jelenléte.	<ul style="list-style-type: none"> • A város belső adottságaiból eredő előnyök alacsony kihasználtsága; • A városi gazdaság szerkezetében igen magas (90% feletti) a tőkeszegény mikrovállalkozások száma és aránya; • Visszafogott innovációs hajlandóság a helyi KKV-k körében; • A magas szintű üzleti szolgáltatások korlátozott száma; • A jelentős számú munkalehetőség ellenére viszonylag magas az álláskeresők száma (szerkezeti munkanélküliség); • A kulturális és turisztikai lehetőségek alacsony kihasználtsága, a turisztikai koncepció hiánya; • Előregedő népesség; • Gyenge a város fiatalokat vonzó képessége; • Alacsony, s egyre csökkenő számú az oktatási-képzési hálózatban jelenlévő diákok száma; • A közlekedési hálózat jelenlegi állapotában nem felel meg a növekvő társadalmi és gazdasági igényeknek; • Hálózati hiányok és keresztmetszeti problémák a város közúthálózatban; • Nagy a város energetikai kiszolgáltatottsága; • Alacsony a megújuló energiahordozók aránya a város teljes energiaszerkezetében; • A város lakott részeinek túlzott kiterjedése következtében, magas városüzemeltetési költségek;

LEHETŐSÉGEK

- A Mercedes-Benz termelés felfuttatásának köszönhetően tovább növekedhet a város termelővállalkozásainak száma és teljesítménye;
- A pályázati forrásoknak köszönhetően egyre fokozódó városi K+F és innovációs tevékenység;
- A beinduló banki hitelezésnek és a pályázati aktivitásnak köszönhetően erősödő városi KKV szektor;
- A növekvő iparüzési adóbevételeknek köszönhetően erősödő városfejlesztési tevékenység;
- A tervezett turisztikai beruházásoknak köszönhetően jelentősen emelkedik a városba látogató vendégek száma, bővíthet Kecskemét turisztikai kínálata;
- A városban és környezetében működő termelőkre, a meglévő szaktudásra támaszkodva erőteljes fejlődés érhető el az agrár- és élelmiszeripari ágazatban;
- A felsőoktatási, illetve szakképzési rendszer fejlesztésével, a duális képzések szélesítésével a munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakember-szükséglet biztosítható középtávon;
- Vonzó, a piac által támogatott képzéseknek köszönhetően növekvő hallgatói létszám a Kecskeméti Főiskolán;
- A megfelelő közlekedési infrastruktúra kiépítésével (Északi elkerülő, M44 és M8 autópályák) a város logisztikai potenciálja tovább javulhat;
- A Repülőtér vegyes hasznosításának előkészítésével új piaci lehetőségek megjelenése a helyi cégeknél;
- „Smart City” megoldások komplex alkalmazása, rendszerbe illesztése következtében javuló városüzemeltetési eredmények;
- A pályázati lehetőségek és a kedvezőbb szabályozás következtében növekedhet az alternatív energiahordozók arányának városi használata;
- Az energetikai és környezetvédelmi pályázatokat felhasználva, új technológiákat alkalmazva Kecskemét elkezd felkészülését a várható klimatikus változásokra.

VESZÉLYEK

- A banki hitelezés alacsony szintje, vagy a vállalkozások alacsony hitelképessége következtében a városi KKV-k nem jutnak elegendő forráshoz, így a vállalkozások nem tudnak megfelelő ütemben fejlődni;
- A várost elkerülő utak megépülésének elhúzódása következtében, növekszik a városon átmenő tranzitforgalom, s ennek következtében a város környezeti terhelése;
- A fejlesztési elképzelések előkészítésének és tervezésének elhúzódásával csökkenhet a város uniós forrásle hívási képessége;
- A települési versenytársak gyorsabb ütemű fejlesztéseinek köszönhetően Kecskemét lemarad a városversenyben, így csökken befektetési vonzereje;
- A megfelelő energetikai szabályozások elmaradásával, és/vagy a szükséges fejlesztési források hiányában nem tud növekedni a megújuló aránya az energiaszerkezetben, így tovább fokozódhat a település energia-kiszolgáltatottsága;
- Folytatódik a jó minőségű termőterületek kivonása a városban, így romlik a mezőgazdaság és élelmiszeripar pozíciója, csökken a városi gazdaság diverzifikációja;
- Az elégtelen támogatások, ill. a gyenge „lobbierő” következtében, nem javul a helyi mezőgazdasági vállalkozások helyzete, csökken a helyben előállított termékek és élelmiszerek aránya;
- Folytatódnak a belterületbe vonások a város külsőbb részein, ami a városüzemeltetés költségeinek további növekedéséhez vezet;
- Homokhátság szárazodásával, a romló környezeti feltételek következtében Kecskemét gazdasága versenyhátrányba kerülhet, élelmeségi feltételei romolhatnak;
- A társadalmi felzárkoztatási programok elmaradásával fokozódik a szegregáció, növekszik a társadalmi elégedetlenség, erősödik a bűnözés, romlik a város élhetősége.

5.5. Az elmúlt évek városi fejlesztései és beruházásai

Kecskemét 2007-es Gazdasági Programjának, majd 2008-as Integrált Városfejlesztési Stratégiájának elfogadását követő években a város jelentős változásokon ment keresztül. A település életében új fejezet kezdődött el a Daimler-Benz cég beruházásának elindulásával, melynek gazdasági jelentőségét (pl. beszállítók és új cégek városba történő betelepülése, a foglalkoztatás jelentős mértékű bővülése, a város gazdasági teljesítményének meghatározó növekedése) a város történelmében a mezővárosi rang elnyeréséhez (XIV. század), vagy a szőlőtermesztés és értékesítés beindításához (XIX. század utolsó negyede), illetve a megyeszékhelyi státusz (1950) kihirdetéséhez hasonlíthatjuk csak. Ez a változás az élet minden területén (közlekedésfejlesztés, logisztika, oktatás-képzés, K+F és innováció, szolgáltatásfejlesztés, településfejlesztés és rendezés, stb.) alkalmazkodást kívánt meg a várostól.

A város, hogy eleget tudjon tenni az új társadalmi, gazdasági és infrastrukturális kihívásoknak, előrehozta, illetve felgyorsította tervezett beruházásait és pályázati tevékenységét. A városnak emellett figyelnie kellett a települési versenytársak gazdaság-, infrastruktúra és városfejlesztési tevékenységére is. Fontos volt, hogy hatékony és hiánypótló beruházások valósuljanak meg Kecskeméten, ezzel is építve a megfelelő gazdasági klíma kialakulását, a város élhetőségét. Kecskemét elkötelezett fejlesztési törekvéseit jól mutatja, hogy 2008 és 2014 között az önkormányzat – a városi költségvetésen belül – igyekezett 10% fölött tartani mind a felhalmozási, mind pedig a beruházási kiadásait a város folyamatos fejlődése érdekében (19. táblázat).

19. táblázat: *A felhalmozási és beruházási kiadások alakulása 2008 és 2014 között*

Évszám	Költségvetési kiadás (e Ft)	Felhalmozási kiadás (e Ft)	Fk (%)	Beruházás	B (%)
2008	38494162	14712734	38,2	13522026	35,1
2009	30292752	4489660	14,8	3896595	12,9
2010	31610345	7372188	23,3	5543135	17,5
2011	27631901	4084035	14,8	3299193	11,9
2012	27180054	4013042	14,8	3265598	12,0
2013	20717521	2820682	13,6	1958778	9,5
2014	30522129	10838652	35,5	8391388	27,5

Adatok forrása: Kecskemét Megyei Jogú Város Zárószámadásai 2008-2014.

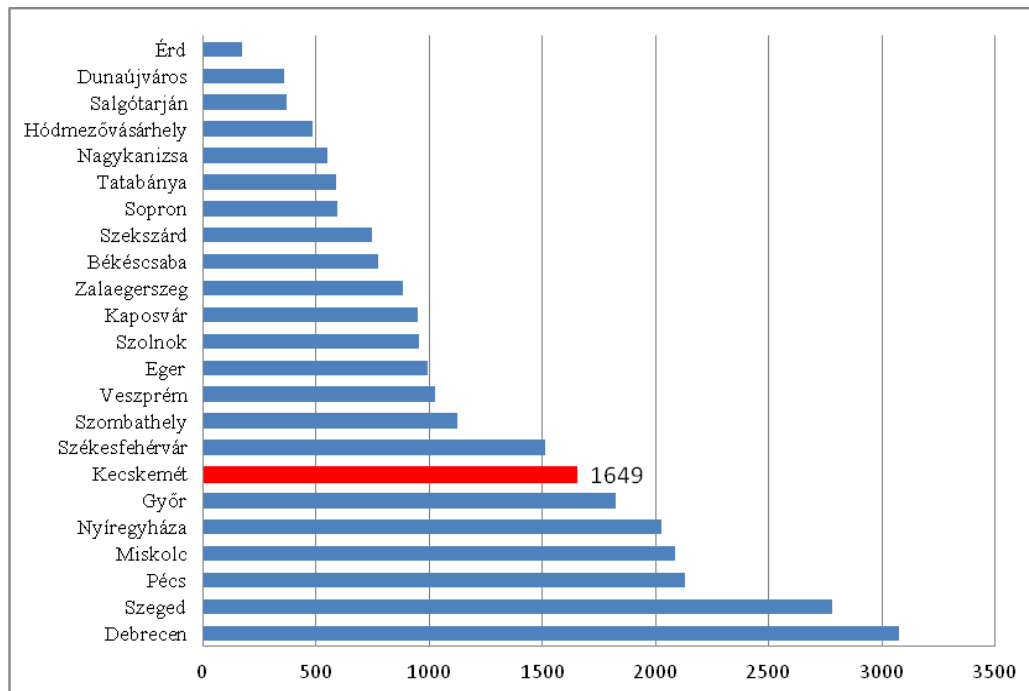
A beruházásokra szánt források egy jelentős része uniós pályázatokhoz kötődő önkormányzati önerőként jelent meg, másik része az állami fejlesztési támogatásoknak önrészeként (pl. iparosított technológiával épült lakóépületek felújítása, TEUT), míg a fennmaradó összeg, az önkormányzat saját beruházásait és fejlesztéseit szolgálta.

5.5.1. Kecskemét uniós pályázati aktivitása

A kecskeméti pályázók a 2004-es uniós csatlakozás és 2015. április vége között 1649 db uniós finanszírozású pályázatot nyertek el, ezzel Kecskemét a megyei jogú városok rangsorában a 7. helyet foglalja el (41. ábra). A várost csak a regionális központok, illetve a nagyobb népességszámú és a hátrányos térségek pályázataira is jelentkezni tudó Nyíregyháza (2024 db nyertes pályázat) előzi meg. Kecskemét pályázati aktivitásának dinamikáját és eredményességét elemezve megállapíthatjuk, hogy a támogatott pályázatok száma mind 2004-2006 között, mind pedig a 2007-2013-as időszakban évről-évre növekedett. Különösen 2007-től figyelhető meg a nyertes pályázatok felfutó száma (2007-ben 34 db, 2008-ban 61 db, 2009-ben 125 db, 2010-ben 172 db). A 2011. év során – a vontatott elbírálások ellenére – a kecskeméti szervezetek és vállalkozások összesen 127 esetben nyertek el uniós támogatást, majd a következő évektől óriási növekedést figyelhettünk meg 2013-ig (2012-ben 434 db, 2013-ban 388 db). A költségvetési ciklus vége felé, az egyre csökkenő pályázati lehetőségek ellenére még mindig eredményesek voltak a kecskeméti pályázók, így 2014. év folyamán 98 db, majd 2015. április végéig további 24 projekt megvalósítására nyertek el forrásokat a helyi kedvezményezettek.

41. ábra: Kecskemét pozíciója az elnyert uniós pályázatok száma alapján

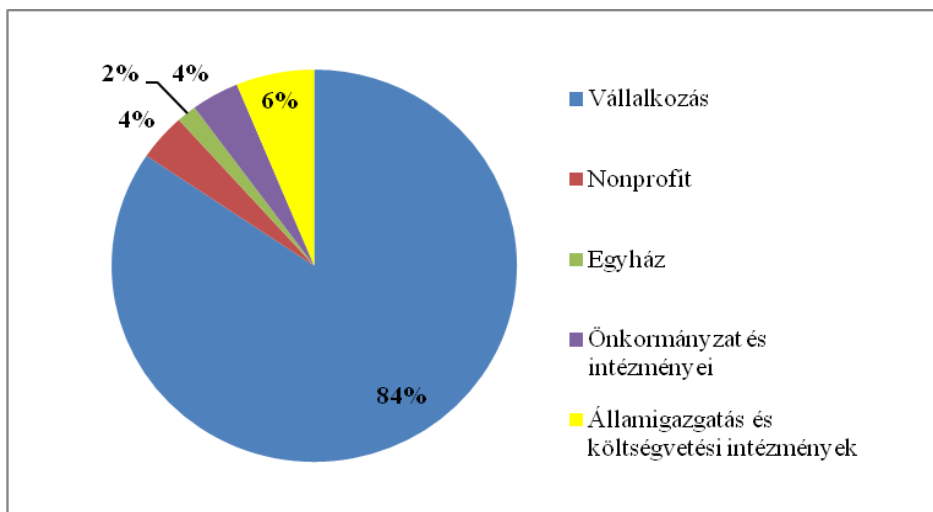

Adatok forrása: <http://palyazat.gov.hu/> 2015.

A nyertes szervezeteket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a legeredményesebb pályázók a városon belül a vállalkozások voltak. Az 1649 nyertes pályázat döntő többségét (84,5%-át 1393 támogatott projekt) a gazdasági szervezetek és vállalkozók készítették, őket követték az

államigazgatási és költségvetési intézmények (6,2%, 103 db). Majdnem ugyanannyi pályázatot nyertek a Nonprofit szervezetek (64 db), illetve az önkormányzat és intézményei (63 db), de meghatározó pályázati aktivitást mutattak a város egyházi szervezetei is (42. ábra).

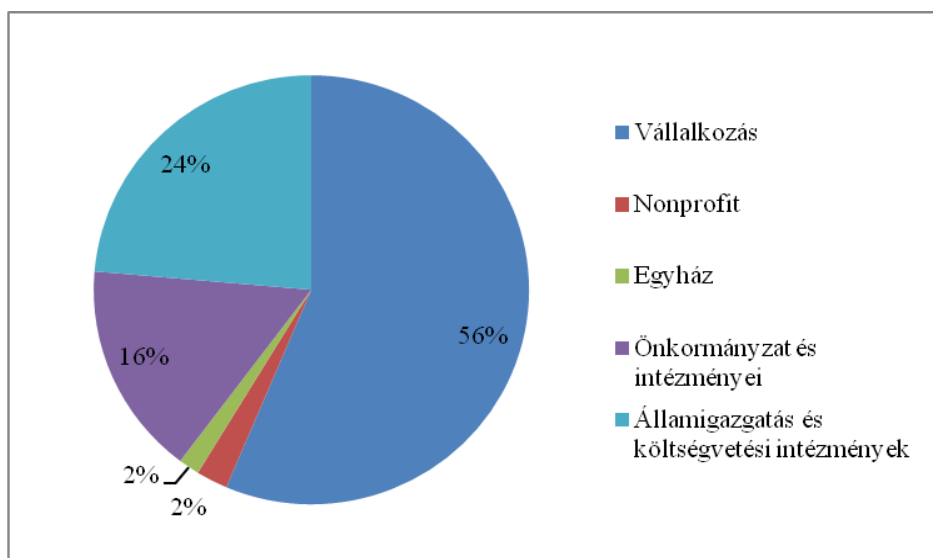
42. ábra: A nyertes pályázatok kedvezményezettek szerinti eloszlása

Adatok forrása: <http://palyazat.gov.hu/> 2015.

A nyertes pályázatokon keresztül a kedvezményezettek mintegy 120 Mrd Ft vissza nem térítendő támogatást kaptak, melynek felhasználásával, közel 178 Mrd Ft beruházást valósítottak meg. Kecskemét az elnyert támogatási összeg alapján is a 7. helyet foglalta el a megyei jogú városok összevetésében. Ha megnézzük az elnyert pályázati támogatás nagyságának kedvezményezettek szerinti eloszlását, némileg más képet kapunk, mint az elnyert pályázatok számának vizsgálatakor (43. ábra).

43. ábra: A pályázati támogatás eloszlása a kecskeméti kedvezményezettek körében

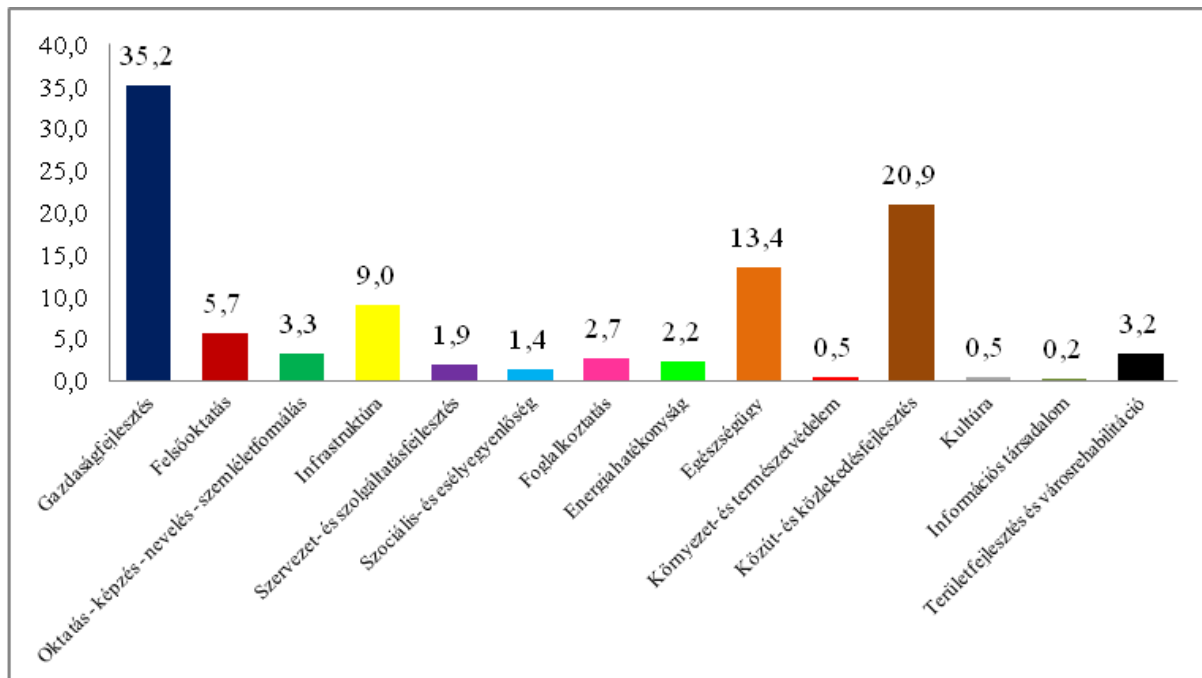
Adatok forrása: <http://palyazat.gov.hu/> 2015.

Az ábra alapján látható, hogy az uniós támogatási összeg tekintetében már nem tapasztalhatunk olyan léptékű koncentrációt, mint az elnyert pályázatok számában. Ennek hátterében egyrészt az gazdasági jellegű projektekre eső alacsonyabb átlagos pályázati összeg, másrészt pedig a vállalkozások alacsonyabb támogatási hányada áll. A vállalkozások esetében az uniós támogatási hányad átlagosan 53% körül mozgott, míg a civil szervezetek, az önkormányzat, vagy a költségvetési szervezetek esetében – a magasabb projektösszegek mellett – nem volt ritka a 95-100%-os támogatási hányad sem. A vállalkozások a vizsgált időszak alatt mintegy 67,7 Mrd Ft támogatást nyertek el, a második helyen a költségvetési intézmények találhatók, az elnyert kb. 28,4 Mrd Ft-tal. Jelentős pályázati aktivitásának köszönhetően az önkormányzat és intézményei ugyanebben az időszakban hozzávetőlegesen 19,3 Mrd Ft támogatásban részesültek.

Érdekes képet mutat az egyes ágazatok, illetve tevékenységi területek esetében elnyert források nagysága és egymáshoz viszonyított aránya is (44. ábra). Az adatok alapján megállapíthatjuk, hogy 2004-es uniós csatlakozás és 2015 áprilisa között a város szervezetei és vállalkozásai a legtöbb uniós forrást a gazdaságfejlesztésre, a közút- és közlekedés fejlesztésére, az egészségügyi beruházásokra, valamint infrastruktúrafejlesztésre nyerték el.

44. ábra: Az uniós támogatások tevékenységi területek közötti megoszlása (2004-2015)

Forrás: A Széchenyi 2020 adatai alapján saját szerkesztés

Jelentős arányt képvisel még az **oktatási terület**, ahol a városi intézményeknek, szervezeteknek, valamint a megyei önkormányzatnak köszönhetően, a **közoktatási-köznevelési területen** 104 projekt keretében, mintegy 3,9 milliárd Ft támogatást fordíthattak/fordíthatnak a

kedvezményezettnek az oktatás-képzés színvonalának fejlesztésére (intézményfejlesztés, képzés, eszközbeszerzés, új módszerek bevezetése, stb.). Még ennél is jelentősebb beruházások valósulhattak meg a **felsőoktatás** területén, ahol a pályázatok száma ugyan alacsonyabb (22 db), de a támogatási összeg lényegesen magasabb volt (6,8 Mrd Ft) az elemzés alá vont terminusban.

Míg az előbb említett területeken jelentős uniós forrásbevonások történtek, addig az egyébként is nehéz helyzetben lévő **szociális és kulturális szférában**, a várhoz képest viszonylag szerényebb eredményeket könyvelhetnek el a városi szervezetek (szociális és esélyegyenlőség területén: 22 nyertes pályázat 1,7 Mrd Ft értékben, kultúra területén: 8 nyertes pályázat 0,6 Mrd Ft értékben). Igaz ezeken a területeken egyrészt kisebb keretösszegek álltak rendelkezésre, másrészt a jelentős számú beérkezett pályázat esetében a döntéshozóknak érvényesíteniük kellett a területi arányosítás (esélyegyenlőség) elvét is.

A **környezet- és természetvédelem**, valamint **energihatékonyság területén** elnyert összegek nagysága érdekes képet mutat, hiszen önmagában jelentős forrásokról beszélhetünk (energihatékonyság: 2,6 Mrd Ft, környezet- és természetvédelem: ~0,6 Mrd Ft), ugyanakkor, ha figyelembe vesszük, hogy a város egy természetileg érzékeny területen helyezkedik el, s számos környezeti kihívással küzd (pl. szárazodás, talajvízszint csökkenés, talajvízszennyezés, defláció, kevés zöldfelület, jelentős zaj-, por-, és pollenszennyezés, hulladékkezelés és illegális hulladéklerakás), s számos feladat mutatkozik a klímaváltozásra történő felkészülés területén is, akkor ezek az összegek és az elvégzett feladatok elmaradnak a szükségestől.

A város hosszútávú élhetősége, vonzóképesége, az emberek identitásának növelése és a település biztonságának növelése szempontjából nem szabad figyelmen kívül hagyni a **terület- és településfejlesztés** témakörét, ahol több városrehabilitációs és településfejlesztési projekt valósult meg hozzávetőlegesen 3,8 Mrd Ft értékben.

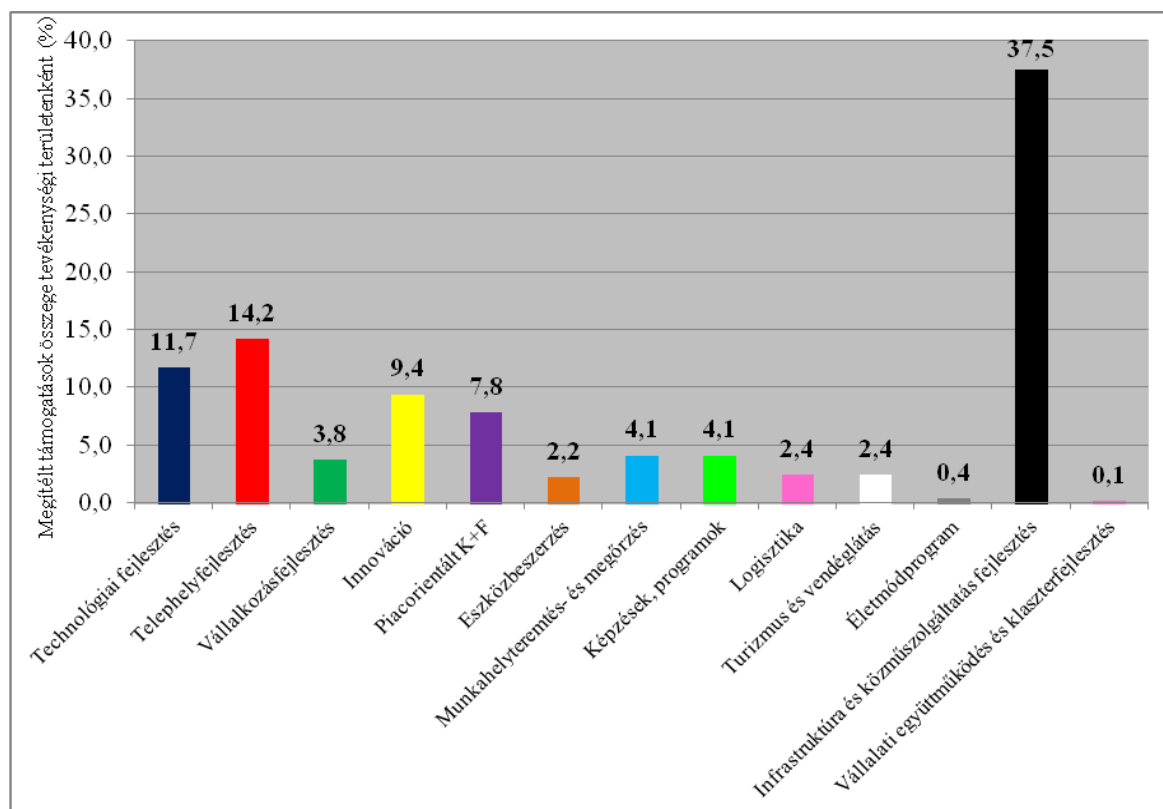
A város további fejlődésének egyik legnagyobb kihívásaként jelentkező **közút- és közlekedésfejlesztési területeken** a város a probléma súlyának megfelelően igyekezett a legsürgetőbb fejlesztéseket elindítani megvalósítani. Ennek köszönhetően az elmúlt bő tíz évben 9 projekt keretében mintegy 25 Mrd Ft uniós támogatás érkezett a városba.

A kecskeméti **gazdasági társaságok** által az egyes fejlesztési területeken elnyert pályázati összegek eloszlása arra utal, hogy a város gazdasága megfelelő irányba halad. Az elmúlt tíz évben, a város vállalkozásai, uniós pályázati kiírásokból mintegy 67,9 milliárd Ft-ot nyertek el gazdaságfejlesztésre, melynek felhasználásával mintegy 127,1 milliárd forintnyi beruházást valósítottak/valósíthatnak meg. Kedvezőnek ítéltető az elnyert támogatások belső szerkezete (45. ábra), hiszen a legtöbb pályázati forrás olyan területeken jelent meg (pl. infrastruktúra és

közműfejlesztés, technológiafejlesztés, innováció, piacorientált K+F, képzések, vállalkozásfejlesztés), melyek Kecskemét gazdasági fejlődésének háttérfeltételét biztosítják, illetve erősítik a helyi vállalkozások versenyképességét és munkahelyteremtő képességét.

45. ábra: A gazdaságfejlesztés keretében elnyert uniós források belső megoszlása (2004-2015)

Forrás: A Széchenyi 2020 adatai alapján saját szerkesztés

Az aktív városi pályázati tevékenység különösen fontos volt az elmúlt bő öt év vonatkozásában, hiszen a gazdasági válság éveitől a vállalkozások, és a különböző szervezetek, intézmények nagyon nehezen jutottak forrásokhoz az alacsony hitelképességük, illetve a bankok gyenge finanszírozási hajlandósága következtében. Talán részben ezzel is magyarázható, hogy a fejlesztésekhez szükséges forrásokat az uniós pályázati lehetőségeket kihasználva próbálták előteremteni a városi szereplők. Ezért sem meglepő, hogy az összes elnyert kecskeméti uniós támogatás 76%-áról (91,3 Mrd Ft) az elmúlt öt évben született támogatási döntés.

Kecskemét területén 13 olyan projekt valósult meg – vagy áll éppen kivitelezés alatt – melynek uniós támogatási összege meghaladta az 1 milliárd Ft-ot. Ezek közül 3 közútfejlesztési, 3 egészségügyi, 2 felsőoktatási, 1-1 pedig ivóvíz-javító, városrehabilitációs, innovációs, foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési tematikájú volt. A 10 legmagasabb uniós támogatású beruházást a 20. táblázat mutatja be.

20. táblázat: Kecskemét területén megvalósult 10 legmagasabb támogatású uniós beruházás

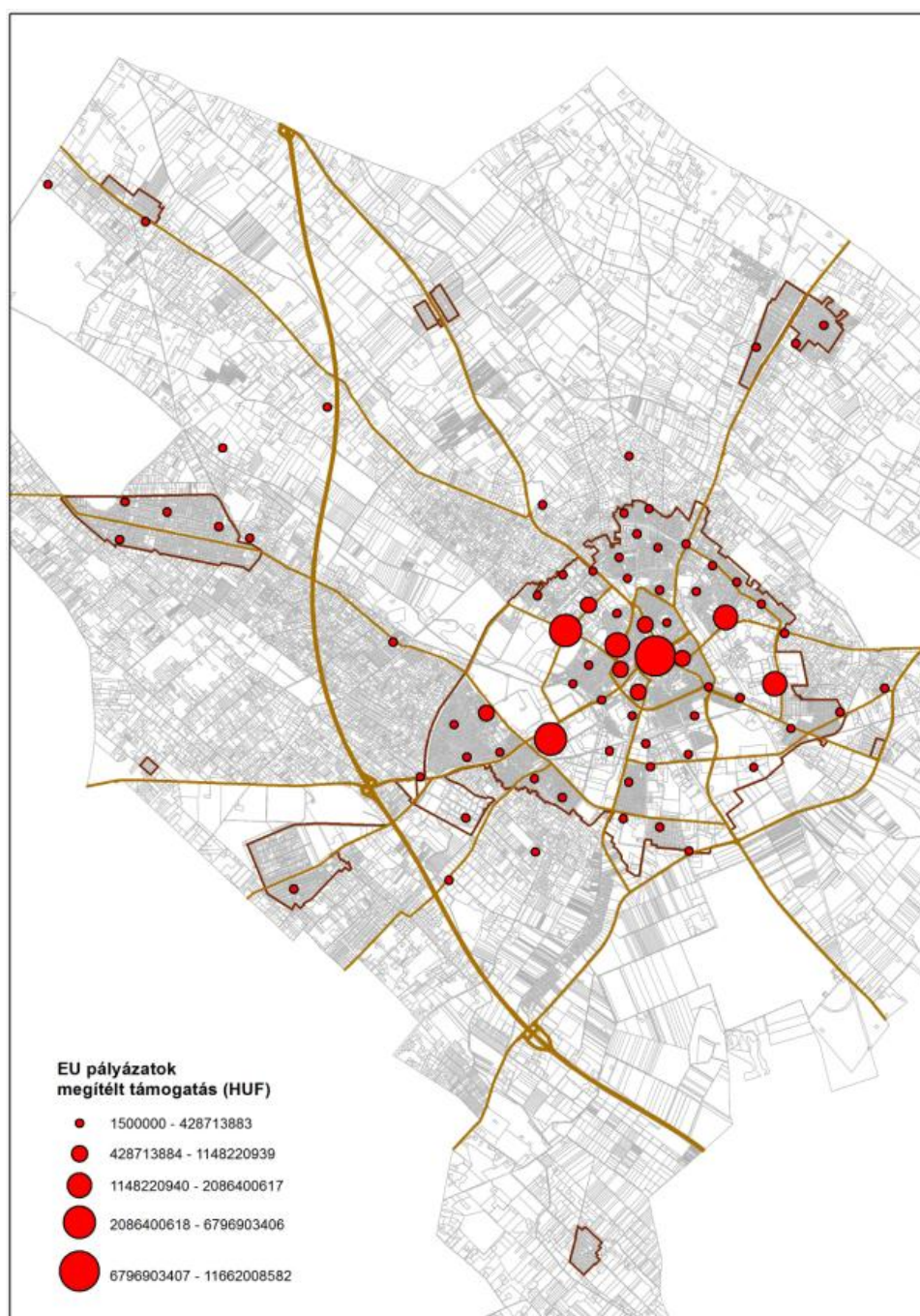
Alintézkedés	Pályázó neve	Projekt megnevezése	Megítelt támogatás, Ft
KÖZOP 3.5.0-09 Térségi elérhetőség javítása	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	445. sz. főút Kecskemét északi elkerülő szakasz	19 798 655 808,00
TIOP 2.2.7-07/2F/2 Infrastruktúra-fejlesztés az egészségpólusokban	Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet	Kecskeméti Gyógyintézeti Központ - hatékony egészségügyi rendszer Bács-Kiskun megyei modellje	10 487 499 034,00
KEOP 1.3.0/09-11 Ivóvízminőség javítása	"Kék-víz" - Észak-Bács-Kiskun-Megyei Ivóvízminőség - javító Önkormányzati Társulás	"Kék-víz" - Észak-Bács-Kiskun-Megyei Ivóvízminőség-javító Program	8 315 230 338,00
KÖZOP 5.5.0-09-11 Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Kecskemét város közösségi közlekedés fejlesztése, átalakítása, zéró emissziós zóna megteremtése soros hibridhajtású alacsonypadlós autóbuszok beszerzésével	6 813 785 580,00
TIOP 2.2.6-12/1B Struktúraváltás támogatása a járó- és fekvőbeteg ellátás fejlesztésével	Bács-Kiskun Megyei Kórház a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Oktató Kórháza	Kecskeméti Megyei Kórház - Kalocsai Szent Kereszt Kórház és a Kiskunfélegyházi Kórház- Rendelőintézet Gyógyfürdő és Rehabilitációs Központ Integrációs programja	2 950 000 000,00
TIOP 1.3.1-07/2/2F A felsőoktatási tevékenységek színvonalának emeléséhez szükséges infrastrukturális és informatikai fejlesztések támogatása	Kecskeméti Főiskola	Műszaki-természettudományi tudásbázis infrastruktúrájának fejlesztése a Kecskeméti Főiskolán	2 508 704 210,00
GOP 1.2.1-12/B Innovációs és technológiai parkok, valamint fejlesztési központok támogatása	AKKER-ÓDIUM Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Kecskeméti Ipari kutató infrastruktúra létrehozása az AKKER-ÓDIUM Kft. bázisán	2 155 377 103,00
DAOP 5.1.2/C-09-2f Megyei jogú városok integrált fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	A Rákóczi út- Vasútkert revitalizációja	1 533 083 115,00
KÖZOP 3.3.0-08 Projekt előkészítés	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	M8 gyorsforgalmivá fejleszthető út Kecskemét (M5) - Szolnok (Abony-elkerülő) szakasz tervezetési munkái	1 531 066 560,00
KÖZOP 3.4.0-09-11 Térségi elérhetőség javítása - előkészítés	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	445. sz. főút Kecskemét északi elkerülő szakasz - területszerzési költségek	1 361 515 600,00

Forrás: EMIR, 2015.

A megítélt uniós támogatások – kedvezményezettek szerinti – városon belüli területi eloszlása alapján látható, hogy az elnyert források egyenletesen terülnek szét a városon belül, melyből gócpontok emelkednek ki. A belvároson belüli gócpont az önkormányzatot, mint kedvezményezettet jelenti, de jól azonosítható az eredményesen pályázó Kecskeméti Főiskola, a Kecskeméti Megyei Kórház, valamint két gazdasági szervezet, a Phoenix Mecano Kft. és a Knorr-Bremse Kft.

46. ábra: Az elnyert uniós támogatások területi képe Kecskeméten

Forrás: A Széchenyi 2020 adatai alapján saját szerkesztés

Az uniós források jelentősége nem csak a városi gazdaság fejlesztésében játszott kiemelkedő szerepet, hanem a helyi társadalom szociális, képzettségi, kulturális és egészségügyi fejlődésében, a természeti- és épített környezetének, illetve életkörülményeinek javításában, ezáltal Kecskemét versenyképességének és élhetőségének hosszútávú biztosításában. Éppen ezért **a jövőben is mindent el kell követni annak érdekében, hogy a város eredményesen és felkészülten vehessen részt az uniós forrásokért folytatott egyre élesebb települési versenyben.**

5.5.2. Állami és önkormányzati forrásból megvalósult beruházások

Az uniós pályázati források mellett, az önkormányzat jelentős összegeket nyert el állami pályázati kiírásokon (iparosított technológiával épült lakóépületek felújítása, DARF-TEUT útrekonstrukciós pályázat), továbbá önmaga is jelentős fejlesztéseket valósított meg saját erőből. Ezek közül a teljesség igénye nélkül az alábbi beruházásokat emelhetjük ki.

Az elnyert támogatásoknak köszönhetően 2008-tól közel 70 db **iparosított technológiával épült lakóépület** (több ezer lakás) **felújítására** kerülhetett sor több mint 3 milliárd Ft értékben, melyből 1-1 milliárd vissza nem térítendő támogatást biztosított az állam, illetve az önkormányzat a pályázó társasházak részére. A program 2011-2013 folyamán is folytatódott, melynek keretében több mint fél milliárd Ft állt az önkormányzat rendelkezésére energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatására, valamint az egycsatornás gyűjtőkémények (termofor kémények) felújítására. Jelentős volt még a TEUT pályázati rendszer keretében **útfelújításokra** elnyert források nagysága is (kb. 128 millió Ft), melyből 11 érintett kecskeméti utca (Berzsényi Dániel u., Fazekas Mihály u., Jász u., Kocsis Pál u., Szőlőskert u., Mártírok útja, Külső-Szegedi út, Szent Imre u., Könyves Kálmán Krt., Reviczky Gyula u., Fáklya u.) 44 ezer m² burkolata újult meg hozzávetőlegesen 283 millió Ft értékben. Emellett jelentősek voltak még a lakossági önerős útépítések is, melyhez az önkormányzat jelentős forrásokat (több mint 1,2 Mrd Ft) biztosított 2008 óta.

Az önkormányzat beruházásai közül mindenképpen kiemelkedik az **új versenyszoda és élményfürdő** megépítése és 2012-es átadása, amely komplexitásában (uszoda, élményfürdő, strandfürdő és gyógyfürdő) és a biztosított szolgáltatások sokszínűségében országosan is egyedülálló, így jelentős szerepet tölthet be nem csak a város lakosságának kiszolgálásában, hanem a turisztikai kínálat színesítésében is.

Meghatározó forrásokat mozgósított a város intézményhálózatának korszerűsítésére, fejlesztésére is a 2008-2014-es időszakban. Csak az **oktatási intézmények felújítására, bővítésére** több mint 1 milliárd Ft-ot fordított az önkormányzat, melynek során javultak az

oktatási környezet feltételei (pl. Katona József Gimnázium tetőfelújítás, Szent-Györgyi Albert és Széchenyi István Szakközépiskola és Szakiskola, Móra Ferenc Általános Iskola, Arany János Általános Iskola, Lestár Péter Egységes Középiskola, Szakiskola Kvarc utcai telephelyén német iskola kialakítása), növekedett a tantermek, óvodai csoportszobák száma (Vásárhelyi Pál Általános Iskola, Hunyadi Általános Iskola, Móra Ferenc Általános Iskola, Tóth László Általános Iskola, Belvárosi Óvoda és Általános Iskola Vörösmarty Általános Iskolája, Hetényegyházi Óvoda, Szivárvány Óvoda 2 új csoportszobával történő bővítése, stb.), illetve egyes intézményekben csökkentek a működtetés költségei (pl. Kandó Kálmán Szakközépiskola - kazáncsere, Lánchíd Utcai Általános Iskola - fűtéskorszerűsítés, Arany János Iskola – fűtési rendszer korszerűsítése, II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolája tetőszigetelés javítás, tornaterem fűtésrendszer felújítás).

Az **Egészségügyi és szociális intézményhálózat** felújítására a vizsgált időszakban mintegy 299 millió Ft-ot fordított az önkormányzat. A beruházások keretében megtörtént az „Egészségügyi Centrum” Luther udvari szárny II. emeletének felújítása, újjáépült a Ménteleki orvosi rendelő, befejeződött a Czollner téri orvosi rendelő fűtéskorszerűsítése, a Hetényegyházi orvosi rendelő tető és homlokzat felújítása és a nyílászárók cseréje, valamint a Batthyány utcai gyermekorvosi rendelő felújítása. A szociális intézmények közül az Árpádvárosi bölcsőde tetőszerkezete, teraszburkolata, árnyékoló szerkezetei és udvari járdája újult meg, megtörtént a Klapka utcai bölcsőde kazán cseréje, továbbá felújításra került a Széchenyivárosi bölcsőde szennyvíz rendszere. Elkészült ezeken kívül a Kecskeméti Gyermekegészségügyi Központ és Családsegítő Szolgálat Fecske utcai szociális épületének, illetve az ESZII Széchenyi sétányi Iroda akadálymentesítése. Az idősgondozás területén a Platán Otthon fűtésrendszerének korszerűsítése, mosodájának és a 33 fő elhelyezését szolgáló szociális épületének felújítása, továbbá a Margaréta Otthon épületének liftcseréje, illetve az Őszirózsa Idősek Otthona kialakítása emelhető ki. Ez utóbbi egység beindításával az önkormányzat biztosította az elhelyezésre jogosult idős korúak szakosított ellátását 24 férőhelyen.

A **kulturális intézmények felújítására** közel 78 millió Ft-ot költött az önkormányzat, melyből elvégezték többek között a Katona József Színház fűtéskorszerűsítését, a Ciróka Bábszínház szellőzőrendszerének kiépítését, Otthon Mozi hűtő - fűtő klímatechnikájának felújítását, az Ifjúsági Otthon tűzfalának helyreállítását, a Népi Iparművészeti Múzeum különböző felújítási munkálatait, a Bozsó Gyűjtemény egyháztörténeti gyűjtemény feletti épületrészének tető felújítását, a Hetényegyházi Közösségi Ház tető felújítását, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár Fiókkönyvtár kialakítását a Mathiász János Általános Iskolában, Nemzetközi

Zománcművészeti Alkotóműhely épület érintésvédelmi problémák megoldását, valamint a Cifrapalota homlokzati díszelemek javítását.

Jelentősnek tekinthetők **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának magánérés infrastrukturális beruházásai** is, melyek érintették az állagmegőrzési, útrekonstrukciós, a járda-felújítási, járda- és parkolóépítési, közvilágítás-fejlesztési, csapadékvíz elvezetési és egyéb közmű beruházási munkálatokat mintegy 625 millió Ft értékben. A beruházások eredményeként megújult több mint 40 utca burkolata közel 50.000 m²-en, járdafelújítás több mint egy tucat utcában valósult meg, további 7 utcában 2349 m²-en új járda került kialakításra, s több mint 450 új parkolóhelyet adtak át több mint 20 utcában. Útépítések a Hunyadi- és a Műkertvárosban, a Rendőrfaluban, Kadafalván, a Széchenyivárosban, Muszáj és az Északi kertvárosi lakóövezetben történtek, míg jelentős közműberuházások valósultak meg az alsószéktői Daimler lakóparkban (út- és közműépítés, elektromos hálózat kiváltása), a Botond utca környékén (csapadékvízgyűjtő csatorna építése, új csomópont kialakítása, útrekonstrukció), a Mezei utcában (csapadékcatorna és útrekonstrukció), a Homokbányán (szennyvízáttemelő felújítása), a Szőlő és Eper utcában (csapadékvíz elvezetést szolgáló beruházás), valamint a Kis Hegedűs közben (szennyvízcsatorna építés). A közvilágítás fejlesztésére 2008 és 2014 között több mint 300 millió Ft-ot használt fel az önkormányzat, melyből kihelyezésre került több mint 150 közvilágítási lámpa (Rendőrfalu, Muszáj, Alsószéktó, Bogovicsfalva, Petőfiváros, Rákócziváros), megtörtént közel 400 lámpatest cseréje, kihelyezésre került 35 darab szigetüzemű napelemes közvilágítási kandeláber. A Melinda Parkban található futópálya megvilágítása érdekében fotovoltaiikus háztartási méretű kiserőmű épült, s elkészült a Georg Knorr út kandeláberes közvilágítási hálózata is.

A város út- és közműellátottságának fejlesztéséhez nagymértékben hozzájárultak még a **lakossági önerős fejlesztések** is, melynek során a vizsgált időszakban lakossági útépítésekre mintegy 1,9 milliárd Ft került felhasználásra, míg a lakossági vízrendszerfejlesztés megközelítően 970 millió Ft-ból valósult meg. Az új bekötések nagyobb részt az előregedő városrészekben (Belváros, Hunyadváros, Műkertváros, Kossuthváros) és a város külső területein (Felsőcsalános, Szarkás, Máriahegy, Szolnokihegy, Ballószög tanya, Méntelek, Belsőnyír, Úrihegy, Úrrét, Katonatelep, Alsószéktó, Felsőszéktó, Kisfái, Talfája) történtek meg.

6. SZAKTERÜLETI FOLYAMATOK ÉS PROGRAMOK

6.1. Gazdaság- és iparfejlesztés

Kecskemét gazdasági szerkezete az elmúlt évtizedek folyamán átalakult. A gazdaság szerkezetén belül mind jelentősebb szerepet töltenek be – a foglalkoztatás, az innováció és az előállított jövedelem tekintetében – a termelő iparvállalatok. Ezt a folyamatot erősítette a Daimler-Benz cég gyártelepítésének 2008. júniusi bejelentése, amely léptékénél fogva nem csak a város és térségének életét változtatta meg, hanem alapvetően meghatározta, befolyásolta a város gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos feladatait is. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az Alföldi Iparfejlesztési Nonprofit Közhasznú Kft.-vel (AIPA) összefogva, összeállított egy Ipar és Gazdaságfejlesztési Konceptiót, melyben a megvalósítandó feladatokat és a szükséges beavatkozásokat három fázisra bontotta. Ebben apróbb kiegészítéseket és módosításokat eszközöltünk az elmúlt időszak folyamatainak és tapasztalatainak figyelembe vételével.

Az első fázis a beruházás bejelentésétől a Mercedes gyár teljes beüzemeléséig tartott (2008-2012), s nevezhetjük az előkészítés és a felkészülés fázisának. Ebben az időszakban a város az építkezéshez, a német és a városon kívülről érkező munkások fogadásához, az oktatás és képzés rendszerének megfelelő fejlesztéséhez, illetve a gyártáshoz szükséges humán, infrastrukturális és logisztikai feltételeket igyekezett biztosítani (elsősorban a Mercedes igényeinek megfelelően).

A második fázis a termelés beindulásától a gyár első ötéves időszakáig tart (2012-2017), amely a megfelelő gazdasági környezet megteremtését, az oktatás és képzés rendszerének fejlesztését, a kapcsolódó beszállítók igényeinek kielégítését, a város ipari potenciáljának növelését, a logisztikai lehetőségek bővítését, a kapcsolódó infrastrukturális háttérfeltételek (pl. közutak, intermodalitás, szükséges közműfejlesztések, újabb iparterületek előkészítése) kialakítását, valamint a városi beszállítói klaszterek megerősítését célozták/célozzák, az üzleti, kereskedelmi, K+F+I és humán szolgáltatási színvonal növelése mellett.

A harmadik fázis a jelen Gazdasági Program időtávjával megegyezően, egészen a következő uniós költségvetési időszak végéig (2020) tart. A város új gazdaságfejlesztési programjában már új fejlesztési igények (energiabiztonság, megújuló energiák felhasználása, „smart city” megoldások, elektro-mobilitás [e-mobilitás], oktatási és innovációs kapacitások bővítése), programok jelennek meg, melyek a hatékonyság növelését, az innovációs tevékenység erősítését és új gazdasági tevékenységek, magas szintű üzleti szolgáltatások letelepítését kívánja elősegíteni, ezzel is elősegítve a Mercedes gyár hosszútávú beágyazódását.

A Mercedes beruházás bejelentésétől eltelt időszakban, számos jelentős eredményt ért el a város a gazdaságfejlesztés, valamint az azt támogató-segítő, kapcsolódó – infrastrukturális és szolgáltatási – területeken. Többek között kiépült Mercedes gyártelep és az országos vasúthálózat közötti új vasúti iparvágány, megépültek a közúti kapcsolatot lehetővé tevő hálózati elemek és közlekedési csomópontok. Lassan befejeződik az Északi-elkerülő 44. sz. főút és az 5. sz. főút közötti szakasza. Elkészült az 54. sz., az 52. sz. főutak, valamint a Nagykörút fejlesztéséhez szükséges engedélyes tervek, továbbá előkészítés alatt áll a 441. sz. főút és az 541. sz. főút Izsáki út és Halasi út közötti szakaszának tervezetése, valamint az Intermodális központ engedélyes terve is.

Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a Mercedes beruházása mellett, több más vállalat is fejlesztésekbe kezdett, illetve bővítette tevékenységét, gyártókapacitását (pl. Knorr-Brense, Phoenix Mecano, Duvembeck Immo, Axon). Folyamatban továbbá az indiai SMR járműipari alkatrészeket gyártó vállalatának új telephelyének kialakítása, valamint újabb vállalkozások letelepedésének előkészületei, melyek igénylik az ipari területek megfelelő előkészítését, közművekkel történő ellátását. Kedvező folyamatként értékelhető, hogy nem csak a jármű és gépipar területén történtek beruházások az elmúlt években, hanem a nagy hagyományokkal rendelkező élelmiszeripari ágazatban is. Az Univer új paradicsom feldolgozó üzemet adott át, míg a Nissin Food egy újabb fejlesztést tervez a városban.

Az új beruházásoknak és fejlesztéseknek köszönhetően az elmúlt egy évtizedben a város gazdasági szerkezete átalakult, modernizálódott. Az ipar, mégpedig a prémium minőségben termelő ipar egyik hazai központja lett Kecskemét.

Előrelépés történt az oktatás és a szakképzés területén (beindult a duális szakképzés két városi középiskolában öt járműipari szakmában, szakképzési együttműködési megállapodások jöttek létre Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara között, a Mercedes-Benz és a jármű-, gép- és fémipar területén működő helyi vállalkozások között, a Mercedes-Benz és a Kecskeméti Főiskola között). A duális felsőoktatási képzéshez több mint 30 cég csatlakozott eddig, és további cégek is bejelentették csatlakozási igényüket. Emellett bővült a város K+F tevékenysége és innovációs aktivitása (ld. részletesebben a 6.3. fejezetben).

A kedvező gazdasági helyzetet jól mutatja, hogy 2013. január 1. után több mint 1600 új kecskeméti székhelyű céget, vagy annak telephelyét jegyezték be a cégbíróságon. A 25 legnagyobb kecskeméti székhelyű cég közül 19 cég az elmúlt egy évben emelni tudta foglalkoztatottainak számát, így egy év leforgása alatt csak ezek a cégek közel 1300 új

munkahelyet hoztak létre. A jelzett 25 cég azonban nem csak a foglalkoztatottak számát növelte, hanem a nettó árbevételét is. A rendelkezésre álló adatok alapján 2012 és 2013 viszonylatában a 25 cég közül 20 növelte bevételét, összességében 74%-kal. A növekmény legnagyobb részben a Mercedes üzem termelés felfutásának köszönhető.

A szakterületen megvalósítandó célok:

- A térség legjelentősebb ipari és innovációs központjának kialakítása Kecskeméten;
- A Kiemelt Járműipari Központ státuszából adódó lehetőségek széleskörű kihasználása, az iparvállalatok beruházásainak elősegítése, támogatása;
- A Mercedes-Benz elvárási rendszeréhez történő rövid- és hosszútávú illeszkedés, kiterjedt beszállítói hálózat letelepítése Kecskeméten;
- A helyi adottságokat figyelembe vevő gazdaságfejlesztés ösztönzése, vállalkozóbarát gazdasági környezet kialakítása, több lábon álló, innovatív, tudásalapú gazdaság⁴ elősegítése;
- A városban hagyományokkal rendelkező termelő (élelmiszeripar, műanyag és nyomdaipar, gépipar, elektronikai) ágazatok pozíciójának javítása, a város aktív vállalkozássegítő, kommunikációs és lobbiszerű tevékenységének erősítésével (komplementer ágazatok erősítése);
- A térség kis- és középvállalatainak megerősítése, vállalkozásbarát és versenyképes üzleti környezet kialakításával és fenntartásával különösen a jármű- és gépipari, elektronikai, mezőgazdasági és élelmiszeripari területeken;
- A város üzleti, kereskedelmi és szolgáltatási háttérének erősítése;
- A gyakorlatorientált (duális) szakképzési és felsőoktatási rendszer további erősítése, a jármű- és gépipari, fémipari, logisztikai, anyagtudományi, építőipari, informatikai, agrár és közgazdasági tudáskörnyezet (K+F+I) fejlesztése;
- A város és térségének infrastrukturális és üzleti környezetének fejlesztése, a Közép-alföldi Gazdaságfejlesztési Övezet kialakítása, s tartalommal történő megtöltése.

Szakterületi feladatok, programok:

A városi ipar- és gazdaságfejlesztés területén a közeljövő legfontosabb feladata, a már elkezdett, vagy az előkészítés alatt lévő programok befejezése, illetve a gazdaságfejlesztés háttérfeltételeinek erősítése (pl. közlekedési és logisztikai feltételek javítása, nagyszámú jól képzett munkaerő biztosítása, magas szintű üzleti és lakossági szolgáltatások iránti igény

---

⁴ Az OECD (1996) a következőképpen definiált tudásalapú gazdaság fogalmát: „A tudásalapú gazdaság olyan gazdaság, amelynek minden ágazatában a tudás előállítása és használata a fejlődés, az értékteremtés, valamint a foglalkoztatás fő hajtóereje.” A Gazdasági Programunkban a fogalmat végig ebben az értelemben használjuk.

kielégítése, új közművesített iparterületek kialakítása, munkásszállók és bérlakások felépítése). Ezeket a fejlesztési elképzeléseket négy területre koncentrálni kívánja a – gazdaságélénkítéssel és koordinációval foglalkozó – AIPA Kft. az Önkormányzattal közösen megvalósítani.

- Új iparterületek biztosítása, jelentős állami és önkormányzati szerepvállalással;
- Az energiabiztonság növelése érdekében a felhasználható villamosenergia-kapacitás növelése, új 220 KV-os villamoshálózat kiépítésének előkészítése, illetve új biomassza üzemű erőmű építése a városban;
- Az innovatív és K+F cégek városba történő csábítása, önkormányzati pénzügyi ösztönzők alkalmazásával;
- Kezdő (spin-off) vállalkozások támogatási programjának és inkubációjának biztosítása;
- Hazai és nemzetközi járműipari klaszter együttműködések erősítése (közös európai projekteken történő részvétel), a klasztertagok K+F+I képességének fejlesztése;
- Beszállítói felkészítő és támogató program elindítása;
- Mentor program elindítása, melynek keretében a térség nagyvállalatai és a KKV-k közötti együttműködések fokozhatók, és a példaértékű összefogások bemutathatók;
- A térség logisztikai potenciáljának és értékének növelése, a repülőtér vegyes hasznosítását elősegítő fejlesztési program előkészítése, beindítása;
- A térség üzleti környezetének fejlesztése (magas szintű üzleti szolgáltatások letelepítésének támogatása, információs rendszerek, humán erőforrás-fejlesztés, stb.)
- Befektetés-ösztönzési program kidolgozása (forrásbevonási és tőkevonzó képesség erősítése, telephelymarketing);

6.2. Turizmus, idegenforgalom

Az utóbbi évtizedekben a világban az egyik leggyorsabban fejlődő gazdasági ágazat volt a **turizmus**, bár a 2008-as gazdasági válság átmenetileg mély nyomokat hagyott az európai turisztikai és szálláshely szolgáltatói ágazatban. A turizmus és idegenforgalom jelentőségével országos szinten is mind komolyabban foglalkoznak, hiszen **a turizmus a magyar gazdaság egyik legjelentősebb ágazata** (a befektetéseket, ellátási láncot és jövedelmi hatásokat is figyelembe véve 2012-ben Magyarország a GDP-jének 10,8%-át adta; WTTC, 2013). Az ágazat jelentős mértékben KKV-kra épül és erősen munkaintenzív, így a hazai foglalkoztatásban szerepe megkérdőjelezhetetlen. A hazai turisztikai tevékenységek az átlagosnál nagyobb hatást gyakorolnak más ágazatokra (pl. mezőgazdaság, élelmiszeripar, építőipar, bútorgyártás, szolgáltatások), így a munkaerő piacra is jelentős további közvetlen és közvetett hatást fejtenek ki.

Ebből is adódóan Kecskemét növelni szeretné a turizmus helyi gazdaságban, s a hozzáadott értéktermelésben betöltött szerepét. Kecskemét a meglévő adottságainak, s jelentős fejlődési potenciáljának köszönhetően (pl. kulturális hagyományok, neves intézmények, a szecesszió értékes épületei, kedvező földrajzi helyzet, nemzetközi vállalatok jelenléte, az ország egyik legnagyobb fedett vízi élményközpontja, magas szintű gyógyászati tevékenység, kiváló feltételek a lovagláshoz) – a nemzetközi és hazai trendekhez igazodva – igyekszik kihasználni az ágazatban rejlő lehetőségeket. A kulturális fesztiválok, a múzeumok, színházak és a megújított kulturális központok mellett, a helyi egészségügyi szolgáltatásokban is nagy lehetőségek rejlenek. **Kecskemétnek kiemelt célja, hogy egy átutazó város szerepköréből kilépve, turisztikai célponttá, komplex (természeti, kulturális, rekreációs, stb.) élményt nyújtó központtá váljon.**

Ezt a törekvést jelzi az a tény, hogy Kecskemét városfejlesztési dokumentumaiban mind komolyabban foglalkozik a turizmusban rejlő lehetőségek feltárásával, a célok azonosításával, a lehetséges fejlesztési irányok meghatározásával, illetve a szükséges feladatok és programok megfogalmazásával. A város és az ágazatban jelentős szerepet játszó vállalkozások komoly eltökéltségét jelzi, hogy – mintegy féléves előkészítő munka eredményeként – **2012. június 29-én, 27 alapító taggal megalakult a Kecskemét és Térsége Turisztikai Klaszter.** A szervezet célja a térség turizmusának fejlesztése, a helyi turisztikai kínálat összehangolása annak érdekében, hogy minél több külföldi és hazai vendég látogasson el Kecskemétre és környékére, itt minél hosszabb időt töltsenek, minőségi kiszolgálást kapjanak. Az alapítók kifejezték azon szándékukat, hogy a klaszter megalakulására irányuló kezdeményezéssel jól szervezett, összehangolt, regionálisan integrált turizmus-fejlesztési szervezetet hozzanak létre. Biztosítani kívánják annak hatékony működtetését, Kecskemét egyedi turisztikai arculatának kialakítását, a térség idegenforgalmi megerősítését, a közös pályázati tevékenység fokozását (pl. közös termékfejlesztés, turisztikai információs rendszerek működtetése, marketing-tevékenység, szemléletformálás, oktatásra és képzés, kutatáselemzési tevékenységek, infrastruktúra-fejlesztés és eszközbeszerzés.)

A városban meglévő turisztikai lehetőséget jól mutatja, hogy az elmúlt években jelentős fejlesztések valósultak meg az ágazathoz kapcsolódóan (Három Gúnár szálláskapacitás bővítés, Granada Hotel szálláshely, konferencia és egyéb létesítmény bővítése, új Kecskeméti Versenyuszoda és Élményfürdő, Hírös Lovarda, lovas-turisztikai fejlesztések, Kecskeméti Gokart Stadion és Hotel, Four Points by Sheraton Kecskemét Hotel és Konferenciaközpont). A fejlesztések azonban folyamatosak, amit jól mutat, hogy 2015-ben is több beruházás valósult meg (Hírös Agóra Multifunkcionális Közösségi Központ kialakítása, Hírös Városi Turisztikai Központ fejlesztése), illetve több projekt tervezés (Lakókocsis és Üdülősátras Kemping, Széktói Stadion

felújítása és Atlétikai Stadion kialakítása), illetve előkészítés alatt áll (Kecskeméti élményfürdő gyógyászati és rehabilitációs célú továbbfejlesztése, Rudolf Családi Kert és Közösségi Sportpark, a Városháza turisztikai jellegű fejlesztése, Vallási turizmus erősítése). Ezek a projektek igyekeznek bővíteni az ágazat helyi lehetőségeit, melyek egyre markánsabban körvonalazzák Kecskemét jövőbeli turisztikai irányait. Természetesen Kecskemét tisztában van turisztikai adottságaival és lehetőségeivel, ezek figyelembevételével keresi azon további **attrakciófejlesztési lehetőségeket** (pl. Üzleti turizmushoz köthető rekreációs fejlesztések, Repüléstörténeti látogatóközpont, Mercedes látogatóközpont, Golf és vízi-sport fejlesztések), melyek még vonzóbbá tehetik a települést, s a beruházások által újabb célcsoportokat tud megszólítani.

A szakterületen megvalósítandó célok:

- Kecskemét turisztikai vonzerejének növelése, az „átutazó város” szerepkörből kilépve, szélesebb, összehangoltabb idegenforgalmi és szolgáltatási kínálat megteremtése, megújítása (különös tekintettel az üzleti, kulturális és az egészségügyi turizmusra), az átlagos tartózkodási idő növelése érdekében;
- Szélesíteni szükséges a bel- és külföldi turisztikai célcsoportok körét, érdeklődésük felkeltésével, a város ismertségének erősítésével;
- A különböző turisztikai célcsoportok (hátizsákos turisták, idősebb korosztályok, üzletemberek, családok, gyógyulni vágyók, kultúrafogyasztók, stb.) célzott megszólítása;
- A városban eltöltött vendégéjszakák számának, s a turizmusból származó városi bevételek növelése;
- Kecskemét és Térsége Turisztikai Klaszter szerepének növelése, a turizmus egységes koordinációjának megvalósítása Kecskeméten.

Szakterületi feladatok, programok:

A helyi turisztikai ágazat fejlesztése érdekében az infrastrukturális feltételek javítása mellett, szükség mutatkozik a turisztikai szolgáltatások újragondolására, megújítására, valamint a városon belüli turisztikai kínálat szakszerű összeszervezésére. Ezeket a fejlesztéseket a turizmus és vendéglátói ágazatban érdekelt intézmények és szolgáltatók összefogásával, költséghatékony módon kell végrehajtani.

- **Új turizmus-fejlesztési koncepció készítése**, melynek keretében, meghatározhatók lesznek azok a meglévő adottságok és turisztikai folyamatok, ami alapján kijelölhetők a legfontosabb fejlesztési irányok, kitörési pontok, melyek a következők lehetnek:

- Az **üzleti és konferencia turizmus** fejlesztése (a térség gazdasági vállalkozásaira alapozva);
  - **Egészségturisztikai fejlesztések** (támaszkodva a meglévő városi intézményi és humán adottságokra, mint például a Bács-Kiskun Megyei Kórház és Kecskeméti Fürdő);
  - A **szabadidő turizmus** fejlesztése (figyelembe véve a nagy rendezvényeket [repülőnap, öttusa és triatlon világbajnokságok, úszó- és atlétikai versenyek], szórakoztató programokat, és létesítményeket [vízisport telep, élményfürdő, gokart pálya, Mercedes látogatóközpont]);
  - **Kulturális turizmus** fejlesztése (Kodály örökség, vallási turizmus, kulturális és építészeti emlékek, alkotóműhelyek programjai [pl. Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, Kerámiastúdió, Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet, Kecskeméti Animációs Filmstúdió], rendezvények [Kodály szeminárium, Csiperó Európa Jövője Gyermekek és Ifjúsági Találkozó, Európa Ifjúsági Fővárosa – OPEN 2018, Zománcművészeti alkotótábor]);
  - **Öko- és aktív turizmus** fejlesztése (tanyai vendéglátás, nemzeti parki programok, lovasturizmus) a gasztronómiai adottságokat felhasználva (biopiac, biogazdaságok, Gasztronómiai Akadémia létrehozása, pálinkafőzés és kóstolás, tájjellegű ételek kóstoltatása);
- **Kecskemét és Térsége Turisztikai Klaszter** szerepének és szakmai tevékenységének növelése;
  - Városi szintű **turisztikai befektetés-ösztönzési program** kialakítása;
  - A turizmus-fejlesztés akcióterületeinek kijelölése;
  - A rendelkezésre álló pályázati fejlesztési források koordinációja, az egyes turisztikai fejlesztések egymásra építése, a szinergiák kihasználásával

6.3. Kutatás-fejlesztési és innovációs potenciál

Az elmúlt évtized gazdasági fejlődésének köszönhetően jelentős változások következtek be Kecskeméten a kutatás-fejlesztés és innováció területén. **A város jelentős erőfeszítéseket tett, hogy a már meglévő kutatás-fejlesztési hálózata mellett, újabb ágazatokban meghatározó K+F kapacitásokat építsen ki**, így segítve elő nem csak Kecskemét tudásalapú gazdaságának erősödését, hanem a kreatív-innovációs központtá válás útján tett lépéseket.

A **Kecskeméti Főiskola** innovációs és K+F tevékenységének erősítése érdekében komoly lépéseket tett az elmúlt években. Létrejött a Járműipari Technológiai Transzfer Iroda, megtörtént a járműmérnöki alapszak akkreditációja és megépült a közel 1,5 milliárd Ft összköltségvetésű Járműmérnöki Intézet a GAMF Kar területén. Emellett számos pályázat segítette a kutatási kompetenciák növelését, valamint a **K+F+I tevékenység gazdasági hasznosításának előkészítését, illetve tudás-transzfer szolgáltatások** volumenének növelését.

A főiskolai fejlesztések mellett, **számos vállalkozás is jelentős beruházásokat valósított meg a kutatás-fejlesztés és innováció területén.** A Knorr-Bremse fejlesztőközpontot épített ki Kecskeméten, a Phoenix Mecano Kft. új leányvállalatot alapított (Phoenix Mecano Kecskemét Research & Development Kft.), amely a cég profiljához illeszkedő kutatás-fejlesztéssel foglalkozik a jövőben, a KÉSZ Csoport pedig mintegy 3 milliárd Ft-os beruházással a járműipari és építőipari kutatásokat segítő innovációs központ (IQ Ipari Innovációs Központ) építését kezdte meg az idei évben.

Kecskemét ma már az az ipari központ, amelyben ott van a lehetőség és az a törekvés, hogy kutatásfejlesztési központtá válhasson. Kecskemét eltökélt abban, hogy kreatív-innovációs központ legyen, ahol a jövőt alakítják. Ezért a már létező, működő városi kutatóközpontok mellett, **a Kecskeméti Főiskola tudásbázisán új járműipari- és közgazdasági kutatócentrum kialakítása a cél.**

A szakterületen megvalósítandó célok:

- A járműipari kutatásfejlesztési központ erősítése;
- Új közgazdasági kutatás-fejlesztési központ kialakítása;
- A városban hagyományokkal rendelkező (pl. agrár, élelmiszeripari, társadalomtudományi) kutatás-fejlesztési központok megőrzése, megerősítése;
- A vállalkozások ösztönzése, hogy saját kutatóbázisaikat Kecskeméten építsék meg;
- Szoros együttműködés a Magyar Nemzeti Bankkal a közgazdasági kutatóközpont tudományos szerepének meghatározásában;
- A Kiemelt Járműipari Központ státusból adódó lehetőségek széleskörű kihasználása;
- A térség kis- és középvállalatainak bevonása a kutatásfejlesztésbe, az innovációs tevékenységük ösztönzése;
- A Kecskeméti Főiskola tudásbázisának szélesítése, a külföldi diákok és kutatók városi intézményekbe történő vonzása;

Szakterületi feladatok, programok:

A kutatásfejlesztés területén a közeljövőben el kell indítani azokat a programokat, amelyek révén a jelzett tudás- és innovációs központok kialakíthatóak. Ebben a folyamatban a Kecskeméti Főiskola mellett az AIPA Kft. és a vállalkozások lehetnek az önkormányzat legfőbb partnerei. Alapvető kérdés lesz a helyi kutatás-fejlesztési és innovációs kapacitás működtetéséhez szükséges megfelelő szakemberek biztosítása, valamint az ötletek, s a megfelelő kutatási infrastruktúra rendelkezésre állása.

- Megfelelő tudományos fokozattal rendelkező, innovatív kutatók városba csábítása;
- Közös kutatás-fejlesztési és innovációs programok indítása a Főiskola, az innovációs szervezetek és a vállalkozások összefogásával;
- A kreatív tudásközpontokhoz kapcsolódó technológiai park kialakítása a város barnamezős területeinek felhasználásával;
- Hatékony és professzionális innováció-támogató szervezet felállítása;
- Kockázati tőketársaságok bevonása a kecskeméti innovációs szektor finanszírozása érdekében;
- Hazai és nemzetközi járműipari klaszter együttműködések erősítése (közös európai projekteken történő részvétel), a klasztertagok K+F+I képességének fejlesztése;
- A térség üzleti és innovációs környezetének fejlesztése (innovációs potenciál, információs rendszerek, humán erőforrás-fejlesztés, stb.)
- Befektetés-ösztönzési program kidolgozása (forrásbevonási és tőkevonzó képesség erősítése, kockázati tőke bevonása, telephelymarketing erősítése) a tudásintenzív ágazatok terén.

6.4. Közút- és közlekedésfejlesztés

Kecskemét jövőbeli térségi és településhálózati szerepkörét, pozícióját, vonzásviszonyait és gazdasági lehetőségeit alapvetően meghatározza a jelenlegi közúthálózata és közlekedési lehetőségei. Bár Kecskemét kiváló közlekedés-földrajzi adottságokkal rendelkező város, jelentős gazdasági, kereskedelmi és szolgáltatási vonzáskörzettel, mégis a város közúthálózati helyzete, belső és átmenő forgalmának rendezetlensége, a belváros forgalomcsillapításnak megoldatlansága, közösségi közlekedésének korszerűtlensége a település további fejlődésének egyik gátjává vált. A szűkös úthálózati keresztmetszetre, a gyűrűs-sugaras közúthálózat hiányosságaira, a csomópontok korlátozott áteresztőképességére, a forgalomszervezés elavultságára, a közösségi közlekedés

alacsony színvonalára már a 2005-ös és 2008-as **Közlekedésfejlesztési Koncepció** és a 2008-ban elfogadott **Integrált Városfejlesztési Stratégia** is felhívta a figyelmet.

Kecskemét városa felismerve ezeket a problémákat, jelentős erőfeszítéseket tett a városi gazdaság egészét befolyásoló közlekedési infrastrukturális háttérfeltétel fejlesztése érdekében. **A város a Gazdasági Programjának megvalósítása során, központi kérdésként kívánja kezelni a közút- és közlekedésfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat.**

A város közlekedési hálózatának alaphelyzete, hogy a mindenirányból érkező **országos közúthálózati kapcsolatai** a város sűrűn beépített területeit is érintik, egészen a Nagykörútig szinte akadálytalanul behúzva az átmenő, tranzit forgalmat és annak környezeti hatásait. Ezen országos utak jellemzően hálózati szakaszhiány nélkül (az 541. sz. út új szakaszának kivételével), jellemzően keresztmetszeti és csomóponti nehézségekkel küszködnek.

A város fő közlekedési irányultsága a nyugat-keleti irányból az elmúlt években lezajlott fejlesztések eredményeképpen **egyre inkább észak-dél irányba mozdult el** – követve az országos úthálózati rendszerben történő elhelyezkedést is. Az országos úthálózati érintettségéből adódóan fontos volt, hogy – a már meglévő déli elkerülő út után – **a város északi részében is elkészüljön az elkerülő út**, hiszen ezzel tud csak bezárulni a Kecskemétet körülölelő (M5-54-44, déli elkerülő, M5-5-441-44, északi elkerülő) tranzit gyűrű. A 445. j. északi elkerülő út megvalósítása 2013 őszén kezdődött el, s még az idén befejeződik az 5. sz. főút és a 44. sz. főút közötti szakasz átadásával. Az építésekkel párhuzamosan folynak az 5. sz. főút és az M5 autópálya közötti szakasz kisajátítási és kivitelezés előkészítési munkálatai, de a kivitelezés időpontja még bizonytalan.

Az elkerülő északi tranzitút mellett, a város környékéről és a városon belül egyre erősödő forgalmi terhelés miatt, **szükség mutatkozott a sugárirányú országos útszakaszok kapacitás és csomóponti fejlesztéseire is**. Az 54-es az 52-es, az 5-ös és a 441-es főutak a városba érkező teherforgalom kiszolgálásán túl, az agglomerációs övezetek és a város közötti, valamint a belsőbb városrészek kapcsolatainak erősítése érdekében lennének fontosak. Az említett főútszakaszok engedélyezési szintű tervezésével kapcsolatos munkálatok befejeződtek, s egyes hálózati szakaszok esetében elindultak az engedélyezési (pl. 52.sz., 54. sz., 441. sz. főút), illetve a kisajátítási (pl. 54. sz. főút) eljárások.

Kecskemét és környezete közlekedési igényeinek megfelelő színvonalú kiszolgálása, valamint a fenntartható közlekedés-szervezés, koncepcionális célkitűzése a városnak. Ennek eléréséhez, s a fenntartható városi mobilitás kialakításához, mind a fentiekben leírt fejlesztések megvalósulása, mind pedig a tervezett egyéb közúthálózati beavatkozások (Nagykörút egyen keresztmetszetének biztosítása, az 541. sz. főút Izsáki út és Halasi út közötti hiányzó szakasz

megépítése, a 441. sz. főút 2x2 sávossá bővítése a megyehatár és a Mátyás király krt. között, valamint a 140-es vasútvonal alatt két helyen is átvezető aluljárók, valamint a legfőbb forgalmi csomópontok átépítése) alapfeltételként jelennek meg.

Kecskemét mintegy 170.000 lakosú szűkebb vonzaskörzetének természetes igazgatási, szolgáltatási és foglalkoztatási központja, amely jelentős forgalmi terhelést jelent a városnak, ezért a közlekedésfejlesztéssel kapcsolatos feladatoknak ugyancsak fontos elemét képezi az **elővárosi közlekedés** figyelembe véve. A KÖZOP 5.5.0. pályázati rendszerének, s a város sikeres pályázatának köszönhetően (KÖZOP-5.5.0-09-11-2011-0002), ezen a területen is elindulhattak a munkálatok, s elkészültek a jövőbeli fejlesztéseket megalapozó Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányok:

- 145. vasútvonal, Kecskemét reptéri kiágazás – Tiszakécske;
- 52. sz. főút 11,5 t tengelyterhelésre történő megerősítése és korszerűségi felülvizsgálata;
- A Kecskemétet Lakitelekkel összekötő, a 44-es számú főút mentén vezető kerékpárút hiányzó szakaszának megépítése a 8+900 szelvénytől a 16+200 szelvényig;
- 5 sz. főút Kecskemét - Kiskunfélegyháza közötti szakasz felújítása, hiányzó kerékpárúti szakasszal együtt;
- A Kecskemétet Lajosmizsével összekötő, az 5. számú főút mentén vezető kerékpárút hiányzó szakaszának megépítése;
- Mercedes gyár megközelítése alternatív útvonalon (54. sz. főúttól a Daimler út csomópontjáig);

A térségi elérhetőségi és közúthálózati területen elért eredmények mellett, Kecskemétnek jelentős kihívást jelentett, illetve jelent még ma is közösségi közlekedésének fejlesztése, az **intermodalitás biztosítása**, a kerékpáros hálózat kiépítése, illetve a parkolás rendszerének fejlesztése. Ezen a területen is számos előrelépés valósult meg az elmúlt években. Kecskemét városa beszerzett 25 db hibridbuszt a helyi közösségi közlekedés magasabb kiszolgálása és a környezetbarát, **fenntartható városi mobilitás** biztosítása érdekében. A város új buszhálózati struktúrát alakított ki, egyes szakaszokon buszsávok kijelölésével (Izsáki út, Dózsa György út, Irinyi utca, Batthyány utca, Kiskörút északi, észak-nyugati része). Ezen kívül folyamatban van az **utastájékoztató komplex rendszerének kiépítése**, ennek részeként megtörtént 77 db intelligens utastájékoztató tábla kihelyezése, új buszfordulók (Auchan, Daimler, Tesco, Knorr-Bremse, Kadafalva) és végállomások (Margaréta Otthon, Hetényegyháza) kijelölése, továbbá jelenleg is épül egy új városi busztelephely.

A közösségi közlekedés fejlesztése részeként a végéhez közeledik az **intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések** projekthez kapcsolódóan az engedélyes tervek készítése, amely egy új Intermodális csomópont kialakítását, új közös (MÁV, VOLÁN) felvételi épület tervezését jelenti a Rákóczi út tengelyébe, annak észak-keleti végébe, átjárást biztosítva – a vasút által eddig elvágott – Hunyadiváros irányába. A csomópont területén megvalósulhat az új vasúti peronok kialakítása, a külön szintben elválasztott gyalogos-, közúti- és vasúti forgalom közvetlen kapcsolódása, kiegészülve egyéb (taxi, P+R, B+R) funkciókkal.

A közlekedésből fakadó **parkolással** összefüggő városi problémák és feladatok az intenzívebben beépített területeken, ezek közül is elsősorban a belvárosban és a lakótelepeken jelentkeznek. A belvárosi telekszerkezetből, valamint a közterület kialakult használatából adódóan a város lakossága által megszokott és elvárt felszíni parkolás bővítésének és fejlesztésének szűkös lehetőségei mutatkoznak, melyet parkolási módonként külön is megvizsgált a város. Az elmúlt évtizedekben lezajlott belvárosi átépítések, a lakosság egy részének a város külsőbb (kedvezőbb környezeti adottságú) területeire történő kitelepüléssel, valamint – részben ennek is köszönhetően – megnövekedett motorizációval (melynek egyik érdekes jelensége, hogy családonként több személyautó is megjelent), a parkolási lehetőségek nem tudtak (talán nem is ez volt a cél) lépést tartani, sem a lakótelkek, sem a közterületek vonatkozásában. Ehhez társul a belváros intézményi, szolgáltatási „egyközpontúsága” is, így az állóparkolás jelentős aránya további nehézséget jelent a mozgó parkolási igény kielégítésében. Megoldandó problémaként jelentkezik a forgalomvonzó kulturális, turisztikai célú intézmények előtti autóbusz parkoltatás is, melyre szintén kereste/keresi a megoldást a város.

A változó jogszabályi keretek 2014. évtől nagyobb lehetőséget adnak arra, hogy az építéshez kötődő parkolók biztosításának szabályait az önkormányzat az adottságokhoz igazítva szabályozza, az ebben rejlő lehetőségeket a jövőbeni parkolási rendeletének felülvizsgálatban szükséges lesz feltárni. A felülvizsgálatban komplexen kell az eszköztárat vizsgálni és javasolt azokat integráltan beépíteni a kapcsolódó fejlesztésekbe: parkolási díjak-, díjzónák-, parkolási idő korlátozása, a gépjármű forgalom kitiltása egyes területekről. Ezen kívül fontos elemét képezik a komplex rendszernek a parkolóházak, mélyparkolók létesítése, az építési intenzitás és a parkolás összefüggésének vizsgálata (telken belüli parkolás biztosítása szükségessége, módja, száma, kialakítása, működése), P+R és B+R rendszerek kialakítása, a kerékpártárolás (módja, típusa, funkciókhoz kötése), kerékpárbérlés lehetőségei, környezeti terhelés csökkentését biztosító intézkedések, a tömegközlekedés előnyben részesítése, stb.

A közút- és közlekedésfejlesztés megvalósítása során a felsorolt feladatok mellett, **a város jelentős figyelmet kíván fordítani a fenntartható városi mobilitás kialakítására, ezért támogatja az „eletromobilitás” terjesztését, a kerékpárforgalmi létesítmények építését, a forgalom kiszorítását a belvárosból, valamint fontosnak tartja a **Kerékpárforgalmi Hálózati Tervében** megfogalmazott (társági és turisztikai célú) kerékpárút fejlesztési feladatok összehangolását és ütemezett megvalósítását.**

A szakterületen megvalósítandó célok:

A közlekedési rendszerfejlesztések járuljanak hozzá a város és térsége működéséből adódó közlekedési igények kielégítéséhez, az élhetőségének megőrzéséhez, valamint a város gazdasági lehetőségeinek javításához, a fenntartható városi mobilitás erősítésével, a hatékonyság növelésével és a finanszírozhatóság figyelembevételével.

Ezen belül is:

- A tranzitforgalom elkerülő utakra terelése (pl. Északi elkerülő teljes körű kiépítése);
- Kecskemét térségi elérhetőségének fejlesztése;
- A közlekedési igény-kielégítés városon belüli differenciált biztosítása;
- A gazdasági területeket ellátó, feltáró útviszonylatok fejlesztése (pl. az 541.sz. főút és az 54. sz. főút fejlesztése, ipari területek feltáró útjainak kialakítása);
- Az intermodalitás feltételeinek erősítése;
- A város területén belüli közúti egyen-keresztmetszet megteremtése, buszsávok kialakítása, a közösségi közlekedés feltételeinek javítása érdekében;
- Az intelligens közlekedési rendszerek (ITS) kiépítése (a „Smart City” program részeként);
- A polgári légiközlekedés lehetőségeinek és a légi áruszállítás feltételeinek részletes vizsgálata;
- Az e-mobilitás feltételeinek kialakítása.

Szakterületi feladatok, programok:

- M44-es autópálya és az M8-as K-Ny-i irányú transzverzális közlekedési útvonal megépítésének támogatása;
- A légi áruszállítás infrastrukturális háttérének vizsgálata;
- A város legfontosabb gyűjtőútjai tekintetében az egyen-keresztmetszetek kialakítása, az útminőség javítása;

- 54. sz. főút kapacitásbővítése az M5 autópálya és az 5. sz. főút közötti szakaszon, valamint a kapcsolódó utak (M5, 5-ös, 44-es és 541-es) csomópontjainak átépítése (turbó körforgalmi kialakítás), továbbá az 54-es úttal párhuzamosan kerékpárút építés;
- 52. sz. főút M5 autópályán belüli bevezető szakasz négysávós kapacitás-bővítése;
- Nagykörút ütemezett fejlesztése;
- 441. sz. főút fejlesztése (+vasúti műtárgy) az Északi elkerülő út - Nagykörút között;
- 445.sz. Kecskemét északi elkerülő út továbbvezetése, M5 autópálya – 5218. j. út között;
- 541. sz. út kiépítése (52. sz. főút – Halasi út között);
- A gépjárműforgalom számára megfelelő szolgáltatási színvonalat nyújtó közúthálózat kiépítése, a településszerkezeti sajátosságok, kötöttségek messzemenő figyelembevételével;
- A Nagykörúton belüli területeken az élhetőség megőrzését, a környezet védelmét segítő közlekedési rendszer megoldások alkalmazása (védett zónák kialakítása, gyalogos, kerékpáros és közösségi közlekedés előtérbe helyezése, intelligens közlekedés-irányítás kialakítása, a Kiskörút forgalmi szerepének átgondolása).
- A külső városrészekben a még hiányzó városszerkezeti jelentőségű közlekedési kapcsolatok kiépítésének előkészítése;
- A város központjának, műemlékeinek védelme a belvárosi a gépjárműforgalom csillapításával, a sebesség mérséklésével, buszsávok kialakításával, a tömegközlekedés fejlesztésével, az „elektromobilitás” elterjesztésének támogatásával;
- A gyalogos területek növelése és a gyalogos-kerékpáros közlekedés előnyben részesítése a városmagban (a Kiskörúton belüli területeken);
- Színvonalas tömegközlekedési hálózat kialakítása, amely valódi alternatívája az egyéni közlekedésnek;
- Vonzó, összefüggő kerékpárút-hálózat és kerékpárforgalmi létesítmények kiépítése, a kerékpáros közlekedés támogatása a város teljes területén.

6.5. Oktatás, szakképzés, humánerőforrás-fejlesztés

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2000-es évek során kiemelt figyelmet fordított arra, hogy intézményei kapacitását és képzési szerkezetét a valós munkaerőpiaci igényeknek megfelelően alakítsa ki. Jelentős előrelépéseket sikerült elérni a különböző **hiányszakmák** (pl. gépészet, informatika, közlekedés, idegenforgalom és vendéglátás) **képzése**, a szakképzés minőségének javítása (TÁMOP-2.2.3-09/1-2009-0017), a kompetenciaalapú moduláris

képzés, a felnőttképzés erősítése, valamint gyakorlati képzés korszerű technológiai, technikai feltételeinek megteremtése (TIOP-3.1.1.-09/1-2009) terén. **Minden iskolatípusban erősödött az angol és a német nyelvi képzés.** Az önkormányzat a városunkba letelepedett német családok gyermekeinek biztosítja a német nyelvű óvodai és általános iskolai képzést (Kinder Ovi, Mercedes-Benz Schule), valamint az integrált oktatás kialakítása érdekében beindította a 2009/2010. tanévtől a magyar-német két tanítási nyelvű oktatást az 5. osztálytól felmenő rendszerben. A középfokú képzésen belül **szakközépiskolai, szakiskolai és érettségi utáni szakképzés** közül lehet választani. A szakközépiskolai képzésen keretében, több mint egy tucat szakmacsoporton belül (pl. Élelmiszeripar, Vegyipar, Közlekedés, Építészet, Nyomdaipar, Vendéglátás-turisztika), közel 30 szakma közül választhatnak a diákok. Kibővült a szakiskolai képzés is, ahol 9 szakmacsoport mintegy kéttucatnyi szakmája közül választhatnak a jelentkezők.

Előrelépések születtek a **duális szakképzés** elindítása és kiteljesítése területén is. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft., valamint a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara stratégiai együttműködésben állapodott meg az autóiipari szakemberképzés példaértékű, duális, gyakorlatorientált képzési elvek szerinti megvalósítására. Az együttműködés céljaként megfogalmazódott, hogy a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és a régióban tevékenykedő járműipari beszállítók, gép- és fémipari vállalatok, munkaerő-utánpótlási, foglalkoztatás és szakképzési igényeihez illeszkedő gyakorlatias középfokú oktatást kívánnak megvalósítani. Ennek egyik első eredménye, hogy 2011 ősztől 3 új autóiipari szakmában 34 tanuló gépjármű mechatronikus, mechatronikus karbantartó és gépjármű karosszéria előkészítő, felületbevonó szakmában kezdte meg tanulmányait, többek között a Mercedes-Benz igényeinek kielégítésére. A régiós járműipari, gép- és fémipari beszállítói partnerek pedig egyrészt bekapcsolódtak a szakmai képzésbe, másrészt helyet biztosítanak a gyakorlati képzéshez. Az első képzések beindulását követően napjainkra tovább bővült a duális szakképzés keretében tanulható szakmák száma. Napjainkban már villanszerelő, mechatronikai karbantartó, asztalos, női szabó, gépi forgácsoló, hegesztő, szerszámkészítő és finommechanikai műszerész szakmákat is lehet tanulni duális rendszerben.

A **felsőfokú oktatás** területén is számos eredményről lehet beszámolni az elmúlt időszakból, melyek jelzik már a következő évek fő fejlesztési irányait is. Az elmúlt években a Kecskeméti Főiskola a munkaerőpiaci igények jobb kielégítése érdekében új szakirányokat (gépészmérnöki, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, környezetgazdálkodási) vezetett be, s ezekhez illeszkedően javította az oktatás feltételeit, mind intézményi, mind az eszközellátottság, mind pedig a tananyagfejlesztés tekintetében (pl. TÁMOP-4.1.2, TÁMOP-4.2.1, TÁMOP-4.2.3). Majd

a Mercedes-Benz beruházásának bejelentését követően erőteljes fejlesztések indultak el a műszaki területeken. Sikeres pályázat (TÁMOP-4.2.1-09/1-2009-0006) valósult meg az Alföldi Térség autóipari beruházásainak lokális beágyazottságát elősegítő technológia és tudástranszfer szolgáltatások fejlesztése területén. Ennek keretében a **Kecskeméti Főiskolán olyan regionális autóipari technológiai tudáscentrum és projektkoordinációs központ jött létre, amely elősegítheti a jövőben a járműipari szakterületen a települési, a regionális, az országos és a nemzetközi együttműködések bővítését és hozzájárulhat az alföldi beszállítói vállalatok innovációs képességéhez, szakmai tudásuk bővítéséhez és versenyképességük növeléséhez.** A pályázat keretében a Kecskeméti Főiskolán egy olyan Járműipari Technológia Transzfer Iroda (JTII) került kialakításra, amely tudományos kutató, fejlesztő és innovációs tevékenységet folytat, valamint szaktanácsadást nyújt a járműiparral foglalkozó vállalatok részére. Egy másik sikeres pályázatnak (TIOP-1.3.1./07/2/2F/2009/0003) köszönhetően a műszaki-természettudományi tudásbázis infrastruktúrájának fejlesztése is megvalósulhatott a Kecskeméti Főiskolán. A projekt keretében elkészült többek között a GAMF kar „infotere” és hegesztő műhelye, a Tanítóképző Főiskolai Kar Természettudományi Központja, valamint a Kertészeti Főiskolai Kar Környezetvédelmi és Kertészeti Élelmiszeralapanyag-vizsgáló Laboratóriuma. A legjelentősebb beruházás azonban a közel 1,2 milliárd Ft-ból felépült Tudósház, mely egyszerre hallgatói és oktatói-kutatói központ, konferenciák és bemutatók helyszíne, de alkalmas hazai és külföldi kutatók, doktoranduszok elszállásolására, illetve elmélyült kutatói munka végzésére.

Nagy előrelépést jelentett a Kecskeméti Főiskola és a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. között 2010 novemberében létrejött stratégiai együttműködési megállapodás, melynek értelmében a Főiskola gyakorlatorientált duális képzési rendszert alakít ki. Megállapodtak továbbá a szerződő felek, hogy közös projekteket indítanak a Kecskeméti Főiskola fejlesztésére (Járműipari Tanszék létrehozása, folyamatos fejlesztése), új képzési koncepció kidolgozására és az erőforrások közös használatára.

A fejlesztések sora azonban még nem zárult le, hiszen a Főiskola számos futó pályázattal rendelkezik a komplex szervezetfejlesztéstől, a nemzetközi alkalmazkodó képesség növelésétől, a tananyagfejlesztésen és az ifjúságsegítő képzés fejlesztésén át, a pedagógusképzést segítő szolgáltató és kutatóhálózatok kialakításáig. Az oktatás feltételeinek javításában igen jelentős mérföldkő volt az **új Járműipari Intézet épületének kialakítása** és a kor követelményeinek megfelelő eszközökkel és berendezésekkel történő felszerelése (TIOP-1.3.1-10/1-2010-0003). A beruházás célja a gyakorlatorientált gép- és járműgyártási oktatás tereinek biztosítása, valamint a kecskeméti mérnökképzési hagyományokra épülő, országos szinten is meghatározó, versenyképes

tudást biztosító gépjárműipari felsőoktatási, kutató-fejlesztő és tudományos bázis létrehozása volt. Ennek első lépéseként – a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság döntése értelmében – megtörténhetett a járműmérnöki alapszak akkreditációja, melynek köszönhetően a Kecskeméti Főiskolán a 2012/2013-as tanévtől elindulhatott a képzés 4 szakirányon (Járműgyártó, Gépjárművek, Automatizált gyártórendszerek és robotok, Járműmechanika). A hallgatók kezdetben két multinacionális vállalat közül választhatnak, a gyakorlati időt vagy a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., vagy a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft-nél tölthették le, majd 2013-ban tovább bővült a duális képzésben résztvevő vállalatok köre, olyan cégekkel, mint a Phoenix Mecano Kecskemét Kft., a Magna Automotive Hungary Kft., a HILTI Szerszám Kft. és a Kühne+Nagel Kft. A fejlesztések sora azonban még ezzel sem zárult le, hiszen 2014-ben a duális képzés további fejlesztése érdekében újabb program vette kezdetét (TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0019). Ennek célja nem csak a kecskeméti duális felsőoktatási képzés szervezeti, működési és irányítási standardjainak kialakítása, valamint a gyakorlatorientáltság növelését és a foglalkoztathatóság erősítését célzó szervezetfejlesztés volt, hanem olyan tananyagok és szakanyagok elkészítése is, melyek segíthetik a már meglévő alapszakok fejlesztését, új szakirányok kidolgozását, új alapszakok bevezetését, illetve új képzések kialakításának vizsgálatát.

A Kecskeméti Főiskola azonban nem csak a duális oktatás, de a kutatás-fejlesztés területén is előre kíván lépni. Ennek érdekében 2015-ben elindították azt a tudás park projektet (TÁMOP-4.2.1C-14/1/KONV-2015-0011), amely lehetőséget biztosít, nem csak az új közös kutatások elindításának ösztönzésére a Kiemelt Járműipari Térség vállalkozásai, szervezetei és önkormányzatai között, de a kiválasztott kutatási területek (Jármű- és gépipari anyagok és technológiák kutatása, fejlesztése, Ipari automatizálás, mérés-technika és optimalizálás, Élelmiszer-előállítás, kertészet, élelmiszer-feldolgozás) erősödését is célul tűzi ki.

A duális képzés előretörését jól jelzi, hogy a 2015/2016-os tanévben 5 műszaki szakon (Anyagmérnök, Gépészmérnök, Járműmérnök, Műszaki Menedzser, Mérnök-informatikus) 29 vállalathoz, valamint a Kertészmérnök alapszak esetében további 7 gyakorlati helyre adhatják be jelentkezésüket a leendő hallgatók. A fejlesztések azonban tovább folytatódnak, elég csak a Műszaki logisztikai alapszak bevezetésének előkészítésére, vagy az új közgazdaságtani campus 2015-ben elindult építésére gondolni.

A Kecskeméti Főiskola egy teljesen új tudományterületre lép be a következő időszakban. **A jövő pénzügyi, gazdasági szakembereinek a képzése indulhat el hamarosan Kecskeméten.** A Magyar Nemzeti Bankkal kötött stratégiai együttműködési megállapodás értelmében a bank elő

kívánja segíteni a magas szintű közgazdasági, illetve új típusú pénzügyi kultúrának és oktatásnak megerősítését és fejlesztését, valamint támogatja egy modern szemléletű kutató-fejlesztő és oktatási központ létrehozását Kecskeméten.

A fenti összefoglalóból is látható, hogy a Kecskeméti Főiskola az elmúlt fejlesztési ciklusban hatalmasat lépett abba az irányba, hogy megteremtse azt a tudásbázist, ami alapja lehet egy jövőbeli egyetemi központnak.

A szakterületen megvalósítandó célok:

Kecskemét legfőbb célja, hogy egy 21. századi, modern egyetemi várossá váljon, s megépüljön az az egyetemi Campus, amely alapját képezheti a további eredményes tudományos és oktatási tevékenységnek. A város oktatásfejlesztésének céljait az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- A gazdasági élet és a szakképzés kapcsolatának erősítése, illetve a keresletvezérelt szakképzés továbbfejlesztése, a térségben működő gazdasági partnerek együttműködésével, összhangban Bács-Kiskun Megye Szakképzés-fejlesztési Stratégiájában megfogalmazott jövőképpel és célkitűzésekkel;
- A munkaerőpiaccal adekvát szakképzési bázis kialakítása, gyakorlat-centrikus, hatékony, átlátható képzési struktúra megteremtése a magas szintű technikai, technológiai felszereltség biztosításával minden oktatási intézményben;
- Kecskemét felsőfokú oktatási potenciáljának erősítése, az oktatói és kutatói állomány minőségi és mennyiségi növelésével, az oktatás infrastrukturális és technológiai feltételeinek javításával, az alapszakok és mesterképzések számának növelésével, a hallgatók létszámának bővítésével;
- Műszaki, informatikai és agrárképzés erősítése, a vállalatok által igényelt szakok, specializációk és rövid ciklusú képzések portfóliójának bővítése (pl. logisztikai mérnök alapszak; mezőgazdasági mérnök alapszak);
- Új MSc szakok akkreditációja;
- A gazdasági képzések meghonosítása, majd folyamatos erősítése a Magyar Nemzeti Bankkal és a vállalkozásokkal közösen;
- Új egyetemi városrész felépítése az Izsáki úti volt megyei kórház telephelyén;
- A kecskeméti felsőoktatás további fejlődése érdekében az „alkalmazott tudományok egyeteme” cím megszerzése.

Szakterületi feladatok, programok:

Szakképzésfejlesztés:

- A duális szakképzés további fejlesztésének támogatása a munkaerőpiaci igényeknek megfelelően;
- Az új szakmákhoz kapcsolódó tananyagfejlesztés és erre épülő új oktatási segédanyagok elkészítése;
- A szakképzés humán, oktatás-módszertani és technikai feltételeinek folyamatos fejlesztése;
- A hátrányos helyzetű emberek szakmához jutásának elősegítése, a felnőttképzés lehetőségeinek bővítése;
- Együttműködések kezdeményezése és támogatása a felsőfokú akkreditált képzések területén a Kecskeméti Főiskola vonatkozásában;
- A szakképzési rendszerben, s ezen belül különösen a közlekedési, vendéglátás-turisztikai alapképzésű szakközépiskolai osztályokban az idegen nyelvi készségek elsajátításának támogatása, a két tanítási nyelvű képzések erősítése;
- Pályaorientáció és pályakövetési rendszer kialakítása.

Felsőoktatás:

- Minősített oktatók és kutatók Kecskeméti Főiskolára történő csábítása;
- A már meglévő alapszakok és szakirányok fejlesztése, a duális képzésben résztvevő partner-vállalatok és hallgatók számának növelése - a duális képzés fejlesztése (szervezet, marketing, kommunikáció);
- A Műszaki-logisztikai alapszak akkreditációja;
- A közgazdasági kutató-fejlesztő és oktatási központ kialakítása, gazdasági, gazdálkodási képzések indítása, új alapszakok (pl. gazdálkodási és menedzsment) akkreditációja és a duális képzés bevezetése;
- Hallgatói tehetséggondozás (TDK, OTDK aktivitás fokozása, szakkollégium, hallgatói önszerveződések támogatása), a hallgatói teljesítmény növelése, lemorzsolódás csökkentése (felzárkóztatás, mentori program);
- Idegen nyelvű kurzusok és képzések számának növelése;
- A kutatás-fejlesztési kapcsolatok bővítése (közös pályázatok, K+F szerződések), a helyi és térségi vállalkozásokkal, valamint a hazai és nemzetközi tudományos műhelyekkel (prioritásként megfogalmazható: jármű- és gépipari anyagok és technológiák; ipari automatizálás, mérés-technika és optimalizálás; élelmiszer-előállítás, kertészet, élelmiszer-feldolgozás).

Az oktatás és szakképzés fejlesztésén túl **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata**, összhangban az Európai Unió és a magyar kormány által deklarált célokkal és értékekkel, **kiemelt prioritásként kezeli az ifjúsággal, a jövő nemzedékével való kétirányú, valós párbeszédre alapuló együttműködést.**

Kecskemét további dinamikus fejlődésének egyik fontos alapfeltétele, hogy a város minél vonzóbbá, élhetőbbé váljon minden korosztály számára. Különösen igaz ez a város jövőjét jelentő a fiatal korosztályok, illetve a városba letelepedi szándékozó fiatal családok esetében. A jövő nemzedéke életmódjának, szabadidős és kulturális szokásainak, társadalmi részvételének, értékrendjének megismerése érdekében a város 2011. év folyamán egy széleskörű ifjúságkutató végeztetett el a városban élő 15-29 éves korosztály körében. A vizsgálat eredményeit is felhasználva 2015 közepén elkészült Kecskemét Ifjúsági Konceptiója, amely nem csak áttekinti a fiatalok helyzetét, de igyekszik megfogalmazni alapelveket, stratégiai kereteket, fejlesztési irányokat és célokat. A dokumentum ajánlásokat tesz az egyre inkább szükségessé váló Ifjúsági Cselekvési Terv elkészítéséhez, amely megalapozhatja Kecskemét iskolavárossá történő válását, továbbá jó alapokat adhat **Kecskemét Európa Ifjúsági Fővárosa 2018 cím** (OPEN2018) elnyerésére is.

6.6. Egészségügy, szociális ellátás

A harmonikus városfejlődés érdekében, Kecskemét évtizedek óta megkülönböztetett figyelmet fordít jóléti ellátórendszerének fejlesztésére és olyan horizontális elvek érvényesítésére, mint az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés biztosítása, a környezeti és társadalmi fenntarthatóság, továbbá a társadalmi kohézió növelése. **Kecskemét úgy tekint a társadalmára, mint a legfontosabb értékteremtő erőforrására**, illetve a város fejlődésének legfontosabb tényezőjére. Az emberek fizikai és lelki egészségének, valamint a különböző társadalmi csoportok együttélésének biztosítása, a társadalmi kohézió növelése, nem csak a kiegyensúlyozott városi fejlődés, de ezen belül a gazdaság fejlesztésének lehetőségei szempontjából is kulcskérdés.

A kecskeméti **egészségügyi ellátórendszer** országos összevetésben is jónak minősíthető, ami az elmúlt évtizedek tudatos építkezésének köszönhető. Az egészségügyi ellátás minden szintjén sikeres eredményeket elérni az elmúlt években. A járóbeteg ellátás területén jelentős előrelépésnek számított az Egészségügyi Központ 2002-ben történt felújítása, de a különböző beruházásoknak köszönhetően bővült a megyei kórház szakambuláns ellátottsága is (pl. új DEXA helyiség, a járóbeteg központi diagnosztika fejlesztése). Az ügyeleti rendszer 2006-ban megújult, korszerűsödött a fekvőbeteg ellátás, a megyei kórházban az onkoradiológiai központ

emeletráépítést kapott, s a Bőr- és Nemibeteg Gondozó is új épületbe költözhetett. Sor került a központi műtőblokk korszerűsítésére, új Gastroenterológiai Központ kialakítására, a diagnosztikai épületrész megújítására, valamint az ún. hotelépület felújítására. 2011 őszére fejeződött be a Sürgősségi Betegellátó Osztály (SBO) átalakítása és fejlesztése, mintegy 1400 m²-en. A beruházás során többek között a belgyógyászati sürgősségi részleg vizsgálókkal, gyorsítótárs helyiséggel és további ágyakkal bővült. A 16 ágyas fekvőbeteg részlegen belül elkülönítő szoba került kialakításra. Összesen 48 db (27 féle) új orvos-szakmai eszközzel gazdagodott a betegellátás (köztük, új CT, Mobil RGT és UH készülék).

Az új **Kecskeméti Gyógyintézeti Központ** kialakítása keretében megvalósulhatott a szakorvosi rendelőintézet bővítése, így az újonnan megépített harmadik emeleten kapott helyet az Izsáki útról átköltöző cito-diagnosztikai részleg, itt került kialakításra az izotóp laboratórium, az EEG és ultrahang vizsgáló, a két felvételi helyiséggel kialakított digitális röntgen, valamint a véré és vizeletvizsgálati laboratórium is. Átalakult a diagnosztikai épület földszintje is, ahol 1500 négyzetméteren működik a korszerű patológia. A 11,5 milliárd forintos beruházás keretében elkészült továbbá – a meglévő hotelépülettel szemben – egy új „T” alaprajzi formájú, négyemeletes épület, melyben egy anya-gyermek- valamint szív- és érrendszeri központ, emellett a tüdőbelgyógyászat és az orr-fül- gégészet kapott helyet. Kialakításra került egy új központi előcsarnok is, ahonnan a kórházkomplexum minden épülete fedett, zárt útvonalon elérhető. Jelentős fejlesztés valósul meg az onkoradiológia területén is (TIOP-2.2.6-12/1/A-2013-0006), ahol több mint 1,2 Mrd Ft értékben a komplex onkológiai betegellátás fejlesztése történik meg, a sugárterápiás eszközpark korszerűsítésével, megújításával. A fejlesztésnek köszönhetően a kórház fontos részét képezi a regionális és megyei onkológiai és sugárterápiás centrum hálózatrendszerének. A fejlesztések sora azonban még ezzel sem ért véget, hiszen folyamatban van a „Kecskeméti Megyei Kórház Integráció”, (TIOP-2.2.6-12/1B-2013-0013), melynek keretében kiteljesedhet a 2013. február 1-én indult integrációs folyamat, melynek során szervezetileg a kecskeméti székhelyű Bács-Kiskun Megyei Kórházba olvadt a Kiskunfélegyházi Városi Kórház és Rendelőintézetet és a Kalocsai Szent Kereszt Kórház. A projekt részeként a Bács-Kiskun Megyei Kórház kecskeméti Izsáki úti telephelyén a mikrobiológiai labor és a központi sterilizáló fejlesztése a legsürgetőbb feladat, mivel az integráció és az orvos-szakmai technológiai fejlődés hatására a Megyei Kórház Központi Sterilizáló egységének feladatai megváltoznak, kibővülnek. A rendelkezésre álló kapacitások elegendőek, de a folyamatok egy része korszerűsítésre, az előregedett géppark pedig megújításra szorul.

A **szociális ellátás és az esélyegyenlőség** növeléséhez kapcsolódó célokat és feladatokat a város két fontos stratégiai dokumentumban (Kecskemét Megyei Jogú Város Települési Esélyegyenlőségi Programja, Kecskemét Megyei Jogú Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója) foglalta össze. Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése a 185/2013. (VI.27.) számú határozatával fogadta el **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját**, amelyet az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése értelmében **2015 folyamán felülvizsgált**.

A **felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program** áttekintette az esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen. Vizsgálta a szolgáltatásokhoz, munkaerő-piachoz, képzéshez és lakhatáshoz való hozzáférésük alakulását, feltárja az ezeken a területeken jelentkező problémákat. Meghatározta továbbá az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és nevesítette azokat az intézkedéseket, amelyek megvalósítandók az egyenlő bánásmód érdekében a Helyi Esélyegyenlőségi Program lejártának határidejéig. A felülvizsgálat számba vette továbbá mindazokat az esélyegyenlőségi intézkedéseket, beavatkozásokat, amelyeket a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013-as elfogadásakor tartalmazott, és vizsgálta időarányos megvalósulásukat. A Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásakor Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 14 olyan beavatkozást, intézkedést fogalmazott meg, amelyek az esélyegyenlőségi szempontból hátrányos helyzetű célcsoportok valamelyikéhez tartozó kecskeméti emberek életét kívánták megkönnyíteni, illetve társadalmi integrációjukat és befogadásukat elősegíteni. Ezek közül az intézkedések közül – a 2015. június 30-ai határidőig – a vállaltaknak megfelelően mindegyik megvalósult.

A legfontosabb esélyegyenlőségi eredmények közül kiemelhető a „**Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitációja**” című projekt megvalósulása, amely a város szegregációval leginkább veszélyeztetett területének komplex infrastrukturális, lakhatási, munkaerő-piaci, szolgáltatási és közösségi fejlesztését tette lehetővé. A gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása terén jelentős eredmény, hogy a vállaltaknak megfelelően az ellátórendszerben új elemként megjelent a **gyermekek átmeneti otthona szolgáltatás** biztosítása. Jelentős eredményként értékelhető még az idősek esélyegyenlőségét javító beruházás a **Platán Otthon időskorú részlegének felújítása és fejlesztése** is, amely méltó környezetet és ellátást biztosít az ott élő idős emberek részére.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése értelmében a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat a településen

élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálatát 2015 júniusában tárgyalta és fogadta el a Közgyűlés.**

Az Szt. meghatározza a koncepció fő tartalmi elemeit, így a dokumentum ezen irányvonal mentén került aktualizálásra. Az Szt. rendelkezéseinek megfelelően az aktualizált koncepció tartalmazza:

- A lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket;
- Az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét és ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról;
- A szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit;
- Az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét;
- A megye területén működő szolgáltatási rendszer struktúráját, legfontosabb jellemzőit;
- A szolgáltatások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit;
- A szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányait.

Kecskemét Megyei Jogú Város **Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója** teljes körű áttekintést ad a város szociális helyzetéről, az egyes ellátási szolgáltatásokról, az intézményhálózatáról és annak problémáiról, valamint összefoglalja a szociális és gyermekjóléti rendszer fejlesztésével kapcsolatos célokat és feladatokat. Ez alapján jól körvonalazhatók a városnak a szakterülettel kapcsolatban megfogalmazódó kérdései, legégetőbb problémái és megoldási javaslatai, melyeket az alábbiakban kerültek összefoglalásra.

A szakterületen megvalósítandó célok:

Az egészségügyi ellátás tekintetében:

- A lakosság egészségügyi állapotának folyamatos javítása, a megelőzés és az egészségügyi ellátást segítő szolgáltatások fejlesztésével.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tekintetében:

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét;
- A közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét;
- A diszkriminációmentességet;
- A szegregációmentességet;
- A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, a köznevelés és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszer tekintetében:

- A városlakók szociális biztonságának megteremtése;
- A szociális szolgáltatások közelebb kerülése az ellátottakhoz;
- A szociális és gyermekjóléti intézmények jogszabályok szerinti működésének, tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása;
- A szociális és gyermekjóléti ágazatban dolgozók munkakörülményeinek javítása, anyagi megbecsülésük előremozdítása, a dolgozói fluktuáció csökkentése.

Szakterületi feladatok, programok:

Az egészségügyi ellátás keretében:

- Biztosítani szükséges a jól képzett humán erőforrás rendelkezésre állását, s meg kell oldani a nyugdíjba vonuló háziorvosok és ápolók pótlását;
- Az egészségügyi ellátást szolgáló intézmények és munkakörülmények fejlesztése;
- A diagnosztikai háttér folyamatos korszerűsítése;
- A Pólus II. program megvalósítása, minden szakellátás egy központban történő biztosítása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program keretében:

- Szociális földprogram kidolgozása és végrehajtása a mélyszegénységben élő és/vagy roma emberek igényeinek és életkörülményeinek figyelembe vételével;
- A szülők tartós munkanélküliségének csökkentésére irányuló komplex képzési program;
- A bölcsődei infrastruktúra fejlesztése;
- A nők munkaerő-piaci integrációjának elősegítése, alternatív és atipikus foglalkoztatási formák támogatása;
- Az idősek munkaerő-piaci hátrányát csökkentő komplex képzési-átképzési program az élethosszig tartó tanulás jegyében;
- Az idősek szociális és egészségügyi ellátásának lehetőségek szerinti további fejlesztése;

- A fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci esélyeit és integrációját segítő komplex képzési-átképzési program;
- Az akadálymentesített középületek, közterületek számának növelése;
- Felnőtt autisták nappali ellátását szolgáló intézmény fenntartását végző szervezettel történő hosszú távú megállapodás megkötése.

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszer keretében:

- A hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra való beilleszkedésének támogatása, az elmúlt években már jól működő közfoglalkoztatás további erősítése. A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása, koordinálása.
- A család- és gyermekvédelem fejlesztése, a tevékenység javítása, ésszerűsítése, a családos hajléktalanság kialakulásának megakadályozása.
- A szociális ellátórendszer intézményeinek és egyéb ellátásoknak a fejlesztése, a meglévő intézmények tárgyi és személyi feltételeinek megteremtése, illetve az intézmények műszaki állapotának javítása.
- Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata intézményei rekonstrukciójának végrehajtása, lehetőség szerint állami és uniós támogatások igénybevételével.
- A szociális és gyermekvédelmi ágazatban dolgozók elismerésére, anyagi megbecsülésére vonatkozó intézkedési csomag kidolgozása.
- Civil szervezetek részvételének további erősítése a szociális szolgáltatások működtetése terén.

6.7. Terület- és településfejlesztés, városrehabilitáció

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata elkötelezett a XIX-XX. század fordulóján elkezdett nagy városrendezési, illetve -fejlesztési elképzelések folytatásában, a város feszítő térszerkezeti problémáinak felszámolásában, a település funkcionális egyközpontúságának oldásában (pl. Nyugati városkapu elképzelés), továbbá egy erőforrás és energiahatékony, környezettudatos, élhető település kialakításában. Kecskemét városfejlesztési elképzeléseit a 2013-2014 folyamán készített új Integrált Településfejlesztési Stratégiában (ITS) foglalta össze, melyet Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 227/2014 (IX.4.) határozatával fogadott el.

Az integrált településfejlesztési stratégiai dokumentumban a szakemberek kiemelik, hogy a város további fejlesztésének irányait leginkább a **belső adottságok**, valamint a város és környezetében élő **lakosság igényeinek figyelembe vételével kívánják meghatározni. A**

település a jövőben nagyobb hangsúlyt kíván fektetni a meghatározó hagyományokkal és diverzifikált szerkezettel rendelkező helyi gazdasági potenciál és háttérfeltételek erősítésére.

Kecskemét további fejlődését jelentősen befolyásolhatja a jövőben a város és térségének **természetföldrajzi és környezeti adottsága** (Kecskemét és térsége környezetileg érzékeny, szárazodásra hajlamos területen fekszik), illetve a klímaváltozás hatásaként jelentkező változó természeti körülmények (pl. szárazodás, süllyedő talajvízszint, időjárási szélsőségek, deflációra érzékeny homoktalajok, korlátozottan rendelkezésre álló öntözővíz). **Ezek a természeti tényezők hatással lehetnek a területhasználatra és befolyásolhatják a gazdálkodás és a városfejlesztés lehetőségeit.** Kecskemét éppen ezért fel kíván készülni a klímaváltozás hatásaira adható lehetséges válaszokra, melynek részeként törekszik a fenntartható tájgazdálkodásra, a termőföld védelemre, az ökoturisztikai adottságok jobb kihasználására, valamint a zöldenergia előállítás és környezetipari tevékenységek ösztönzésére is.

Kecskemét jelentős fejlődési potenciált lát a város kedvező közlekedéscsoporthelyi elhelyezkedésében, amely az M8-as kelet-nyugati transzverzális, valamint a dél-keleti irányú M44 autópályát megépülésével, valamint a meglévő katonai repülőterének vegyes hasznosításával még inkább felértékelődhet. Ennek köszönhetően **a város logisztikai szerepköre lényegesen túlnőhet szűkebb térségének határán,** s alföldi léptékben is meghatározóvá válhat. Ezt a szerepkört erősíthetik a városba már betelepült logisztikai vállalkozások folyamatos fejlesztései a város északi részébe tervezett új ipari és logisztikai park tervei, valamint a reptéri Cargo-központ létesítése kapcsán elindult vizsgálatok.

Kecskemét az elmúlt évek során felismerte, hogy **a magas szintű közigazgatási, egészségügyi, oktatási, szociális és kulturális szolgáltatások** – az ismert nehézségek ellenére – **jelentős városfejlesztési erőt képviselnek.** Ezen területek minőségi fejlesztése, nemcsak a helyi lakosság életkörülményeit és a város élhetőségét javíthatják számottevően, de a különböző intézmények minősége, a szolgáltatások sokszínűsége Kecskemét térségi szerepkörét is erőteljesen befolyásolhatja. A közszolgáltatási hálózat pozícióinak javítása Kecskemét számára kulcsfontosságú, hiszen az önkormányzat jelentős szerepet szán ennek a szférának, a település vonzáskörzetének kibővítésében és a helyi társadalom szervezett megújításában. A város vezetése – anyagi erejéhez mérten – az elmúlt években is mindent megtett a jóléti ellátórendszerének, oktatási és kulturális szolgáltatásainak folyamatos fejlesztése érdekében (pl. közoktatási épületek fejlesztése, a szociális ellátórendszer fejlesztése, Hírös Agóra Multifunkcionális Közösségi Központ fejlesztése, volt városi mozi funkcióváltó felújítása, Bozsó Gyűjtemény fejlesztése, Kecskeméti Gyógyintézet Központ létrehozása és fejlesztése), melyet a jövőben is folytatni kíván.

Komoly városformáló és gazdaságfejlesztő hatással bírnak a már megvalósított településfejlesztési beruházások (pl. Rákóczi út és Vasútkert rehabilitációja, Mezeiváros és Ürgés szociális rehabilitációja), illetve azok az ITS-ben megfogalmazott **városrehabilitációs elképzelések** is, melyek Szabadság tér és környezetének megújítását, a Főtér és emblematikus épületeinek (pl. Városháza, Katolikus Nagytemplom) felújítását, a Homokbánya, illetve a Rudolflaktanya és környezetének rehabilitációját, az Izsáki úton új közgazdasági kutató-fejlesztő és oktatási központ létrehozását, a Benkó Zoltán Szabadidőközpont és a Széktői Stadion fejlesztését, vagy a Széchenyi tér és környezetének rendezését, új funkcióval történő ellátását célozzák. A tervezett beruházások hozzájárulhatnak a helyi társadalom számára egy élhető, szerethető város, illetve a turisták számára sok látnivalóval szolgáló, vonzó és izgalmas település kialakításához.

A szakterületen megvalósítandó célok:

- Az egyes városrészek között meglévő **ellátottságbeli és fejlettségbeli különbségek oldása**, városkép és a lakókörnyezet minőségének javítása, a társadalom lakókörnyezettel szemben támasztott igényességének növelése;
- **A városközpont túlzott egyközpontúságának oldása**, a nyugati városkapu projekt megvalósítása;
- **Egységesebb belvárosi arculat kialakítása**, a műemléki épületek felújítása, új, vonzó, attraktív kulturális funkciókkal történő gazdagítása;
- A városképet és a lakókörnyezetet folyamatosan megújító, az épített környezet értékeire figyelő, **idegenforgalmilag vonzó, turisztikai és szabadidős szolgáltatásaiban, létesítményeiben és programkínálatában fejlődő település erősítése**;
- A kulturális és társadalmi sokszínűségre nyitott, befogadó, értékeire és hagyományaira büszke, azt ápoló és folyamatosan fejlesztő, művészetileg pezsgő légkörű, **élhető és kreatív város kialakítása**;
- **Klímaparát városi szövet kialakítása**, melyben megjelennek a klímabarát építészeti megoldások (pl. károsanyag kibocsátás csökkentés, hatékony épületenergetikai megoldások, energiafogyasztás mérséklés, alternatív energiaforrások támogatása, víztakarékosság és víz-újrahasznosítási megoldások alkalmazása, az épületek és közterek felkészítése a szélsőséges időjárási eseményekre),
- **Kompakt városszerkezet kialakítására történő törekvés**, a lakókörnyezetek és az ipari területek koncentrálásával, ésszerű elhelyezésével, tudatos térbeli letelepítésével, a közlekedési távolságok mérséklésével, a belterület további terjeszkedésének megállításával.

- **Komplex „Smart City” megoldások alkalmazása** (pl. a közlekedésirányítás, a parkolás, az energiamenedzsment, az okos mérés, a közösségi szolgáltatások) a város teljes területén, csökkentve ezzel a városüzemeltetési költségeket.

Szakterületi feladatok, programok:

- Szabadság tér és környezetének városrehabilitációja;
- A Főtér és a kapcsolódó műemléki épületeinek (Városháza, Nagytemplom) felújítása;
- A Széchenyi tér közterületi rendezése, új funkciókkal történő ellátása;
- Intermodális csomópont fejlesztési terület komplex kialakítása;
- Izsáki út, valamint a Csabay Géza körút és a tervezett 541-es út térségének revitalizációja (Rudolf-laktanya rekreációs, kulturális és sportcélú hasznosítása, a volt sportuszoda területén kosárlabda akadémia kialakítása, a Szabadidőközpont és a Széktói sportcentrum fejlesztése, új közgazdasági kutató-fejlesztő és oktatási központ létrehozása a Megyei Kórház volt izsáki úti telephelyének területén, az Erzsébet-laktanya funkcióváltó, barnamezős revitalizációja, a KÉSZ Ipari Gyártó Kft. telephelyének funkcióváltó hasznosítása);
- „Zöld város” modellprogram elindítása – a Homokbánya területének komplex fejlesztése, (bérletépítés, oktatási és Kutatás-fejlesztési célú beruházások, szolgáltatásfejlesztés);
- Szociális városrehabilitációs projekt megvalósítása a Hunyadváros és a Külső-Árpádváros területén.

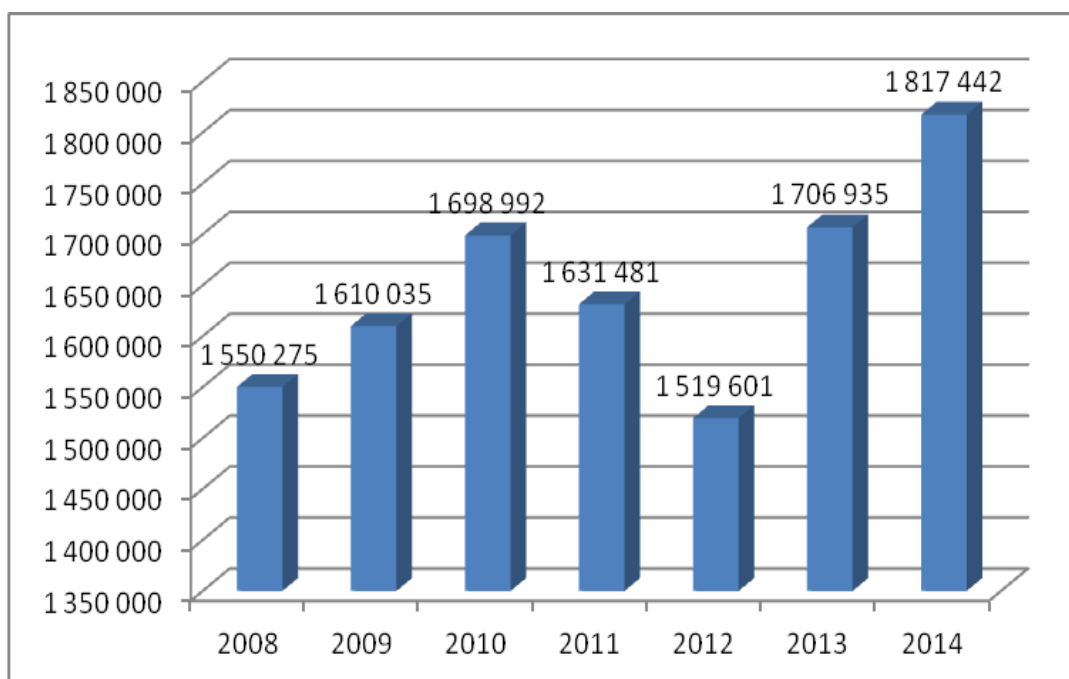

6.8. Városüzemeltetés

A városüzemeltetés szervezeti rendszerében és az egyes feladatok ellátójának személyében – kisebb szervezeti átalakításokon, illetve feladat átcsoportosításokon kívül – jelentősebb változások nem történtek a városban 2008 és 2014 között. A városüzemeltetés összetettségét jól jelzi, hogy Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata több mint egy tucat tevékenységi terület szerteágazó munkáját és feladatait hangolja össze, például a helyi tömegközlekedés szervezésétől, a köztisztaság és hulladékszállítás biztosításán, a közvilágítás üzemeltetésén és fejlesztésén, a csapadékvíz csatornák karbantartásán, a hó- és síkosság mentesítésén, valamint a szúnyog és kártevők gyérítésén át, a köztemető és a parkok fenntartásáig, fejlesztéséig.

A jogszabályok egyértelműen megfogalmazzák az önkormányzat által ellátandó kötelező feladatokat, az ellátás színvonala azonban a mindenkori pénzügyi lehetőségek függvénye. Kecskeméten 2008 és 2010 között növekedett a városüzemeltetésre fordítható források összege, ezt követően a gazdasági válságnak, az állami források csökkenésének és az önkormányzat szigorú költségvetési politikájának köszönhetően 2012-ig visszaesett a városüzemeltetésre fordítható összeg nagysága (47. ábra). Az önkormányzati adósságrendezést követően, illetve az önkormányzat helyi adóbevételének bővülésével párhuzamosan azonban ismételen növekedésnek indult az üzemeltetésre fordítható forrás, ami egyfelől kedvező folyamat, másfelől azonban szükséges vizsgálni a hatékonyságnövelés lehetséges irányait és módozatait.

47. ábra: A városüzemeltetésre fordított önkormányzati források alakulása (ezer Ft-ban)

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Zárószámadatai 2008-2014.

A mindenkori pénzügyi lehetőségek függvényében és városüzemeltetés működési költségeinek folyamatos emelkedése mellett, az önkormányzat törekedett a különböző közszolgáltatási feladatainak magas szintű ellátására (21. táblázat). A táblázat alapján látható, hogy nem minden üzemeltetési feladat esetében sikerült növelni a rendelkezésre álló forrásokat, illetve vannak olyan területek, ahol éppen a beruházásoknak, a hatékonyságnövekedésnek köszönhetően nem volt szükség a költségek növelésére (pl. közvilágítás). Ugyanakkor több olyan városüzemeltetési feladattal is találkozhatunk (pl. közútfenntartás, csapadékvíz-csatornák karbantartása, parkfenntartás, gyommentesítés), melyek esetében további források bevonása lenne indokolt.

21. táblázat: Néhány fontosabb városüzemeltetési feladat költségeinek alakulása

Ellátott feladatok	Felhasznált Források (ezer Ft)						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Helyi közutak fenntartása	321 390	257 775	254 378	330 960	149 946	221 423	328 648
Hó- és síkosságmentesítési feladatok	136 217	39 148	216 019	156 739	176 487	285 453	81 214
Tömegközlekedés	185 139	302 780	186 000	193 000	248 103	261 466	398 930
Gyepmesteri telep - Mentsvár az Állatokért Alapítvány	33 510	34 138	33 940	33 940	32 579	33 772	38 600
Szűnyogygyérítés	30 720	39 947	37 497	15 018	15 869	6 572	8 842
Temetőfejlesztés	20 000	25 989	21 500	0	26 933	5 148	0
Temetőfenntartás	63 254	63 490	59 350	60 357	59 843	46 832	89 068
Köztisztaság és hulladékszállítás biztosítása	178 847	207 895	229 260	174 434	167 361	160 431	234 712
Közvilágítás	191 717	229 197	233 608	297 531	283 744	277 851	220 827
Ejektoros kutak üzemeltetése	3 043	2 733	3 371	2 829	2 500	2 845	2 281
Csapadékvíz-csatornák karbantartása, víznyelők tisztítása	5 000	10 000	10 000	8 000	0	0	59 690
Utcanév-táblák, tartószerkezetek készítése; kihelyezése	3 000	5 691	583	0	0	0	0
Parkfenntartás	260 289	245 604	244 952	223 242	224 741	222 545	239 819
Külterületi ingatlanok gyommentesítése	20 028	13 462	20 000	9 112	7 009	10 335	6 184

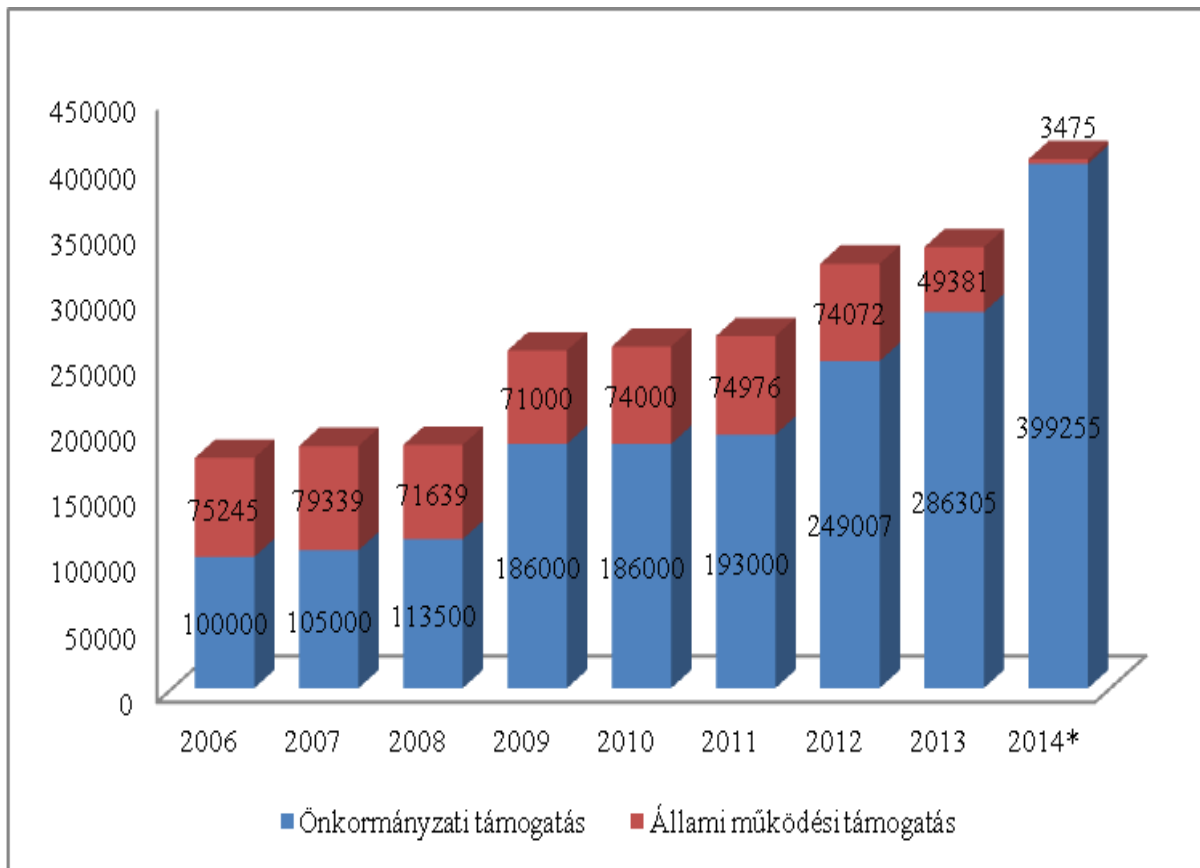
Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Zárszámadásai 2008-2014.

A városüzemeltetés forrásigényét és annak felhasználását számos külső körülmény befolyásolja (pl. energiaár változás, társadalmi igények megjelenése, belterületbe vonások, természeti tényezők, időjárás), melyek néhány alapszolgáltatás esetében (szűnyogygyérítés, gyommentesítés, növényvédelem, hó- és síkosságmentesítés, stb.) évről-évre változó költségeket igényelhet. Más tevékenységek esetében, mint például – évről-évre növekvő hálózati kiterjedéssel rendelkező – önkormányzati közutak fenntartása, vagy a helyi közösségi közlekedés biztosítása területén azonban folyamatos költségnövekedést tapasztalhatunk (48. ábra), amely jelentős terheket ró az

önkormányzatra. Éppen ezért a működtetés hatékonyságnövelésére és az új közlekedési eszközök beszerzésére a jövőben nagy figyelmet kíván fordítani az önkormányzat.

48. ábra: A helyi közösségi közlekedés támogatásának alakulása Kecskeméten (ezer Ft-ban)

*A 2015. júniusi közgyűlés további 19.178 eFt önkormányzati működési támogatást szavazott meg 2014. évre visszamenőleg.

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzat Zárószám (2006-2014)

Az alapszolgáltatások ellátása, tervezhetősége és az üzemeltetési költségek csökkentése érdekében az önkormányzat folyamatos fejlesztéseket hajt végre (pl. hulladékszállítás, hulladékgazdálkodás, közvilágítás korszerűsítés, karbantartáshoz szükséges eszközbeszerzések, új hibridbuszok), elsősorban pályázati források bevonásával. A széleskörű pályázati tevékenység hozzásegíti Kecskemét önkormányzatát a városüzemeltetéshez kapcsolódó szolgáltatások színvonalának fenntartásához, lehetőség szerinti növeléséhez.

Az egyre emelkedő városüzemeltetési költségek jól körvonalazzák a szükséges beavatkozási területeket, s egyben kijelölik a város számára legfontosabb célokat és megoldandó szakterületi feladatokat.

A szakterületen megvalósítandó célok:

A városüzemeltetés terén Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a hatékonyság növelését és a működési költségek csökkentését tűzte ki a legfontosabb céljául, a közszolgáltatások színvonalának legalább a jelenlegi szinten történő megtartásával, illetve a pályázati források által fejlesztendő területeken, a szolgáltatási színvonal növelésével. Fontos célként jelentkezik továbbá a városüzemeltetési feladatok racionalizálása, a rendszerbe foglalt okos megoldások („Smart City” keretében) alkalmazása (pl. energiamenedzsment megoldások, útvonal optimalizáció, szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése, forgalomirányítás, okos közvilágítás, napelem rendszerek telepítése, stb.)

Szakterületi feladatok, programok:

- A helyi közösségi közlekedés korszerűsítése (eszközbeszerzés, új buszhálózati struktúra a járat optimalizálás érdekében, forgalomirányítás, fedélzeti eszközök alkalmazása a vezetési szokások nyomon követése érdekében);
- A városi közvilágítási rendszer korszerűsítésének folytatása, „okos” közvilágítási megoldások alkalmazása (vezérelhető fényerősség, kétirányú adatáramlás a lámpatest és a vezérlő számítógép között, mozgásérzékelő automatika, okos oszlopok telepítése);
- Városi szintű energiamenedzsment rendszer bevezetése, az energiafelhasználás optimalizációja érdekében;
- Épületenergia menedzsment alkalmazások bevezetése, a hőszigetelési, fűtőkorszerűsítési és energiahatékonysági optimalizációs megoldások komplex alkalmazása;
- A távhőszolgáltatás kiterjesztése, hatékonyságának növelése, a megújuló energiák hasznosítási lehetőségeinek felhasználásával;
- A hulladékszállítás optimalizációja, a hulladékkezelés, illetve hasznosítás rendszerének további modernizálása;
- „Városszervíz” okos alkalmazás bevezetése (lehetőség adódik a közvilágítási hibák, kátyúk, megrongálódott közterületi bútorok, illegális hulladéklerakók, viharkárok gyors jelzésére, a problémák azonosítására, a hibaelhárítás gyors, szakszerű megoldására);
- Solar rendszerek telepítése a közszolgáltatások energiaigényének csökkentése érdekében.

6.9. Vagyongazdálkodás

Kecskemét Megyei Jogú Város önkormányzati vagyonával való gazdálkodását a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.), valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) előírásainak megfelelően az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodásáról szóló 19/2013. (VI.27.) önkormányzati rendelete alapján végzi.

Az önkormányzat törvényben meghatározott sajátos feladatait (közvetlen kötelező önkormányzati feladatok, helyi közszolgáltatások) a törzsvagyon hasznosítása útján látja el. Az önkormányzatnak kiemelt üzletpolitikai és városfejlesztési érdeke fűződik a közszolgáltatások minél magasabb műszaki színvonalon történő ellátásához, melynek kiemelt eszköze a műszaki infrastruktúra gyarapítása, fejlesztése.

A műszaki infrastruktúra elhelyezésére szolgáló területek kialakítása az önkormányzati vagyongazdálkodás feladata. Az üzleti vagyon értékesítése, hasznosítása – összhangban a mindenkor hatályos településrendezési eszközökben kitűzött településfejlesztési, és a gazdasági programban meghatározott célokkal – az önkormányzati saját bevételek egyik forrása, amely a kötelező és önként vállalt feladatok ellátásának finanszírozását szolgálja. Az üzleti vagyon értékesítése, hasznosítása ugyanakkor nem eredményezheti az önkormányzati vagyon felélését.

A vagyongazdálkodással kapcsolatos szervezeti rendszer 2008 óta lényegében változatlan. **Az önkormányzat a tulajdonjog gyakorlásával összefüggő egyes feladatait az önkormányzati vagyonkezelők útján látja el.** Kecskeméten a vagyonkezelésben érintett szervezetek a következők: a Közgyűlés, a Közgyűlés bizottságai, a Polgármester, a Polgármesteri Hivatal, a költségvetési szervek és gazdasági társaságok, valamint az önkormányzati vagyont megbízás alapján üzemeltető jogi és természetes személyek. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a Közgyűlés rendelkezik. Az önkormányzat vagyonával kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatokat a polgármester adja meg.

Az önkormányzat vagyona a tulajdonából és az önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati célok megvalósítását szolgálják. **Az önkormányzat vagyona törzsvagyonból** (mely közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja) **és üzleti vagyonból áll.** Jellemzően ez utóbbi kategóriába tartoznak az egykori állami bérlakások, nem lakás céljára szolgáló helyiségek (üzletek), mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanok, építési telkek.

Az önkormányzat vagyongkimutatása alapján képet kaphatunk az elmúlt 7 év önkormányzati vagyongazdálkodásának legfőbb adatairól (22. táblázat). A táblázat adatai alapján is megállapítható, hogy az önkormányzat vagyongazdálkodása az elmúlt években kiegyensúlyozott és eredményes volt. Ugyanakkor kitűnik, hogy a gazdasági válság hatására 2008 és 2009 viszonylatában kisebb vagyonszűkülés következett be, majd az ideiglenes visszaesést követően mind a befektetett eszközök, mind az összes eszköz, mind pedig a saját vagyont tekintetében 2010-től ismét tartós emelkedést figyelhetünk meg.

22. táblázat: *Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyongkimutatásának néhány fontosabb sora (ezer Ft-ban, nettó)*

Megnevezés	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Befektetett eszközök	98 937 314	92 464 789	97 647 004	99 753 816	104 903 574	111 771 921	113 540 608
Tárgyi eszközök	84 158 723	77 851 600	81 733 254	80 140 903	82 712 264	83 508 844	106 932 972
Forgóeszközök	11 047 520	8 639 247	5 167 403	5 052 903	3 995 211	6 098 437	5 050 487
Pénzeszközök	4 717 282	6 993 135	2 994 978	3 315 478	2 845 289	4 794 654	3 014 999
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	109 984 834	101 104 036	102 814 407	104 806 719	108 898 785	117 870 358	118 617 307
Kötelezettségek	17 363 477	16 340 885	18 899 152	20 807 168	18 570 154	12 349 006	2 275 489
<i>Az önkormányzat saját vagyona</i>	<i>92 621 357</i>	<i>84 763 151</i>	<i>83 915 255</i>	<i>83 999 551</i>	<i>90 328 631</i>	<i>105 521 352</i>	<i>116 341 818</i>

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának zárszámadása 2008-2014.

A vagyon hasznosításában részt vevők között kiemelt szerepet tölt be a Polgármesteri Hivatal, hiszen önkormányzati költségvetési szervként egyrésztől gazdálkodik a használatában álló vagyonnal, másrésztől az önkormányzat munkaszervezeteként előkészíti és végrehajtja a tulajdonosi joggyakorlók döntéseit is. A vállalkozói vagyontkörbe tartozó ingatlanokkal kapcsolatban a vagyongkezelést a KIK-FOR Kft. látja el az önkormányzattal kötött vagyongkezelési szerződés, a mindenkori éves vagyongazdálkodási koncepciója és a tulajdonosi döntések alapján. A mindenkori éves vagyongazdálkodási koncepciónak összhangban kell állnia a közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervvel.

Az önkormányzati költségvetési szervek az alapító okiratukban meghatározott alapfeladataik ellátása, továbbá – amennyiben alapító okiratuk lehetővé teszi – a jogszabályokban és alapító okiratukban meghatározott feltételekkel vállalkozási tevékenység folytatása érdekében a használatukban lévő vagyont hasznosítják.

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok (23. táblázat), az Alaptörvény 38. cikk (5) bekezdése alapján törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen kötelesek gazdálkodni a törvényesség, célszerűség és az eredményesség követelményei szerint.

23. táblázat: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata gazdasági társaságokban lévő részesedései 2014. december 31-én

Gazdasági társaság neve	Székhelye	Jegyzett	Önkorm.	Részesedés
		tőke	tulajdoni	
		(E Ft)	aránya	(E Ft)
Kizárólagos (100%-os) önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok				1 426 660
KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft.	6000 Kecskemét, Csányi J. krt. 14.	502 890	100,00	778 990
Kecskeméti Városgazdasági Kft.	6000 Kecskemét, Béke fasor 71/a.	107 000	100,00	107 000
Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft.	6000 Kecskemét, Szabadság tér 2.	92 600	100,00	92 600
Kecskeméti Kulturális Központ Nonprofit Kft.	6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 1.	11 590	100,00	11 590
Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft.	6000 Kecskemét, Olimpia u. 1/A.	425 480	100,00	425 480
Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	6000 Kecskemét, Csányi J. krt. 14.	8 000	100,00	8 000
Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.	6000 Kecskemét, Kápolna u. 11.	3 000	100,00	3 000
76-99% közötti részesedések				45 900
Kecskeméti TISZK Területi Integrált Szakképző Központ Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.	6000 Kecskemét, Szolnoki út 31.	43 750	98,51	43 100
Kecskeméti KSE Sportegyesületet Működtető Kft. (felszámolás alatt)	6000 Kecskemét, Olimpia u. 1/a.	3 000	93,33	2 800
51-75% közötti részesedések				2 500 782
Kecskeméti Termostar Hőszolgáltató Kft.	6000 Kecskemét, Akadémia krt. 4.	1 114 130	69,51	774 390
BÁCSVÍZ Viz- és Csatornaszolgáltató Zrt.	6000 Kecskemét, Izsáki út 13.	3 100 004	55,58	1 723 072
Hírös-Net Telekommunikációs Kft.	6000 Kecskemét, Kisfaludy u. 8.	500	52,00	260
Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft.	6000 Kecskemét, Strázsa u. 9.	3 000	51,00	1 530
Stadion Sportlétesítményeket Működtető Nonprofit Kft.	6000 Kecskemét, Csabay Géza krt 1/A.	3 000	51,00	1 530
25%-on felüli és 50% alatti részesedések:				3 500
Fogathajtó VB. Kecskemét Kft.	6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.	3 000	33,33	1 000
„Történelmi Témapark” Kft.	6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.	10 000	25,00	2 500
25% alatti részesedések:				20 914
Amfora Ingatlanhasznosítási Zrt.	6728 Szeged, Kereskedő köz 4.	278 819	0,45	1 260
Kecskeméti Animációs Filmgyártó és Forgalmazó Kft.	6000 Kecskemét, Liszt Ferenc u 21.	39 850	20,25	8 070
Gong Rádió Információs, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	6000 Kecskemét, Petőfi Sándor u. 1/b.	29 810	18,31	5 460
Filantrop Környezetvédelmi és Fűtéstechnikai Nonprofit Kft.	6000 Kecskemét, Ipar u. 2.	70 000	8,51	5 954
Homokhátság Fejlődéséért Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.	6032 Nyárlőrinc, Dózsa György u. 34.	1 320	2,27	30
Kecskeméti Termálrendszer Beruházó, Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	6000 Kecskemét, Szent István krt. 18.	2 000	7,00	140
MINDÖSSZESEN:				3 997 756

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2014. évi zárszámadása

Kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok az alábbi feladatok ellátásában vesznek részt:

- ingatlankezelés, ingatlanhasznosítás, önkormányzati tulajdonú bérlakások üzemeltetése, vagyonkezelésbe adott mezőgazdasági-, és egyéb ingatlanok hasznosítása: **KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft.**
- szilárd hulladék szállítása, temetkezési tevékenység, temetőfenntartás, köztisztasági-, és parkgondozási feladatok ellátása: **Kecskemét Városgazdasági Kft.**
- nevelés és oktatás (zenei), kulturális tevékenység, a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar működtetése: **Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ Nonprofit Kft. [2015 július 1-től: Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.]**
- sport- és szabadidős tevékenység biztosítása, sportlétesítmények üzemeltetése: **Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető Nonprofit Kft.**
- kulturális és közművelődési feladatok ellátása, művészeti létesítmények működtetése: **Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ Nonprofit Kft. [2015 július 1-től: Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.]**
- televízióműsor-szolgáltatás: **Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft.**
- városfejlesztési-, és projekt-koordinációs feladatok ellátása: **Kecskeméti Városfejlesztő Kft.**
- alkotóművészet: **Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.**

Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok a következő területeken látnak még el feladatokat:

- általános-, és szakmai középfokú oktatás, egyéb oktatás: **Kecskeméti TISZK Térségi Integrált Szakképző Központ Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.**
- távhő- és meleg vízszolgáltatás, villamosenergia-termelés: **KECSKEMÉTI TERMOSTAR Hőszolgáltató Kft.**
- vízszolgáltatás, szennyvízelvezetés: **BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt.**
- távközlés, internet szolgáltatás: **Hírös-Net Telekommunikációs Kft.**
- hulladék kezelése, szállítása, tárolása: **Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft.**
- sporttevékenység, sportlétesítmények működtetése: **STADION Sportlétesítményeket Működtető Nonprofit Kft.**

A megnövekedett feladatok ellátása miatt **2008 óta hat új többségi önkormányzati tulajdonban levő gazdasági társaságot alapított a város** (2008-ban: Hírös-Net Kft.; 2009-ben: Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft., Kecskeméti Kulturális Központ Nonprofit Kft., Kecskeméti KSE Sportegyesületet Működtető Kft. (2012 óta *felszámolás alatt*); 2010-ben: Kecskeméti Városfejlesztő Kft.; 2012-ben: Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.), de ezen kívül is történtek meghatározó változások.

Döntés született (243/2009. (VI. 25.) KH. sz. határozat) például arról, hogy a kizárólagos és többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok költséghatékonyabb működése érdekében az önkormányzat 2010. január 1. napjától **egységes vállalatirányítási rendszert** vezetett be, melyhez szükséges infrastrukturális és működési háttér szintén kialakításra került. Az új rendszer működtetésével az adminisztrációs szolgáltatás gazdaságosan és magas színvonalon biztosíthatóvá vált, a vállalatirányítási rendszerben résztvevő nyolc cég esetében. A rendszer kialakításával létszám-, és költségcsökkenés, valamint további méretgazdaságossági előnyök váltak elérhetővé, nőtt a hatékonyság, s a rendszer immár harmadik éve eredményesen működik.

Az önkormányzati feladatok összetettsége, a város lakosságszámának növekedése, a lakosság és a gazdasági társaságok változó igényei, a központi kormányzati finanszírozás változásai, illetve az önkormányzati bevételek növelésének kényszere, az elmúlt években komoly kihívások elé állította Kecskemétet. Ennek is köszönhetően a város vezetése felismerte a vagyongazdálkodás fontosságát, ennek első elemeként bevezette a fentebb bemutatott egységes vállalatirányítási rendszert.

A kiszámíthatóbb tervezés, a költségek jobb nyomon követése, vagy éppen az irányítás és a tevékenységek racionális szervezése és a piaci igényekhez jobban illeszkedő és még eredményesebb vagyongazdálkodás érdekében, akár újabb lépésekre, átalakításokra is szükség lehet a jövőben. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának a vagyongazdálkodással kapcsolatos általános, közép és hosszú távú céljait a Közgyűlés 151/2013.(VI.27.) KH határozatával elfogadott közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve (2013-2020) tartalmazza.

A szakterületen megvalósítandó célok:

A közép-és hosszú távú vagyongazdálkodási célkitűzések meghatározása olyan eszköz, amellyel az önkormányzat hosszabb időtávra kialakítja a lakossághoz, a termelő gazdasághoz való viszonyát, figyelembe véve a már meglévő és jövőbeni erőforrásait, adottságait, továbbá biztosítja,

hogy az Alaptörvényben és az Nvtv-ben megfogalmazott alapelvek és célkitűzések az önkormányzati vagyon hasznosítására irányuló döntéshozatal során érvényesüljenek.

A vagyongazdálkodási terv kiemelt, általános céljai:

- a) Az önkormányzati vagyonnal – mint a nemzeti vagyon részével – felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.
- b) A vagyongazdálkodás feladata az önkormányzat teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges vagyon egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá a feleslegessé váló vagyontárgyak értékesítése.
- c) Az önkormányzat számára a közszolgáltatások ellátása várospolitikai és hosszú távú üzletpolitikai okokból nélkülözhetetlen.
- d) Törekedni kell a források megszerzése és elosztása során arra, hogy az önkormányzati vagyon állagának megőrzéséhez szükséges források rendelkezésre álljanak.
- e) Az önkormányzati vagyon hasznosításának célja a kötelező és önként vállalt feladatok hatékony és eredményes ellátása, az ahhoz szükséges forrás biztosítása.
- f) A településfejlesztési célokkal összhangban – a költségvetési lehetőségek függvényében – célirányos területcserékkel és vásárlásokkal törekedni kell későbbi fejlesztési célokra alkalmas földterületek, nagyobb összefüggő termőföldek, egységes birtoktestek, valamint zöldfelületek, közparkok kialakítására alkalmas ingatlanok megszerzésére.
- g) Kiemelt figyelmet kell fordítani a helyi épített és természeti örökség védelmére, a védelem alatt álló önkormányzati tulajdonú vagyon fenntartására, megőrzésére.
- h) A vagyongazdálkodás során a bevételszerzés és a kiadáscsökkentés mellett törekedni kell arra, hogy az ne eredményezzen vagyonfelélést.
- i) A kizárólagos és többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok működését és vagyongazdálkodását kiemelt figyelemmel kell kísérni a társaságok rendelkezésére bocsátott önkormányzati vagyon értékének megőrzése, növelése, eredményesebb működtetése érdekében (hatékonyabb kontrolling rendszer kialakítása).
- j) A fenti kiemelt célokat, alapelveket a gazdálkodási, vagyongazdálkodási és egyéb a vagyon hasznosítását, használatának rendjét szabályozó rendeletek megalkotásakor, módosításakor és alkalmazása során érvényre kell juttatni.

A vagyongazdálkodási terv középtávú célkitűzései:

- a) A középtávú célkitűzések a kiemelt, általános célkitűzésekre, valamint Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programjára épülnek
- b) Az önkormányzat számára kedvező, vagyongyarapodást eredményező, illetve a vagyon értékmegőrzését szolgáló pályázati lehetőségeket maximálisan ki kell használni, a szükséges önerő biztosításának lehetőségét meg kell vizsgálni.
- c) Az önkormányzati tulajdonú lakások esetében törekedni kell – a lakásgazdálkodási feladatok hatékony ellátása érdekében, az éves lakáshasznosítási javaslatot figyelembe véve – a jó műszaki állapotban lévő lakóingatlanok, lakóépületek megtartására, valamint a rossz műszaki állapotú lakóingatlanok, lakóépületek lehetőség szerinti felújítására, a gazdaságosan fel nem újítható lakóingatlanok, lakóépületek rehabilitálására és értékesítésére.
- d) A hasznosított önkormányzati tulajdonú ingatlanokkal, lakóingatlanokkal kapcsolatos bérbeadói és tulajdonosi jogok gyakorlása során törekedni kell a kintlévőségek elkerülésére, csökkentésére és behajtására.
- e) Törekedni kell az üresen álló önkormányzati tulajdonú ingatlanok, lakóingatlanok jogszabályoknak és az önkormányzati érdekeknek megfelelő hasznosítására, valamint a feleslegessé vált, az önkormányzati feladatellátáshoz a továbbiakban már nem szükséges ingatlanok értékesítésére.
- f) A településfejlesztési célokkal és a megkötött szerződéssel összhangban kell hasznosítani az ingyenesen önkormányzati tulajdonba adott volt állami tulajdonú ingatlanokat (Homokbányai ingatlanok), gondoskodni kell a hasznosításhoz szükséges fejlesztések, felújítások finanszírozásához nélkülözhetetlen források biztosításáról.
- g) Törekedni kell az önkormányzat egyes kizárólagos és többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok részvételével működő egységes vállalatirányítási rendszer és „cash-pool” rendszer lehetőség szerinti kiterjesztéséről, a társaságok részéről a helyben központosított közbeszerzési rendszer nyújtotta lehetőségek hatékonyabb kiaknázásáról.
- h) Kiemelt figyelmet kell fordítani a folyamatban lévő, állami és uniós támogatásból megvalósuló projektek eredményes megvalósítására, a pályázatokban vállalt és a Közreműködő Szervezetek által előírt kötelezettségek szabályszerű teljesítésére.
- i) Az önkormányzati beruházásoknál vizsgálni kell, hogy a megvalósítást követő fenntartás milyen kötelezettségeket eredményez az önkormányzat részére.

A vagyongazdálkodási terv hosszú távú célkitűzései:

- a) A vagyongazdálkodási terv hosszú távú célkitűzései kiemelt általános célkitűzésekre és a középtávú célkitűzésekre épülnek.
- b) A piaci helyzet ismeretében szükséges az értékesítendő és hasznosítandó vagyonelemek felülvizsgálata.
- c) A vagyonnevelésbe adott önkormányzati vagyonnal való gazdálkodást kiemelt figyelemmel kell kísérni a vagyonnevelésbe adott önkormányzati vagyon értékének megőrzése, növelése, eredményesebb működtetése érdekében.

Szakterületi feladatok, programok:

- Önkormányzati döntéssel rendelkező ingatlanok értékesítése;
- A kijelölt térségekben telekalakítás és építési telkek kialakítása;
- A fejlesztésre kijelölt területeken megvalósíthatósági tanulmányok készítése, környezeti tehermentesítés és lőszermentesítés elvégzése, a területek műszaki előkészítése, közművesítése;
- Telekalakítási lehetőségek vizsgálata, különös tekintettel az Alsó- és Felsőszéktő, valamint Belső-Máriahegy területén;
- Belterületi ingatlanok, maradványterületek hasznosíthatósági vizsgálata;
- Ipari, kereskedelmi, szolgáltatási és lakhatási célokra alkalmas területek önkormányzati vásárlása, és ezen területek fejlesztési célokra történő előkészítése.

6.10. Lakásgazdálkodás

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének Költségvetési és Vagyongazdálkodási Bizottsága a 26/2011. (II.7.) KVB. számú határozatával fogadta el a 2011. évi **Lakáshasznosítási javaslatot**, melyben határidő kitűzésével javasolta egyes bérlakások funkciójának újragondolását, és ehhez kapcsolódóan hasznosításuk új lehetőségeinek kidolgozását. A fenti bizottsági határozat értelmében 2011. év folyamán elkezdődött a bérlakás-állomány áttekintése, esetleges átstrukturálásának vizsgálata. Erre két okból volt szükség. Az egyik, hogy az iparvállalatok fejlesztése miatt megnőtt a városunkba beköltözők aránya, akik számára megfelelő minőségű és áru lakhatás biztosítandó. A másik ok az volt, hogy a bérlakások komfortfokozata szerteágazó, az összkomfortos társasházi lakásoktól, a komfort nélküli (általában udvaros) lakásokig minden komfortfokozatú lakástípussal rendelkezik az Önkormányzat, mely az elérhető lakások méretével (szobaszámával) kombinálva rendkívül nagy variációs lehetőséget nyújt, mind az önkormányzatnak, mind pedig a pályázóknak, hogy a számukra legoptimálisabb elhelyezési formát találhassák meg.

A felmérésből adódó vizsgálati eredményeket és az elmúlt évek tapasztalatait is felhasználva, Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének Esélyteremtési Bizottsága 2015 március 23-án **fogadta el a 2015. évi Lakáshasznosítási javaslatot**. Ebben meghatározta az önkormányzati tulajdonban lévő 1423 db lakás hasznosítását, az egyes lakástípusok körét, a 2015-ös év lakásgazdálkodási feladatait, valamint ennek keretében a megüresedett és azóta bérbébe adott lakásállomány szerkezetét, a kedvezményes értékesítésre javasolt gazdaságtalan fenntartású ingatlanok körét, továbbá az önkormányzat tulajdonában lévő városrehabilitációs szempontok alapján felszámolásra kerülő lakásokat. **Az önkormányzat a bérlakás-állományának hasznosítása során, nem csak egy optimális szerkezetű bérlakás-állomány kialakítására törekszik, hanem szem előtt kívánja tartani az egyes célcsoportok eltérő igényeit, valamint a – tulajdonában lévő – lakásállomány egészére vonatkozó gazdaságos üzemeltethetőség kérdését is.**

Az önkormányzati bérlakások kapcsán az egyik legfeszítőbb probléma, hogy a szociális bérlakások esetében a lakbér mértéke olyan alacsony, hogy az egyre kevésbé fedezi a karbantartás és üzemeltetés költségét, ezért a rendszer átalakítása évek óta napirenden van. A szakmai elképzelések szerint az átalakítás után a jelenlegi szociális bérlakások lakbérének megállapítása költségelven történne, melyhez a bérlők a szociális rászorultságuktól függően olyan mértékű lakbértámogatást kapnának, amely a korábbi lakbér szintjéhez közelíthetne. Természetesen **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata lakásgazdálkodási feladatait továbbra is az esélyegyenlőség szem előtt tartásával és teljes körű biztosításával látja el.**

A bérlők kiválasztása (lakások elosztása) Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérletéről és elidegenítéséről szóló 22/2015. (X.22.) önkormányzati rendelet alapján, pályázat útján történik, ami biztosítja a jelentkezők esélyegyenlőségét és kizárja minden fajta (faji, etnikai, vallási, stb.) megkülönböztetését.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a bérlakásokat kezelő KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft.-vel együttműködve határozza meg a jövőbeli lakásgazdálkodási célkitűzéseket, valamint a lakáshasznosítási javaslatokat.

A szakterületen megvalósítandó célok:

- Hosszútávon fenntartható, műszaki állományában folyamatosan megújuló és számában gyarapodó önkormányzati bérlakás-állomány kialakítása;
- A jelenlegi bérlakás-rendszer átstrukturálása, költségalapúvá alakítása;
- A szociális bérlakás-állomány egy részének megtartása, az esélyegyenlőség és a szociális rászorultság figyelembe vétele mellett.

Szakterületi feladatok, programok:

- Az önkormányzati tulajdonú költségalapú bérlakás állomány növelése, fejlesztése;
- A Homokbányán a Téglás utca 5. szám alatt található épület felújításának folytatása, benne új bérlakások (40 db) kialakítása;
- A Homokbánya területén további 282 bérlakás kialakítása a Modern Városok Programja keretében;
- A lakásállomány műszaki színvonalának folyamatos emelése;
- Az önkormányzati bérlakások üresen állási idejének csökkentése, lakásigénylési lista alkalmazásával;
- A szociális rászorultság vizsgálati módszerének kidolgozása, a döntési folyamat és a kiutalás feltételeinek szakmai vizsgálata;
- A szociális bérlakások „felmenő rendszerben” történő átminősítése és ezzel párhuzamosan új lakbértámogatási rendszer kialakítása;
- A szociális bérlakások teljes körű műszaki felmérése, értébecslése, a rossz műszaki állapotú, gazdaságosan nem felújítható bérlakások értékesítése.

6.11. Környezetvédelem, energetika

A Duna-Tisza közén az elmúlt évtizedekben végbement környezeti és tájhasználati változások, a térséget vizsgáló kutatások (pl. Homokhátság kutatás, Alföld-kutatás) eredményeinek, valamint a városi fejlesztési dokumentumok (pl. Környezetvédelmi Program és Cselekvési Terv, Településfejlesztési Konceptió, Hulladékgazdálkodási Terv, Integrált Településfejlesztési Stratégia) megállapításainak köszönhetően Kecskemét felismerte, hogy az éghajlati viszonyok változása és a környezet állapotának folyamatos nyomonkövetése, a klímaváltozás hatásainak, a felkészülés lehetséges módozatainak, valamint beavatkozási javaslatának vizsgálata a város és térsége számára különösen fontos feladat, hiszen a Duna-Tisza-közi Homokhátság szárazodás által veszélyeztetett, környezetileg érzékeny területén fekszik.

Kecskemét jelentős kihívások előtt áll, hiszen az Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) jelentéséből és modell-szimulációiból tudjuk, hogy a Kárpát-medence, s ezen belül különösen a Duna-Tisza közti Homokhátság a nagy klímaérzékenységgű zónába tartozik, a melegedés és a szárazodás jellemző értékei várhatóan jelentős mértékben meghaladják majd a globális átlagot. A klímaváltozást vizsgáló kutatócsoportok (pl. WMO-CCI/CLIVAR) az átlaghőmérséklet emelkedése mellett, felhívják a figyelmet a regionális szinten is értelmezhető éghajlati, időjárási szélsőségek (pl. hőségnapok számának növekedése, csapadékhiányos időszakok gyakoribbá válása, a viharok intenzitásának fokozódása) gyakoriságváltozására is, melyeknek a térségben jelentős következményei lehetnek akár az ipar, akár a mezőgazdaság számos területén, de a klimatikus változások kedvezőtlen hatásokat mutathatnak humán-egészségügyi, városüzemeltetési és városfejlesztési szempontból is. Éppen ezért fontosnak tartott az elmúlt években minden olyan programot, amely a változó körülményekre történő felkészülést szolgálta. Ilyen volt **Duna-Tisza közti Homokhátság vízvisszapótlásával kapcsolatos program**, melynek célja a Homokhátság területén végbemenő, klímaváltozás okozta káros hatások ellensúlyozására fejlesztési megoldásokat keresni, amely képessé teszi a térséget a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásra (Közép-homokhátság és Kecskemét-Tiszaalpár térsége).

A külső klimatikus kihívások mellett, Kecskemét kiemelt figyelmet kíván fordítani a jövőben a gazdasági és társadalmi viszonyok folyamatos átalakulása következtében jelentkező **környezeti kockázatokra** is. A város beépített részeinek elmúlt évtizedekben történt növekedése, az új lakóterületek város szélén történő megjelenése, illetve a város gazdaságának erősödése következtében jelentős mértékben megnövekedett a város útjain a gépjárműforgalom. Ezzel arányosan növekszik például a légszennyezés, a zaj és az abból fakadó kockázatok mértéke is. Az

emelkedő életszínvonal következtében nőtt az előállított hulladék mennyisége, melynek tárolása, kezelése és újrahasznosítása szintén jelentős feladatokat ró a városra.

Jelentős a város **energiakiszolgáltatottsága**, illetve alacsony Kecskeméten a megújuló energia felhasználásának részaránya az összes energiafelhasználásból. Kecskemét energiaellátása jelenleg a villamos energiára és a földgázra, továbbá a földgázüzemű hőközpontokkal történő távhőszolgáltatásra épül. A fosszilis energiahordozók közül a földgáz felhasználás a leginkább meghatározó. Emellett a lakások mintegy 15-20%-a alkalmaz hagyományos tüzelőanyagokat – arányuk az elmúlt években növekedett a magas földgázáraknak, a gazdasági válság hatásának és a családok egy része eladósodásának köszönhetően – (döntően fa, csekély mennyiségben szén és háztartási tüzelőolaj, valamint a PB gáz) főzés, fűtés és használati melegvíz előállításához. Jelentősen növekedett a város villamosenergia felhasználása, 2009 és 2013 viszonylatában mintegy 26%-kal. A vállalkozások részéről jelentkező, egyre növekvő energiaigény miatt Kecskemétnek el kell gondolkodnia nagyobb teljesítményű villamoshálózat (220 KV) kiépítésének kezdeményezésén, vagy önálló (pl. biomassza alapú) energiatermelő egység kialakításán.

A város energia-kiszolgáltatottságának csökkentése és **a megújuló energia nagyobb arányú hasznosítása** érdekében több előremutató projekt is született az elmúlt években (napelemes rendszerek alkalmazása: pl. Rendőrség, Aranyhomok Szálloda, Bácsvíz Zrt., Tesco). A szennyvíztisztító telepen és a távfűtőművekben üzemelnek gázmotorok, ezek kapcsolt hőenergia termeléssel a villamos energiát tudnak a hálózatra, illetve saját felhasználásra termelni. A szennyvíztisztító telepen döntően az ott termelt biogázt használják energiatermelésre. Emellett a BÁCSVÍZ Zrt. energiafűz- és energianyár ültetvényt hozott létre az alsó záportározó területén, amire ezen megújuló energiaforrásokból származó hőenergia termelés is elképzelhető a jövőben. Egyre elterjedtebb a városban a hőszivattyú alkalmazása, de a megújuló energiatermelést szolgálják azok az elképzelések is, melyek napelemes kiserőművek telepítéséről vagy geotermikus hőtermelési, esetleg energia előállítás lehetőségeit vizsgálják a városban.

Fontos szerepet szán Kecskemét a jövőben **az energiafelhasználás hatékonyságának növelésére** is, melynek keretében több beruházás is megvalósult a város területén. Megvalósult 25 db környezetbarát közlekedési eszköz beszerzése, folyamatos volt a panellakások hőszigetelése, négy ellátási körzetben 500-600 lakást ellátó szolgáltatói hőközpontok szétválasztása és felhasználói hőközpontok kialakítása, a hőtermelés optimalizálása új távhővezetékek építése, a közintézmények esetében az egyedi fűtési rendszerek kialakítása, nyílászáró cserék, vagy éppen

energiatakarékos izzók alkalmazása. A város közvilágítási rendszerében 5.350 db lámpatest korszerűsítése történt meg, mintegy 25%-os energiafogyasztás megtakarítást érve el.

A város és térségének **természeti értékeit és különleges táji adottságait** jól jelzi, hogy a város környezetében a – Magyarországon 1975-ben másodikként alapított – Kiskunsági Nemzeti Park területei helyezkednek el. De nem csak a város környezetében, hanem a város testén belül is számos helyi jelentőségű védett terület (Kecskeméti Főiskola Botanikus kertje, Kápolna rét, „Hétfa“, Kecskemét-Hetényegyháza – Mogyorós-tölgyes, Kecskemét – Méntelek –Zombory-birtok, stb.) található. Miután Kecskemét a Duna-Tisza közti Homokhátság környezetileg érzékeny területen fekszik, így nem lehet számára közömbös, hogy a jövőbeli (infrastrukturális, gazdasági és lakókörnyezeti) fejlesztéseit hogyan tudja a környezeti szempontok maximális figyelembe vételével megvalósítani. Az előző évekhez hasonlóan a városnak törekednie kell a zöldfelületek növelésére, a városon belüli „zöld és ökológiai folyosók” védelmére, lehetőség szerinti bővítésére (pl. Arborétum területének növelése).

A város érdekelt a **zöldfelületi gazdálkodás** erősítésében, hatékonyabbá tételében (pl. zöldfelületek növelése, biológiai aktivitásérték növelése, zöldtetők létrehozása), a zöldfelületek minőségének javításában – lehetőség szerint – területének növelésében, a vízgazdálkodás erősítésében (pl. csapadékvíz területen történő tartása, új záportározó létesítése, a kezelt szennyvíz öntözési célú hasznosítása) a környezeti szennyezések, kockázatok csökkentésében a környezetbarát technológiák terjesztésében. A város mindezt annak érdekében teszi, hogy az egyre növekvő népességszámú Kecskemét hosszú távon is biztosítani tudja társadalma számára az egészséges életkörülményeket, s a vonzó települési környezetet.

A szakterületi teendők megfogalmazásában a szakemberek figyelembe vették a 2013-ban elfogadott (340/2013. (XII. 19.) KH. sz. határozat) **Kecskemét Megyei Jogú Város 2014-2019 évekre szóló Települési Környezetvédelmi Programját**, annak megállapításait és ajánlásait, illetve a Környezetvédelmi Cselekvési Terv intézkedéseit.

A szakterületen megvalósítandó célok:

- A helyi adottságok és sajátosságok alapján a fenntartható fejlődés biztosítása, az egészséges emberi környezet megtartása. A természeti környezet elemeinek – a föld, a víz, a levegő, zaj és rezgés – védelmével, valamint az urbanizációs károk hatásainak csökkentésével az életminőség javítása;
- Az éghajlatváltozás kihívásaihoz történő alkalmazkodás városi és térségi szintű erősítése, környezet-, erőforrás- és energiatudatos gondolkodás terjesztése, a környezetbarát

eszközök, technológiák, s megújuló energiaforrások széleskörű alkalmazása, a zöldfelület- és vízgazdálkodásban példamutató megoldások városi és térségi szintű terjesztése.

Szakterületi feladatok:

- A természeti- és épített környezeti értékek megőrzése;
- A levegőtisztaság védelmének fokozása (parlagfű mentesítés, zöldfelületek növelése, a város átszellőzésének biztosítása, CO₂ kibocsátás csökkentése, környezetbarát buszok beszerzése), a légszennyezés csökkentése;
- A zajártalom csökkentésének megoldása (határérték feletti területeken zajvédő falak és berendezések építése);
- Vízbázisok védelme, a vízgazdálkodással kapcsolatos teendők összehangolása (vízvisszatartó vízgazdálkodás alapjainak lerakása);
- Szilárd hulladék-gazdálkodás és újrahasznosítás rendszerének fejlesztése (szelektív hulladékgyűjtés fokozása, a hulladék feldolgozás és hasznosítás módjainak tökéletesítése);
- A környezetbarát közösségi közlekedés erősítése (új elektromos, vagy hibrid buszok további beszerzése, az elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése);
- A város zöldfelületi rendszerének fejlesztése (a város észak-nyugati határában található ökológiai folyosó megóvása, bővítése, a meglévő parkok és zöldfelületek rehabilitációja, a városi zöldfelületek kiterjedésének növelése, zöldsávok, zöldfalak kialakítása);
- Fenntartható tájhasználat erősítése (bio- és tanyai gazdálkodásfokozása, a monokultúrák visszaszorítása, a biodiverzitás növelése, a szürkevízes öntözés feltételeinek javítása, bővítése, a természeti értékek és a termőföld fokozott védelme);
- Klímavédelem (az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, a megújuló energiaforrások arányának növelése a város energiafelhasználásában, az önkormányzati intézmények fűtőkorszerűsítése és energiahatékonyságának növelése, a közösségi közlekedés előnyben részesítése a Nagykörúton belül, az alternatív üzemanyagok lehetőségeinek vizsgálata, az elektromobilitás támogatása, a lakosság ösztönzése a fűtőkorszerűsítési eljárások terén, közvilágítás korszerűsítés folytatása);
- Az energiahatékony városi szintű növelése, a helyi energiatermelés fokozása, megújuló energiaforrások felhasználásával (pl. hulladék, biomassza, geotermia, nap és szél hasznosításának növelése), a távhőszolgáltatás terjesztése, minőségének további javítása, az új közintézmények távhővel történő ellátása;
- Részletes városi megújuló-energia stratégia kidolgozása.

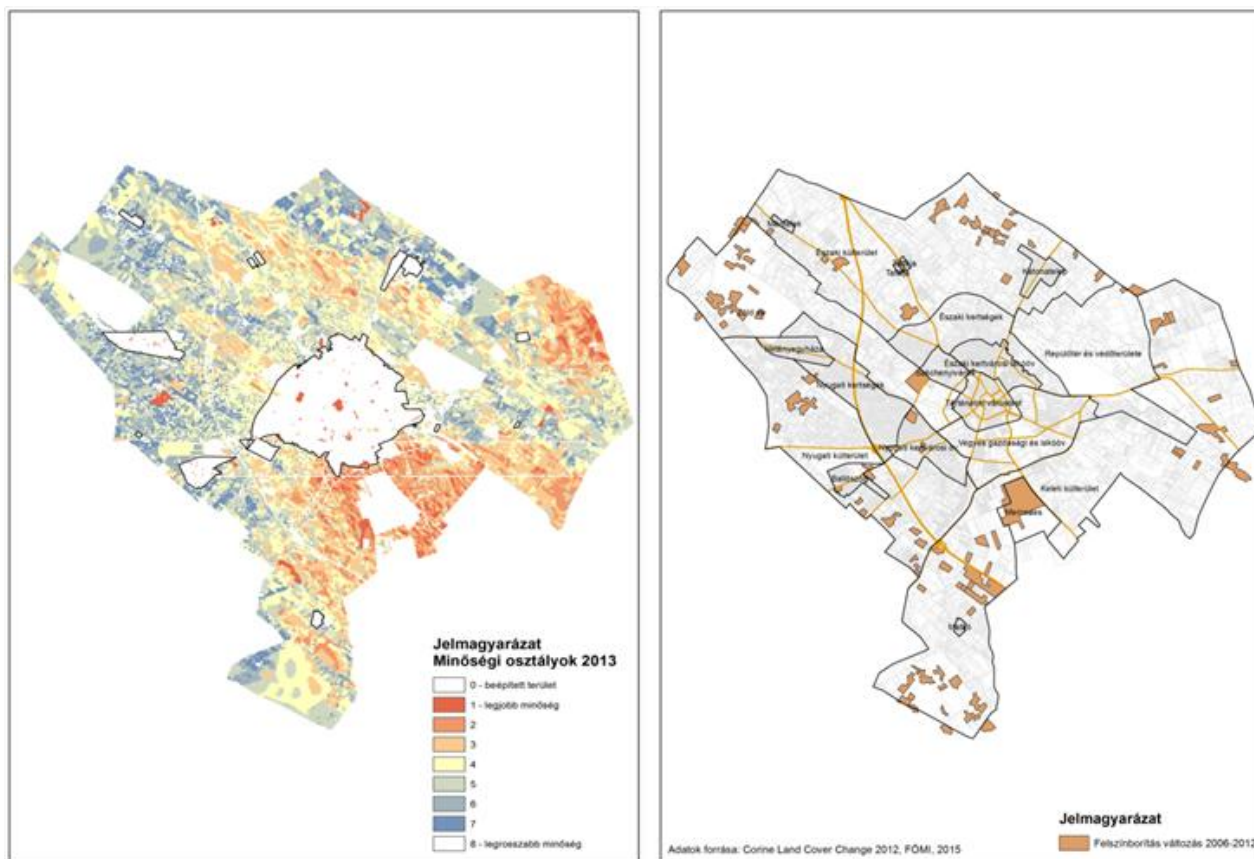
Szakterületi programok:

- A hulladékkezelés és hasznosítás rendszerének fejlesztése a kecskeméti hulladékkezelő vállalkozásoknál (Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft., Hírös Hulladékgazdálkodási Kft.);
- Faapríték tüzelésű erőmű létesítése Termosztár Kft. Árpádvárosi telephelyén 15-20 MW hőteljesítménnyel;
- A távhőszolgáltatási terület bővítése, az új középületek távhővel történő ellátása (pl. Homokbánya, Intermodális központ, Izsáki út környéke)
- Közvilágítás korszerűsítésének folytatása, okos közvilágítás (kétirányú adat áramlás, vezérelhető fényerősség, automatizálhatóság, optimális méretezés) kialakítása a város közigazgatási területén;
- Környezetbarát hajtásláncú buszok beszerzése (összesen 32 db elektromos és/vagy hibrid autóbusz);
- Napelemes kiserőművek létrehozása a város különböző pontjain (Bácsvíz telephely, Szarkás térsége);
- Geotermális hőtermelési rendszer kialakítása a városban;
- Iparosított technológiával épült lakóépületek energiahatékonysági felújításának folytatása;
- Középületek, közintézmények energiahatékony működtetése, épület energia menedzsment (BEMS) és monitoring rendszer bevezetése és az okos mérés városi szintű megvalósítása;
- Új záportározó kijelölése és építése a város területén a város területén lehullott csapadék helyben tartása érdekében;
- Zöldfelületi kataszter és környezeti elemző-, kockázatértékelő és döntéstámogató monitoring rendszer városi szintű kiépítése.

6.12. Agrár- és Vidékfejlesztés, kistérségi programok

A Duna-Tisza közti Homokhátságon a növénytermesztés kockázati tényezői halmozottan jelen vannak. A tájegység vízgazdálkodási problémái, a sokszor szélsőséges időjárási viszonyok, a homoktalajok termőképessége az itt gazdálkodók lehetőségeit behatárolja, versenyképességüket korlátozza, megélhetésüket nehezíti. Éppen ezért, a jövőben azokra a hagyományos mezőgazdasági ágazatokra (pl. zöldség-, gyümölcs-, és szőlőtermesztés, külterjes állattartás) kell koncentrálni, melyhez a térségnek környezeti adottságai leginkább megfelelnek. **Fontosak a város zöldség és gyümölcsstermesztési hagyományai** (pl. paradicsom, paprika, káposzta, uborka, szőlő, szilva, barack), melyre építve **egyre terjed a térségben a biogazdálkodás**. Ez a tevékenységi forma lehetőséget kínál a tanyai gazdálkodók számára, valamint ösztönzi a termőhelyi adottságokhoz igazodó környezettudatos gazdálkodási módszerek elterjesztését, illetve lehetőséget kínál a térség agrárképességének megtartására, fiatal gazdálkodóinak megerősítésére. Ez a **környezettudatos tájgazdálkodás**, a termelési adottságokhoz igazodó földhasználat elterjesztése, elősegítheti a természeti értékek fenntartását, javítását, valamint a biológiai és tájképi diverzitás hosszútávú megőrzését (49. ábra).

49. ábra: Kecskemét földminőségi osztályozása és felszínborítás változása

Adatok forrása: Corine Land Cover Change 2012, FÖMI, 2015.

A versenyképes termelésre kevésbé alkalmas szikeseken és homoktalajokon **a természet védelmét szolgáló földhasználat** (például erdősítés, gyepesítés, vizes élőhelyek kialakítása) alternatív lehetőséget jelenthet, amely hozzájárulhat a környezet állapotának javításához, a biomassa produkció növeléséhez, a talajerózió elleni küzdelemhez, vagy éppen a város magas porkoncentrációjának csökkentéséhez.

A mezőgazdaság és élelmiszer-feldolgozás versenyképességét és a piacok megőrzését Kecskeméten és szűkebb térségében beruházásokkal kell elősegíteni. Alapvető fontosságú, hogy a tervezett fejlesztések segítsék elő az innovációt, a jó minőségű termékek előállítását, az energia és költségtakarékos módszerek alkalmazását, az öntözés feltételeinek javítását, valamint a környezetvédelmet.

Kecskemét Megyei Jogú Város fontosnak tartja mind a közigazgatási területén belüli, mind pedig a tágabb térségében elhelyezkedő agrárterületeinek védelmét és annak fejlesztését, továbbá **a helyi vidékfejlesztési kezdeményezések** támogatását is. A térségben 2007-ben létrejött LEADER Helyi Akciócsoport az Új Magyarország Vidékfejlesztési Terv-hez (ÚMVP) illeszkedően, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) által kidolgozott keretrendszeren belül összegezte a vidékfejlesztéssel kapcsolatos térségi elképzeléseket a **Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában** (HVS). A HVS elsődleges célja az ÚMVP III. és IV. tengely forrásainak minél optimálisabb térségi felhasználása volt. A tervdokumentum az ÚMVP Irányító hatóságának 6/2011. (II. 4.) közleménye alapján 2011-ben felülvizsgálatra került.

A HVS felülvizsgálat során az egyik legfontosabb prioritást **a helyi kistermelők, családi gazdaságok, vállalkozások támogatása**, eszközállományuk bővítése, a helyi piacok kialakításának terve adta, ami a jövőben jelentős mértékben hozzájárulhat a korszerű technikák elterjedéséhez, a helyi identitás-tudat kialakításához és megszilárdításához, a helyi termékek fogyasztásának növekedéséhez.

A térség **egészségügyi szolgáltatásainak, elérhetőségének fejlesztése** olyan célkitűzésként került a HVS-be, amely a térség egészségállapota fejlesztéséhez, és az egészséges életmódra neveléshez biztosíthat alapot. A **közbiztonság megszilárdítása** a térség településein egy olyan alapvető cél, amely során csökken az elkövetett bűncselekmények, szabálysértések száma, és ezzel együtt párhuzamosan nő a köznyugalom, a lakosság biztonságérzete is.

A külterületi főbb **földterületi gyűjtő útjainak járhatóvá tétele** egy szintén egy olyan alapvető fontosságú kérdés, ami több ezer ember mindennapjait könnyítheti meg Kecskeméten és környezetében.

A térség **szabadidős tevékenységének támogatása**, a mozgásra való nevelés ösztönzése és a kulturális események népszerűsítése olyan jelentőségű elképzelések, melyek alapját adták a HVS felülvizsgálatnak, melynek célja **az egészségtudatos életre történő nevelés, az azt ösztönző életforma** kialakítása. A **hagyományőrzés és a vidéki örökség fontosságának továbbörökítése** a térség közös célja, így a lehetőségeinkhez képest minél több ilyen jellegű rendezvényt, találkozót kíván támogatni a HVS.

2012-ben elkészült a **Kecskeméti kistérség tanyafejlesztési programja** a helyzetfeltárás és a koncepció alkotás vonatkozásában. A tervdokumentum fő céljaként tekintette a **jelentős külterületi különbségek kiegyenlítését és a kevésbé fejlett határrészek felzárkóztatását**, a kistérség külterületein élő **társadalmi közösségek megerősítését**. Mindebben nagy szerepet kaphat a térségi tanyákat érintő együttműködések kibővítése, a helyi társadalom identitásának és humán háttérének megerősítése. Az itt élőknek fel kell ismerniük, hogy a tanyák a települések szerves részei! A külterületek megújulása tehát az egész kistérségben élő és tevékenykedő társadalom boldogulásának egyik alapvető záloga. A munka során elsősorban olyan stratégiai javaslatok és programelemek kerültek megfogalmazásra, amelyek a beavatkozási lehetőségeket a kistérség szintjén kezelik.

A dokumentum a prioritásai között szerepelteti a mozaikos külterületek környezeti viszonyaihoz alkalmazkodó gazdálkodási- és életlehetőségek feltárását és népszerűsítését, a tanyák érdekeit szolgáló térségi tevékenységek megteremtését, a környezeti, társadalmi, gazdasági és kulturális együttműködések létrehozását, valamint a környezettudatos tanyai életmódok javítását célzó humánkapacitás-bővítést és a jó gyakorlatokon alapuló ismeretátadás kialakítását.

Beavatkozási területek:

- A tanyákra szabott területi tervezés háttérének megteremtése a kistérségben;
- A külterületi településkörnyezeti értékek újradefiniálása és az értékvédelmet szolgáló jogi és szabályozási környezet kistérségi szintű összehangolása;
- A mai társadalmi igényeknek és szemléletnek megfelelő tanyai életmódok alapjainak népszerűsítése;
- A sajátos tanyai körülményekhez igazodó, gazdálkodási alternatívák szolgáltatások és együttműködések térségi szintű kialakítása;
- A közösségek és a térségi identitás megerősítése, tanyai együttműködések kialakításával, a társadalmi háttér, megerősítésével;

A jelenlegi és jövőbeli feladatok megfogalmazásához figyelembe vettük a Nemzeti Vidékstratégia 2012-2020 általános megállapításait, valamint a Térségi komplex vidékfejlesztési nemzeti programok keretében, a Tanyás térségek, valamint a Homokhátság program fejlesztései kapcsán megfogalmazott javaslatait, céljait és teendőit.

Az agrár- és vidékfejlesztési szakterület fejlesztése kapcsán megfogalmazható célok:

- A tanyás külterületre vonatkozó településrendezési tervezés, szabályozás megújítása, az infrastrukturális fejlesztése (a környezeti szempontok figyelembevételével), tanyai birtokrendezés;
- A termőhelyi adottságokhoz igazodó környezettudatos gazdálkodási módszerek elterjesztése speciális vidékfejlesztési eszközök alkalmazásával, különös tekintettel a tanyai gazdaságokra;
- A környezettudatos tájgazdálkodás erősítése, a biológiai és tájképi diverzitás megőrzése;
- A térség agrárnépszerűségének helyben tartása, az agrárgazdaság jövedelmezőségének növelésével, az alternatív jövedelemszerzés előmozdításával, továbbá a szolgáltatások elérhetőségének javításával és a közbiztonság erősítésével;
- A helyben előállított jó minőségű agrártermékek és élelmiszerek arányának és piaci ismertségének növelése;
- A Homokhátsági Speciális Célprogram folytatása, a Homokhátság vízgazdálkodási problémáinak rendezése;
- A Homokhátsági tanyafejlesztési program beindítása.

Tervezett szakterületi programok:

- **Agrárlogisztikai Központ létrehozása** (TÉSZ-ek logisztikai fejlesztései; Agrár-ipari park: szántóföldi és kertészeti növénytermesztés beszállítóinak, háttérparának koncentrációja, Agrár és agráripari klaszterek létrehozásának támogatása);
- **Agrár- és Vidékfejlesztési Innovációs Központ létrehozása** (Vidékfejlesztési projektek előkészítését és megvalósítását támogató szolgáltatások kiépítése; A kisgazdaságok termelésének minőségjavítását elősegítő fejlesztések; Alternatív jövedelemszerzési lehetőségek feltárása, széles körű megismertetése és elterjesztése; A lakosság helyi termék fogyasztásának támogatása a média segítségével, ehhez kapcsolódó tanárképzési program);
- **Homokhátsági tanyafejlesztési program beindítása**
  - A tanyák és az alföldi tanyás térségek megőrzése és fejlesztése érdekében, a helyi tanyagazdaságok fejlesztése;

- Homokhátsági speciális célprogram: A Bács-Kiskun Megyei Agrárkamara által elindított program célja 62 homokháti településen a tanyai gazdaságok megőrzése, életképességük javítása. (A homokháti tanyai gazdaságok piaci pozíciójának javítása, piacra juttatásának segítése, együttműködések generálásával);
- Észak-Bács-Kiskun megye homokháti településein a tanyai gazdaságok piaci pozíciójának javítása, eladásösztönzés a direktértékesítés területén (Tanyai termékek város-vidék együttműködése keretében történő piacra juttatásának segítése tanyai termékeket értékesítő bolthálózat felállításával);
- **Helyi termékek piacra jutásának fejlesztése** (Magyar Ízek Háza program, „Háztájit az asztalra” projekt folytatása);
- **Komplex turizmusfejlesztési program** (Hagyományok őrzése, falusi turizmus erősítése; Látogatók tájékoztatását szolgáló infrastruktúra kiépítése és javítása; Térségi szereplők közös marketingtevékenysége; Kézműves termékek minőségbiztosítási- és marketing programja; Korszerű infokommunikációs technológia alkalmazása a turizmus támogatásában);
- **Kreatív Vidéki Térség Program** (A program célja egy policentrikus, saját marketingstratégiával rendelkező (minden piacot önálló egységként kezelő, és a helyi adottságoknak megfelelő sajátos marketingtevékenységet folytató), földrajzilag meghatározott térségben (Kecskemét és szűkebb környezete) létrehozott, dinamikus gazdaságfejlesztő együttműködés létrehozása).

7. A GAZDASÁGI PROGRAM STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEI 2015-2020

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a Gazdasági Program célkitűzéseinek meghatározása során figyelembe vette a nemzetközi és hazai gazdasági folyamatokat, trendeket, az Európai Unió és Magyarország gazdaságfejlesztési dokumentumait. Mérlegelte továbbá a város belső adottságait, fejlesztési lehetőségeit, s a település fejlődése előtt álló kihívásokat. A célrendszer összeállítása, a prioritások, s a tervezett beavatkozási programok rögzítése során a tervezők szem előtt tartották Kecskemét Integrált Településfejlesztési Stratégiájában rögzített célokat, a város önkormányzatának fejlesztési törekvéseit és a gazdaság fejlesztéséhez kapcsolódó alapelveit.

Ennek megfelelően, s ezek ismeretében Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az alábbiakban kívánja rögzíteni 2015-2020 közötti időszakra szóló Gazdasági Programjának céljait, prioritásait és beavatkozási irányait (50. ábra).

7.1. A gazdasági program céljai és prioritásai

Küldetés:

Kecskemét Európa szívében európai szintű infrastrukturális-, élet- és munkakörülményeket biztosít lakosai és a településen dolgozók számára, felelősen, s fenntartható módon gondolkodik környezetéről, valamint európai szintű helyi gazdaságot működtet; Európa vezető vállalatait integrálja a helyi gazdaságba.

Átfogó cél:

Kecskemét egy értékeire figyelő, harmonikus gazdaságfejlesztésre törekvő, nyitott és innovatív várossá kíván válni, amely képes egyensúlyt teremteni a gazdaság fejlődése, illetve társadalmi-környezeti értékek és érdekek között.

Stratégiai célok:

- A helyi adottságokat figyelembe vevő, több lábon álló gazdasági szerkezet erősítése, vállalkozóbarát gazdasági környezet biztosítása;
- A tudásalapú gazdaság alapjainak megerősítése, a munkaerőpiaci igényekre figyelő oktatási-képzési rendszer feltételeinek javítása, a város kutatás-fejlesztési és innovációs kapacitásainak bővítése;
- Az energiatudatos, erőforrás-hatékony és környezetbarát gazdasági fejlesztési elképzelések ösztönzése, előtérbe helyezése, a megújuló energia felhasználás arányának növelése;

- A város hatékony működtetését és a gazdasági háttérét szolgáló infrastruktúra-fejlesztés, a városrészi ellátottságbeli különbségek oldásának figyelembe vételével;
- Klímatudatos, élhető, minőségi városi épített környezet és magas szintű közszolgáltatások (pl. kultúra, szociális ellátás, egészségügy, sport) biztosítása;
- Kecskemét térségi és városhálózati szerepkörének erősítése, kedvező közlekedésföldrajzi helyzetének kihasználása, a vonzaskörzet és a Közép-alföldi gazdaságfejlesztési övezet településeivel való kapcsolatok bővítése;
- A befektetés-ösztönzés és tőkevonzás feltételeinek javítása, a városmarketingben rejlő lehetőségek kihasználásával.

Kecskemét Megyei Jogú Város a település és vonzaskörzetének gazdaságfejlesztésével kapcsolatos elképzeléseit hat prioritás keretében, az adott prioritásokhoz tartozó beavatkozási programokon és kiemelt projekteken keresztül kívánja megvalósítani.

Prioritások:

1. **„Tudásalapú gazdaság”** (a Kecskeméti Főiskola oktatási kínálatának és K+F kapacitásának bővítése, a duális képzés lehetőségeinek szélesítése, a városi intézmények és vállalkozások innovációs teljesítményének fokozása, a tehetséggondozás előtérbe helyezése);
2. **„Fenntartható gazdaság”** (több lábon álló, a városrégióban már hagyományokkal rendelkező gazdasági ágazatok [mezőgazdaság, élelmiszeripar, nyomda és műanyagipar, turizmus] erősítése, valamint új gazdasági tevékenységek letelepítése [környezetipar, energetika, légiközlekedés]);
3. **„Húzó gazdaság”** (gép- és járműipari, elektronikai beruházások támogatása, beszállítói programok erősítése);
4. **„Nyitott-befogadó város”** (a város tőkevonzó és kooperációs képességének fejlesztése, a térségi hatású feladatok [klímaváltozásra történő felkészülés, vízpótlás kérdése, térségi jelentőségű infrastruktúra-fejlesztések, turisztikai útvonalak hálózati fejlesztése] koordinációja, nemzetközi kulturális, oktatási és tudományos kapcsolatok szélesítése);
5. **„Támogató infrastruktúra”** (a gazdaság infrastrukturális háttérfeltételeinek javítása, az energiaellátás biztonságának növelése, az energiamedzsment erősítése, szakadásmentes, jó minőségű közúthálózat, „okos” hálózatok kialakítása);

6. „Élhető környezet” (városrehabilitációs tevékenység fokozása, barnamezős területek hasznosítása, új funkciókkal történő feltöltése, kompakt város kialakítása, a városüzemeltetés hatékonyságának növelése, a közösségi közlekedés fejlesztése, az elektromobilitás elterjedésének támogatása, a kulturális milió fejlesztése, a társadalom- és szolgáltatásfejlesztés erősítése, a közbiztonság javítása).

7.2. A gazdaságfejlesztést átható horizontális tervezési szempontok

A kiegyensúlyozott gazdasági fejlődés és a harmonikus városfejlesztés érdekében, kiemelt figyelmet kell fordítani a tervezett beavatkozásokat átható, s mindenkor érvényesítendő „horizontális” szempontokra is:

- Esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés elve
- Környezeti fenntarthatóság
- Területi és társadalmi kohézió
- Foglalkoztatás, munkahelyteremtés

A város különböző fejlesztései során fontos horizontálisan érvényesítendő szempont az **esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés** biztosításának elve. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különös figyelmet kell fordítani minden gazdasági és infrastrukturális fejlesztés, illetve városrehabilitációs akció során az alacsony státuszú, vagy fogyatékkal élő emberek helyzetére is. Kiemelten fontos a település minden lakója számára az alapvető közszolgáltatásokhoz, információhoz való hozzáférés biztosítása (társadalmi kapcsolatok erősítése, lakossági tájékoztatás fejlesztése, nyilvánosság növelése, együttműködő tervezés, stb.), valamint a hátrányos megkülönböztetés és a szegregáció minden formájának megakadályozása.

A társadalom részéről mind erőteljesebben jelentkező **egészséges, élhető és fenntartható környezet** iránti igény kielégítése. Kecskemét a környezetileg érzékeny, a klímaváltozás hatásainak leginkább kitett Duna-Tisza-közi Homokhátság területén fekszik, ahol a környezeti veszélyek fokozottabban jelentkezhetnek/jelentkeznek (talajvízszint-süllyedés, szikesedés, por- és pollenszennyezettség, deflációra érzékeny talaj). Éppen ezért a jövőben a városnak gazdaságfejlesztési döntései során kiemelt figyelmet kell fordítani a környezeti fenntarthatóság biztosítására, az erőforrás- és energiahatékony megoldások alkalmazására. Fontos az egészséges és rendezett, a helyi közösség által is védett városi környezet megóvása, az optimális tájhasználat kialakítása, a zöldfelületek védelme, lehetőség szerinti növelése. Az okszerű víz- és hulladékgazdálkodás, a termőföldek és a természeti táj védelme, továbbá a környezettudatos gondolkodás együttesen biztosíthatja a – klímaváltozás miatt egyre veszélyeztetettebb –

Homokhátság ökológiai viszonyainak stabilizálását, illetve a lakosság egészségi állapotának javulását.

Kecskemét fejlődése csak abban az esetben lehet harmonikus, ha a városon belül nincsenek nagy fejlettségbeli, funkcionális és társadalmi különbségek. A **területi és társadalmi kohézió** növelésével mérsékelhetők az egyes városrészek közötti különbségek, illetve erősíthetők a városrészek közötti „élő” kapcsolatok.

Kecskemét versenyképességének növelése érdekében a **foglalkoztatás lehetőségeinek bővítése**, s az ehhez szükséges háttérfeltételek biztosítása kiemelt feladat. A lakosság szociális biztonságérzetét és életkörülményeit alapvetően meghatározza a stabil és kiszámítható munkahelyek jelenléte. Éppen ezért a városi fejlesztések során az egyik legfontosabb horizontális cél a **munkahelyek megőrzése és a munkahelyteremtés**. Különösen a helyi munkaerőpiacra való bejutás lehetőségét kell fejleszteni a munkaerőpiaci keresletnek megfelelő képzések biztosításával, a lakosság vállalkozási kedvének és innovativitásának növelésével, melyben kiemelt szerepet kell játszania a város felsőfokú oktatási intézményeinek, vállalkozásfejlesztési szervezeteinek, kamaráinak és kutatóintézeteinek. Meg kell teremteni az atipikus foglalkoztatás feltételeit (pl. részmunkaidős munka, távmunka) a teljesebb körű foglalkoztatás érdekében, valamint javítani szükséges a települések között a munkavállalási célú ingázás lehetőségeit.

7.3. A tervezett gazdaságfejlesztési irányok

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata törekedett arra, hogy Gazdasági Programjában megfogalmazott céljai, fejlesztési irányai és tervezett projektjei reálisak és teljesíthetők legyenek a szakdokumentum időtartama (2015-2020) alatt. Éppen ezért a stratégiai dokumentumban olyan programok, közvetlen megvalósítás előtt álló, vagy az előkészítés fázisában lévő projektek, fejlesztési elképzelések kerültek, melyek megfelelően megalapozottak, s talán kevésbé függenek a külső gazdasági körülmények változásaitól. A fejlesztési programok meghatározása során fontos szempont volt, hogy hosszú távon segítse a város élhetőségének és versenyképességének javítását, járuljon hozzá a város hatékony működtetéséhez és egy nyitott, innovatív, kellemes városi és kulturális miliő kialakításához.

A város 11 programcsoporthoz kapcsolódóan fogalmazta meg gazdaságfejlesztési törekvéseit, s ezek keretében igyekszik megvalósítani tervezett beavatkozásait.

Gazdaságfejlesztési irányok, tervezett beavatkozási programok:

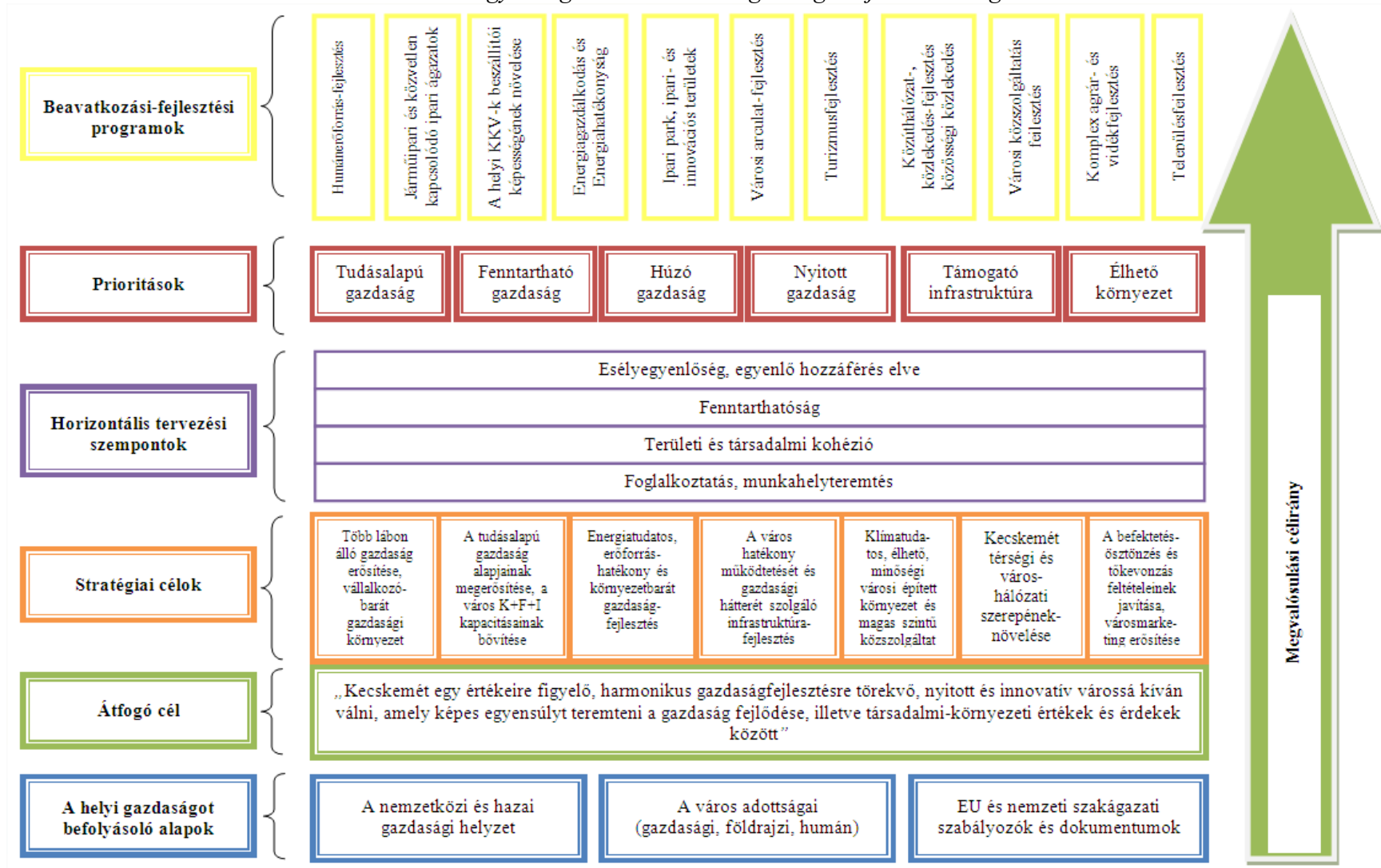
1. **Ipari park, ipari-, innovációs- és logisztikai területek fejlesztési programja** (tervezett projektek: területvásárlás és iparterület fejlesztés a déli iparterületen, IQ Ipari Innovációs Központ kialakítása, „cargo” központ létrehozása, járműipari tesztpálya létesítése) (GP1);
2. **Járműipari és közvetlen kapcsolódó gazdasági ágazatok fejlesztési programja** (beszállítói programok, új vállalkozások letelepítésének előkészítése) (GP2);
3. **A helyi KKV-k versenyképességének javítása, a beszállítói képesség növelésének programja** (az üzleti infrastrukturális kapacitások bővítése, klaszterszervezetek tevékenységének bővítése, mentorálási és képzési programok, pénzügyi eszközök közvetítése, hitel és tőkekonstrukciók) (GP3);
4. **Turizmusfejlesztési program** (adottságokon alapuló gyógy-, kulturális- és szabadidő, valamint öko-, lovas és tanyai turizmus erősítése, a vallási és örökség turizmus alapjainak lerakása, kemping létesítése, szálláshelyek minőségi fejlesztése) (GP4);
5. **Komplex agrár- és vidékfejlesztési program** (tanyaprogram, a mezőgazdaság jövedelemtermelő képességének növelése, élelmiszerbiztonság fokozása, alkalmazkodó, környezettudatos és energia hatékony mezőgazdaság támogatása, mezőgazdasági és agrár- ipari klaszterek létrehozása) (GP5);
6. **Városi közszolgáltatás-fejlesztési program** (egészségügyi, szociális, oktatási és képzési intézmények infrastrukturális és feladatellátási feltételeinek javítása, a városi sportinfrastruktúra felújítása, bővítése, közműberuházások hatékonyságnövelő megvalósítása, városüzemeltetés korszerűsítése „Smart City” megoldások széleskörű alkalmazásával) (GP6);
7. **Közúthálózat- és közlekedés-fejlesztési program** (Intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedés fejlesztése, Kecskemét térségi elérhetőségének javítása, Kecskemét elővárosi közlekedési rendszereinek fejlesztése, a városi és térségi kerékpárforgalmi-hálózat fejlesztése, az elektromobilitás alapjainak lefektetése) (GP7);
8. **Energiagazdálkodási és energiahatékonysági program** (Középületek, közintézmények, illetve közterületi világítási rendszer energiatakarékos, okos működtetése, energiahatékonyságának javítása (BEMS); A lakóépületek, illetve az ipari-kereskedelmi létesítmények energiatakarékos működtetését, energiahatékonyságának javítását szolgáló programok; Helyi megújuló energiaforrások [biomassza, biogáz, geotermikus energia, nap- és szélenergia] kiterjedt, adottságokhoz illeszkedő használata) (GP8);

9. **Humánerőforrás-fejlesztés programja** (Közgazdasági Kutató, Fejlesztő és Oktatási Központ létrehozása, a duális szak- és felsőoktatási képzés fejlesztése, a műszaki- és agrár felsőoktatás erősítése, át- és továbbképzési programok bővítése, tehetséggondozási és ifjúsági programok indítása, felzárkóztató programok a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok körében) (GP9);
10. **„Élhető város”, településfejlesztési program** (Széchenyi tér revitalizációja, Rudolf Családi Kert és Közösségi Sportpark kialakítása, Homokbánya területének komplex, közterületi-, intézményi- és bérlakás-fejlesztése, Benkó Zoltán Szabadidő Park fejlesztése, Szociális jellegű városrehabilitációs programok) (GP10);
11. **Városi arculatfejlesztési program** (városmarketing koncepció készítése, városmarketing akciók) (GP11).

50. ábra: Kecskemét Megyei Jogú Város Gazdasági Programjának stratégiai célrendszere

8. GAZDASÁGI PROGRAM KIEMELT PROGRAMJAI, PROJEKTJEI

Kecskemét Megyei Jogú Város új Gazdasági Programjának 2020-ig terjedő időszakában, a különböző városi és területi szervezetek, intézmények és vállalkozások a város területén számos – a település életét és fejlődését befolyásoló – meghatározó programot kívánnak elkezdni, illetve megvalósítani. Ezek a fejlesztések több szakágazati területen (pl. gazdaságfejlesztés, energetika, közút- és közlekedésfejlesztés, városfejlesztés-városrehabilitáció, humán erőforrás fejlesztés, környezetvédelem és tájgazdálkodás, turizmus és kultúra) valósulnak meg, amelyek nem csak a beruházást követően, de már a megvalósítás időszakában is jelentős hatást (közvetett, vagy közvetlen) gyakorolhatnak a város gazdasági életére. A Gazdasági Program tervezett beavatkozási programjait (GPI-GP11) az ITS – mint forrásszerző dokumentum – keretében megfogalmazott programcsoportok (ITS-P1-ITS-P11) és tervezett projektek rendszerébe illesztettük, feltüntetve az egyes programcsoportok közötti illeszkedéseket. A programcsoportok és projektek véglegesítésére, részleteinek pontos meghatározására a Gazdasági Program jóváhagyási változatában kerül sor.

8.1. A tervezett fejlesztési programcsoportok

1. Ipari park, innovációs és technológiai szolgáltatás-fejlesztési program (ITS-P1)

(Illeszkedés: GP1, GP2, GP3)

Kecskemét város gazdasági háttere jelentősen átalakult az elmúlt évtizedekben, s a változások még erőteljesebbé váltak a Daimler-Benz beruházásával, s a Mercedes gyár termelésének beindulásával. A település gazdasági súlya emelkedik nemcsak a megyében, de országos léptékben is. A regisztrált vállalkozások száma napjainkra meghaladta a 19 ezret. A járműipar erőteljes térnyerése ellenére elmondható, hogy a város gazdasági szerkezete kiegyensúlyozott. Továbbra is meghatározó szerepet játszanak a hagyományosnak tekinthető ágazatok, mint például a színvonalas nyomdaipar, műanyagipar, a szerszám- és gépipar, a villamos gép- és műszergyártás az építőipar és az élelmiszeripar. Emellett igen erőteljes fejlődés következett be a kereskedelem és logisztika terén, valamint szolgáltatási szférában is. A vállalkozások több mint 10%-a foglalkozik ma már a modern üzleti szolgáltatásokkal, több mint 600 cég építőipari tevékenységgel, további 600 vállalkozás jármű- és alkatrész kereskedelemmel. Ugyanakkor az elmúlt három évben a Mercedes beruházásnak köszönhetően nagy számban jelentek meg magas technológiai színvonalat képviselő termelő üzemek a városban, illetve már meglévő üzemek is bővítésekre kezdtek. A szállítással, raktározással, illetve magas szintű logisztikai szolgáltatásokkal összefüggő piaci

igények – a felfutó termelésnek köszönhetően – meghatározó módon növekedtek. A jelenlegi, s várhatóan a jövőben még inkább jelentkező befektetői igények kielégítése és a gazdaság további fejlesztéséhez szükséges területek biztosítása – Kecskemét versenyképességének megőrzése, illetve növelése – érdekében az alábbi programok megvalósítása szükséges:

- A meglévő műszaki oktatásra (közép- és felsőfokú), valamint ipari szerkezetet meghatározó vállalkozásokra építve, a Kecskeméti Főiskolával, valamint a városban és a térségben található kutatás-fejlesztési szervezetekkel, cégekkel szoros együttműködésben növelni kell a város K+F, illetve innovációs teljesítményét. Ennek biztosítása érdekében ki kell alakítani a Kecskeméti Kreatív Innovációs Központot, s a hozzá tartozó technológiai, vállalkezési parkot. Az innovációs központ legfőbb kutatási irányai a tervek szerint a jármű- és gépipari anyagok és technológiák, az ipari automatizálás, a mérés-technika és optimalizálás, az építőipari anyagok, az élelmiszer-előállítás, a kertészeti kultúrák és öntözés, az élelmiszerfeldolgozás, valamint a környezetipari területekhez kapcsolódhatnak.
- Elő kell segíteni a járműipari kutató-fejlesztő bázis erősítését, ennek érdekében elő kell készíteni az ehhez szükséges fejlesztéseket.
- Új szellemi műhely kialakítása a pénzügyi és gazdasági területeken, melynek érdekében a Magyar Nemzeti Bank szakmai és anyagi támogatásával létre kell hozni a városban egy új Közgazdasági Kutatóközpontot.
- A környezetipari klaszter egy új, az egész város és térsége gazdaságának markáns profilt adó ágazatává válhatna. Az ágazat kapcsolódási pontokat találhat a várost övező táj fenntartható fejlesztéséhez, környezetkímélő agrártáj-, ill. biogazdálkodásának szervezéséhez, annak technikai és technológiai feltételeinek megteremtéséhez. A klaszterhez kapcsolódó innovációs és kutatásfejlesztési szervezetek vizsgálhatnák a Homokhátság környezeti változásait, hozzájárulhatnak továbbá a környezetvédelmi tevékenységének és beruházások megszervezéséhez, a szennyvízhasznosítástól az alternatív energiatermelésig (pl. szennyvíziszap és biogáz hasznosítás, alternatív energiatermelés, környezetipar, öntözési technológiák).
- Kecskemét gazdasági elképzeléseibe illeszkedő modern vállalkozások – minősítő, kutató-fejlesztő és innovációs szervezetek – megtelepedését a város egyedi kedvezményekkel, a technológiai-, ipari- és logisztikai területek bővítésével, valamint vállalkozásösztönző programokkal tervezi megalapozni, támogatni.
- Kecskemét város további fejlődéséhez szükség van az értékesítési piacok bővítésére, olyan gazdasági ágazatokban (pl. gyümölcsstermesztés, élelmiszeripar, dísznövénykertészet) is, ahol eddig a nagy távolság és a gyorsan romló áru gátja volt a terjeszkedésnek. Ennek érdekében vizsgálni kell az agrárlogisztikai lehetőségek bővítését.

- A városnak szüksége van továbbá, a térség belső – eddig rejtett, vagy kevésbé hasznosított – erőforrásainak, a térségi együttműködésben rejlő lehetőségeinek kiaknázására is. Ennek érdekében egy szélesebb térségben gondolkodó gazdaság stratégia elkészítése is szükségessé vált. Az érdekhordozókkal – települések és vállalkozások – közösen el kell kezdeni a Közép-Alföldi Gazdaságfejlesztési Övezet alapjainak előkészítését, közös gazdaságfejlesztési programok elindítását.

Várható hatások: A város térbeli gazdasági vonzásterének kiterjedése és integrációjának elmélyülése, új gazdasági ágazatok megjelenése, a magas szintű gazdasági szolgáltatások elterjedése, Kecskemét regionális gazdasági és innovációs szerepkörének növekedése.

2. Humánerőforrás-fejlesztés, a munkaerőpiaci illeszkedés programja (ITS-P2)

(Illeszkedés: GP3, GP9)

Kecskemét társadalmának iskolai végzettsége, képzettsége folyamatosan javult az elmúlt évtizedben. Ennek ellenére a munkanélküliek száma nem csökkent olyan mértékben, amilyen mértékben a helyi gazdaság fejlődése indokolta volna. A munkaerőforrások aktivizálásának négy lehetséges területére kíván fókuszálni Kecskemét:

- A rugalmas, gyakorlatorientált szakképzésre építő (duális képzés fejlesztése, kiterjesztése, hiányszakmák erősítése), a munkaerőpiac igényeit kiszolgálni képes humánerőforrás-fejlesztés.
- A duális képzés kiterjesztése minden olyan szakmára és képzési területre, amelyre megalapozott munkaerőpiaci és gazdasági igény mutatkozik.
- Az innovatív képzéseket, a tehetséggondozást előtérbe helyező fejlesztő programok (közép- és felsőfokú képzések esetében is), melyek nemcsak a műszaki jellegű képzések területén jelennek meg, hanem például a pénzügyi, idegenforgalmi, egészségügyi, környezetvédelmi és az agrár-szakirányok humánerőforrás-fejlesztésében is.
- A szerkezeti munkanélküliség leküzdése érdekében kiemelten fontos tevékenység, a tartósan munkanélküliek képzésének, átképzésének megoldása, ennek tömegessé tétele, illetve a munka világába való visszatérést segítő programok (készség- és kompetencia-fejlesztés, önfoglalkoztatás, atipikus foglalkoztatási módok) beindítása.
- Munkaerőpiaci- és foglalkoztatási programok elindítása, a foglalkoztatás segítése családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével.

Mind az öt javasolt humán alapprogram kulcseleme lehet a készség és képességfejlesztő oktatás továbbfejlesztése, az idegen nyelv képzésének erősítése, a városban fellelhető valamennyi iskolatípusban.

A felsőoktatási képzés jövője és annak összehangolása a releváns piaci igényekkel és városi gazdaságfejlesztési tervekkel szintén kulcsfontosságú, amely széleskörű városi összefogást és stratégiaalkotást igényel.

Kecskemét műszaki-informatikai adottságai és lehetőségei komolyan felvetik a különböző informatikai alkalmazások és a távmunka tudatos fejlesztésének lehetőségét, amire külön programok megfogalmazására lesz szükség az elkövetkezendő években.

A tervezett humán erőforrás fejlesztésekhez – mindenekelőtt – kiváló oktatókra, megfelelő képzési programokra, valamint infrastrukturális háttérre van szükség.

Várható hatások: Megerősödhet Kecskemét iskolaváros szerepköre, javulhat a városban a – munkaerőpiac által jelzett igényeknek, elvárásoknak – megfelelő végzettséggel rendelkezők elhelyezkedési lehetőségei (amit elősegítenek a családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások), csökkenhet a munkanélküliség és az inaktívak aránya, ami jelentősen javíthatja az életkörülményeket, s csökkentheti a meglévő társadalmi különbségeket.

3. Városi és térségi közlekedés-, közút- és informatikai fejlesztés programja (ITS-P3)

(Illeszkedés: GP6, GP7)

Kecskemét közlekedésének általános helyzete, annak jelenlegi állapota számos ellentmondást hordoz. Az igen kedvező, országosan is kiemelkedő közlekedés-földrajzi pozíció egyelőre jelentős városi tranzitforgalmat és komoly környezetterhelést okoz. A Belváros közlekedési helyzete is kritikus, az indokoltnál nagyobb gépjárműforgalommal, előforduló dugókkal, parkolási nehézségekkel és fejlesztésre váró közösségi közlekedéssel.

A helyzet kezelése érdekében az önkormányzat 2008-ban elfogadta az új közlekedésfejlesztési stratégiáját, s azóta is áttekintette (2011) a város közlekedésének legfőbb teendőit, amely összhangban áll a város fejlesztési elképzeléseivel, mint például a gyalogos zónák, kerékpáros felületek területének növelésével, vagy a történelmi belváros gépjárműforgalmának korlátozásával. A beavatkozások együttesen szolgálhatják a fenntartható mobilitás megvalósítását, a városlakók élhető környezet iránti igényének kielégítését, valamint a városba érkező emberek (pl. munkavállalók, turisták) magas szintű közlekedési kiszolgálását.

A koncepcionális döntésekkel párhuzamosan – a stratégia ajánlásainak megfelelően – jelentős fejlesztések indultak/indulnak a közúti-, parkolási- és tömegközlekedési rendszerben. A kivitelezés (Északi elkerülő út I. és II. fázisa), a terveztetés és engedélyezés fázisában vannak azok a közútfejlesztési elképzelések, amelyek a város térségi elérhetőségének javítását (5-ös, 445-ös, 441-es, 52-es, 54-es, 541-es főutak fejlesztése) szolgálják.

Ezen kívül előrelépések történtek a városi közúthálózat főbb problémáinak kezelése (pl. hiányzó körútszakaszok zárása, csomópontok ki-, illetve átépítése, egyenkapacitás megteremtése a Nagykörúton), a városi parkolási lehetőségek bővítése (P+R rendszer kiépítése a város több pontján), a közösségi közlekedés színvonalának növelése (új járműpark beszerzése, buszsávok kialakítása, új buszfordulók, intelligens utastájékoztató rendszer kiépítése), vagy éppen a kerékpáros-, vagy elővárosi közlekedés minőségének javítása tekintetében is.

Hangsúlyos szerepet szán a város az intermodalitás biztosítására, ennek érdekében Kecskemét egy új intermodális központ kialakítását tervezi, amely az egyes közlekedési módok (vasút, távolsági busz, helyi járatú buszok, autó, kerékpár, gyalogosok) között teremt majd kapcsolatot és átjárhatóságot. A fejlesztések részét képezi továbbá egy korszerű, valós idejű forgalomirányító és utastájékoztató rendszer. Ez utóbbi rendszer pontos tájékoztatást ad az utazni vágyóknak, nemcsak a távolsági, de a helyi járatok esetében is a járatok érkezéséről és indulásáról, városszerte 77 megállóban.

Kecskemét a közeljövőben átfogó „Smart City” – info-kommunikációs alapokon, informatikai megoldásokat kínáló, a Kecskeméti Kártya lehetőségeit és okostelefonos aplikációkat felhasználó – programot (intelligens közlekedésirányítás és parkolás, utastájékoztató, okos mérés, épület energia menedzsment, városi szintű energiamenedzsment rendszer, okos világítás, okos hálózatok, térinformatikai alkalmazások, stb.) kíván kidolgozni és megvalósítani a Kecskeméti Főiskola, valamint a városban és a térségben tevékenykedő informatikai hálózatépítő és működtető vállalkozások bevonásával, melynek a helyi lakosság kényelmi szolgáltatásain és a helyi civil közélet javításán túl, szolgálnia kell a hatékonyabb városüzemeltetést is.

Várható hatások: A város közlekedési problémáinak mérséklődése, a közlekedésbiztonság javulása, egészségesebb, élhetőbb lakó- és városi környezet kialakulása, a közösségi közlekedés, a gyalogos és a kerékpáros közlekedés minőségi javulása, különösen a belváros területén. Minőségi informatikai szolgáltatások elérhetősége a város lakói és a városba érkezők számára. A Smart City megoldások felhasználásával hatékonyabb városüzemeltetés kialakítása.

4. A „megújuló kiskunsági táj” programja (ITS-P4)

(Illeszkedés: GP3, GP5)

A klimatikus változásoknak leginkább kitett Homokhátságon, már napjainkban el kell kezdeni a felkészülést (kutatások, felmérések, elemzések, új agrárgazdálkodási eljárások és berendezések megismerése, új vetőmagok és gazdálkodási módszerek, új alapokon nyugvó vízgazdálkodási módszerek és rendszerek kialakítása, tanyaprogram, stb.) a változó környezeti és gazdálkodási viszonyokhoz. A város agrárhagyományaira is építve Kecskemét otthont adhatna olyan új intézményeknek (Vidékfejlesztési Innovációs Központ, Homokhátság Fejlesztő Iroda), amelyek – a város térbeli kisugárzó szerepére is tekintettel – szellemi, innovációs, tervező-szervező-fejlesztő központként, közép- és hosszútávú programokat és terveket készíthetne, pályázatokat nyújthatna be, továbbá koordinálhatná és terjeszthetné a térségben elinduló példaértékű agrárgazdálkodási, agrár-környezetvédelmi, térségi vízpótlási, vízgazdálkodási, tanyafejlesztési és tájgazdálkodási programokat.

Várható hatások: Kecskemét a térség környezetvédelmi-, vidékfejlesztési és agrár-innovációs központjává válhat. Újfajta tájgazdálkodásának bevezetésével modellértékű eredményeket közvetíthet más – hasonló helyzetben lévő – területek számára. Kecskemét alkalmazkodni tud az éghajlatváltozás hatásaihoz, ezzel biztosítja Kecskemét hosszú távú élhetőségét.

5. „Új terek-új lehetőségek”, városrehabilitációs és -revitalizációs program (ITS-P5)

(Illeszkedés: GP6, GP10, GP11)

Részben az Európai Unió által közvetlenül is támogatott kiemelt programhoz, részben pedig a befektetői elképzelésekhez kapcsolódhatnak a megfogalmazott projektek. A beruházások egy részének megvalósítása Kecskemét belvárosában, a történelmi Főtér és a vasútállomás közötti területen, valamint azok közvetlen szomszédságában egy olyan komplex hatású, integrált szemléletű rehabilitációs és funkcióbővítő beavatkozás-sorozat elindítását jelenti, ami egyszerre javítja az ott élők életkörülményeit, illetve kellemes és vonzó városi környezetet teremt. Ezek a változások hatással lehetnek nemcsak a kulturális és turisztikai kínálat növelésére, hanem más beruházások megindulását is ösztönzi (pl. a volt KTE pálya területének kereskedelmi és szabadidős fejlesztése, a Noszlopy Gáspár Park és a mellette elhelyezkedő Vasútkert zöldfelületi fejlesztése, az Univer bolt és Vásárcsarnok további komplex kereskedelmi, szolgáltatási és közterületi fejlesztése), ezen keresztül pedig a városrész teljes műszaki és gazdasági megújulására is jótékony hatást gyakorol. Az önkormányzat a belvárosi akcióterületen található üzlet- és

lakásvagyonával jelentős serkentője lehet egy ilyen nagy hatású programnak, amely a felmérések szerint találkozhat az ott élők és a város polgárainak támogatásával is.

A programcsomag keretében több fázisban tervezett „Nyugati Városkapu” barnamezős, funkcióváltó beruházás, nemcsak a befektetői tőke érdeklődését kelthetik fel, de hozzájárulhat a területen található alulhasznosított területek (a volt Megyei Kórház Izsáki úti telephelye, a Rudolf- és Erzsébet-laktanya, a KÉSZ Iparterület, a volt városi sportuszoda és környezete) revitalizációjához, a területhasználat racionalizálásához, s ezen keresztül pedig a kompakt város kialakításának megvalósításához. A tervezett „Nyugati Városkapu” projekt olyan komplex városrészi alcentrum kialakítását segítheti elő, amely nemcsak a terület felértékelődését, de a Főtér és a Belváros tehermentesítését is szolgálhatja, így megszűnhet a város túlzott egyközpontúsága. A széchenyivárosi fejlesztési elképzelések a lakókörnyezet minőségének emelését, a városrész presztízsének növelését, a kerékpáros- és tömegközlekedés színvonalának javítását, a „Királyok körútja” környékén pedig komplex közúti, lakóterületi a szolgáltatási fejlesztéseket foglal magában.

Várható hatások: Az érintett területek és ingatlanjainak felértékelődése, új városi funkciók (pl. kulturális, turisztikai, rekreációs, lakó, kereskedelmi és irodai) megjelenése, bővülése, a szolgáltatási színvonal emelkedése, az élhetőség javulása. A Belváros és az Izsáki út környezetének (Szil-Coop területe, Erzsébet- és Rudolf-laktanya barnamezős hasznosítása, KÉSZ iparterület revitalizációja, a Megyei Kórház Izsáki úti tömbjének funkcióváltása, stb.) társadalmi, gazdasági, műszaki és közterületi megújulása, új funkciók megjelenése (pl. felsőoktatási, innovációs, kulturális, turisztikai-vendéglátói, rekreációs), melyek megvalósulása segítheti a város túlzott egyközpontúságának oldódását.

6. „Zöldváros”, megújuló város, megújuló energiákkal program (ITS-P6)

(Illeszkedés: GP6, GP8, GP10, GP11)

Kecskemét jövőbeli sikerét nagymértékben befolyásolja, hogy miképpen tud reagálni az új típusú klimatikus, környezeti, energetikai és gazdasági kihívásokra. A település élhetősége, folyamatos megújulása olyan új eljárások és innovációk függvénye, melyeket megállás nélkül keresnie kell egy sikerre törekvő városnak. Kecskemétnek, mint a térség gazdasági és szellemi központjának példát kell mutatnia, s folyamatosan ösztönöznie környezetét az új megoldások és technológiák alkalmazására, a stabil és versenyképes gazdasági háttér, az energiabiztonság, az energiahatékonyság, valamint a fenntartható és egészséges környezet biztosítása érdekében. A tervezett programok (pl. bérlakásépítés, közintézmények kialakítása, távhőszolgáltatás, innovációs

és technológiai park, közterület-fejlesztés) szinte mindegyike modellértékű lehet, ezért nemcsak a helyi lakosság életkörülményeire lehet hatással, de irányt és jó példát (barnamezős terület funkcióváltása a környezeti szempontok maximális figyelembe vételével) mutathat a környező települések számára is. A „Zöldváros” modellprogram keretében a Homokbányán új városi alközpont alakulhat ki. Itt tervezi a város a legjelentősebb bérlakás-fejlesztési programját, amely kiegészül egy közintézmény-, közlekedés- és közterület-fejlesztési programrésszel is.

Várható hatás: Kecskemét és környékének fenntartható, anyag-, energia- és környezettudatos fejlődése, Kecskemét energiafüggésének csökkenése, tisztább, élhetőbb lakókörnyezet biztosítása, új, mintaértékű városi alközpont kialakulása.

7. „Kecskemét kulturális öröksége” program (ITS-P7)

(Illeszkedés: GP4, GP9, GP11)

A város kulturális öröksége és a kultúrához való viszonya, nemcsak a településen élők identitását határozza meg, de egy lelkiekben is egészséges társadalom megmaradásának egyik legfontosabb tényezője, illetve a városról kialakult kép hatékony hordozója (városmarketing). A kulturális intézmények közös fejlesztései, új lehetőségeket eredményezhetnek a „kultúra gazdaság” kialakulásában, s ezen keresztül a kulturális kínálat bővülésében. Az új programok, beruházások és események a kultúrafogyasztó lakosságon kívül a fiatal alkotóknak és művészeknek is nagy lehetőséget kínál.

A város eltökélt szándéka, hogy létrehozza a Kecskeméti Kortárs Kulturális és Kiállító Központot, amely lehetőséget teremthet minden városi és térségi művészeti szervezetnek, vagy alkotónak a bemutatkozásra, illetve új „piacot” teremt a kultúra értő és fogyasztó társadalom számára. Új színfoltként jelenhet meg a városban a nemzetközi elismerésnek örvendő Kecskemétfilm Kft. gesztorsága alatt tervezett Magyar Animáció Háza gyűjtemény és interaktív látogatóközpont, amely nemcsak a gyermekek, de a felnőttek számára is a kultúrafogyasztás új, a városból eddig nagyon hiányzó szintjét teremtheti meg.

Az elkövetkező időszakban fontos szerep hárul a város kulturális szervezeteire, intézményeire is (pl. Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, Kerámiastúdió, Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet, Kecskeméti Ifjúsági Otthon, Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ, Kecskeméti Animációs Filmstúdió), melyek a nagy hagyományokkal rendelkező programjaikon túl (pl. Csiperó Európa Jövője Gyermekek és Ifjúsági Találkozó, zománcművészeti alkotótábor) új ötleteikkel (Múzeumok Hálózata Program, Műhelyek a Művészetért Program:

iparművészet, képzőművészet, animáció, design) és összehangolt programterveikkel járulhatnak hozzá Kecskemét kulturális vonzerejének növeléséhez.

Fontos az épített örökség megóvása, ezen belül is kiemelt figyelmet kell fordítani a műemléki épületek megújítására, s megfelelő (pl. kulturális, közösségi, hitéleti) funkciókkal történő megerősítésükre.

Várható hatások: Az ún. „kultúra-gazdaság” alapjainak megerősödése, infrastrukturális háttérének javulása, a műemléki és helyi védett épületek megújulása, a város kulturális kínálatának és turisztikai vonzerejének növekedése, a város pezsgő kulturális életének erős közösségépítő hatása, a fiatalok városhoz történő kötődésének erősödése.

8. „Hírös város” turisztikai vonzerő és rekreációs program (ITS-P8)

(Illeszkedés: GP4, GP10, GP11)

A kiemelt kulturális programokhoz szorosan kapcsolódva szükség lenne egy átfogó kecskeméti turisztikai program, illetve akcióterv kidolgozására, továbbá komplex turisztikai termékfejlesztésre, melynek egyik kulcsprogramja lehetne a lovas-, gyógy-, vallási- és üzleti turizmus tudatos fejlesztése, illetve nagyobb tömegeket is vonzó élményközpontok kialakítása is (pl. Repüléstörténeti és Repüléstechnikai Élményközpont, Mercedes Látogatóközpont). A történelmi belvárosban a Hírös Városi Turisztikai Központ fejlesztése mellett, lehetőség mutatkozna nemcsak a Városháza turisztikai szerepének erősítésére (kulturális és szecessziós turisztikai szolgáltatási programcsomag részeként), hanem a kecskeméti mezővárosi múltat, a kultúrtáj, illetve a város irodalmi emlékeit bemutató idegenforgalmi „témaútvonal” megtervezésére és kialakítására, valamint a múzeumok és kiállítóhelyek szakmai programjainak összehangolására, együttműködésük fokozására.

A Belvároshoz hasonlóan nagy turisztikai és rekreációs potenciállal rendelkezik a Csalánosi parkerdő és a széktói szabadidőközpont is. Ez utóbbi jelentős fejlesztéseknek lehet a beruházási célterülete (Tó Hotel átépítése, fejlesztése, új kemping kialakítása, vízi-sport centrum, illetve golf centrum létrehozása), különösen, ha az összekapcsolódik a Rudolf-laktanya funkcióváltó hasznosításával (Rudolf Családi Kert és Közösségi Sportpark). Ez a kiemelt akcióterületi program jól illeszkedik a város turizmus-fejlesztési elképzeléseihez, és lényegesen javíthatja a városban élők, vagy a városba látogatók kulturált szabadidő eltöltési és rekreációs lehetőségeit.

Várható hatások: Idegenforgalmi-turisztikai programkínálat és attrakcióbővülés. A városba látogató turisták számának növekedése, a helyi rekreációs igények színvonalasabb kielégítése, Kecskemét ismertségének, illetve elismertségének növekedése, bővülő idegenforgalmi bevételek.

9. Társadalmi felzárkóztató, integrációs és anti-szegregációs program (ITS-P9)

(Illeszkedés: GP9, GP10)

A város kiemelten fontos feladata a társadalmi különbségek csökkentése, a szegénység elleni harc folytatása, az egyes városi területein tapasztalható műszaki leromlásának és társadalmi leszakadásának megállítása. Ennek érdekében a szegregált, vagy szegregáció által veszélyeztetett területeire külön antiszegregációs tervet készített, illetve szociális városrehabilitációs programot kíván megfogalmazni, végrehajtani. Ennek célja az érintett területek leromlásának, folyamatos leértékelődésének megállítása, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása, többségi társadalomba történő integrációjuk elősegítése, valamint a lakhatási, szolgáltatási és környezeti feltételek javítása. A szociális városrehabilitációs programok azonban önmagukban nem tudják elérni azt a hatást, amely szükséges a társadalmi felzárkóztatás eléréséhez, ezért kiemelt fontosságú lesz a jövőben az integrációs és esélyteremtő (felvilágosító, oktatási, képzési, munkahelyteremtési, stb.) programok beindítása. A szociális városrehabilitációs beavatkozásokat Kecskemét az ITS-ben kijelölt Hunadivárosi és/vagy Külső-Árpádvárosi akcióterületein kívánja megvalósítani.

Várható hatások: A városi lakosok, egyes társadalmi csoportok, illetve városrészek között kimutatható épített környezeti és életkörülménybeli különbségek mérséklődése, a szegregátumok fokozatos felszámolása eredményeként a lakókörnyezet minőségének javulása, a városi szegénység mértékének csökkenése, a leszakadó társadalmi csoportok integrációjának felgyorsulása, a közbiztonság növekedése.

10. „Egészség és aktivitás” életminőség-fejlesztő program (ITS-P10)

(Illeszkedés: GP6, GP10)

A város – jórészt saját kezdeményezésére is alapozva – olyan, az itt élők egészségét megőrző, a lakókörnyezet minőségét javító akcióprogramot kíván kidolgozni, amelyben az egészségügyi ellátórendszer fejlesztésén keresztül egyrészt az ellátás minőségét, másrészt a jóléti beruházásokkal (zöldfelület fejlesztési programok, rekreációs fejlesztések) az egészségmegőrzést kívánna elősegíteni, továbbá az élet minőségére ható környezetfejlesztést egyéni és lakóközösségi formáit ösztönöznél, támogatná.

Várható hatások: Az egészségügyi prevenciós és mentálhigiéniai programok fejlesztésén, a rekreációs lehetőségek bővülésén és a tisztább egészségesebb lakókörnyezet kialakításán keresztül, a kecskeméti lakosok várható élettartamának növekedése, a mentális egészség javulása.

11. Élhető-, szolgáltató város program (ITS-P11)

(Illeszkedés: GP6, GP10)

Kecskemét rendkívül tagolt, bonyolult szerkezetű város. Ez nemcsak az egykori mezővárosi múltjából (és ma is kiterjedt tanyavilágából) következik, hanem a várost övező kertségek – manapság eléggé zavaros – átalakulásából, a városhoz kapcsolódó, zárt településeket alkotó falvak gyűrűjéből is. Ezért állítható, hogy az ITS kínálta lehetőségek, kiválóan alkalmasak a különböző adottságú és igényű városrész-tervek programmá formálására és megvalósítására (pl. közterület-szabályozás, intézményfejlesztés, új funkciók megjelenítése). A közös ezekben, hogy lehetőség szerint minden egyes, önálló karakterrel és városrészi civil szervezettel is rendelkező városrészben meg kellene határozni azokat a – minimálisan elvárható – közösségi szolgáltatásokat, amelyek létesítéséhez, illetve működtetéséhez maga a városi önkormányzat hozzá tud járulni.

Várható hatások: A helyi identitás növekedése, a közösségi szerepvállalás erősödése, új szolgáltatások és funkciók megjelenése a városi alközpontokban, ebből adódóan az ellátási viszonyok javulása a központtól távol eső területeken is. A tervezett beavatkozások jelentős mértékben hozzájárulhatnak az adott városrész kellemesebbé, élhetőbbé tételéhez, a helyi közszolgáltatások színvonalának emeléséhez.

8.2. A fejlesztési programcsoportok kapcsolódó programjai, projektjei

Ipari park, innovációs és technológiai szolgáltatás-fejlesztési program (P1)

- P1.1. Kreatív Innovációs Központ és technológiai park létrehozása
- P1.2. Új ipari- és logisztikai parkok kialakítása a város déli és északi részében
- P1.3. A kecskeméti katonai reptér és környezete logisztikai hasznosíthatóságának vizsgálata
- P1.4. Közép-Alföldi Gazdaságfejlesztési Növekedési Zóna kialakítása és fejlesztése
- P1.5. Vállalkozásfejlesztési, KKV és beszállítói programok elindítása

Humán erőforrás-fejlesztés, a munkaerőpiaci illeszkedés programja (P2)

- P2.1. Homokbánya oktatási és innovációs célú fejlesztése
- P2.2. Szakmát adó képzések és a tehetséggondozás helyzetének javítása, a duális képzés fejlesztése és kiterjesztése a város középiskolai hálózatában és a Kecskeméti Főiskolán

- P2.3. A Kecskeméti Főiskola egyetemi szintű képzéseihez szükséges humán-, infrastrukturális-, szervezeti-, módszertani- és eszközfejlesztések
- P2.4. Az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek bővítése, a munkavállalók készségeinek és kompetenciáinak fejlesztése, a munkaerőpiaci igényekhez történő illeszkedés erősítése
- P2.5. Munkaerőpiaci- és foglalkoztatási programok elindítása, az önfoglalkoztatás és más atipikus foglalkoztatási módok erősítése, a foglalkoztatás segítése családbarát, munkába állást segítő intézmények, illetve közszolgáltatások fejlesztésével

Városi és térségi közlekedés-, közút- és informatikai fejlesztés programja (P3)

- P3.1. Nagykörösi utca és a Bem utca forgalmi szerepkörének megerősítése, megfelelő műszaki kialakítása.
- P3.2. Térségi elérhetőség javítása (a 445. sz. északi elkerülő út megépítése, lehetőség esetén az út továbbvezetése az M5 autópálya-5218. j. út között, a 441. sz. főút fejlesztése, külső szakaszának az M8 autópályáig történő fejlesztése, az 54-es út kapacitásbővítése az M5 autópálya és az 5. sz. főút között, az Izsáki út négysávosítása).
- P3.3. Körutak minőségi fejlesztése, az egyen keresztmetszetek biztosítása, a még hiányzó hálózati szakaszok kiépítése (Mikszáth K. krt. – Akadémia krt. összekötése, a Nagykörút egyen keresztmetszetének megteremtése [2x2 sáv kialakítása a teljes hosszán], a Csabay Géza körút-Mindszenti krt. kapcsolatának kiépítése (541. sz. főút), a külső körút („Királyok körútja”) még hiányzó szakaszainak befejezése [pl. Károly Róbert krt. folytatása, Mátyás király-Nagy Lajos király krt. összekötése, Nyugati körút folytatása az Izsáki út és a Halasi út között]), az egyes településrészek közötti hálózati kapcsolatok javítása, valamint a közlekedésbiztonság növelése érdekében. Az elavult és gyenge áteresztőképességű közlekedési csomópontok fejlesztése (pl. Jelzőlámpás csomópontok kapacitásbővítése: a Rávagy téren és az 5-ös sz. főút - Dózsa Gy. út kereszteződésében; Csomópont korszerűsítések: Széchenyivárosban az Akadémia krt.-Nyíri út csomópont körforgalommá történő átépítése; Északi kertvárosi övezet közlekedési kapcsolatának javítása érdekében a Kuruc krt. – Bem u. – Szolnoki út csomópont és a Szolnoki út – Béke fasor – Kandó K. krt. csomópontjainak körforgalommá történő átépítése, az 52. sz. főút 30+860 km sz. körforgalmi csomópont építése, az 54. sz. főút 22+124 km sz. csomópont építése, 44. sz. főút 24+454 km, és 27+153 km sz. körforgalmi csomópontépítés) A gyűjtő utak (pl. Nyíri út, Géza fejedelem krt.) minőségi fejlesztése.
- P3.4. Parkolóház építése a Nagykörút mentén, „parkolj és utazz” (P+R) rendszer kialakítása az intermodális központnál, az Izsáki út és az Akadémia krt. övezetében, felszín alatti parkoló kialakítása a Kiskörút mentén (Széchenyi tér, Domus parkoló, Színház környezete).

- P3.5. Intermodális központ kialakítása a Rákóczi út tengelyében a MÁV területén.
- P3.6. Az elővárosi közúti, kerékpárúti és vasúti közösségi közlekedés fejlesztése (145-ös vasúti vonal fejlesztése, lehetőség szerint a Kecskemét-Tizsakécske-Szolnok közúti kapcsolat fejlesztése, az 52. sz. főút fejlesztése Kecskemét és Solt között, a 44. sz. főút melletti kerékpárút építése Nyárlőrincig, az 5 sz. főút Kecskemét - Kiskunfélegyháza közötti szakasz felújítása, hiányzó kerékpárúti szakasszal együtt, a Kecskemétet Lajosmizsével összekötő, az 5. számú főút mentén vezető kerékpárút hiányzó szakaszának megépítése, Mercedes gyár megközelítése alternatív útvonalon).
- P3.7. Térségi és turisztikai igényeket kielégítő kerékpárút fejlesztés (Városföld, Helvécia, Ladánybene, Ballószög, Kerekegyháza, Hetényegyháza, Katonatelep, Méntelek irányába).
- P3.8. Az intermodális csomópont és a déli iparterületet összekötő dinamikus buszsáv kialakítása
- P3.9. Korszerű, valós idejű forgalomirányító és utastájékoztató rendszer kiépítése, forgalomirányítási és utastájékoztatói diszpécserközpont kialakítása, valamint integrált menetrendi kereső valós idejű járműinformációval.
- P3.10. Környezetbarát buszok (32 db) beszerzése.
- P3.11. A tömegközlekedés fejlesztése, új buszhálózati struktúra és időben állandó buszsávok kialakítása, új buszvégállomások és busztelephely létrehozása.
- P3.12. Kerékpáros övezetek komplex városi fejlesztése, a kerékpáros közlekedés feltételeinek és biztonságának fokozása, szakadásmentes kerékpárforgalmi hálózat kialakítása.
- P3.13. „Smart City” program (intelligens hálózatok, informatikai „okos” megoldások és alkalmazások bevezetése az élet minden területén).

A „megújuló kiskunsági táj” program (P4)

- P4.1. Agrár-környezetvédelem és tájgazdálkodás modellértékű eredményeinek terjesztése, a biogazdálkodás erősítése, természetvédelmi programok indítása.
- P4.2. Agrár- és Vidékfejlesztési Innovációs Központ és Agrárlogisztikai Központ létrehozása.
- P4.3. Homokhátsági tanyafejlesztési program beindítása, város-vidék kapcsolatok fejlesztése.
- P4.4. „Közép-Homokhátsági Mintaprogram” megvalósítása, térségi szintű vízpótlási, vízgazdálkodási és öntözési program.
- P4.5. A térségi energiapotenciál javítása megújuló energiaforrások felhasználásával (biomassza előállítás és hasznosítás).

„Új terek-új lehetőségek”, városrehabilitációs és -revitalizációs program (P5)

- P5.1. Szabadság tér és környezetének funkcióbővítő városrehabilitációja.

- P5.2. A Lestár tér, Katona József tér és Deák tér átalakítása, környékének megújítása (a kiskörút forgalmi rendjének megváltoztatása, a Tűzoltóság kiköltöztetése, ingatlanjának hasznosítása, a Domus áruház környezetének rendezése, zöldfelületek növelése).
- P5.3. A Széchenyi téri autóbusz pályaudvar elköltöztetése és a tér európai léptékű revitalizációja.
- P5.4. A volt KTE pálya kereskedelmi célú beépítése, mélygarázs kialakítása és a környező közterületek rendezése.
- P5.5. A „Nyugati Városkapu” projekt részeként a Rudolf-laktanya (Rudolf Családi Kert és Közösségi Sportpark létrehozása vendéglátó, szolgáltatási és kiskereskedelmi egységekkel) és Erzsébet-laktanya barnamezős funkcióváltó átalakítása, a KÉSZ Kft. telephelyének barnamezős, funkcióváltó revitalizációja (IQ Innovációs központ), a Megyei Kórház volt Izsáki úti telephelyének felsőoktatási célú átépítése, a Közgazdasági Campus területének komplex fejlesztése, a széktői futball stadion felújítása és az atlétikai stadion kialakítása.
- P5.6. Széchenyiváros közterületi, közlekedési és szolgáltatásfejlesztési programja.

„Zöldváros”, megújuló város, megújuló energiákkal program (P6)

- P6.1. „Zöldváros” modellprogram (Homokbánya városi alközpont kialakítása, bérlakásépítés, közintézmények építése, közlekedés- és közterület-fejlesztés, megújuló energiahasznosítás).
- P6.2. Komplex energiahatékonysági program kidolgozása és modellprogramok elindítása Kecskeméten (közintézmények energiahatékonyságának növelése, épület energia menedzsment, városi szintű energiamenedzsment rendszer, közintézményi megújuló energia hasznosítási programok, közvilágítás korszerűsítés folytatása [okos közvilágítás], a városi távhő-hálózat kiterjesztése, a távhő szerepének növelése a város fűtési rendszerében).
- P6.3. Megújuló energiatermelő rendszer kialakítása Kecskeméten (Biomassza erőmű létesítése, Naperőmű parkok létesítése a Bácsvíz telephelyén és a Szarkás településrészben, geotermikus energiatermelési lehetőségek vizsgálata).
- P6.4. Geotermális hőtermelési rendszer kiépítése.
- P6.5. Komplex városi hulladékgazdálkodási program (a szelektív hulladékgyűjtés, feldolgozás és újrahasznosítás rendszerének fejlesztése, hulladékkezelési létesítmények fejlesztése).
- P6.6. A Kecskeméti Szennyvíztisztító telep modell értékű projektjeinek megvalósítása a megújuló energia ellátás növelésének érdekében (biogáz hasznosítás, biogáz tisztítómű létesítése biometán termeléshez, hidrogén előállító rendszer kiépítése, stb).
- P6.7. „Panelprogram” folytatása (Árpádváros, Széchenyiváros, Hunyadváros, Műkertváros területén).

„Kecskemét kulturális öröksége” program (P7)

- P7.1. A kecskeméti művészeti műhelyek, múzeumok és kiállítóterek látogatóbarát fejlesztése, új kulturális programok és rendezvények szervezése
- P7.2. Magyar Animáció Háza gyűjtemény és interaktív látogatóközpont létrehozása
- P7.3. Kecskeméti Kortárs Kulturális és Kiállító Központ létrehozása
- P7.4. A műemléki és helyi védett épületek felújítása, kulturális fejlesztése

„Hírös város” turisztikai vonzerő és rekreációs program (P8)

- P8.1. Hírös Városi Turisztikai Központ kialakítása
- P8.2. Kecskeméti kulturális és szecessziós turisztikai szolgáltatási csomag kialakítása, a Városháza turisztikai szerepének növelésével, az épület felújításával
- P8.3. Vallási turizmus fejlesztése, a Mária útvonal kialakítása és kapcsolódó beruházásai
- P8.4. Kecskemét és környéke kultúrájának, tárgyi és szellemi örökségének megőrzése, átadása, a hagyományápolás új formáinak meghonosítása, turisztikai attrakciókba történő bevonása
- P8.5. A kereskedelmi szálláshelykínálat minőségi fejlesztése (Tó Hotel, Szauna Hotel és Kemping fejlesztése)
- P8.6. Kecskeméti élményfürdő és sportuszoda gyógyászati és rehabilitációs célú továbbfejlesztése
- P8.7. Repüléstörténeti és Repüléstechnikai Élményközpont kialakítása a kecskeméti repülőtér szomszédságában
- P8.8. Kecskemét és környéke lovasturisztikai kínálatának bővítése, minőségi fejlesztése

Társadalmi felzárkóztató, integrációs és anti-szegregációs program (P9)

- P9.1. Külső-Árpádváros (Rávány tér és környéke) integrált szociális jellegű városrehabilitációja
- P9.2. Hunyadváros szociális jellegű városrehabilitációja
- P9.3. Támogatott szakképzés, részidejű közmunka és munkahelyteremtés programja
- P9.4. Roma-integrációs programok elindítása az oktatás, kultúra és a foglalkoztatás területén
- P9.5. Nem formális és informális tevékenység támogatása, az esélyteremtés növelése érdekében

„Egészség és aktivitás” életminőség-fejlesztő program (P10)

- P10.1. Az egészségügyi ellátórendszer korszerűsítése, a járó és fekvőbeteg ellátás diagnosztikai feltételeinek folyamatos fejlesztése, a kecskeméti megyei kórház Pólus II. programjának elindítása
- P10.2. Kecskemét és környékét kiszolgáló egészségügyi alapellátás feltételrendszerének fejlesztése

- P10.3. A Benkó Zoltán Szabadidő Központ komplex vízisport, rekreációs és turisztikai fejlesztése, Kecskeméti Rekreációs Élményközpont kialakítása
- P10.4. A Széktói Sportközpont fejlesztése (stadion, atlétikai pálya)
- P10.5. A régi sportuszoda épületének és környezetének sportcélú hasznosítása (kosárlabda akadémia)
- P10.6. Gyalogos- és kerékpárosbarát Belváros Program elindítása
- P10.7. Parkosítási és fásítási programok (közparkok, parkerdők, utcafásítás, véderdők)

Élhető-, szolgáltató város program (P11)

- P11.1. Városrészi alközpontok fejlesztése
- P11.2. Városrészi közösségfejlesztő és közterület fejlesztési programok (Széchenyiváros, Hunyadiváros, Petőfiváros, Műkertváros)
- P11.3. Alsószéktó, Felsőszéktó és Máriahegy közterület-szabályozása és intézményi fejlesztése
- P11.4. A szatellit települések életminőség- és gazdaságfejlesztési programja
- P11.5. Kisközösségi szociális ellátórendszer fejlesztésének programja

8.3. Kulcsprojektek bemutatása

Kecskemét Megyei Jogú Város **öt kulcsprojekt megvalósítását** mindenképpen kiemelten kívánja kezelni a jövőben. Kiválasztásukban szerepet játszott az a gondolat, hogy a tervezett fejlesztések évtizedes területi-, természeti- és épített környezeti-, gazdasági- és társadalmi problémára, fajsúlyos kihívásokra kíván komplex megoldást nyújtani. A kulcsprojektek nehezen rangsorolhatóak, minden projekt a maga nemében kiemelt jelentőséggel bír nemcsak az azt befogadó városrész életében, de Kecskemét egészének fejlődésében egyaránt. Négy kulcsprojekt jól lehatárolható területi egységben (akcióterület) valósulhat meg. Egy projekt pedig érinti a város, sőt a térség egészét (integrált projekt).

Kulcsprojektek:

1. kulcsprojekt: A klímaváltozás hatásaira történő felkészülés, anyag-, energia- és környezettudatos fejlesztések programja (Integrált projektsomag)

A program keretében tervezett projektelemek	Projektgazda	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
A térségi energiapotenciál javítása megújuló energiaforrások felhasználásával	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	820	2015-2020
Hőszigetelés és épületenergetikai korszerűsítések Kecskeméten	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	11410	2016-2022
Komplex energiahatékonysági program kidolgozása és modellprogramok elindítása Kecskeméten	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	500	2016-2019
20MW kapacitású biomassza erőmű építése és a távhőellátó rendszerbe történő integrálása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és TERMOSTAR Kft.	2300	2016-2017
Geotermális hőtermelési rendszer kiépítése és integrálása a távhőrendszerbe	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	8700	2016-2018
Város és városkörnyéki zöldfelület-fejlesztési, tájgazdálkodási és vízvisszatartási program	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2500	2015-2022
A városi hulladékgazdálkodási program projektelemeinek megvalósítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1550	2015-2020
Kecskemét Megyei Jogú Város hulladékgazdálkodásának fejlesztése eszközbeszerzésekkel	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	257,9	2016-2018
A szelektív hulladékgyűjtés, feldolgozás és hasznosítás rendszerének fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	800	2015-2017
Hulladékkezelési létesítmények hálózatának rendszerszerű fejlesztése, komplex- és költséghatékony települési hulladékkezelési rendszerek fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	500	2015-2022

2. kulcsprojekt: „Zöld város” modellprogram a Homokbánya területén (Az akcióterületi projektek keretében szintén feltüntetésre került)

A program keretében tervezett projektelemek	Projektgazda	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Környezeti tehermentesítés, közterület- és zöldfelület-fejlesztési program	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	800	2015-2018
Városrészi alközpont és intézményfejlesztési program	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	~900	2016-2019
Bérlakás-fejlesztési program	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és Ingatlanfejlesztő cégek	3600-4000	2015-2022

3. kulcsprojekt: Intermodális Csomópont kialakítása és környezetének városképi rendezése (Az akcióterületi projektek keretében szintén feltüntetésre került)

A program keretében tervezett projektelemek	Projektgazda	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Intermodális központ kialakítása és kapcsolódó közúti fejlesztések, a MÁV-Volán közös felvételi épület létrehozása, P+R, illetve B+R parkoló kialakítása a Rákóczi út tengelyében a MÁV Cargo területén	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, MÁV	7050,7	2016-2019
Vasúti pályaszerkezet komplex kialakítása, a biztosítóberendezések cseréje Kecskemét vasútállomáson	MÁV, Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	3000	2017-2018
ITS Korszerű, valós idejű forgalomirányító és utastájékoztató rendszer kiépítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	310	2014-2015

4. kulcsprojekt: „Nyugati Városkapu” komplex barnamezős városrész revitalizációs program (Az akcióterületi projektek keretében szintén feltüntetésre került)

A program keretében tervezett projektelemek	Projektgazda	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Széktői sportcentrum fejlesztése	Hírös Sport Nonprofit Kft., Kecskeméti Tornaegylet Labdarúgó Kft.	1843	2014-2015
Az Izsáki úti kórház telephelyének funkcióváltó hasznosítása	Magyar Nemzeti Bank	-	2015-2017
KÉSZ Kft. telephelyének barnamezős funkcióváltó fejlesztése, új városrészi alközpont kialakítása	KÉSZ Holding Zrt.	50755	2015-2022
Rudolf-laktanya és környezetének komplex funkcióbővítő rehabilitációja	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, KÉSZ Holding Zrt.	12000-15000	2016-2020
Erzsébet-laktanya funkcióváltó revitalizációja	Szilvási és társa Kft.	4500	2016-2018
A volt fedett uszoda sportcélú hasznosítása	Hírös Sport Nonprofit Kft. (Mercedes Kosárlabda Akadémia)	740	2015-2016

5. kulcsprojekt: A Főtér környezetében található műemlék-együttes funkcióbővítő megújítása

A program keretében tervezett projektelemek	Projektgazda	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Kecskeméti Római Katolikus Főplébánia épületének felújítása	Római Katolikus Főplébánia Kecskemét	56	2015-2016
Kecskeméti Református Egyházközség Ókollégiumának teljes körű műemléki felújítása, kulturális és turisztikai hasznosítása	Kecskeméti Református Egyházközség	900	2015-2020
Kecskeméti Református Általános Iskola és Gimnázium oktatási épületének felújítása, bővítése	Kecskeméti Református Egyházközség	640	2015-2020
Kecskeméti Református Egyházközség Templomának felújítása	Kecskeméti Református Egyházközség	350	2016-2017
Kecskemét Főtér környéki szecessziós épületeinek funkcióbővítő fejlesztése, felújítása (Cifrapalota, Ifjúsági Otthon)	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1100	2017-2019
A Városháza komplex műemléki felújítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	4000	2016-2020
Kecskeméti Katolikus Nagytemplom műemléki felújítása	Római Katolikus Főplébánia Kecskemét	885	2016-2020
Luther Palota teljes körű felújítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1000	2018-2019

8.4. Egyéb, a város fejlődése szempontjából meghatározó projektek

Kecskemét város kiegyensúlyozott és harmonikus fejlődése szempontjából kiemelkedő fontossággal bírnak azok a fejlesztések is, melyek a város versenyképességének fenntartását, működőképességének biztosítását, a közszolgáltatások, valamint a nagy ellátórendszerek színvonalának emelését, a társadalom szellemi színvonalának, szociális érzékenységének növelését, vagy éppen a természeti és épített környezet védelmét biztosítják.

Ezek a projektek kiterjednek többek között a gazdaságfejlesztési, a környezetvédelmi-energetikai, a közút- és közlekedésfejlesztési, a szociális, esélyegyenlőségi és egészségügyi, az oktatási és képzési, a kulturális és közművelődési, valamint a közösségfejlesztési területekre.

Kecskemét területén tervezett gazdaságfejlesztési projektek

A projektgazda intézkedésekhez kapcsolódó tervezett programjának címe	Fő kedvezményezett	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Munkaerőpiaci, vállalkozásfejlesztési és foglalkoztatási programok elindítása, a helyi foglalkoztatási szint javítása, az önfoglalkoztatás és más atipikus foglalkoztatási módok erősítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1550	2015-2020
Új ipari és logisztikai park kialakítása érdekében területszerzés és a terület közművesítése a város déli részében	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	~2000	2016-2017
Térségi agrár-innovációs és logisztikai központ létrehozása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1500	2016-2018
A térségi KKV-k beszállító-fejlesztési programja	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	600	2015-2018
Élelmiszeripari kiscfeldolgozó kapacitások fejlesztése Kecskemét térségében	Vállalkozás	500	2016-2018
A kertgazdálkodás, a szőlő- és gyümölcskultúra helyi és térségi erősödésének segítése, az őstermelők piacra juttatásának támogatása – Hűtőház építése	Vállalkozás	500	2016-2018
Vidékfejlesztési és Agrárkereskedő Ház kialakítása	Agrárkamara	1500	2016-2018
Tanyai termékek piacra való jutásának elősegítése, marketing tevékenység ösztönzése, „Homokhátság Kecskemét és térsége” felirattal ellátott védjegy bevezetése, népszerűsítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	150	2015-2016
Kecskeméti kulturális és szecessziós turisztikai szolgáltatási csomag fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1000	2017-2019
Repüléstörténeti és Repüléstechnikai Élményközpont kialakítása a kecskeméti repülőtér szomszédságában	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1000	2020-2022

Kecskemét és térsége lovas turisztikai infrastruktúrájának és szolgáltatásainak fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	500	2016-2018
A kecskeméti vallási turizmus fejlesztéséhez szükséges infrastrukturális háttérfeltételek biztosítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	70	2016-2018
Kecskeméti élményfürdő és sportuszoda gyógyászati és rehabilitációs célú továbbfejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	600	2016-2018
A pályakezdő fiatalok munkaerő-piaci integrációját elősegítő komplex programok megvalósítása a munkaerő-piaci intézmények bevonásával	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	100	2015-2016
Komplex szociális földprogram megvalósítása, a szociális vállalkozások erősítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	400	2016-2017

Kecskemét területén tervezett környezetvédelmi, energetikai projektek

A projektgazda intézkedésekhez kapcsolódó tervezett programjának címe	Fő kedvezményezett	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Környezeti adatfelvételi, kiértékelő, kockázatelemző és döntéstámogató térinformatikai, valamint informatikai monitoring rendszer kialakítása Kecskeméten	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	120	2016-2017
Kecskemét és térsége klíma- és energiahatékonysági stratégiájának elkészítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	60	2015-2016
Kecskeméti bölcsődék épületeinek teljes körű energetikai felújítása, korszerűsítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	710	2015-2020
Kecskeméti óvodák épületeinek teljes körű energetikai felújítása, korszerűsítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	840	2015-2020
Kecskemét oktatási épületeinek teljes körű energetikai felújítása, korszerűsítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	8015	2015-2020
Margaréta Otthon épületenergetikai fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	500	2016-2017
Platán Otthon energetikai fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	370	2017-2018
Múzeum épületek energetikai típusú felújítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	400	2017-2019
Bóbis Gyula Edzőcsarnok energetikai fejlesztése, épületrekonstrukciója	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	200	2017-2018
Kecskeméti fürdő és csúszdapark energetikai korszerűsítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1000	2016-2017
Megyei és járási munkaügyi központ energetikai fejlesztése	Munkaügyi Központ	100	2016-2017

Kecskeméti Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény épületenergetikai fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	200	2017-2018
Katona József Színház és színház energetikai rekonstrukciója	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	800	2017-2018
Városháza teljes energetikai felújítása (nyílászáró, fűtőkorszerűsítés, hőszigetelés, tetőfelújítás)	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1000	2016-2017
Városi Panelprogram	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2000	2015-2020
Hőközpontok szétválasztása	Termostar Kft.	903	2015-2020
Új fogyasztók távhőhálózatra történő csatlakozásának infrastrukturális beruházása, primer vezetékek kiépítésével	Termostar Kft.	2667	2015-2020
Város és városkörnyéki zöldfelület-fejlesztési, tájgazdálkodási és vízvisszatartási program	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2500	2015-2017
A városi hulladékgazdálkodási program projektelemeinek megvalósítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1550	2015-2020
Kecskemét Megyei Jogú Város hulladékgazdálkodásának fejlesztése eszközbeszerzésekkel	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	257,9	2016-2018
A szelektív hulladékgyűjtés, feldolgozás és hasznosítás rendszerének fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	800	2015-2016
Hulladékkezelési létesítmények hálózatának rendszerszerű fejlesztése, komplex- és költséghatékony települési hulladékkezelési rendszerek fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	500	2015-2020
„Közép-Homokhátsági Mintaprogram” megvalósítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	5500	2017-2019
„Kecskemét-Tiszaalpár mintaprojekt” megvalósítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2000	2015-2016
Környezeti Fenntarthatósági Központ létrehozása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	350	2017-2018
Kecskeméti Szennyvíztisztító telep fejlesztése magas hatásfokú összeépített gázmotor-generátor beépítésével	Bácsvíz Zrt.	200	2015-2020
Kecskemét II. számú Vízmű telep szabad területén napelemek felállítása	Bácsvíz Zrt.	~300	2016-2017
Víz- és szennyvízminőség vizsgálgó laboratórium építése	Bácsvíz Zrt.	200	2015-2020
Biogáz tisztítómű létesítése biometán termeléshez	Bácsvíz Zrt.	800	2015-2020
Hulladékfogadó állomás létesítése	Bácsvíz Zrt.	200	2015-2020
Elektromobilitási „pilot” program a városi tulajdonú cégek közreműködésével, kiszálló és hibaelhárító elektromos autók beszerzése, a szükséges töltőállomás kialakítása Szigetüzemű napelemes kiserőmű létesítésével	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Bácsvíz, VG, Termostar, KIK-For	~200+~15/autó	2015-2020

Kecskemét területén tervezett közút- és közlekedésfejlesztési projektek

A projektgazda intézkedésekhez kapcsolódó tervezett programjának címe	Fő kedvezményezett	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
A Kecskemétet Lakitelekkel összekötő, a 44-es számú főút mentén vezető kerékpárút hiányzó szakaszának tervezetése és megépítése a 8+900 szelvénytől a 16+200 szelvényig	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 934,1 (bruttó)- becslt	2015-2017
A Kecskemétet Lajosmizsével összekötő, az 5. számú főút mentén vezető kerékpárút hiányzó szakaszának tervezetése és megépítése	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 1500 (bruttó) - becslt	2015-2017
Mercedes gyár megközelítése alternatív útvonalon	Mercedes-Benz Manufacturing Hungary / Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 3100 (bruttó) - becslt	2015-2017
Hiányzó kerékpárút szakasz fejlesztése Kecskemét városában az 5-ös számú elsőrendű főút és az 52-es számú másodrendű főutak között	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 195 (bruttó)	2015-2016
52. sz. főút, bevezető szakasz (Izsáki út) négysávos kapacitásbővítése	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 7.600 (bruttó) - becslt	Csak jogerős ép. eng. birtokában és a kivitelezés minisztériumi elrendelése után; legkorábban 2015 IV. negyed év-2016 vége
Kecskemét, Nagykörút ütemezett fejlesztése	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 4.700 (bruttó) - becslt	Csak jogerős ép. eng. birtokában és a kivitelezés minisztériumi elrendelése után; legkorábban 2015 IV. negyed év-2016 vége
Kecskemét északi elkerülő út II./2. Építési ütem (5. sz. főút – M5 között)	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 6400 (bruttó) - becslt	Legkorábban 2016-tól
441. sz. főút 11,5 t-s burkolat-megerősítése és/vagy kapacitásbővítése a 445. sz. főút-M8 között Új Megvalósíthatósági Tanulmány készítése a meglévő Kecskeméti RMT felhasználásával, Előzetes Vizsgálati dokumentáció, CBA elemzés, Engedélyes Terv (ERD, Kisajátítási Terv) készítése	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 360 (bruttó) - becslt	2015-2016

441. sz. főút 11,5 t-s burkolat-megerősítése és/vagy kapacitásbővítése a 445. sz. főút-M8 között kivitelezés	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 7.000 (bruttó) - becslt	Csak jogerős ép. eng. birtokában és a kivitelezés minisztériumi elrendelése után; legkorábban 2016 után
441. sz. főút fejlesztése (+ vasúti műtárgy) a 445.sz. főút-Kecskemét és a Nagykörút között	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 5.300 (bruttó) - becslt	Csak jogerős ép. eng. birtokában és a kivitelezés minisztériumi elrendelése után; legkorábban 2015 IV. negyed év-2016 vége
445. sz. Kecskemét északi elkerülő út továbbvezetése, M5 autópálya-5218. j. út között	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 5.500 (bruttó) - becslt	Csak jogerős ép. eng. birtokában és a kivitelezés minisztériumi elrendelése után; legkorábban 2015 IV. negyed év-2016 vége
541. sz. út kiépítése (52. sz. főút-Halasi út között)	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 4.500 (bruttó) - becslt	Csak jogerős ép. eng. birtokában és a kivitelezés minisztériumi elrendelése után; legkorábban 2016 III.- IV. negyed év-2017 IV. negyed év
52. sz. főút 11,5 t tengelyterhelésre történő megerősítése és korszerűségi felülvizsgálata	Magyar Közút Nonprofit Zrt.	Összesen: 4071,9 (bruttó) - becslt	2015-2016
52. sz. főút 11,5 t tengelyterhelésre történő megerősítése és korszerűségi felülvizsgálatának tervezetése (Kecskemét-Solt)	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 200 (bruttó) - becslt	2015-2016
52. sz. főút 11,5 t tengelyterhelésre történő megerősítése és korszerűségi felülvizsgálatának kivitelezése (Kecskemét-Solt)	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 9000 (bruttó) - becslt	Csak jogerős ép. eng. birtokában és a kivitelezés minisztériumi elrendelése után; legkorábban 2016 után
5 sz. főút Kecskemét - Kiskunfélegyháza közötti szakasz tervezetése, hiányzó kerékpárúti szakasszal együtt	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 225 (bruttó) - becslt	2015-2016
5 sz. főút Kecskemét - Kiskunfélegyháza közötti szakasz felújítása, hiányzó kerékpárúti szakasszal együtt	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 8900 (bruttó) -becslt	Csak jogerős ép. eng. birtokában és a kivitelezés minisztériumi elrendelése után; legkorábban 2016 után
54. sz. főút kapacitásbővítése az M5 autópálya és az 5. sz. főút közötti szakaszon	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 8900 (bruttó) –becslt eng. tervhez készült	A jogerős ép. eng. rendelkezésre áll a területszerzés a

		tervezői számítás alapján	munkaterület vonatkozásában 98%-os készülségű kezdés legkorábban 2016-ban
Kecskemét-Szolnok közúti kapcsolatának fejlesztése című projektjavaslatra vonatkozó Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány készítése a Közép-alföldi gazdasági övezet kialakításának előkészítése érdekében	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és Solnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának konzorciuma	Összesen: 104,1 (bruttó)	2015-2016
Kecskemét-Szolnok közúti kapcsolatának fejlesztése című projektjavaslatra vonatkozó engedélyes tervek készítése a Közép-alföldi gazdasági övezet kialakításának előkészítése érdekében	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és Solnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának konzorciuma	Összesen: 800 (bruttó) - becslő	2016-2017
Kecskemét-Kadafalva és Ballószög közötti kerékpárút tervezetése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Ballószög Község Önkormányzatának konzorciuma	Összesen: 30 (bruttó) - becslő	2015-2016
Kecskemét-Kadafalva és Ballószög közötti kerékpárút kiépítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és Ballószög község Önkormányzatának konzorciuma	Összesen 629 (bruttó) becslő	2016-2017
Kecskemét-Hetényegyháza-Nyíri erdő kerékpárforgalmi út megépítése és a meglévő szakaszok felújítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 730 (bruttó) - becslő	2018-2019
Hivatásforgalmi kerékpárforgalmi létesítmények kialakítása, hiányzó szakaszok kiépítése, a kerékpározás feltételeinek javítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 2000 (bruttó) - becslő	2016-2022
145. vasúti vonal, Kecskemét reptéri kiágazás – Tiszakécske (bez.) szakasz fejlesztése	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 14.642 (bruttó) - becslő	2016-2017
Az intermodális csomópont és a déli iparterületet összekötő kötőpályás közlekedési rendszer kialakítása	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 7286,6 (bruttó) - becslő	2016-2017
Vasúti pályaszervezet komplex kialakítása, a biztosítóberendezések cseréje Kecskemét vasútállomáson	MÁV, Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	Összesen: 3000 (bruttó) - becslő	Csak jogerős ép. eng. birtokában 2016-2018 között
Nagykőrösi utca felújítása, korszerűsítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 200 (bruttó) - becslő	2016-2017
A Nagy Lajos király krt. Károly Róbert krt. összeköttetésének megteremtése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	A szükséges források nem ismertek	2018-2020

Noszlopy G. park, Vasútállomás mögött és az APEH mögötti gazdasági területek feltárása – új út építése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	A szükséges források nem ismertek	2018-2020
Akadémia krt. - Mikszáth K. krt. átkötése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	A szükséges források nem ismertek	2018-2020
Alsószéktői új út építése (Izsáki út-Korhánkői út között)	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	A szükséges források nem ismertek	2018-2020
Az EUROVELO Kerékpáros hálózathoz történő csatlakozás infrastrukturális elemeinek kiépítése Kecskeméten	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 300 (bruttó) - becslés	2016-2017
„Belső-Szegedi” úti vasúti felüljáró újjáépítése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 60 (bruttó) - becslés	2016-2017
Hivatásforgalmi kerékpárforgalmi létesítmények hiányzó szakaszainak kiépítése, a kerékpározás feltételeinek javítása az egyes hálózati elemek rendszerbe szervezése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 2017 (bruttó) - becslés	2015-2020
Intelligens utastájékoztatói rendszer fejlesztése (további 50 utastájékoztató oszlop beszerzése), e-jegyrendszer kialakítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 250 (bruttó) - becslés	2018-2019
A legveszélyesebb gyalogátkelőhelyeken, ill. a forgalomcsillapított övezetekben tervezett csomóponti beruházások a közlekedésbiztonság erősítése érdekében	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	Összesen: 4000 (bruttó) – becslés	2016-2022

A Kecskeméti Főiskola vezérprojektjei

A program keretében tervezett projektelemek	Projektgazda	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Funkcionális élelmiszer-lánc oktatási központ Egy ökológiai központ létrehozásának lehetőségének megvizsgálása, a szükséges kutatási témák előkészítése (talajtani, növényvédelem, élelmiszer előállítás témakörökben).	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020
A konzervipari feldolgozásra kerülő ipari paradicsom minőségi paramétereinek a vizsgálata különböző tápanyag kijuttatás, talajviszony és öntözési körülmények között - A BRIX index változásának hatása a termelés körülményeire. A minőségi paradicsomtermelés vetőmag nemesítési irányainak és trendjeinek a vizsgálata és javaslatok készítése vetőmag fajtanemesítési céllal.	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020
A Kecskeméti Főiskola Tangazdaságában az öntözési rendszer fejlesztése igazodva az oktatási, kutatási és élelmiszeripari igényekhez.	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020

Ultrakönnnyű járműszerkezeti anyagok alkalmazhatósági lehetőségének kutatása A járműipar jelenlegi fejlődési trendjeinek áttekintése, különös tekintettel az alkalmazott építési/szerkezeti anyagokra - A fém habanyagokból műanyag rétegerősítéssel kialakítandó szendvics kompozitok létrehozásának vizsgálata a Kecskeméti Főiskola Jármű- és Anyagtechnológia Tanszékek bázisán, az új megoldások lehetséges alkalmazásainak vizsgálata a magyarországi járműgyártóknál és beszállítóknál.	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020
Elektromos jármű hajtáslánc fejlesztése - hibrid- és elektromos hajtáslánc optimalizációja, váltóművek- és tengelykapcsolók integrált automatizálása, hajtáslánc szimulációk elvégzése, amelynek végeredménye egy teljes drive-by-wire rendszerű, elektromos hajtású járműrendszer kifejlesztése.	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020
Járműiparhoz kapcsolódó alakítási- és kötéstechológiák - korszerű nagy szilárdságú karosszéria lemezek alakításának aktuális kérdései, kiemelt jelentőséggel a hajlítás, mélyhúzás és mélyítés technológiákra, hegesztés felügyeleti rendszerek aktuális fejlesztési irányai, fémekben lezajló szerkezeti átalakulások vizsgálatának lehetőségei, különös tekintettel a DMTA vizsgálatokra.	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020
Műanyagok feldolgozás- és alkalmazástechnológiák - műanyag ömledékek reológiájának vizsgálata, folyási törvényszerűségeik meghatározása, műszaki műanyagok időfüggő szerkezeti átalakulásai, és a hosszú idejű igénybevétel modellezése.	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020
Automatizált elemek és új eszközök használata az Európai Unió agrár támogatás ellenőrzési rendszerben - Adatfelvételi eljárások kidolgozásának követelményei; a tesztelési eljárás specifikációja; a javasolt szegmentációs eljárások vázlatos leírása; a földi irányított mobil képzés és dokumentációs eljárás megvalósítási terve; képek - a képek mintavételezésére, kezelésére, adatbázisba illesztésére, valamint a különböző típusú képek illesztési és fuzionálási problémái, képtípusok/terület besorolás, ökológiai jelentőségű területek automatikus detekciója; pilóta nélküli légi járművek használata a mezőgazdasági támogatás vitás kérdéseinek megoldására, valamint a műholdfelvételek pontosítására, jogi és gazdasági szempontok figyelembe vételével.	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020
Komplex gazdaságfejlesztési kutatási terv létrehozása és előtanulmány készítése az országos és a Kecskemét környéki KKV-k exportorientációjának felmérése érdekében.	Kecskeméti Főiskola	–	2015-2020

Kecskemét területén tervezett oktatási-képzési, humánerőforrás-fejlesztési projektek

A projektgazda intézkedésekhez kapcsolódó tervezett programjának címe	Fő kedvezményezett	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Gyakorlatorientált (duális) szak- és felsőoktatási képzés feltételeinek javítása, új szakok akkreditációja, a képzési forma kiterjesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, Kecskeméti Főiskola	1000	2015-2020
Az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek bővítése, a munkavállalók készségeinek és kompetenciáinak fejlesztése, a munkaerőpiaci igényekhez történő illeszkedés erősítése	Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	200	2016-2017
Nem formális és informális nevelési tevékenységek támogatása, az esélyteremtés növelése a kecskeméti térségben	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	200	2016-2018
Kecskemét közigazgatási területén elhelyezkedő alap- és középfokú oktatási-képzési intézmények infrastrukturális fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	4200	2015-2022
Kecskemét közigazgatási területén elhelyezkedő óvodai feladatellátási helyek infrastrukturális fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1000	2015-2022
Az önfoglalkoztatás intézményi és szervezeti feltételeinek fejlesztése	Foglalkoztatási Nonprofit Kft., Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	400	2015-2016
Műszaki, járműipari, mérnök-informatikus szakmai képzés, utánpótlás biztosítása, módszertani innovációt tartalmazó korszerű tananyagfejlesztés	Kecskeméti Főiskola	400	2016-2017
Kecskemét és térsége foglalkoztatási stratégiájának kidolgozása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	100	2016-2017
A kreatív tudásközpont hatékony működéséhez kapcsolódó kísérleti fejlesztések előkészítése és disszeminációja	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	500	2016-2018
Tanyai termék előállításához és értékesítéshez kapcsolódó mentorálás, szakértői támogatás	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	100	2015-2017
Élelmiszeripari kislefeldolgozó kapacitások fejlesztéséhez kapcsolódó helyi és térségi termékek tudatos vásárlását és fogyasztását ösztönző program kidolgozása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	100	2015-2017
KMJV Önkormányzatának tehetséggondozó és ösztöndíjprogramja	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	600	2015-2020
Helyi/térségi gazdaságfejlesztési tevékenységhez illeszkedő képzések lebonyolítása	Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Munkaügyi Központ	600	2015-2018
Megújuló Energetikai Tudásközpont létrehozása	Kecskeméti Főiskola	600	2017-2018

Kecskemét területén tervezett kulturális és közművelődési projektek

A projektgazda intézkedésekhez kapcsolódó tervezett programjának címe	Fő kedvezményezett	A beavatkozás indikatív forrásigénye (millió Ft)	A projekt várható ütemezése
Katona József Könyvtár közösségi információs és kulturális szolgáltatásainak infrastrukturális fejlesztése	Katona József Könyvtár	100	2016-2017
A Katona József Könyvtárban a társadalmi aktivitást, a ma is élénk helyismereti mozgalmat, a tanterv megvalósulását segítő a BÁCS-TUDÁS-TÁR portál szolgáltatásainak fejlesztése:	Katona József Könyvtár	100	2017-2018
Tanulást támogató és információkhoz történő hozzáférés kiterjesztése érdekében a szolgáltatásokat létrehozó és a szolgáltatásokat közvetítő könyvtár információs és kommunikációs infrastruktúrájának fejlesztése	Katona József Könyvtár	150	2018-2019
Kecskemét szecessziós épületeinek funkcióbővítő fejlesztése, felújítása (Ebből az Ifjúsági Otthon felújításával közösségi funkciójának megerősítése, a Cifrapalota felújításával a helyi értékek láthatóbbá tétele, a Városháza részleges műemléki felújítása)	Ifjúsági Otthon,, Kecskeméti Katona József Múzeum, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1000	2015-2020
A Kecskeméti Református Egyházközség Ókollégiumának teljes körű műemléki felújítása, kulturális és turisztikai hasznosítása	Kecskeméti Református Egyházközség	900	2016-2020
Kecskemét város kultúrája tárgyi és szellemi örökségének feltárása, megóvása, bemutatása, és az ezekhez szükséges infrastruktúra megteremtése, múzeumi épületek felújítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1800	2015-2020
A kecskeméti játék kultúra és az animációs filmkészítés hagyományaira épülő program (a kisgyermekes családok, gyermek közösségek, lakóközösségek és a turizmus, Animáció Házának megvalósítása, tematikus játszótér és helytörténeti témapark)	Animáció Háza	400+500	2016-2018
Kecskemét közösségi házainak programtámogatása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	50	2015-2020
A vasútkert további rehabilitációja, múzeumépület felújítása, közönség előtti megnyitása.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata/ Kecskeméti Katona József Múzeum	700	2017-2018
A Kecskemét szívében álló, az egykori mezővárosi jelleget tükröző épület-együttes és parkja közösségi térré alakítása. A mezővárosi miliót, a népi kultúrát bemutató épület udvarának rendezvény-helyszíneként való működtetése.	Kecskeméti Katona József Múzeum	100	2016-2017

A helyi identitást erősítő kulturális, településvédelmi, környezeti és közösségi akciók megvalósítása	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	150	2016-2017
Népi Iparművészeti Gyűjtemény fejlesztése	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	50	2016-2018
Épület felújítása, energiatakarékos fűtésrendszer kiépítése. Állandó kiállítás megújítása. Szórákaténusz Játékmúzeum és Műhely	Kecskeméti Katona József Múzeum	100	2016-2018
Épület állagmegóvása, felújítása. Pince bevonása a kiállítótérbe. Orvos- és Gyógyszerészet-történeti Kiállítóhely	Kecskeméti Katona József Múzeum	50	2016-2018

9. ÖSSZEFOGLALÁS, A TERVEZÉS TOVÁBBI LÉPÉSEI

Az országunkat, azon belül Kecskemétet körülvevő gazdasági és társadalmi környezet átalakulóban, gyors változásban van, amely nem csak feladatokat, hanem szerteágazó fejlesztési lehetőséget hordoz a város számára. Ahhoz, hogy ezekkel a lehetőségekkel élni tudjunk, s megfelelő rendszerbe tudjuk foglalni a városban megfogalmazódó lakossági, civil és vállalkozói fejlesztési igényeket, valamint releváns válaszokat tudjunk adni Kecskemét előtt álló természeti, társadalmi és gazdasági kihívásokra, **szükségünk van egy jó, megalapozott és** – ami a még ennél is fontosabb – **megvalósítható Gazdasági Programra**. Ez a dokumentum foglalja össze mindazokat a fejlesztési elképzeléseket, irányokat és célokat, melyek kapcsolódnak az önkormányzat kötelezően és önként vállalt feladataihoz. Ez a dokumentum az, amely rögzíti a különböző ágazati területekhez (gazdasági, társadalmi-szociális szolgáltatástervezési, környezetvédelmi, városüzemeltetési, oktatási, stb.) kötődő feladatokat, fejlesztési szükségességeket, illetve ez az a dokumentum, amely rávilágít az egyes tevékenységi területek egymásra épülésére, a harmonikus és kiegyensúlyozott városfejlesztés fontosságára.

Éppen ezért túlzás nélkül mondhatjuk, hogy **Kecskemét Megyei Jogú Város Gazdasági Programja a település egyik legfontosabb fejlesztési tervdokumentuma**, a Településfejlesztési Koncepció (TFK) és az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) mellett. **A Gazdasági Program a Településfejlesztési Koncepció által meghatározott célrendszer általános irány- és fejlesztési alapelveit figyelembe vevő, arra építő stratégiai fejlesztési tervdokumentum**, amely a mindenkori a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A Gazdasági Program a rögzített időtartamon belül meghatározza – a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, valamint a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – az önkormányzat által ellátandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását, illetve az egyes városi feladatellátási területekhez kötődő fejlesztéseket.

A Gazdasági Program műfaját tekintve nem operatív terv, nem a gazdálkodás elemeivel, vagy a gazdasági feladatok részletes megfogalmazásával foglalkozik, hanem több évre szóló fejlesztési terv. **A Gazdasági Program készítésének legfőbb célja a város további fejlődését elősegítő fejlesztési irányok, prioritások, fejlesztési alapelvek rögzítése, a lehetséges gazdasági-, társadalmi-, környezeti-, infrastrukturális-, illetve területi- és településfejlesztési programok meghatározása, továbbá az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzelések megfogalmazása.** Fontos feladata a Gazdasági Programnak a város előtt álló külső és belső kihívások azonosítása, illetve a megoldási lehetőségek feltárása, javaslatok körvonalazása.

A korszerű stratégiai tervezési folyamat részeként – annak minél hatékonyabb megvalósítása érdekében – szükség mutatkozik a Gazdasági Program továbbtervezésére, ennek keretében egy Gazdaságfejlesztési és Cselekvési Terv (Feladatterv) készítésére is. Ebben a dokumentumban történik meg a fejlesztési stratégiához kapcsolódó konkrét intézkedések kidolgozása az operatív programok (akcióprogramok) megvalósításához szükséges tartalom és célmeghatározás, a megvalósíthatóság kockázatainak feltárása, a beavatkozások szinergikus hatásainak vizsgálata, valamint a város támogatott gazdaságfejlesztési projektjeinek nevesítése és a megvalósítás ütemezése. **Ezt követően indulhat el a programozás fázisa.** A kiválasztott projektek esetében történhet meg a Megvalósíthatósági Tanulmányok készítése, amelynek tartalmaznia kell minden olyan körülményt (tulajdonviszonyok, a rendezési tervvel történő összhang vizsgálata, műszaki tartalom és forrásigény meghatározása, megvalósító és partnereinek azonosítása, indikátorok meghatározása, igény és szükségletfelmérés, kockázat-, és költség-haszon elemzés, stb.), amely segítheti a megvalósítás kockázatainak mérséklését, a projekt megfelelő előkészítését, illetve az eredményes forráslehívást és megvalósítást.